

Լիափորնա

Գերագույն Համաժողովի Ելույթները

Հայտարարվել են չորս նոր տաճարներ
Կանչվել են նոր Յոթանասունականներ
և Երեմիականների Խմբի նոր Գերագույն
Նախագահություն

© MICHAEL T. MALM, ՏՐԱՍՏԱՂՈՒՄ ԵՄ ԴԼՅՈՒՄԻ ՉԵՂԱՐԱՐԱՄԱՆՈՒՄԸ, ՉԵԼՃՈՒՄՆԵՐԸ

Եւ նա իր բերանը բանալով նորանց սովորեցնում էր, Մայքլ Մալմ

Հեռանալով ժողովրդից Հիսուսը բարձրացավ սարը Իր աշակերտների հետ:

«Եւ նա իր բերանը բանալով նորանց սովորեցնում էր և ասում.

*Այո, երանելի են հոգով աղքատները, ովքեր զալիս են ինձ մոտ, քանզի երանցն է
երկնքի արքայությունը» (Մատթեոս 5.2-3):*

Սա ատաճիկն է ինը տողերից, որոնք հայտնի են որպես օրհնություններ կամ երանություններ:

Սա հայտնի դարձավ որպես Լեռան Քարոզ, Մատթեոս 5-7:

Կանանց ընդհանուր նիստ

- 6 Նա խնդրում է մեզ լինել
Իր ձեռքերը
Չերիլ Ս. Էսփին
- 10 Ի՞նչ պիտի անենք
Նիլ Ֆ. Մերիթ
- 13 «Ես օտարական էի»
Լինդա Զ. Բրոքլեն
- 16 Ապավինիր այն Հոգուն, որն
առաջնորդում է բարիք գործել
Նախագահ Շենրի Բ. Սյրինգ

Շաբաթ առավոտյան նիստ

- 19 Ուր որ երկու կամ երեք հոգի
ժողովուած լինին
Նախագահ Շենրի Բ. Սյրինգ
- 23 Երեխային առաջնորդելու
պարզեք
Մերի Ռ. Դարին
- 26 Ջավակն եմ ես Աստծո
Երեց Դոնալդ Լ. Հոլթեր
- 29 Որտե՞ղ են քահանայության
բանալիները և իշխանությունը
Երեց Գարի Բ. Սթիվենսոն
- 33 Ներման ապաքինող քույր
Երեց Զենվին Ռ. Դանթլ
- 36 Եղեք խոնարհ
Երեց Սթիվեն Բ. Ստու
- 39 «Որպեսզի ես կարողանայի բոլոր
մարդկանց ձգել դեպի ինձ»
Երեց Դեյլ Գ. Ռենկան

Շաբաթ ցերեկային նիստ

- 43 Եկեղեցու պաշտոնյաների
հաստատում
Նախագահ Դիտեր Ֆ. Ուլտորֆ
- 45 Եկեղեցու աուդիտի բաժնի
հաշվետվություն, 2015
Զենվին Ռ. Յերգենսեն
- 45 Վիճակագրական
հաշվետվություն, 2015
Բրուք Պ. Շեյլս
- 46 Կանգնել Եկեղեցու
ղեկավարների կողքին
Երեց Ռոնալդ Ս. Ռասբենդ
- 49 «Ով որ սրանց ընդունի,
ինձ է ընդունում»
Երեց Նիլ Լ. Մոդերսեն

- 53 Մենք կարող ենք փրկել
Երեց Մերվին Բ. Մոնոլո
- 56 Վերականգնման սրբազան վայրը
Երեց Ջաիրո Մազազարդի
- 59 Միշտ պահեք ձեր մեղքերի
թողությունը
Երեց Դեյվիդ Ս. Բեդլար
- 63 Ընտանեկան խորհուրդներ
Երեց Մ. Ռասսել Բալլարդ

Քահանայության գերագույն ժողով

- 66 Քահանայության գործություն
ունենալու գինը
Նախագահ Ռասսել Մ. Նելսոն
- 70 Ամենամեծ առաջնորդները
մեծագույն հետևորդներն են
Սթիվեն Վ. Օուեն
- 77 Գովք փրկարարների
Նախագահ Դիտեր Ֆ. Ուլտորֆ
- 81 Հավերժական ընտանիքներ
Նախագահ Շենրի Բ. Սյրինգ
- 85 Սրբազան վստահություն
Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոն

Կիրակի առավոտյան նիստ

- 86 Ընտրություններ
Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոն
- 87 Արդյո՞ք ես հավատում եմ
Բոննի Լ. Օսկարսոն
- 90 Խաղաղության
օրինաչափությունը
Եպիսկոպոս Վ. Զրիստոֆեր Վադել
- 93 Հայրեր
Երեց Դ. Թոդ Զրիստոֆերսոն
- 97 Ինքներդ ձեզ տաճարում տնենք
Երեց Զվենթին Լ. Զուք
- 101 Նա կոչի քեզ Իր ուսերին
և տուն կտանի
Նախագահ Դիտեր Ֆ. Ուլտորֆ

Կիրակի ցերեկային նիստ

- 105 Սուրբ Հոգին
Երեց Ռոբերտ Դ. Շեյլս
- 108 Միշտ հիշենք Նրան
Երեց Ջերիմ Վ. Գոնզ
- 111 Ապաստան փոթորիկից
Երեց Պատրիկ Զիրոն

- 114 Հակադրություն բոլոր բաներում
Երեց Դալլին Հ. Օուքս
- 118 Աստվածայության զորությունը
Երեց Զենթ Ֆ. Ռիչարդս
- 121 Եւ մահն այլևս չի լինի
Երեց Փոլ Վ. Ջոնսոն
- 124 Տերը Էգուց ձեր միջումը
հրաշքներ է անելու
Երեց Ջեֆրի Ռ. Հոլլանդ
- 72 Հիսուս Զրիստոսի Վերջին Օրերի
Սրբերի Եկեղեցու Բարձրագույն
Իշխանությունները և Բարձրա-
գույն Պաշտոնյաները
- 128 Նրանք խոսեցին մեզ հետ.
Համաժողովը մեր կյանքի
մասը դարձնելը
- 130 Համաժողովի
պատմությունների ցուցիչ
- 131 Եկեղեցու նորությունները

186-րդ ամենամյա գերագույն համաժողով

Շաբաթ երեկո, 26 մարտի, 2016, կանանց ընդհանուր ժողով
Նախագահող. Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոն
Վարդ. Ռոզմարի Մ. Վիքսոն
Բացման աղոթք. Մորգան Մանֆորդ
Փակման աղոթք. Սոլաննի Փարկո
Երաժշտություն. Երեխաների Միության, Երիտասարդ Կանանց և Սիովոկոլ Միության միացյալ երգչախումբ Մոլթ Լեյք Սիթիի ցգերից, Յուտա, խմբավար. Լիլիան Մեկերինսեն, երգեհոնահար. Լինդա Մարգերա, ջութակահար. Էլիզաբեթ Մարշ, թավջութակահար. «Have I Done Any Good» *Hymns*, no. 223; medley, arr. Mohlman, unpublished: “I Am a Child of God,” *Hymns*, no. 301, and “Love One Another,” *Hymns*, no. 308; “Sweet Is the Work,” *Hymns*, no. 147; “Come, Follow Me,” *Hymns*, no. 116, arr. Mohlman, unpublished; “More Holiness Give Me,” *Hymns*, no. 131, arr. Goates, unpublished.

Շաբաթ առավոտ, 2 ապրիլի, 2016, գերագույն նիստ
Նախագահող. Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոն
Վարդ. Նախագահ Դիտեր Ֆ. Ուլստորֆ
Բացման աղոթք. Քույր Լինդա Ք. Բրոքս
Փակման աղոթք. Երեց Աննուլֆո
Վալենտինյա
Երաժշտություն՝ Թաբերնաքլի երգչախումբ, խմբավարներ՝ Մաք Վիլբերգ և Ռայան Մերֆի, երգեհոնահարներ՝ Ռիչարդ Էլիոթ և Էնդրյու Անսլորթ. “How Wondrous and Great,” *Hymns*, no. 267; “Come, Ye Children of the Lord,” *Hymns*, no. 58; “I Feel My Savior’s Love,” *Children’s Songbook*, 74, arr. Cardon, pub. by Jackman; “Secret Prayer,” *Hymns*, no. 144; “The Lord My Pasture Will Prepare,” *Hymns*, no. 109, arr. Wilberg, pub. by Oxford; “Come, Thou Fount of Every Blessing,” *Hymns* (1948), no. 70, arr. Wilberg, pub. by Oxford.

Շաբաթ ցերեկ, 2 ապրիլի, 2016, գերագույն նիստ
Նախագահող. Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոն
Վարդ. Նախագահ Լենրի Բ. Այրինգ

Համաժողովի նկարները մատչելի են

Գերագույն համաժողովի նկարները տարբեր լեզուներով մատչելի են համացանցում՝ conference.lds.org կայքում, որտեղ կարող եք ընտրել լեզուն։ Նկարները մատչելի են նաև Gospel Library mobile app-ում։

Բացման աղոթք. Երեց Հյուգո Ի. Մարտինեզ
Փակման աղոթք. Երեց Թադ Ռ. Քալիստեր
Երաժշտություն՝ միացյալ երգչախումբ Բրիզամ Յանգ համալսարանից - Այդահո, խմբավարներ. Էդա Էշբի և Ռեբեկա Լորդ, երգեհոնահար. Բոննի Գուդլիֆ. “Sing Praise to Him,” *Hymns*, no. 70, arr. Kempton, unpublished; “Israel, Israel, God Is Calling,” *Hymns*, no. 7, arr. Ashby, unpublished; “Now Let Us Rejoice,” *Hymns*, no. 3; “I’ll Go Where You Want Me to Go,” *Hymns*, no. 270, arr. Kempton, unpublished.

Շաբաթ երեկո, 2 ապրիլի, 2016, Զահանայության նիստ
Նախագահող. Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոն
Վարդ. Նախագահ Դիտեր Ֆ. Ուլստորֆ
Բացման աղոթք. Երեց Սթենլի Գ. Էլիս
Փակման աղոթք. Երեց Քրեյգ Ա. Քարդոն
Երաժշտություն՝ Լոգան Յուտա կրոնի ինստիտուտի քահանայության երգչախումբ, խմբավարներ. Ալլեն Մ. Մեթյուս և Էրիկ Սթոֆեր, երգեհոնահար. Քլեյ Քրիսչենսեն. “In Hymns of Praise,” *Hymns*, no. 75, arr. Christiansen; “I Stand All Amazed,” *Hymns*, no. 193, arr. Zabriskie, pub. by LDS Music Source; “Come, O Thou King of Kings,” *Hymns*, no. 59; “Redeemer of Israel,” *Hymns*, no. 6, arr. Wilberg, pub. by Hinshaw.

Կիրակի առավոտ, 3 ապրիլի, 2016, գերագույն նիստ
Նախագահող. Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոն
Վարդ. Նախագահ Լենրի Բ. Այրինգ
Բացման աղոթք. Երեց Էնթոնի Դ. Փերքինս
Փակման աղոթք. Քերոլ Ֆ. Մակքոնլի
Երաժշտություն. Թաբերնաքլի երգչախումբ, խմբավար. Մաք Վիլբերգ, երգեհոնահարներ. Էնդրյու Անսլորթ և Քլեյ Քրիսչենսեն. “Let Zion in Her Beauty Rise,” *Hymns*, no. 41; “The Morning Breaks,” *Hymns*, no. 1, arr. Wilberg, unpublished; “I Will Follow God’s Plan,” *Children’s Songbook*, 164, arr. Hofheins/Christiansen, unpublished; “You Can Make the Pathway Bright,” *Hymns*, no. 228, arr. Wilberg, unpublished; “Rejoice, the Lord Is King!” *Hymns*, no. 66; “Press Forward, Saints,” *Hymns*, no. 81, arr. Wilberg; “O Thou Rock of Our Salvation,” *Hymns*, no. 258, arr. Wilberg, unpublished.

Կիրակի ցերեկ, 3 ապրիլի, 2016, գերագույն նիստ
Նախագահող. Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոն
Վարդ. Նախագահ Դիտեր Ֆ. Ուլստորֆ
Բացման աղոթք. Երեց Ս. Սքոթ Գրոու
Փակման աղոթք. Երեց Շեյն Մ. Բոուն

Երաժշտություն. Թաբերնաքլի երգչախումբ, խմբավարներ. Մաք Վիլբերգ և Ռայան Մերֆի, երգեհոնահար. Լինդա Մարգերա. “Praise to the Lord, the Almighty,” *Hymns*, no. 72, arr. Wilberg, pub. by Oxford; “For I Am Called by Thy Name,” Gates, pub. by Sonos; “Guide Us, O Thou Great Jehovah,” *Hymns*, no. 83; “The Day Dawn Is Breaking,” *Hymns*, no. 52; arr. Murphy, unpublished; “Sing We Now at Parting,” *Hymns*, no. 156, arr. Wilberg, unpublished.

Տալիսի և այցելող ուսուցիչների ուղերձներ

Տալիսի և այցելող ուսուցիչների ուղերձների համար խնդրում ենք ընտրեք այն ելույթը, որը լավագույնս է համապատասխանում նրանց կարիքներին, ում այցելում եք։

Կազմի վրա

Աղջկան. Լուսանկարը՝ Քոդի Բելլի:
Շտին կազմ. Լուսանկարը՝ Էյլ Բորգեսի

Համաժողովի լուսանկարները

Գերագույն Համաժողովի տեսարանները լուսանկարել են. Սոլթ Լեյք Սիթիում՝ Վելդեն Ս Անդերսեն, Քոդի Բել, Ջանե Բինգհեմ, Էյլ Բորգես, Ռենդի Քոլիեր, Մարկ Դեյվիս, Քրեյգ Դայմոնդ, Նեյթ Էդվարդս, Էշլի Լարսեն, Լեյալի Նիլսոն, Մեթ Ռեյեր և Քրիստինա Մմիթ; Իվետե Բուցինգո, տրամադրել է Իվետե Բուցինգոն; Ջոզեֆ Մենգուբա և Ջոշուա Վալուսիմբի, տրամադրել է Ջոզեֆ Մենգուբան; Ջոզեֆ Մենգուբա և Լեյալի Էրիկսոն, տրամադրել է Լեյալի Էրիկսոնը; Երեխաները և Եկեղեցու հավաքը Կոնգոյում, տրամադրել է Նիլ Լ. Անդերսենը և Աֆրիկայի հարավարևմտյան տարածքը; աղջիկը պատուհանի մոտ, Քրոք Զարմոն; Ֆերնանդո Առաուզոն երիտասարդ տղամարդկանց և ընտանիք հետ, տրամադրել է Ֆերնանդո Առաուզոն; Ռասսել Մ Նելսոնը, Քույր Նելսոնը և Ջիմմի շեթֆիլդի ընտանիքը, տրամադրել է Ռասսել Մ Նելսոնը; Դրեզդեն, Գերմանիա, և Եկեղեցու ավերակները, Գերթի Իմլեյզ; ղինոգավոր և երեխաները, iStock:

Ուշագրավ մանրամասներ Հիսուս Քրիստոսի Վերջին Օրերի Սրբերի Եկեղեցու 186-րդ ամենամյա գերագույն համաժողովից

Այրիլի գերագույն համաժողովի շաբաթ առավոտյան նիստը բացեց Նախագահ Հենրի Բ Այրինգը իր հրավերով, որով խրախուսեց ունկնդիրներին աղոթել խոսնակների և երգչախմբի համար՝ նրանց ելույթներից առաջ և դրանց ընթացքում: Կիրակի օրը համաժողովը եզրափակելիս, Երեց Ջեֆրի Ռ Հոլլանդը նկատեց. «Եթե զալիք օրերին . . . տեսնեք ձեր կյանքի որոշ կետեր, որոնք դեռևս լիովին համահունչ չեն այս հանգստյան օրերին ձեր լսած ուղերձների հետ, խնդրում եմ, մի վիատվեք հոգեպես և մի հանձնվեք: . . . Ավետարանի լավն այն է, որ մենք պարզևատրվում ենք *փորձելու* համար, նույնիսկ, եթե միշտ չէ, որ հաջողում ենք» (էջ 125, 126):

Գործելու նրանց կոչը կանխատեսեց և սատարեց Նախագահ

Թոմաս Ս Մոնտնի հորդորը. «Երբ մտածենք ամեն օր կայացրած որոշումների մասին, . . . եթե ընտրենք Քրիստոսին, մենք ճիշտ ընտրություն կկայացնենք» (էջ 86):

Համաժողովի այլ ուշագրավ մանրամասներից են.

- Նախագահ Մոնտնի հայտարարությունը չորս նոր տաճարների մասին. Բելեմում, Բրազիլիա; Քուիթոյում, Էկվադոր; Լիմայում, Պերու (Երկրորդ տաճարը); և Հարարեյում, Զիմբաբվե (տես էջ 142):
- 11 նոր Բարձրագույն Իշխանությունների հաստատումը (նրանց կենսագրականները սկսվում են էջ 131-ում):
- Երեխաների Խմբի գերագույն նոր նախագահության հաստատումը (նրանց կենսագրականները սկսվում են էջ 136-ում):

- Հայտարարություն անհատների և ընտանիքների համար նոր նախաձեռնության մասին, որն ուղղված է փախստականներին տեղում օգնելու ջանքերին (տես էջեր 13, 111 և 141):
- Շեշտադրում ընտանեկան հարաբերությունների վրա, հատկապես որպես ամուսին, հայր և քահանայություն կրող տղամարդու դերի:
- Վարդապետական ներըմբռնումներ խոսնակների կողմից, ինչպես օրինակ Երեց Դեյլ Գ. Ռենլանդի խոսքերը. «Երբ մոտենանք Աստծուն, Հիսուս Քրիստոսի Քավության իրավասու զորությունը մուտք կգործի մեր կյանք: Եվ Էմմաուս ճանապարհորդող աշակերտների նման մենք կհասկանանք, որ այդ ողջ ժամանակ Փրկիչը եղել է մեր կողքին» (էջ 42):

Չերիլ Ա. Եսփիկյան

Երեխաների խմբի գերագույն նախագահության
առաջին խորհրդակցական

Նա խնդրում է մեզ լինել Իր ձեռքերը

*Ճշմարիտ Քրիստոսանման ծառայությունն անշահախնդիր
է և կենտրոնանում է ուրիշների վրա:*

«**Մ**իտե՛ք միմյանց. ինչպես ես
ձեզ սիրեցի»:¹ Այս մեծահամ-
բավ երգչախմբի հնչեցրած
բառերն ասվել էին Հիսուսի կողմից
Նրա մեծ քավիչ զոհաբերությունից
ժամեր առաջ. մի զոհաբերություն,
որը Երեց Ջեֆրի Ռ. Հոլլանդը նկա-
րագրում է որպես «ամենավեհափառ
դրսևորումը մաքուր սիրո, որը երբևէ
ցույց է տրվել այս աշխարհի պատ-
մության մեջ»:²

Հիսուսը մեզ ոչ միայն ուսուցանե-
ցսիրել, այլ՝ Նա նաև ապրեց համա-
ձայն Իր ուսուցանածի: Իր ծառայու-
թյան ընթացքում Հիսուսը «ման եկավ
բարի անելով»³ և «հրավիրեց բոլորին
հետևել Իր օրինակին»:⁴ Նա ուսուցա-
նել է. «Որովհետև ով որ կամենայ իր
անձն ապրեցնել՝ կկորցնե՛ նորան. և
ով որ իր անձն կորցնե՛ ինձ համար՝
նա կապրեցնե՛ նորան»:⁵

Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոնը,
ով հասկացել է ու ապրել է սիրելու
պատվիրանով, ասել է. «Ես հավա-
տում եմ, որ Փրկիչն ասում է մեզ,
եթե մենք չկորցնենք ինքներս մեզ
ուրիշներին ծառայելու մեջ, մեր
անձնական կյանքն այնքան էլ նպա-
տակապից չի լինի: Նրանք, ովքեր
ապրում են միայն իրենց համար,

ի վերջո, թոշնում են և . . . կորցնում
են իրենց կյանքը, մինչդեռ նրանք,
ովքեր կորցնում են իրենց ուրիշնե-
րին ծառայելու մեջ, աճում և ծաղկում
են՝ արդյունքում պահպանելով
իրենց կյանքը»:⁶

Ճշմարիտ Քրիստոսանման ծառա-
յությունն անշահախնդիր է և կենտ-
րոնանում է ուրիշների վրա: Մի կին,
ով հոգ էր տանում իր հաշմանդամ
ամուսնու մասին, բացատրեց. «Ձեր
արածը բեռ մի համարեք, մտածեք,
որ այն հնարավորություն է սովորե-
լու, թե իսկապես ինչ է սերը»:⁷

ԲՅՀ-ի հոգևոր երեկոներից մեկի
ժամանակ խոսելիս՝ Քույր Սոնդրա Դ.
Հիսթոնը հարցրեց. «Ի՞նչ կլինեք, եթե
մենք իսկապես կարողանայինք
կարդալ միմյանց մտքերն ու զգա-
ցունքները: Միմյանց ավելի լավ
կհասկանայի՞նք: Զգալով այն, ինչ
ուրիշներն են զգում, տեսնելով այն,
ինչ ուրիշներն են տեսնում, և լսելով
այն, ինչ ուրիշներն են լսում, մենք
կստեղծեի՞նք ժամանակ, ու կօգտա-
գործեի՞նք այդ ժամանակը նրանց
ծառայելու համար, և այլ կերպ կվար-
վեի՞նք նրանց հետ: Կլինեի՞նք նրանց
նկատմամբ ավելի համբերատար,
ավելի բարի ու ավելի հանդուրժող:

Քույր Հիսթոնը կիսվեց մի փորձա-
ռությամբ, որն առնչվում էր Երիտա-
սարդ Կանանց ճամբարում նրա
ծառայությանը: Նա ասաց.

«Մեր հոգևոր երեկոյի խոսնակնե-
րից մեկն ուսուցանեց մեզ «ով դառ-
նալու» մասին: Նրա նշումներից մեկը
հետևյալն էր. «Եղեք այն մարդը, ով
առաջ է մղվում ճանաչելու ու ծառա-
յելու ուրիշներին. հեռու զցեք հայելի-
ները և նայեք ապակու միջով»:

Սա ցուադրելու համար նա իր
մոտ կանչեց երիտասարդ կանան-
ցից մեկին և խնդրեց նրան կանգնել
դեմքով դեպի իրեն: Այնուհետև նա
հանեց մի հայելի և դրեց այն երի-
տասարդ կնոջ ու իր միջև, որպեսզի
նա՝ [խոսնակը] նայեր հայելու մեջ
Երիտասարդ կնոջ հետ խոսելիս:
Առանց զարմանալու, նրանք չկարո-
ղացան ունենալ արդյունավետ կամ
անկեղծ զրույց: Սա մի հզոր առար-
կայական դաս էր, որը ցույց տվեց,
թե որքան դժվար է հաղորդակցվել
ու ծառայել ուրիշներին, եթե մենք

*Դժվար է հաղորդակցվել և ծառայել ուրիշնե-
րին, եթե մենք տեսնում ենք միայն մեզ և մեր
կարիքները:*

*Իսկական ծառայությունը պահանջում է, որ
մենք կենտրոնանանք ուրիշների կարիքների
և զգացմունքների վրա:*

չափազանց անհանգստացած ենք մեր մասին ու մտածում ենք միայն մեր ու մեր կարիքների մասին: Նա այնուհետև մի կողմ դրեց հայելին, վերցրեց պատուհանի մի շրջանակ և տեղադրեց այն իր և երիտասարդ կնոջ միջև: . . . Մենք կարողացանք տեսնել, որ երիտասարդ կինը դարձավ նրա ուշադրության կենտրոնը, և որ ճշմարիտ ծառայությունը պահանջում է, որ մենք կենտրոնանանք ուրիշների կարիքների ու զգացմունքների վրա: Հաճախ մենք այնքան ենք անհանգստանում ինքներս մեր մասին ու մեր սեփական զբաղված կյանքի մասին, որ երբ փորձում ենք ծառայելու հնարավորություններ փնտրել հայելիների մեջ նայելով, պարզությամբ չենք տեսնում ծառայության ապակու միջով:⁸

Նախագահ Մոնսոնը մեզ հաճախ հիշեցրել է, որ մենք շրջապատված ենք այն մարդկանցով, ովքեր մեր ուշադրության, խրախուսանքի, աջակցության, սփոփանքի ու բարության կարիքն ունեն՝ լինեն նրանք

Հազարավոր երեխաներ հետևեցին ծառայություն կատարելիս Տիրոջ ձեռքերը լինելու Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոնի խորհրդին:

ընտանիքի անդամներ, ընկերներ, ծանոթներ, թե անծանոթներ: Նա ասել է. «Մենք Տիրոջ ձեռքերն ենք այստեղ՝ երկրի վրա՝ Իր զավակներին ծառայելու, բարձրացնելու

պարտավորությամբ: Եվ Նա կախված է մեզանից յուրաքանչյուրից»:⁹

Անցած տարի հունվար ամսին *Friend* և *L'Espresso* ամսագրերը հրավիրեցին աշխարհի բոլոր

երեխաներին հետևել Նախագահ Մոնսոնի խորհրդին՝ լինել Տիրոջ ձեռքերը: Երեխաներին հրավիրեցին մեծ ու փոքր ծառայություններ կատարել: Այնուհետև նրանց խրախուսեցին գծել իրենց ձեռքը թղթի վրա, կտրել այն, վրան գրել այն ծառայությունը, որը նրանք կատարել են, և ուղարկել ամսագրերին: Ձեզանից շատերը, ովքեր այստեղ են, հնարավոր է, այդ հազարավոր երեխաներից են, որ կատարեցին անձնվեր ծառայություն և ուղարկեցին այն:¹⁰

Երբ երեխաները սովորում են՝ ինչպես սիրել ու ծառայել ուրիշներին երիտասարդ տարիքում, նրանք

իրենց ողջ կյանքի ընթացքում սահմանում են ծառայության օրինակ: Հաճախ երեխաները սովորեցնում են մեզ, որ պարտադիր չէ, որ սեր ու ծառայություն ցուցաբերելը մեծ ու տպավորիչ լինի՝ իմաստավից լինելու և տարբերվելու համար:

Երեխաների Միության ուսուցիչներից մեկը կիսվեց հետևյալ օրինակով: «Այսօր, - ասաց նա, - մեր հինգամյա ու վեցամյա դասարանը պատրաստել է սիրո վզնոցներ: Յուրաքանչյուր երեխա թղթե շերտի վրա նկարեց նկարներ՝ իրենց, Հիսուսին, իրենց ընտանիքի անդամներից մի քանիսին և սիրելի

անձանց: Մենք սոսնձեցինք շերտերը և դարձրեցինք շրջաններ, որոնք անցնում էին իրար միջով և շղթայվում, դառնալով վզնոցներ: Նկարելիս երեխաները խոսում էին իրենց ընտանիքների մասին:

Հեղերն ասաց. «Ես չեմ կարծում, որ քույրս սիրում է ինձ: Մենք միշտ կռվում ենք: . . . Ես նույնիսկ ատում եմ ինքս ինձ: Ես վատ կյանք ունեմ: Եվ նա ծածկեց իր գլուխը ձեռքերով:

«Ես խորհեցի նրա ընտանեկան վիճակի մասին ու զգացի, որ գուցե նա իսկապես դժվար կյանք ունի: Բայց երբ Հեղերն ասաց սա, Աննան, որ սեղանի մյուս կողմում էր, պատասխանեց. «Հեղեր, ես դնում եմ քո նկարը իմ վզնոցում՝ իմ ու Հիսուսի անունների միջև, որովհետև Նա սիրում է քեզ, և ես էլ եմ սիրում քեզ»:

Երբ Աննան ասաց սա, Հեղերը սողաց սեղանի տակ, որպեսզի հասներ Աննային ու ամուր գրկեր նրան:

Դասի ավարտին, երբ նրա տատիկը եկավ նրան վերցնելու, Հեղերն ասաց. «Տատի՛կ, գուշակիր՝ Հիսուսը սիրում է ինձ»:

Երբ մենք հասնում ենք ուրիշներին սիրո ու ծառայության նույնիսկ ամենափոքր ձևերով, մարդկանց սրտերը փոխվում ու մեղմանում են, քանի որ նրանք զգում են Տիրոջ սերը:

Այնուամենայնիվ, քանի որ բազմաթիվ մարդիկ ունեն մեր օգնության ու սփոփանքի կարիքը, երբեմն կարող է դժվար լինել բավարարել բոլորի հրատապ կարիքները:

Քույրեր, ձեզանից ոմանք սա լսելիս գուցե զգում են, որ անում են առավելագույնը՝ ծառայելով իրենց ընտանիքի անդամներին, ովքեր կարիքի մեջ են: Հիշեք, որ այս սովորական և առօրյա պարտականությունները կատարելիս դուք «ձեր Աստծո ծառայության մեջ եք»:¹¹

Ձեզանից ոմանք էլ գուցե դատարկության զգացում ունեն, որը, հնարավոր է, վերանար, եթե փնտրեիք ձեր հարևանությամբ կամ համայնքում որևէ մեկի բեռը թեթևացնելու հնարավորություն:

Մենք բոլորս կարող ենք մեր ամենօրյա կյանքում ինչ-որ ծառայություն կատարել: Մենք ապրում ենք հակառակություններով լի մի

աշխարհում: Մենք ծառայություն ենք մատուցում, երբ չենք քննադատում, երբ հրաժարվում ենք բամբասելուց, երբ դադարում ենք դատապարտել, երբ ժպտում ենք, երբ ասում ենք շնորհակալություն և երբ համբերատար ու բարի ենք:

Ծառայության մյուս տեսակները պահանջում են ժամանակ, կանխամտածված պլանավորում և լրացուցիչ եռանդ: Գուցե մենք կարող ենք սկսել՝ ինքներս մեզ ուղղելով այս հարցերը.

- Ո՞վ կա իմ շրջապատում, ում կարող եմ օգնել:
- Որքա՞ն ժամանակ ու միջոցներ ունեմ:
- Ինչպե՞ս կարող եմ օգտագործել իմ տաղանդն ու հմտություններն ուրիշներին օրհնելու համար:
- Ի՞նչ կարող ենք անել որպես ընտանիք:

Նախագահ Դիտեր Ֆ. Ուիլսոնը ասում է.

«Դուք պետք է անեք . . . այն, ինչ անում են Քրիստոսի աշակերտները բոլոր տնտեսությունների ժամանակ՝ խորհրդակցել միասին, օգտագործել բոլոր առկա միջոցները, փնտրել Սուրբ Հոգու ոգեշնչումը, ստանալ Տիրոջ հաստատումը և ապա թեքվել ծախել ու գործի անցնել:

Ես ձեզ խոստանում եմ,- ասաց նա,- որ եթե դուք հետևեք այս

օրինակին, դուք հատուկ ուղղորդում կստանաք, թե, *ինչով, երբ, որտեղ* և *ում* մասին պետք է հոգ տանել Տիրոջ ուղիով»:¹²

Երբ ես խորհում եմ, թե ինչպիսին կլինի Փրկիչի Երկրորդ Գալուստը, ես մտածում եմ Նեփիացիներին կատարած Նրա այցելության մասին, երբ Նա հարցրեց.

«Ունե՞ք ձեր մեջ այնպիսիք, որ հիվանդ են: Բերե՞ք նրանց այստեղ: Ո՞ւնեք դուք կաղեր, կամ կույրեր, կամ խեղվածներ, կամ հաշմանդամներ, կամ բորոտներ, կամ որ չորացած են, կամ, որ խուլ են, կամ, որ չարչարված են ինչ-որ ձևով: Բերե՞ք նրանց այստեղ, և ես կբժշկեմ նրանց, քանզի ես կարեկցանք ունեմ ձեզ վրա. իմ սիրտը լցված է ողորմությամբ: . . .

. . . [Փրկիչը] բժշկեց նրանցից ամեն մեկին»:¹³

Այժմ Նա խնդրում է մեզ լինել Իր ձեռքերը:

Ես հասկացել եմ, որ Աստծուն ու մերձավորին սիրելն է, որ կյանքին իմաստ է տալիս: Թող որ հետևենք մեր Փրկիչի օրինակին և ուրիշներին սիրով ձեռք մեկնելու Նրա պատվիրանին:

Ես վկայում եմ Նախագահ Հենրի Բ. Այրինգի խոստումի ճշմտացիության մասին, «որ եթե [մենք] ծառայենք ինչ-որ մեկին՝ օգտագործելով մեր պարզևները, [մենք]

կզգանք Տիրոջ սերն այդ մարդու նկատմամբ: [Մենք] նաև կզգանք Նրա սերը [մեր] նկատմամբ»:¹⁴

Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

Նշում. 2016 թվականի ապրիլի 2-ին Քույր Էսիլինն ազատվեց Երեխաների Խուլքի գեղաստեղծության նախագահության առաջին խորհրդակցականի ծառայությունից:

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Հովհաննես 13.34
2. Ջեֆրի Ռ. Հովլանդ, «Որտեղ հանդիպում են արդարադատությունը, սերն ու ողորմածությունը», *Լիստինա*, մայիս 2015, 106:
3. Գործք Առաքելոց 10.38
4. «Կենդանի Քրիստոսը. Առաքյալների վկայությունը», *Լիստինա*, ապրիլ, 2000, 2:
5. Ղուկաս 9.24
6. Թոմաս Ս. Մոնսոն, «Ի՞նչ եմ ես արել ինչ-որ մեկի համար ես այսօր», *Լիստինա*, նոյ. 2009, 85:
7. Lola B. Walters, "Sunshine in My Soul," *Ensign*, Aug. 1991, 19.
8. Sondra D. Heaston, "Keeping Your Fingers on the PULSE of Service" (Brigham Young University devotional, June 23, 2015), 1, 5, speeches.byu.edu. The Young Women camp speaker who shared these insights is Sister Virginia H. Pearce.
9. Թոմաս Ս. Մոնսոն, «Ի՞նչ եմ ես արել ինչ-որ մեկի համար ես այսօր», 86:
10. Տես "Give Us a Hand!" *Լիստինա*, հունվ. 2015, 64–65:
11. Մոսիա 2.17
12. Դիտեր Ֆ. Ուիլսոնը, «Հոգ տանելու Տիրոջ ուղին», *Լիստինա*, նոյ. 2011, 55:
13. 3 Նեփի 17.7, 9
14. Henry B. Eyring, *To Draw Closer to God* (1997), 88.

Նիլ Ֆ. Մերիկով

Երիտասարդ Կանանց գերագույն նախագահության
երկրորդ խորհրդական

Ի՞նչ պիտի անենք

Մենք կառուցում ենք արքայությունը, երբ ուրիշների մասին հոգ ենք տանում: Մենք նաև կառուցում ենք արքայությունը, երբ բարձրաձայնում ու վկայում ենք ճշմարտության մասին:

Հիսուսի Հարությունից ու Համբարձումից շատ չանցած՝ Պետրոս Առաքյալն ուսուցանեց. «Հիմա թող ստոյգ գիտենայ . . ., որ Աստուած նորան Տեր և Օծեալ արավ, սոյն այս Յիսուսին, որին դուք խաչեցիք»: Լսողների սրտերը շարժվեց, և նրանք հարցրին Պետրոսին ու ուրիշներին. «Ի՞նչ պիտի անենք, եղբայրներ՝:»¹ Եվ այնուհետև ուրախությամբ հնազանդվեցին Պետրոսի ուսմունքներին:

Վաղը Ջատիկի կիրակի է, և ես հուսով եմ, որ մեր սրտերը նույնպես կշարժվեն, որպեսզի ճանաչենք Փրկիչին, ապաշխարենք և ուրախությամբ հնազանդվենք:

Այս գերագույն համաժողովին մենք կստանանք ոգեշնչված առաջնորդություն, որը կտրվի Եկեղեցու ղեկավարների կողմից՝ կին, թե տղամարդ: Իմանալով, որ մեր սրտերը կհուզվեն նրանց խոսքերից, ես այսօր ձեզ հարցնում եմ. «Կանայք և քույրեր, մենք ի՞նչ պետք է անենք»:

Էլիզա Ռ. Մնոուն՝ Մփոփող Միության գերագույն նախագահը, մոտ 150 տարի առաջ հայտնեց քույրերին. «Տերը մեծ պատասխանատվություններ է դրել մեզ վրա»²: Ես վկայում եմ, որ նրա հայտարարությունն ուժի մեջ է մինչև այսօր:

Տիրոջ Եկեղեցին ունի հոգևոր կանանց կարիք, ովքեր օգտագործում են իրենց յուրահատուկ պարզկները, որպեսզի հոգ տանեն, բարձրաձայնեն և պաշտպանեն ավետարանի ճշմարտացիությունը: Մեր ոգեշնչումն ու ներըմբռնումն Աստծո արքայությունը կառուցելու անհրաժեշտ մասերն են, որն իսկապես նշանակում է անել մեր մասը՝ Աստծո զավակներին փրկություն բերելու համար:

**Կառուցենք արքայությունը
հոգատարության միջոցով**

Մենք կառուցում ենք արքայությունը, երբ հոգ ենք տանում ուրիշների մասին: Այնուամենայնիվ, Աստծո առաջին զավակը, ում մենք պետք է զորացնենք վերականգնված ավետարանում, դա ինքներս մենք ենք: Էմմա Սմիթն ասել է. «Ես ցանկանում եմ ունենալ Աստծո Հոգին, որպեսզի ճանաչեմ ու հասկանամ ինքս ինձ, որպեսզի կարողանամ հաղթահարել ցանկացած սովորություն կամ բնավորություն, որն ինձ հետ է պահում իմ վեհացումից»:³ Մենք պետք է զարգացնենք ամուր հավատքի հիմք Փրկիչի ավետարանի հանդեպ և տաճարային ուխտերով օժտված առաջ ընթանանք դեպի վեհացում:

Իսկ ի՞նչ է լինում, երբ մեր սովորություններից մի քանիսը տեղ չեն ունենում Հիսուս Քրիստոսի վերականգնված ավետարանում: Դրանք ետևում թողնելու համար գուցե հարկավոր է որևէ մեկի գործալից աջակցությունը և հոգատարությունը, ինչպես որ ինձ էր հարկավոր:

Երբ ես ծնվեցի, ծնողներս մագնոլիայի ծառ տնկեցին մեր հետնաբակում, որպեսզի իմ հարսանեկան արարողության ժամանակ մագնոլիաներ լինեին իմ նախնիների Բողոքական եկեղեցում: Բայց իմ ամուսնության օրը իմ կողքին ոչ ծնողներս կային, ոչ էլ մագնոլիաները, քանի որ որպես Եկեղեցու մեկավյա նորադարձ ես ուղևորվեցի դեպի Յուտայի Սոլթ Լեյք Սիթի քաղաքը, որպեսզի ստանայի իմ տաճարային օժտումը և կնքվեի Դեյվիդի՝ իմ փեսացուի հետ:

Երբ Լուիզիանայից դուրս եկա և մոտեցա Յուտային, տնանկ լինելու մի զգացում պատեց ինձ: Հարսանիքից առաջ ես պետք է մնայի Դեյվիդի խորթ տատիկի տանը, ում ճանաչում էին որպես քնքուշ մորաքույր Քերոլ:

Ահա ես՝ մի օտարական Յուտայում, պատրաստվում էի մնալ մի անծանոթ կնոջ տանը, նախքան կկնքվեի հավերժության համար մի ընտանիքի հետ, ում հազիվ էի ճանաչում: (Լավ է, որ սիրում ու

վստահում էի իմ ապագա ամուսնուն ու Տիրոջը):

Երբ ես կանգնած էի մորաքույր Քերոլի տան դռան առջև, ուզում էի թաքնվել: Դուռը բացվեց. ես կանգնած էի այդտեղ վախեցած ճագարի նման, իսկ մորաքույր Քերոլը, առանց որևէ բառ ասելու, առաջ եկավ ու ինձ գրկեց: Նա, ով չունեիր սեփական երեխաները, գիտեր, նրա հոգատար սիրտը գիտեր, որ ես ընդունված զգալու կարիք ունեի: Օ, ինչպիսին էր այդ պահի սփոփանքն ու քաղցրությունը: Իմ վախն անհետացավ, և ես ապահով զգացի ինձ հոգեպես հուսալի վայրում:

Մերն ինչ-որ մեկի համար տեղ ստեղծելն է ձեր կյանքում, ինչպես մորաքույր Քերոլն արեց ինձ համար:

Մայրերը բառացիորեն տեղ են ստեղծում իրենց մարմնում չծնված մանկիկին սնուցելու համար և հուսով եմ՝ նաև տեղ իրենց սրտերում նրանց մեծացնելու համար, բայց սնուցումը չի սահմանափակվում երեխաներ ծնելով: Եվան «մայր» կոչվեց նախքան իր երեխաներ ունենալը:⁴ Եվ ես հավատում եմ, որ «մայրություն անել» նշանակում է «կյանք պարգևել»: Մտածեք այն բազմաթիվ ձևերի մասին, որոնցով դուք կյանք եք պարգևում: Դա կարող է լինել հուսալքված մեկին սփոփելը կամ տարակուսող մեկին հավատ ներշնչելը: Մուրք Հոգու օգնության միջոցով մենք կարող ենք ստեղծել հուզականորեն ապահով մի վայր նրանց համար, ովքեր ենթարկվել են խտրականության, մերժման կամ օտարական են: Նման բարեգութ, սակայն զորեղ ձևերով, մենք կառուցում ենք Աստծո արքայությունը: Քույրեր, մենք բոլորս եկել ենք աշխարհի կյանք տվող, սնուցող այս մայրական պարգևներով, որովհետև դա Աստծո ծրագիրն է:

Նրա ծրագրին հետևելն ու արքայությունը կառուցող դառնալը պահանջում է ինքնամոռաց գոհաբերություն: Օրսոն Ֆ. Ուիթնին գրել է. «Այն ամենը, ինչ մեզ տառապանք է պատճառում, և այն ամենը, ինչին մենք դիմանում ենք, հատկապես երբ դիմանում ենք համբերությամբ, . . . մաքրագործում է մեր սիրտը . . . և

դարձնում է մեզ գործով ու գթությամբ ավելի համակված: . . . Դժվարությունների ու ձախողությունների միջոցով է, որ մենք ձեռք ենք բերում այն գիտելիքը, . . . որը մեզ ավելի է նմանեցնում մեր Երկնային Հորն ու Մորը»:⁵ Այս մաքրագործող փորձությունները մեզ մոտեցնում են Քրիստոսին, ով կարող է բժշկել և դարձնել մեզ օգտակար փրկության գործում:

Կառուցենք արքայությունը խոսելու և վկայելու միջոցով

Մենք նաև կառուցում ենք արքայությունը, երբ բարձրաձայնում ու վկայում ենք ճշմարտության մասին: Մենք հետևում ենք Տիրոջ օրինակին: Նա ուսուցանում է Աստծո ուժով ու լիազորությամբ: Քույրեր, մենք նույնպես կարող ենք: Կանայք ընդհանրապես սիրում են խոսել ու հավաքվել: Երբ մենք գործում ենք լիազորված քահանայության գործության ներքո, խոսելն ու հավաքվելը դառնում է ավետարանի ուսուցում և առաջնորդություն:

Քույր Ջուլի Բ. Բեքը, Սփոփող Միության նախկին գերագույն նախագահը, ուսուցանել է. «Անձնական հայտնության համար որակվելու, այն ստանալու և ըստ դրա գործելու ունակությունը այն եզակի ամենակարևոր հմտությունն է, որ կարող է ձեռք բերվել այս կյանքում: . . . Այն պահանջում է գիտակից ջանքեր»:⁶

Մուրք Հոգու կողմից տրված անձնական վկայությունը մեզ ներշնչում է սովորել, խոսել և գործել համաձայն հավերժական ճշմարտության՝ Փրկիչի ճշմարտության: Որքան շատ հետևենք Քրիստոսին, այնքան ավելի շատ կզգանք Նրա սերն ու առաջնորդությունը, որքան շատ զգանք Նրա սերն ու առաջնորդությունը, այնքան ավելի շատ ցանկություն կունենանք ուսուցանելու ճշմարտությունը, ինչպես որ Նա արեց, նույնիսկ երբ հակառակության առաջ կանգնեց:

Մի քանի տարի առաջ մի անսնունդ հեռախոսազանգի պատասխանելիս

աղոթում էի, որ գտնեի մայրությունը պաշտպանող խոսքեր:

Ձանգահարողը հարցրեց. «Դուք Նեյլ Մերիթոֆն եք՝ մեծ ընտանիքի մայրը»:

Ես ուրախությամբ պատասխանեցի՝ այո՝ ակնկալելով, որ նա կասեր նման մի բան. «Դե, դա շատ լավ է»:

Սակայն ոչ: Ես երբեք չեմ մոռանա նրա պատասխանը. «Ես խորապես վիրավորված եմ, որ դուք երեխաներ եք ծնում այս խառնված մոլորակի վրա»:

«Օ, - ես ասացի կմկմալով, - Պատկերացնում եմ, ինչ եք զգում»:

Նա զայրությամբ պատասխանեց, «Ո՛չ, դուք չեք պատկերացնում»:

Ես այնուհետև լացակույմա՞ծ ասացի. «Միզուցե ես չեմ պատկերացնում»:

Նա մեծ բարկությամբ սկսեց խոսել իմ մայր լինելու հիմար ընտրության մասին: Մինչ նա շարունակում էր խոսել, ես սկսեցի աղոթել օգնության համար, և մի հանգստացնող միտք ծագեց ինձ մոտ. «Տերն ի՞նչ կասեր նրան»: Հետո ես զգացի, որ կանգնած

եմ հաստատուն հիմքի վրա և խիզախություն ստացա Հիսուս Քրիստոսի մասին մտքից:

Ես պատասխանեցի. «Ես ուրախ եմ մայր լինելու համար, և ես ձեզ խոստանում եմ, որ կանեմ այն ամենը, ինչ կարող եմ, որպեսզի մեծացնեմ երեխաներիս այնպես, որ նրանք աշխարհին ավելի լավ վայր դարձնեն»:

Նա պատասխանեց. «Դե, հույս ունեմ կանեք», - ու վայր դրեց հեռախոսը:

Դա մեծ բան չէր. ամեն դեպքում ես ապահով կանգնած էի իմ խոհանոցում: Բայց, լինելով փոքր, ես իմ ձևով կարողացա խոսել ի պաշտպանություն ընտանիքի, մայրերի ու հոգատար անձանց երկու բաների պատճառով. (1) ես հասկանում և հավատում էի ընտանիքի մասին Սատոն վարդապետությանը, և (2) ես աղոթեցի այս ճշմարտությունն արտահայտելու բառերի համար:

Աշխարհից գատ և տարբեր լինելը որոշակի քննադատություն առաջ կբերի, բայց մենք պետք է ամուր

կառչենք հավերժական սկզբունքներից և վկայենք դրանց մասին՝ անկախ նրանից, թե ինչպիսին կլինի աշխարհի արձագանքը:

Երբ մենք ինքներս մեզ հարցնում ենք. «Ի՞նչ պիտի անենք», եկեք խորհենք այս հարցի շուրջ. «Ի՞նչ է Փրկիչն անում շարունակաբար»: Նա հոգ է տանում: Նա արարում է: Նա ոգեշնչում է առաջընթաց ու բարիք: Կանայք և քույրեր, մենք կարող ենք անել այս բաները: Երեխաների Միության աղջիկներ, ձեր ընտանիքում կ'ա մեկը, ով ունի ձեր սիրտ և բարության կարիքը: Դուք նույնպես կառուցում եք արքայությունը՝ հոգ տանելով ուրիշների մասին:

Երկրի արարումը Փրկիչի կողմից Իր Հոր առաջնորդության ներքո մեծ հոգատարության ցուցաբերում էր: Նա մեզ համար աճելու և Իր Քավության զորության նկատմամբ հավատք զարգացնելու տեղ պատրաստեց: Հիսուս Քրիստոսի ու Նրա Քավության նկատմամբ հավատքը սփոփման ու հույսի, աճի ու նպատակի ամենալավ վայրն է: Մենք բոլորս ունենք հոգեպես և ֆիզիկապես ընդունված զգալու կարիք: Մենք՝ բոլոր տարիքի քույրերս, կարող ենք ստեղծել այդ վայրը. դա նույնիսկ մի սուրբ վայր է:

Մեր ամենամեծ պատասխանատվությունն է դառնալ այնպիսի կանայք, ովքեր հետևում են Փրկիչին, ովքեր հոգ են տանում ոգեշնչմամբ և առանց վախի ապրում են համաձայն ճշմարտության: Եթե մենք Երկնային Հոր խնդրենք մեզ Իր արքայության կառուցողներ դարձնել, Նրա զորությունը կթափանցի մեր մեջ, և մենք կիմանանք ինչպես հոգ տանել՝ ի վերջո դառնալով մեր Երկնային ծնողների նման: Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Գործք Սոստեղծ 2.36–37:
2. Eliza R. Snow, in *Daughters in My Kingdom: The History and Work of Relief Society* (2011), 42.
3. Emma Smith, in *Daughters in My Kingdom*, 12.
4. Տես Օմնոգո 3.20:
5. Orson F. Whitney, in Spencer W. Kimball, *Faith Precedes the Miracle* (1972), 98.
6. Զուլի Բ. Բեք, «Եվ աղախինների վրա էլ պիտի թափեմ այն օրերը իմ հոգին», *L'huahnuu*, մայիս 2010, 11:

Լիսիա Ք. Բըրթյան

Սփոփող Միության գերագույն նախագահ

«Ես օտարական էի»

Աղոթքով որոշեք, թե դուք ինչ կարող եք անել՝ ըստ ձեր ժամանակի և պայմանների՝ ծառայելու ձեր հարևանությամբ և ձեր համայնքներում ապրող փախստականներին:

Այն օրը երբ Սփոփող Միությունը կազմավորվեց, Էմմա Մմիթը հայտարարեց. «Մենք պատրաստվում ենք անել մի արտասովոր բան: . . . Մենք սպասում ենք արտասովոր առիթների և հրատապ կանչերի»:¹ Այդ հրատապ կանչերն ու արտահերթ առիթները հաճախ առաջանում էին ինչպես այն ժամանակ, այնպես էլ հիմա:

Մի այդպիսի կանչ եկավ 1856 թվականի հոկտեմբերի գերագույն համաժողովի ժամանակ, երբ Նախագահ Բրիգամ Յանգը հայտարարեց համայնքին, որ ձեռնասայլակներով պիտոներները մնացել էին հարյուրավոր կիլոմետրեր հեռու: Նա հայտարարեց. «Ձեր հավատը, կրոնը և կոչումը եկեղեցում, նույնիսկ չի փրկի ձեզանից մեկի հոգին մեր Աստծո սելեստիալ արքայությունում, եթե դուք չիրականացնեք հենց այն սկզբունքները, որոնք ես այժմ սովորեցնում եմ ձեզ: Գնացեք և բերեք տափաստաններում գտնվող այդ մարդկանց և հոգ տարեք այն ամենի համար, ինչը մենք կոչում ենք նյութական կարիքներ, . . . այլապես ձեր հավատն ապարդյուն կլինի»:²

Մենք երախտապարտ հիացմունքով հիշում ենք այն տղամարդկանց, ովքեր մեծ վտանգի ենթարկվելով,

շարժվեցին ձյան միջով՝ փրկելու այդ չարչարվող Սրբերին: Բայց ի՞նչ արեցին քույրերը:

«Քույր [Լյուսի Միսերվի] Մմիթը գրել է, . . . որ Նախագահ Յանգի հորդորանքից հետո ներկաները քայլեր ձեռնարկեցին: . . . Կանայք հանեցին իրենց կիսաշրջագծեստները [սրանք այն ժամանակ նորաձևության մաս էին կազմում ու նաև ջերմություն տալիս] գուլպաները և այն ամենը, որ նրանք կարող էին տրամադրել տեղում՝ հին Թաբերնաքում, և կույտերով հավաքեցին [դրանք] վագոնների մեջ, որպեսզի ուղարկեն Սրբերին, որոնք լեռներում էին»:³

Մի քանի շաբաթ անց Նախագահ Բրիգամ Յանգը կրկին հավաքեց Սրբերին Թաբերնաքում, քանի որ փրկարարները և ձեռնասայլակների խմբերը մոտենում էին Սուրբ Լեյք Միթին: Մեծ հրատապությամբ նա խնդրեց Սրբերին՝ հատկապես քույրերին, հոգ տանել տուժածների մասին, կերակրել և ընդունել նրանց, ասելով. «Դուք կպարզեք, որ ոմանց ոտքերը ցուրտը տարել է մինչև թաթերը, ոմանցը՝ մինչև ծնկները, իսկ ոմանց ձեռքերն է ցուրտը տարել: . . . Մենք ցանկանում ենք, որ դուք ընդունեք նրանց որպես ձեր սեփական

զավակների և ունենաք նույն զգացմունքները նրանց հանդեպ»:⁴

Լյուսի Միսերվի Մմիթը նաև գրել է.

«Մենք արեցինք այն ամենը, ինչ կարող էինք, մեր լավ եղբայրների և քույրերի օգնությամբ կարիքավորներին մխիթարելու: . . . Նրանց ձեռքերն ու ոտքերը ցուրտը խիստ տարել էր: . . . Մենք չդադարեցրինք մեր ջանքեր, մինչև բոլորը հարմարավետ տեղավորվեցին: . . .

Ես երբեք ավելի մեծ բավարարվածություն չեմ զգացել և հաճույք չեմ ստացել որևէ աշխատանքից, որ երբևէ կատարել եմ իմ կյանքում, քանի որ համերաշխության նման զգացում էր տիրում: . . .

«Ո՞րն է հաջորդ գործը, որը կամեցող ձեռքերը պիտի անեն»:⁵

Իմ սիրելի քույրեր, այս պատմությունը կարելի է նմանեցնել մեր օրերին և նրանց, ովքեր տառապում են ամբողջ աշխարհում: Մեկ այլ «արտառոց առիթ» կա, որը հուզում է մեր սրտերը:

«Ամբողջ աշխարհում կան ավելի քան 60 միլիոն փախստականներ, այդ թվում նաև բռնի տեղահանված մարդիկ: Նրանց կեսը երեխաներ են»:⁶ . . . «Այս մարդիկ կրել են անհեղինակ դժվարություններ և կյանքը նորից են սկսում նոր . . . երկրներում ու նոր մշակույթներում: Չնայած կան կազմակերպություններ, որոնք երբեմն օգնում են նրանց՝ տրամադրելով օթևան և առաջին անհրաժեշտության պարագաներ, սակայն այն ինչ նրանց պետք է՝ ընկերներ և ու դաշնակիցը, ովքեր կարող են օգնել նրանց ընտելանալ իրենց նոր

ապրելատեղին, մի մարդ, ով կօգնի նրանց սովորել լեզուն, հասկանալ համակարգերը և կապված զգալ այդ միջավայրին»:⁷

Անցյալ ամռանը ես հանդիպեցի Քույր Իվետե Բուզինգոյի հետ, ով 11 տարեկանում տեղից տեղ էր փոխել այն բանից հետո, երբ նրա հորը սպանել էին, իսկ երեք եղբայրներն անհետացել էին աշխարհի պատերազմող ինչ-որ երկրում: Ընտանիքի մնացած անդամները, ի վերջո, որպես փախստականներ ապրեցին հարևան երկրում, մինչև կարողացան տեղափոխվել իրենց մշտական վայրը: Աստված նրանց օրհնել էր, տալով մի հոգատար զույգ, ովքեր օգնում էին լուծել տրանսպորտի,

Հիւզ տարի որպես փախստականներ ապրելուց հետո Իվետե Բուզինգոն (վերևում) և նրա ընտանիքի մյուս անդամները հանդիպեցին մի հոգատար զույգի, որն օգնեց նրանց հարմարվել նոր տանը:

դպրոցի և այ խնդիրներ, և ինչպես ինքն է ասում. «Նրանք իսկապես մեր աղոթքների պատասխանն են»:⁸ Նրա գեղեցիկ մայրն ու պաշտելի փոքր քույրը մեզ հետ են այս երեկո, երգում են երգչախմբում: Այդ գեղեցիկ կանանց հանդիպելու օրվանից ես շատ եմ մտածել. «Իսկ եթե *նրանց* պատմությունը լիներ *իմ* պատմությունը»:

Որպես քույրեր, մենք կազմում ենք Տիրոջ պահոցի ավելի քան կեսը, որպեսզի օգնենք Երկնային Հոր զավակներին: Նրա պահոցը կազմված է ոչ միայն ապրանքներից, այլև ժամանակից, տաղանդներից, հմտություններից և մեր աստվածային բնույթից: Քույր Ռոզմարի Մ. Վիքսոնը սովորեցրել է, որ «մեր աստվածային բնույթը խանդավառում է

ուրիշներին հասնելու մեր ցանկությունը և հուշում է մեզ գործել»:⁹

Հասկանալով մեր աստվածային բնույթը, Նախագահ Ռասել Մ. Նելսոնն ասել է.

«Մեզ պետք են կանայք, ովքեր գիտեն, թե ինչպես է պետք կատարել կարևոր գործերը իրենց հավատի միջոցով, և ովքեր բարոյականության և ընտանիքների քաջ պաշտպաններն են մեղքով հիվանդ այս աշխարհում, . . . կանայք, ովքեր գիտեն, թե ինչպես կոչ անել երկնքի գործություններին, որ պաշտպանեն ու ամրապնդեն երեխաներին և ընտանիքները: . . .

. . . Ամուսնացած, թե միայնակ, դուք՝ քույրերդ, տիրապետում եք տարբերակիչ ունակությունների և հատուկ ներդրման, որը դուք որպես նվեր ստացել եք Աստծո կողմից: Մենք՝ եղբայրներս, չենք կարող կրկնօրինակել ձեր անգուգական ազդեցությունը»:¹⁰

Առաջին Նախագահության նամակը, որն ուղարկվեց Եկեղեցուն 2015 թվականի հոկտեմբերի 27-ին, արտահայտում էր մեծ մտահոգություն ու կարեկցանք միլիոնավոր մարդկանց համար, ովքեր լքել են իրենց տները՝ օգնություն փնտրելով քաղաքացիական հակամարտությունների և այլ ղժվարությունների պատճառով: Առաջին Նախագահությունը հրավիրեց անհատներին, ընտանիքներին և Եկեղեցու կազմակերպություններին մասնակցել Քրիստոսանման ծառայությանը՝ տեղական փախստականներին օգնություն ցուցաբերող նախագծերում և նպաստել Եկեղեցու մարդասիրական հիմնադրամին՝ որտեղ հնարավոր է:

Միովիտ Միության, Երիտասարդ Կանանց և Երեխաների Միության Գերագույն Նախագահությունները քննարկել են, թե ինչպես պետք է արձագանքել Առաջին Նախագահության հրավերին: Մենք գիտենք, որ դուք՝ բոլոր տարիքի մեր սիրելի քույրեր, անցել եք կյանքի տարբեր ճանապարհներով և ապրում եք տարբեր պայմաններում: Քույրերի աշխարհասփյուռ կազմակերպության յուրաքանչյուր անդամ մկրտության ժամանակ ուխտ է կապել՝ «մխիթարել նրանց, ովքեր կարիք

ունեն մխիթարության»:¹¹ Սակայն մենք պիտի հիշենք, որ մեզանից ոչ մեկը չպիտի վազի ավելի արագ, քան իր ուժերը թույլ են տալիս:¹²

Այս ճշմարտությունները մեր մտքում պահելով, մենք կազմակերպել ենք օգնության մի նախաձեռնություն, որը կոչվում է՝ «Ես օտարական էի»: Հուսով ենք, որ դուք աղոթքով կորոշեք, թե ինչ կարող եք անել՝ ըստ ձեր ժամանակի ու պայմանների՝ ծառայելու ձեր հարևանությամբ ու ձեր համայնքներում ապրող փախստականներին: Սա հնարավորություն է՝ ծառայել մեկ առ մեկ, ընտանիքներում, առաջարկելով բարեկամություն, ուղղորդում և այլ Քրիստոսանման ծառայություններ: Սա հանդիսանում է այն բազմաթիվ եղանակներից մեկը, որով քույրերը կարող են ծառայել:

Մեր բոլոր բարեպաշտ նախաձեռնություններում մենք պիտի օգտագործենք իմաստուն թագավոր Բենիամինի խորհուրդը՝ ուղղված իր ժողովրդին, երբ նա հորդորեց հոգ տանել նրանց մասին, ովքեր կարիքի մեջ են. «Տեսեք, որ բոլոր այս բաներն արվեն իմաստությամբ և կարգով»:¹³

Քույրեր, մենք գիտենք, թե որքան կարևոր է Տիրոջ համար, երբ մենք սիրով օգնում ենք ուրիշներին: Մտածեք հետևյալ սուրբ գրությունների խորհուրդների մասին.

«Ձեզ մոտ պանդխտացող օտարականը ձեր երկրի բնակի պես լինի ձեզ համար»:¹⁴

«Հիրապիրությանը մի մոռանաք. Որ նորանով ոմանք առանց գիտենալու հրեշտակներ ընդունեցին»:¹⁵

Իսկ Փրկիչն ասել է.

«Որովհետև սովեցի, և դուք տուիք ինձ ուտել. Ծարաւեցի և խմեցիք ինձ. Օտար էի, և ինձ ձեզ մոտ առաք.

«Մերկ էի և հագցրիք ինձ. Հիվանդ էի, և ինձ մոտ եկաք»:¹⁶

Փրկիչը սիրով ընդունեց այդի կնոջ ներդրումը, որն ընդամենը երկու լուծա էր, քանի որ այդին արել էր այն ամենը, ինչ կարողացել էր:¹⁷ Նա նաև պատմեց Բարի Մամարացու առակը, որը եզրափակեց՝ հայտարարելով. «Գնա, և դու նույն ձևով արա»:¹⁸ Երբեմն հնարավոր չէ օգնության հասնել: Բայց երբ մենք աշխատում

ենք սիրով և միաբան, կարող ենք ակնկալել երկնքի օգնությունը:

Մի հրաշալի Աստծո դստեր հուղարկավորության ժամանակ մեկը պատմեց, որ այդ քույրը՝ որպես ցցի Մփոփող Միության նախագահ, աշխատել էր իր ցցի մյուս անդամների հետ և օգնել էր վերմակներ կարել, որոնք նվիրաբերվել էին՝ ջերմացնելու Կոսովոյում տառապող մարդկանց 1990-ականներին: Եվ Բարի Սամարացու նման նա դուրս եկավ իր ճանապարհից, որ ավելին անի, երբ իր դստեր հետ վերմակներով բեռնավորված մեքենան քշեց Լոնդոնից Կոսովո: Ուղևորությունից վերադառնալիս նա մի ակնհայտ հոգևոր տպավորություն ստացավ, որը խորապես տպավորվեց նրա սրտում: Այդ տպավորությունը հետևյալն էր. «Ինչ որ կատարեցիր, շատ լավ է: Այժմ գնա տուն, քայլիք փողոցի դիմացի մայթով և ծառայիր քո հարևանին»:¹⁹

Հուղարկավորության արարողությունը լի էր լրացուցիչ ոգեշնչող պատմություններով այն մասին, թե ինչպես էր այս հավատարիմ կինը ընդունում արտակարգ և հրատապ կանչերը և արձագանքում դրանց ու նաև այն սովորական դեպքերին, որոնք նրա ազդեցության ոլորտի սահմաններում էին: Օրինակ, նա բացել էր իր տունն ու իր սիրտը, որպեսզի օգներ դժվարությունների դեմ պայքարող երիտասարդներին օրվա ցանկացած ժամին՝ զիջել ու ցերեկ:

Իմ սիրելի քույրեր, մենք կարող ենք վստահ լինել, որ Երկնային Հայրը կօգնի մեզ, երբ մենք ծնկի իջնենք և խնդրենք աստվածային առաջնորդություն, որպեսզի օրենք Նրա զավակներին: Երկնային Հայրը, մեր Փրկիչ Հիսուս Քրիստոսը և Մուրբ Հոգին պատրաստ են օգնել:

Նախագահ Հենրի Բ. Այրինգը Եկեղեցու կանանց հետ կիսվել է այս հզոր վկայությամբ.

«Երկնային Հայրը լսում ու պատասխանում է հավատի ձեր աղոթքներին, երբ առաջնորդություն և օգնություն եք խնդրում ձեր ծառայության մեջ՝ տոկալու հանուն Նրա:

Մուրբ Հոգին ուղարկվում է ձեզ և նրանց, ում մասին դուք հոգ եք

տանում: Դուք կամրապնդվեք և նույնիսկ կոգեշնչվեք, իմանալու ծառայության և ձեր կարողությանների սահմաններն ու չափը: Հոգին կմխիթարի ձեզ, երբ դուք հարցնեք ինքներդ ձեզ, «Արդյո՞ք ես բավարար չափով ծառայեցի»:²⁰

Երբ մենք խորհենք մեր օգնության կարիքն ունեցողների «հրատապ կանչերի» մասին, եկեք հարցնենք ինքներս մեզ, «Ինչ կլինեք, եթե *նրանց* պատմությունը լինեք *իմ* պատմությունը»: Թող որ մենք ձգտենք գտնել ոգեշնչում, գործել տպավորություններով, որոնք մենք ստանում ենք և միասնաբար օգնենք նրանց, ովքեր կարիքի մեջ են, քանի որ մենք կարող ենք և ոգեշնչված ենք անել այդ: Միգուցե այդ դեպքում կարելի է ենթադրել, որ նաև մեր մասին է այն, ինչ Փրկիչն ասաց մի սիրող քրոջ մասին, ով ծառայեց Նրան. «Դա մի բարի բան գործեց ինձ վերայ: . . . Դա ինչ որ ուներ, արա»:²¹ Ես դա անվանում եմ արտասովոր: Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Emma Smith, in *Daughters in My Kingdom: The History and Work of Relief Society* (2011), 14.
2. Brigham Young, in *Daughters in My Kingdom*, 36.
3. *Իմ արքայության դաստիարակությունը*, 36–37
4. Brigham Young, in James E. Faust, “Go Bring Them in from the Plains,” *Liahona*, Nov. 1997; տես նաև LeRoy R. and Ann W.

Hafen, *Handcarts to Zion: The Story of a Unique Western Migration 1856–1860* (1960), 139:

5. Lucy Meserve Smith, in Jill Mulvey Derr and others, eds., *The First Fifty Years of Relief Society: Key Documents in Latter-day Saint Women's History* (2016), 217, 218, spelling and punctuation standardized; տես նաև *Իմ արքայության դաստիարակությունը*, 37:
6. Stu “Facts and Figures about Refugees,” unhcr.org.uk/about-us/key-facts-and-figures.html:
7. “40 Ways to Help Refugees in Your Community,” Sept. 9, 2015, mormonchannel.org.
8. Email from Yvette Bugingo, Mar. 12, 2016.
9. Ռոզմարի Մ. Վիքսոն, «Բացահայտել աստվածայնությունը մեր մեջ», *Լիստիս*, նոյ. 2015, 8. Էմիլի Վուդմանսին՝ 1856 թվին Վիլլի սայակների ընկերության կողմից փրկվածներից մեկը, այսպես է նկարագրել աստվածային բնույթը (իմ կողմից թթևակի փոփոխություններով): *The errand of angels is given to women; And this is a gift that, as sisters, we claim: To do whatsoever is gentle and [Christlike], To cheer and to bless in [the Savior's] name.* (“As Sisters in Zion,” *Hymns*, no. 309)
10. Ռասսել Մ. Նելսոն, «Խնդրանք իմ քույրերին», *Լիստիս*, նոյ. 2015, 96, 97:
11. Մոսիա 18:9
12. Տես Մոսիա 4:27
13. Մոսիա 4:27
14. Ղևտացոց 19:34
15. Եբրայեցի 13:2
16. Մատթեոս 25:35–36
17. Տես Ղուկաս 21:1–4:
18. Ղուկաս 10:37
19. Կուրտիս Նայդերի հուղարկավորությունը, հունվ. 2015:
20. Հենրի Բ. Այրինգ, «Խնամատարները», *Լիստիս*, նոյ. 2012, 124:
21. Մարկոս 14:6, 8

Նախագահ Հենրի Բ Այրինգ

Առաջին Նախագահության առաջին խորհրդական

Ապավինիր այն Հոգուն, որն առաջնորդում է բարիք գործել

*Մենք ավելի ենք մոտենում Փրկիչին, երբ մաքուր սիրով լցված,
հանուն Նրա ծառայում ենք ուրիշներին:*

Երախտապարտ եմ լինել ձեզ հետ պաշտամունքի, մտորումների և նվիրումի այս երեկոյին: Մենք աղոթել ենք միասին: Մեր սիրելի Երկնային Հայրը լսել է մեզ: Փրկիչին գովերգող օրհներգերի ներքո հիշել ենք Նրան՝ Տեր Հիսուս Քրիստոսին: Ոգեշնչվել ենք, որպեսզի ավելի շատ աջակցենք Նրա աշխատանքին, բարձրացնենք ու սատարենք մեր Երկնային Հոր գավակներին:

Ուրիշներին ծառայելու մեր ցանկությունը մեծանում է մեզ համար Փրկիչի կատարած գործերի հանդեպ երախտագիտության զգացումից: Դրա շնորհիվ մեր սրտերն ուրախանում են, երբ լսում ենք երգի խոսքերը. «Որովհետև ինձ շատ է տրվել, ես նույնպես պետք է տամ»:¹ Մորմոնի գրքում գրված իր քարոզում Բենիամին թագավորը խոստացել է, որ կգա երախտագիտության այդ զգացումը (տես Մոսիա 2.17–19):

Երբ Հիսուս Քրիստոսի հանդեպ հավատը հանգեցնում է Նրա ներումից բխող ուրախությանը, մենք

ցանկություն ենք զգում հանուն Նրա ծառայել ուրիշներին: Բենիամին թագավորն ուսուցանել է, որ ներումը չեն վաստակում մի ակնթարթում:

Նա հետևյալ կերպ է դա մեկնաբանել. «Եվ այժմ, հանուն այս բաների, որոնք ես խոսեցի ձեզ համար,– այսինքն՝ հանուն ձեր մեղքերի թողության օրեցօր պահպանման, որպեսզի դուք կարողանաք

անմեղ քայլել Աստծո առաջ,– ես կկամենայի, որ դուք բաժին հանեք ձեր ստացվածքից աղքատներին, ամեն մարդ ըստ Նրա, ինչ ինքն ունի, ինչպես օրինակ՝ կերակրելով քաղցածին, հագցնելով մերկին, այցելելով հիվանդին և ծառայելով ի սիրտին՝ նրանց և՛ հոգևորով, և՛ աշխարհիկով՝ նրանց պահանջների համեմատ» (Մոսիա 4.26):

Ավայի հրաշալի զուգրնկերը՝ Ամուդեկը, նույնպես ուսուցանել է այն ճշմարտությունը, որ ներում ստանալու համար մենք պետք է հանուն Նրա շարունակենք մեր ծառայությունը. «Եվ այժմ, ահա, իմ սիրելի՛ եղբայրներ, ես ասում եմ ձեզ, մի կարծեք, որ սա բոլորն է. քանզի, այս բոլոր բաներն անելուց հետո, եթե դուք երես դարձնեք կարիքավորից ու մերկից, և չայցելեք հիվանդին ու չարչարվածին, և բաժին չհանեք ձեր ստացվածքից, եթե դուք ունեք, նրանց համար, ովքեր կարիքի մեջ են,– ես ասում եմ ձեզ, եթե դուք այս բաներից որևէ մեկը չեք անում, ահա, ձեր աղոթքը զուր է, և ձեզ ոչնչով օգտակար չէ, և դուք նման եք կեղծավորների, ովքեր ուրանում են հավատքը» (Ավմա 34.28):

Այս երեկո ես մտածեցի իմ ընտանիքի կանանց մասին: Մեր ընտանիքում կան կանանց սեռի 31 ներկայացուցիչներ՝ սկսած իմ կնոջից և վերջացրած մեր վերջին երեք ծոռներով: Այս երեկո նրանցից մի քանիսն այստեղ են: Նրանցից հինգը 12 տարեկանից փոքր են: Փրկիչի Եկեղեցու քույրերի հետ միասին սա

նրանց առաջին ժողովն է Համաժողովների կենտրոնում: Ամեն մեկն իր անձնական հիշողություններով ու ստանձնած պարտավորություններով կհեռանա այսօր:

Կան երեք հիշողություններ և երեք պարտավորություններ, որոնք կուզենայի, որ նրանք հիշեն և ստանձնեն կատարել իրենց կյանքի ընթացքում և դրանից հետո: Հիշողությունները զգացմունքների մասին են, իսկ պարտավորությունները՝ անելիքների մասին:

Ամենակարևոր զգացմունքը սերն է: Դուք զգացել եք հրաշալի քույր դեկավարների սերը, ովքեր ելույթ ունեցան այսօր: Եվ դուք Հոգու կողմից զգացել եք, որ նրանք սիրում են ձեզ, առանց նույնիսկ ճանաչելու, քանի որ նրանք զգացել են Երկնային Հոր և Փրկիչի սերը ձեր հանդեպ: Դրա համար էլ նրանք ձեզ ծառայելու մեծ ցանկություն ունեն և ցանկանում են, որ դուք ստանաք այն օրհնությունները, որոնք Աստված ցանկանում է ձեզ համար:

Այս երեկո դուք սիրով եք լցված ուրիշների հանդեպ՝ ձեր ընկերների, դասընկերների, հարևանների և նույնիսկ ձեր կյանքում վերջերս տեղ գտած մի օտարականի հանդեպ: Միտք այդ զգացումը պարզ և Աստծու: Մուրբ գրություններն այն կոչում են «գթություն» և «Քրիստոսի մաքուր սեր» (Մորոնի 7:47): Այս երեկո դուք զգացել եք այդ սերը և կարող եք հաճախ այն զգալ, եթե ձգտեք դրան:

Երկրորդ զգացումը, որ դուք ունեցել եք այս երեկո, Մուրբ Հոգու ազդեցությունն էր: Այսօր քույրերը խոստացան, որ Մուրբ Հոգին կառաջնորդի ձեզ իմանալ, թե Տերն ինչպես է ցանկանում, որ դուք հանուն Նրա ծառայեք ուրիշներին: Դուք Հոգու կողմից զգացել եք, որ այդ խոստումը Տիրոջից է, և այն ճշմարիտ է:

Տերն ասել է. «Եվ արդ, ճշմարիտ, ճշմարիտ ասում եմ քեզ. Ապավինիր այն Հոգուն, որն առաջնորդում է բարիք գործել. այո՛, արդար գործել, խոնարհ քայլել, արդարությամբ դատել. և դա է իմ Հոգին» (Վեճ 11:12):

Դուք միգուցե ստացել եք այդ օրհնությունն այս երեկո: Օրինակ, միգուցե այս ժողովի ժամանակ

դուք հիշեցիք կարիքի մեջ գտնվող որևէ մեկի անունը կամ դեմքը: Դա կարող էր պարզապես լինել թռուցիկ մի միտք, բայց ելնելով այսօրվա լսածից, դուք կաղոթեք այդ մասին, վստահելով, որ Աստված կառաջնորդի ձեզ բարիք գործել նրանց համար: Երբ այդպիսի աղոթքները դառնան օրինաչափություն ձեր կյանքում, դուք և այդ մարդիկ կփոխվեք դեպի լավը:

Այս երեկո ձեր ունեցած երրորդ զգացումն այն է, որ ցանկանում եք ավելի մոտ լինել Փրկիչին: Նույնիսկ այստեղ գտնվող ամենավաղորդ աղջիկը զգացել է երգի մեջ գրված հրավերի իրականությունը: Փրկիչն ասել է. «Եկ, հետևիր ինձ: Ապա, եկեք նրա հետքերով քայլենք»:²

Ունենալով այդ զգացումները, առաջին բանը, որ դուք պետք է պարտավորվեք անել՝ գնալ և ծառայել է, իմանալով, որ դուք միայնակ չեք քայլում: Երբ առաջ եք գնում ու սփռվում և ծառայում որևէ մեկին հանուն Փրկիչի, Նա պատրաստում է ուղին ձեր առաջ: Այժմ, ինչպես կհաստատեն այստեղ նստած վերադարձած միսիոներները, դա չի նշանակում, որ յուրաքանչյուր

դուք ետևում գտնվող ցանկացած անձնավորություն պատրաստակամ է ձեզ ողջունելու կամ բոլոր մարդիկ, ում ծառայում եք, շնորհակալություն կհայտնեն ձեզ: Բայց Տերը կզնա ձեր առջևից ու կպատրաստի ուղին:

Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոնը հաճախ էր ասում, որ գիտի Տիրոջ խոստման իսկությունը. «Եվ որտեղ որ ձեզ ընդունեն, այնտեղ կլինեմ նաև ես, քանզի ես կզնամ ձեր առջևից: Ես կլինեմ ձեր աջ կողմում և ձեր ձախ կողմում, և իմ Հոգին կլինի ձեր սրտերում, և իմ հրեշտակները՝ ձեր շուրջը, որ բարձրացնեն ձեզ» (Վեճ 84:88):

Ուղիներից մեկը, թե ինչպես է նա գնում ձեր առջևից, այն է, որ պատրաստում է այն մարդու սիրտը, ում Նրա խնդրանքով կծառայեք: Նա նաև կպատրաստի ձեր սիրտը:

Կնկատեք նաև, որ Տերն օգնականներ է կարգում ձեր շուրջը՝ աջ և ձախ կողմերում: Դուք մենակ չեք առաջ գնում՝ ծառայելու ուրիշներին հանուն Նրա:

Այս երեկո Նա կատարել է այդ խոստումն ինձ համար: Տերը՝ Քաղմաթիվ վկաներ է՝ (Եբրայեցիս 12:1) պատրաստել, թե՛ խոսքով թե՛

երաժշտությամբ, որպեսզի միավորի և բազմապատկի այն ամենի գործությունը, որը Նա ցանկանում էր իմ միջոցով ասել: Ես պարզապես պետք է հավաստիանայի, որ կարող եմ արտահայտել այն ուղերձը, որով Նա ցանկանում էր իմ միջոցով կիսվել: Ես հավատում եմ և հույս ունեմ, որ դուք երախտագիտություն և ուրախություն կզգաք, մինչ Տերը միավորում է ձեզ այլոց հետ՝ հանուն Նրա ծառայելու:

Երբ հաճախ ապրեք այդ զգացումը, որը դուք անշուշտ կունենաք, ինձ նման դուք նույնպես հավանությամբ կծպտաք, երբ երգենք «Հաճելի է» օրհներգը:³

Նաև կծպտաք, երբ հիշեք այս հատվածը. «Թագաւորն էլ կ'պատասխանէ եւ կ'ասէ նորանց. ճշմարիտ ասում եմ ձեզ, որովհետեւ այս իմ փոքր եղբայրներից մէկին արիք, ինձ արիք» (Մատթեոս 25.40):

Երկրորդ բանը, որ դուք պետք է անեք՝ Նրան ծառայելիս Տիրոջը հիշելն է: Տերը ոչ միայն գնում է մեր առջևից և հրեշտակներ ուղարկում մեզ ծառայելու համար, այլ նաև զգում է ուրիշներին պարզաձայն սփոփանքն այնպես, կարծես Իրեն պարզաձայն լինեինք:

Աստծո բոլոր դուստրերը, ովքեր լսում և վստահում են այս ժողովի ուղերձները, կհարցնեն. «Տերն ի՞նչ կցանկանար, որ ես անեմ, որպեսզի

օգնեմ Նրան սատարելու կարիքի մեջ գտնվող մարդուն»: Յուրաքանչյուր քոջ հանգամանքները տարբեր են: Դա նաև ճշմարիտ է իմ աղջիկների, հարսների, թոռնուհիների և ծոռնուհիների այս փոքր խմբի դեպքում: Նրանց և Երկնային Հոր բոլոր դուստրերի համար ես կրկնում եմ Քույր Լինդա Կ. Բարթոնի խմատուն խորհուրդը:

Նա խնդրել է ձեզ հավատով աղոթել, որպեսզի իմանաք, թե Տերը ինչ կցանկանար, որ դուք անեիք ձեր պարագայում: Իսկ հետո նա խոսեց քաղցր սփոփանքի այն խոստման մասին, որը Տերը տվել էր այն կնոջը, ով թանկարժեք յուղով Իր գլուխն օծելու պատճառով արժանացել էր քննադատության, քանի որ այն կարելի էր վաճառել աղքատներին օգնելու համար:

«Յիսուսն էլ ասեց. Թող տվեք դորան. Ի՞նչու էք նեղություն տալիս դորան. Դա մի բարի բան գործեց ինձ վերայ:

Որովհետեւ ամեն ժամանակ աղքատներին ձեզ հետ ունիք, եւ երբոր կամենաք՝ կարող էք նորանց բարի անել. Բայց ինձ ամեն ժամանակ ձեզ հետ չունիք:

Դա ինչ որ ունեք, արաւ. Առաջուց իմ մարմինն օծեց՝ թաղման համար: Ճշմարիտ ասում եմ ձեզ, ուր որ այս աւետարանը քարոզուի, բոլոր աշխարհի մէջ դորա յիշատակի համար նա էլ կ'խօսուի՝ որ դա արաւ» (Մարկոս 14.6–9):

Այդ համառոտ հատվածները կյանքի խառը պահերին քաղցր և խմատուն խորհուրդ են հանդիսանում Տիրոջ արքայության հավատարիմ քույրերի համար: Դուք կաղոթեք, որպեսզի իմանաք, թե Հայրը ում է ցանկանում, որ սիրով ծառայեք՝ հանուն Նրա և հանուն մեր Փրկիչի: Եվ դուք չեք ակնկալի հրապարակաձայնաչու և կիեռնեք Մարկոսի այդ պատմության կնոջ օրինակին, որի՝ աշխարհի Փրկիչին պատվելու սուրբ գործը, հիշվել է, իսկ անունը՝ ոչ:

Ես հուսով եմ, որ մեր ընտանիքի քույրերը կներդնեն իրենց լավագույն ջանքերը, որպեսզի կարողանան Աստծո սիրով լցված՝ ծառայել կարիքի մեջ գտնվող մարդկանց:

Իսկ երրորդ հույսս այն է, որ իրենց բարի գործերը հիշելիս, նրանք համեստ կգտնվեն: Դեռ ավելին, ես կաղոթեմ, որ նրանք ընդունեն Տիրոջ հետևյալ խորհուրդը, որը Նա տվել է և որը վստահ եմ՝ մենք բոլորս պետք է լսենք.

«Զգոյշ կացեք, որ ձեր ողորմութիւնը մարդկանց առաջին չ'անեք, նորանցից տեսնուելու համար, եթե ոչ՝ վարձք չ'ունիք ձեր Հօրիցն որ երկնքում է»:

Իսկ հետո Նա ասաց.

Բայց դու երբոր ողորմութիւն անես, թող չ'իմանայ քո ձախ ձեռքը, թէ ինչ է գործում քո աջը:

Որպէս զի քո ողորմութիւնը ծածուկ լինի, եւ քո Հայրն՝ որ ծածուկ տեղը տեսնում է, յայտնապէս կ'հատուցանէ քեզ» (Մատթեոս 6.1, 3–4):

Արքայության քույրերի համար իմ աղոթքն այն է, որ որտեղ էլ լինեն և ինչպիսին էլ լինեն նրանց հանգամանքները, որ Փրկիչի հանդեպ իրենց հավատի և Նրա քաղության հանդեպ երախտագիտության ջնորհիվ լավագույնս օգնեն այն մարդկանց, որոնց Աստված խնդրել է ծառայել: Եթե նրանք անեն դա, ես խոստանում եմ, որ նրանք ավելի կարգազորվեն և կդառնան այն կանայք, որոնց Փրկիչն ու մեր Երկնային Հայրը ջերմորեն կողջունեն ու հայտնապես կվարձատրեն:

Ես վկայում եմ, որ սա հարություն առած Հիսուս Քրիստոսի Եկեղեցին է: Նա հարություն է առել: Նա վճարել է մեր բոլոր մեղքերի համար: Ես գիտեմ, որ Նրա ջնորհիվ մենք հարություն կառնենք ու կունենանք հավերժական կյանք: Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոնը Նրա կենդանի մարգարեն է: Երկնային Հայրը լսում ու պատասխանում է մեր աղոթքներին: Ես վկայում եմ, որ մենք ավելի ենք մոտենում Փրկիչին, երբ մաքուր սիրով լցված, հանուն Նրա ծառայում ենք ուրիշներին: Ես այդ հաստատուն վկայությամբ կիսվում եմ ձեզ հետ Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. "Because I Have Been Given Much," *Hymns*, no. 219.
2. "Come, Follow Me," *Hymns*, no. 116.
3. «Հաճելի է», *Ophelinia*, հմր. 13:

Նախագահ Հենրի Բ. Այրինգ

Առաջին նախագահության առաջին խորհրդական

Ուր որ երկու կամ երեք հոգի ժողովուրդում լինին

Եթե լսեք հոգով՝ ձեր սրտերը կփափկեն, ձեր հավատքը կամրասնդվի և Տիրոջը սիրելու ձեր ունակությունը կաճի:

Իմ սիրելի եղբայրներ ու քույրեր, ես ողջունում եմ ձեզ Հիսուս Քրիստոսի Վերջին Օրերի Սրբերի Եկեղեցու 186-րդ ամենամյա գերագույն համաժողովին: Անչափ ուրախ եմ ձեզ հետ լինելու համար և ջերմորեն ողջունում եմ ձեզ:

Հնոքահայկալ եմ, որ մասնակցում եք համաժողովին, որպեսզի ոգեշնչում զգաք երկնքից ու ավելի մոտ զգաք մեր Երկնային Հորը և Տեր Հիսուս Քրիստոսին:

Այս ժողովին, որը հեռարձակվում է ողջ աշխարհով մեկ, հավաքվել են Հիսուս Քրիստոսի միլիոնավոր աշակերտներ, ովքեր ուխտ են կապել միշտ հիշել Նրան ու ծառայել Նրան: Ժամանակակից տեխնոլոգիաների հրաշքի շնորհիվ ժամանակի ու հեռավորության սահմանները վերանում են: Մենք հանդիպում ենք, կարծես բոլորս միասին մի մեծ դահլիճում:

Մակայն, այսօրվա հավաքից առավել կարևորն այն է, թե ում անունով ենք մենք հավաքվում: Տերը խոստացել է, որ նույնիսկ երկրի վրա այսօր ապրող Իր աշակերտների մեծաքանակ բազմության դեպքում Նա մոտ կլինի մեզանից յուրաքանչյուրին: 1829 թվին Նա մի խումբ

աշակերտների ասել է. «Ճշմարիտ, ճշմարիտ ասում եմ ձեզ, ինչպես ես ասացի իմ աշակերտներին, որ որտեղ երկուսը կամ երեքն իմ անունով ժողովված լինեն, մի բանի կապակցությամբ, ահա, այնտեղ ես նրանց մեջ կլինեմ,– ճիշտ այդպես էլ, ես ձեր մեջ եմ» (Վևու 6.32):

Ներկայումս մենք ավելին ենք, քան մեկը կամ երկուսը և այս համաժողովում հավաքված Իր աշակերտների մի մեծ բազմություն ենք

կազմում և մեզ խոստացված է, որ Տերը մեջ է: Քանի որ Նա հարություն առած և փառավորված էակ է, Նա ֆիզիկապես չի գտնվում այն բոլոր վայրերում, որտեղ Սրբերը հավաքվում են: Այլ Հոգու զորությամբ մենք կարող ենք զգալ, որ այսօր Նա այստեղ մեզ հետ է:

Որտե՞ղ և ե՞րբ ենք զգում, որ Փրկիչին մոտ գտնվելը կախված է մեզանից: Նա հետևյալ հրահանգն է տվել.

«Եվ բացի այդ, ճշմարիտ ասում եմ ձեզ, իմ բարեկամներ՝ Ես թողնում եմ ձեզ այս ասածները՝ խորհելու ձեր սրտում, այս պատվիրանի հետ միասին, որը ես տալիս եմ ձեզ, որ դուք պետք է կանչեք ինձ, քանի դեռ ես մոտ եմ,–

Մոտեցեք ինձ, և ես կմոտենամ ձեզ. փնտրեք ինձ ջանասիրաբար, և կգտնեք ինձ. խնդրեք, և կստանաք. թակեք, և ձեզ կբացվի» (Վևու 88.62–63):

Ես ճանաչում եմ առնվազն երկու հոգու, ովքեր այսօր լսում են ու իրենց ողջ սրտով ցանկանում են այդ օրհնությունը: Այս համաժողովի ժամանակ նրանք ջանասիրաբար կձգտեն մոտենալ Տիրոջը: Երկուսն էլ ինձ նամակ են գրել, որն իմ գրասենյակ է հասել այդ նույն շաբաթվա մեջ, և երկուսն էլ միատեսակ օգնություն էին հայցում:

Երկուսն էլ նորադարձներ են Եկեղեցում և նախկինում ստացել են պարզ վկայություններ՝ Հայր Աստծո

և Նրա Որդի՝ Հիսուս Քրիստոսի, աշխարհի Փրկիչի սիրո մասին: Նրանք հավատում էին, որ անմիջական հայտնության շնորհիվ Մարգարե Ջոզեֆ Մմիթը կազմավորել է Եկեղեցին, և որ սուրբ քահանայության բանալիները վերականգնվել են: Երկուսն էլ համոզված էին, որ այդ բանալիներն այսօր գոյություն ունեն Եկեղեցում: Նրանք իրենց գրավոր նամակում այդ մասին վկայեցին ինձ:

Սակայն երկուսն էլ ցավում էին, որ Տիրոջ և իրենց հանդեպ Նրա սիրո զգացումները նվազում էին: Նրանք երկուսն էլ ողջ սրտով ցանկանում էին, որ ես օգնեմ իրենց վերագտնելու սիրված լինելու ուրախությունն ու այն զգացումը, որը նրանք զգում էին, երբ նոր էին միացել Աստծո արքայությանը: Երկուսն էլ մտավայություն ունեին, որ եթե լիովին չվերագտնեին Փրկիչի և Նրա Եկեղեցու հանդեպ սիրո այդ զգացումները, փորձառություններն ու փորձություններն ի վերջո կհաղթահարեին նրանց հավատը:

Նրանք միայնակ չեն իրենց մտավայություններում, ոչ էլ նրանց փորձությունն է նոր: Իր մահկանացու ծառայության ընթացքում Փրկիչը մեզ պատմեց սերմի ու սերմնացանի առակը: Մերմն Աստծո խոսքն էր: Մերմնացանը՝ Տերն էր: Մերմի պահպանումն ու աճը կախված էին հողի վիճակից: Դուք հիշում եք Նրա խոսքերը.

«Ես նա սերմելիս՝ մի քանիսր ճանապարհի մօտ ընկաւ, եւ երկնքի թռչուններն եկան եւ կերան նորանց.

Եւ ուրիշներն ընկան քարքարոտ տեղ, ուր շատ հող չ'կար, եւ շուտով բուսան՝ խոր հող չ'ունենալու պատճառովը.

Բայց երբոր արեգակը ծագեց, տաքացաւ. եւ որովհետեւ արմատ չ'ունէին՝ չորացան:

Եւ ուրիշներն ընկան փշերի մէջ, եւ փշերը դուրս եկան եւ խեղդեցին նորանց.

Եւ ուրիշներն ընկան բարի երկրի վերայ, եւ պտուղ էին տալիս. Որը հարիւր, եւ որը վաթսուն, եւ որը երեսուն:

Ով որ լսելու ականջ ունի՝ թող լսէ» (Մատթեոս 13.4–9):

Կրկնեմ, սերմն Աստծո խոսքն է: Հողն այն մարդու սիրտն է, ով ընդունում է այդ սերմը:

Բոլորս էլ շատ ընդհանուր բան ունենք այն մարդկանց հետ, ովքեր գրեցին ինձ՝ օգնություն և հավաստիացում խնդրելու համար: Մի ժամանակ մեր բոլորի սրտերում էլ սերմանված է եղել այդ սերմը կամ Աստծո խոսքը: Ոմանց համար դա իրենց մանկության տարիներին էր, երբ ծնողները հրավիրեցին նրանց մկրտվել և հաստատվել իշխանություն ունեցողի կողմից: Մյուսներն ուսուցանվել են Աստծո կանչված ծառաների կողմից: Բոլորս էլ զգացել ենք, որ այդ սերմը բարի է, նույնիսկ զգացել ենք, որ այն ուռչում է մեր սրտերում և ուրախություն ենք ապրել, երբ մեր հասկացողությունն ու սերն աճել է:

Բոլորս փորձվել ենք մեր հավատում, երբ թանկագին օրհնություններն ուշացել են, երբ մեր հավատը կործանել փորձող մարդիկ

դաժանորեն հարձակվել են մեզ վրա, երբ գայթակղվել ենք մեղք գործել և եղել ենք եսասեր, որը նվազեցրել է մեր հոգևոր զգացողությունների աճը:

Այն մարդիկ, ովքեր տխրել են, որ կորցրել են ուրախությունը, օրհնվածներն են: Ոմանք չեն տեսնում իրենց մեջ մարդու հավատը: *Մատու-նան խելացի է:* Նա ասում է այն մարդկանց, ում ցանկանում է թշվառ տեսնել, որ մի ժամանակ նրանց ունեցած ուրախությունը մանկական ինքնախաբեություն էր:

Բոլորիս ուղված իմ այսօրվա ուղերձն այն է, որ առաջիկա մի քանի օրերին լավ հնարավորություն ունենք փափկացնելու մեր սրտերը և սնուցելու սերմը: Մերմն Աստծո խոսքն է և այն կհորդի բոլոր նրանց վրա, ովքեր կլսեն, կդիտեն և կկարդան այս համաժողովի հեռարձակումները: Երաժշտությունը, ելույթները և վկայությունները նախապատրաստվել են Աստծո ծառաների կողմից, ովքեր ջանասիրաբար փնտրել են Սուրբ հոգուն, որպեսզի նա օգնի նրանց նախապատրաստվել: Համաժողովը սկսելուց դեռևս օրեր առաջ նրանք երկար ու խոնարհ աղոթել են:

Նրանք աղոթել են, որպեսզի կարողանան խրախուսել ձեզ կայացնելու այնպիսի որոշումներ, որի շնորհիվ ձեր սրտերում կկարողանաք ավելի բարենպաստ հող պատրաստել Աստծո բարի խոսքի համար, որպեսզի այն աճի ու պտղաբեր լինի: Եթե լսեք հոգով՝ ձեր սրտերը կփափկեն, ձեր հավատքը կամրապնդվի և Տիրոջը սիրելու ձեր ունակությունը կաճի:

Սրտի ողջ կործովով աղոթելու դեպքում համաժողովի և առաջիկա օրերի ու ամիսների ընթացքում ձեր փորձառությունը կվերափոխվի:

Ձեզանից շատերն արդեն սկսել են: Այս նիստն սկսելու ժամանակ դուք արել եք ավելին, քան պարզապես լսել եք աղոթքները: Դուք հավատով խնդրել եք, որ մենք վայելենք մեզ վրա Սուրբ Հոգու կողմից թափվող օրհնությունները: Հիսուս Քրիստոսի անունով ձեր լուռ աղոթքն ասելիս, դուք ավելի եք մոտեցել Նրան: Սա Նրա համաժողովն է:

Միայն Սուրբ Հոգին կարող է բերել այն օրհնությունները, որոնք Տերը ցանկանում է մեզ համար: Մեր հանդեպ ունեցած սիրուց դրդված Նա խոստացել է, որ մենք կարող ենք զգալ դա:

«Եվ ինչ-որ նրանք խոսեն, երբ շարժվում են Սուրբ Հոգով, պիտի լինի սուրբ գրություն, պիտի լինի Տիրոջ կամքը, պիտի լինի Տիրոջ միտքը, պիտի լինի Տիրոջ խոսքը, պիտի լինի Տիրոջ ձայնը, և Աստծո զորությունը ի փրկություն:

Ահա, սա Տիրոջ խոստումն է ձեզ, ո՛վ դուք, իմ ծառանե՛ր:

Ուստի, ուրախ եղեք, և մի վախեցեք, քանզի ես՝ Տերս, ձեզ հետ եմ, և ես կանգնելու եմ ձեր կողքին. և դուք պիտի վկայություն բերեք իմ մասին, այսինքն՝ Հիսուս Քրիստոսի, որ ես կենդանի Աստծո Որդին եմ, ես, որ էի՛, որ ե՛մ, և որ գալու եմ» (Վևմ 68.4–6):

Դուք կարող եք աղոթել և ձեր հավատքը ներդնել ամեն անգամ, երբ Աստծո ծառան մոտենում է բեմին, որպեսզի Վարդապետություն և Ուխտերի 50-րդ բաժնի խոստումն իրականություն դառնա:

Ճշմարիտ ասում եմ ձեզ, նա, ով կարգված է իմ կողմից և առաջ է ուղարկված ճշմարտության խոսքը քարոզելու՝ Մխիթարիչի միջոցով, ճշմարտության Հոգով, արդյո՞ք

նա քարոզում է դա ճշմարտության Հոգով, թե՞ որևէ այլ ձևով:

Եվ եթե լինի որևէ այլ ձևով, ապա Աստծուց չէ:

Եվ բացի այդ, նա, ով ստանում է ճշմարտության խոսքը, արդյո՞ք այն ընդունում է ճշմարտության Հոգով, թե՞ որևէ այլ ձևով:

Եթե լինի որևէ այլ ձևով, ապա Աստծուց չէ:

Ուստի, ինչո՞ւ դուք չեք կարողա-նում հասկանալ և իմանալ, որ նա, ով խոսքը ստանում է ճշմարտության Հոգով, ստանում է այնպես, ինչպես քարոզվում է ճշմարտության Հոգով:

Հետևաբար, նա, ով քարոզում է, և նա, ով ստանում է, հասկանում են միմյանց, և երկուսն էլ շենանում են և միասին ցնծում» (Վևմ 50.17–22):

Դուք կարող եք աղոթել, երբ երգչախումբը երգում է: Խմբավա-րը, երգեհոնահարը և երգչախմբի անդամներն աղոթել են ու իրենց փորձերն արել սրտերում պահած աղոթքներով և այն հավատով, որ երաժշտությունն ու խոսքերը կփափկացնեն սրտերը և կգորաց-նեն նրանց, որպեսզի ամրապն-դեն ուրիշների հավատքը: Նրանք այնպես կնվագեն Տիրոջ համար, կարծես նրանք Տիրոջ առաջ լինեն, և նրանք կիմանան, որ Երկնային Հայրը լսում է նրանց այնպես, ինչ-պես Նա լսում է իրենց անձնական

աղոթքները: Նրանք աշխատել են միասին, որպեսզի էմմա Մմիթին տված Փրկիչի խոստումն իրականություն դարձնեն. «Փանգի իմ հոգին հրճվում է սրտաբուխ երգով. այո՛, արդարների երգն աղոթք է ինձ համար, և այն կպատասխանվի օրհնությամբ նրանց գլխին» (ՎևՈւ 25.12):

Եթե ոչ միայն լսեք, այլ նաև աղոթեք երգելիս, ձեր և նրանց աղոթքների պատասխանները կլինեն ձեր և նրանց գլխին թափված օրհնությունները: Դուք կզգաք Փրկիչի սիրո օրհնությունը և հավաստիացումը: Բոլոր նրանք, ովքեր կմիանան այդ փառաբանմանը, կզգան, որ Նրա հանդեպ իրենց սերն աճում է:

Դուք կարող եք աղոթել, երբ ելույթ ունեցողը պատրաստվում է ավարտել իր ուղերձը: Նա ներքուստ կաղոթի, որպեսզի Հայրը և սուրբ Հոգին նրան վկայության խոսքեր

ներշնչեն, որոնք կոգեշնչեն լսողներին, հույս ու վճռականություն կհաղորդեն՝ միշտ հիշելու Փրկիչին և պահելու պատվիրանները, որոնք Նա տվել է մեզ:

Վկայությունը չի լինի ելույթի շարադրանքը: Այն կլինի այն ճշմարտությունների հաստատումը, որոնք Հոգին կհասցնի դեպի այն մարդկանց սրտերը, ովքեր կաղոթեն օգնության, աստվածային առաջնորդության և Քրիստոսի մաքուր սերը ստանալու համար:

Ճշմարիտ վկայություն կտրվի խոսնակների: Միգուցե նրանք կարճ խոսեն, սակայն նրանց խոսքերը կհասնեն խոնարհ լսողների սրտերը, ովքեր ներկայացել են համաժողովին՝ ծարավ լինելով Աստծո բարի խոսքին:

Իմ փորձից գիտեմ, թե ելույթների վերջում բարի մարդկանց հավատքն

ինչպիսի խոսքեր կարող է ծնել Հոգուց: Բազմիցս, ինչ-որ մեկն իմ վկայությունից հետո ասել է. «Ինչպե՞ս իմացար, թե ինչ էի ցանկանում լսել»: Սովորաբար ունեցած վկայության խոսքերը մոռանում եմ: Ես վկայություն էի բերում և Տերն այնտեղ էր ու այդ պահին ներշնչում էր ինձ խոսքերը: Այն խոստումը, որ Տերն անհրաժեշտ պահին մեզ կտա խոսքերը, հատկապես կիրառելի է վկայության դեպքում (տես ՎևՈւ 24.6): Ուշադիր լսեք այս համաժողովի ընթացքում բերված վկայությունները և դուք ավելի կմոտենաք Տիրոջը:

Դուք գուցե զգում եք, որ ես մոտենում եմ իմ ուղերձի վերջաբանին, որը փորձեցի փոխանցել ճշմարտության վկայությամբ: Ձեր աղոթքները կօգնեն ինձ հաղորդել վկայության այն խոսքերը, որոնք, միգուցե ինչ-որ մեկին անհրաժեշտ էին՝ իր հարցերի պատասխանները գտնելու համար:

Ես բերում եմ իմ հաստատուն վկայությունը, որ մեր Երկնային Հայրը, մեծ Էլոհիմը, սիրում և ճանաչում է մեզանից յուրաքանչյուրին: Նրա ղեկավարման ներքո Նրա Որդին՝ Եհովան, դարձավ Արարիչ: Ես վկայում եմ, որ Հիսուս Նազովրեցին ծնվել էր որպես Աստծո Որդի: Նա բուժեց հիվանդներին, տեսողություն տվեց կույրերին և բարձրացրեց մեռելներին: Նա վճարեց այս մահկանացու կյանքում ծնված Երկնային հոր բոլոր զավակների մեղքերի գինը: Նա արձակեց մահվան կապանքները բոլորիս համար, երբ Զատիկի առաջին կիրակի օրը բարձրացավ գերեզմանից: Նա ապրում է այսօր, որպես Աստված՝ հարություն առած և փառավոր:

Մա միակ ճշմարիտ Եկեղեցին է, և նա այդ եկեղեցու գլխավոր անկյունաքարն է: Թոմաս Մ. Մոնսոնը Նրա մարգարեն է ողջ աշխարհի համար: Մարգարեներն ու առաքյալները, որոնց դուք կլսեք այս համաժողովին, կխոսեն Տիրոջ անունից: Նրանք Տիրոջ ծառաներն են, ովքեր լիազորված են գործելու Նրա անունից: Նա առաջնորդում է Իր ծառաներին աշխարհով մեկ: Ես դա գիտեմ: Եվ այդ մասին ես վկայում եմ Նրա՝ Հիսուս Քրիստոսի սուրբ անունով, ամեն: ■

Մերի Ռ. Դարինս

Երեխաների խմբի գերագույն նախագահության
Նախկին Երկրորդ խորհրդական

Երեխային առաջնորդելու պարզեր

*Ինչպե՞ս ենք մենք ուսուցանում մեր երեխաներին խուսափել աշխարհի
ազդեցություններից և վստահել Հոգուն:*

Մի երիտասարդ հայր խեղդվում էր: Նա, նրա երկու երեխաները և աները գնացել էին լճակի շուրջը զբոսնելու: Նրանք շրջապատված էին սոճիներով ծածկված սարերով, իսկ երկինքը կապույտ էր, լի փափուկ, սպիտակ ամպերով, որտեղից բխում էր գեղեցկություն և պարզություն: Շոգ էր, երեխաներն էլ հոգնել էին, ուստի տղամարդիկ որոշեցին դնել երեխաներին իրենց ուսերին և լողալով անցնել լճի մյուս ափը:

Դա հեշտ էր թվում մինչ այն պահը, երբ հայրն այնպիսի զգացողություն ունեցավ, կարծես, իրեն ներքև էին քաշում, ամեն ինչ ծանրանում էր: Զուրը մղում էր նրան դեպի լճի հատակը, և մի խելահեղ զգացում պատեց նրան: Ինչպե՞ս կարող էր մնալ ջրի երեսին և անել դա՝ ուսերին տանելով իր թանկագին փոքրիկ դստերը:

Նրա ձայնն անհետացավ տարածության մեջ, երբ նա աղաղակեց. նրա աները չափազանց հեռու էր գտնվում՝ օգնության հուսահատ աղերսին արձագանքելու համար: Նա իրեն միայնակ և անօգնական զգաց:

Կարո՞ղ եք պատկերացնել միայնակության այդ զգացումը, որը նա ունեցավ՝ անկարող հասնելու ու բռնելու ինչ-որ բանից և անելանելի

վիճակում պայքարելով իր և իր երեխայի կյանքի համար: Դժբախտաբար, մեզանից յուրաքանչյուրն էլ որոշ չափով ունեցել է նման զգացողություն, հայտնվելով անհուսալի իրավիճակներում, երբ պետք է օգնություն գտնել գոյատևելու և մեր սիրելիներին ծառայելու համար:

Խուճապի պահին նա հանկարծ հասկացավ, որ ջրով լցված իր կոշիկներն էին իրեն ներքև քաշում: Աշխատելով մնալ ջրի երեսին՝ նա փորձեց ոտքերից հանել ծանր կոշիկները: Սակայն դրանք, կարծես, ներծծված լինեին: Քուղերը ջրից ուռել էին՝ ավելի ամուր սեղմվելով կապերը:

Հուսահատության վերջին պահին նա կարողացավ ոտքերից հանել կոշիկները, որոնք արագ ընկղմվեցին լճի խորքերում: Ազատվելով ծանր քաշից, որի պատճառով նա սուզվում էր, նա անմիջապես դեպի վեր մղվեց իր դստեր հետ միասին: Նա այժմ կարող էր առաջ լողալ՝ շարժվելով դեպի լճի անվտանգ ափը:

Երբեմն բոլորս էլ կարող ենք այնպիսի զգացողություն ունենալ, ասես խեղդվում ենք: Կյանքը կարող է ծանր լինել: Մենք ապրում ենք

աղմկոտ ու զբաղված աշխարհում:
... Եթե զգույշ չլինենք, աշխարհի
հոգսերը կարող են խեղդել Հոգու
բաները»:¹

Մենք ինչպե՞ս կարող ենք հետևել
այս հոր օրինակին և ազատվել
աշխարհի որոշ բեռներից, որոնք
կրում ենք, որպեսզի կարողանանք
մեր երեխաների գլուխները և մեր իսկ
մտահոգ միտքը վեր պահել ջրից: Ինչ-
պե՞ս կարող ենք Պողոսի խորհրդին
հետևելով «դէն գցել ամեն ծանրու-
թիւն»:² Ինչպե՞ս կարող ենք նախա-
պատրաստել մեր զավակներին այն
օրվան, երբ այլևս չեն կարողանա
կառչել մեզանից ու մեր վկայությու-
նից, երբ գա լողալու իրենց հերթը:

Պատասխանը գալիս է, երբ մենք
ընդունում ենք ուժի այս աստվածային

աղբյուրը: Դա հաճախ թերագնա-
հատված աղբյուր է, սակայն կարող է
օգտագործվել ամեն օր՝ թեթևացնելով
մեր բեռը և առաջնորդելով մեր թան-
կագին զավակներին: Այդ աղբյուրը
Սուրբ Հոգու առաջնորդող պարզևն է:

Ութ տարեկանում երեխաները
կարող են մկրտվել: Նրանք սովոր-
ում և ուխտ են կապում Աստծո հետ:
Շրջապատված իրենց սիրելիներով՝
նրանք ընկղմվում և դուրս են գալիս
ջրից մեծ ուրախության զգացումով:
Այա նրանք ստանում են Սուրբ
Հոգու աննկարագրելի պարզևն՝
պարզև, որը մշտապես կարող է
ուղեկցել նրանց, եթե ապրեն այդ
օրհնության համար:

Երեց Դեյվիդ Ա. Բեդնարն ասել
է. «Հաստատման» արարողության

պարզությունը կարող է աննկատե-
լի դարձնել դրա նշանակությունը:
Այս երեք բառերը՝ «Ստացիր Սուրբ
Հոգին», պասիվ հայտարարություն
չեն. ավելի ճիշտ, դրանք իրենցից
ներկայացնում են քահանայության
հրաման՝ գործելու և ոչ թե ներգործ-
վելու լուրջ զգուշացում»:³

Երեխաներն ունեն բարիք գործե-
լու և բարի լինելու բնական ցանկու-
թյուն: Մենք կարող ենք զգալ նրանց
անկեղծությունը, նրանց մաքրությու-
նը: Նրանք նաև շատ զգայուն են
մեղմ, հանդարտ ձայնի հանդեպ:

3 Նեփի 26-ում Փրկիչը մեզ
ցույց տվեց երեխաների հոգևոր
կարողությունները:

«Նա արձակեց նրանց լեզուները,
և նրանք ասացին իրենց հայրերին
մեծ ու զարմանալի բաներ, նույնիսկ
ավելի մեծ, քան նա բացահայտել էր
ժողովրդին: ...

... Նրանք թե տեսան, թե լսեցին
այդ երեխաներին. այդ, նույնիսկ
մանկիկները բացեցին իրենց բերան-
ներն ու արտաբերեցին զարմանալի
բաներ»:⁴

Որպես ծնողներ, մենք ինչպե՞ս
ենք զարգացնում մեր փոքրիկների
հոգևոր կարողությունները: Ինչ-
պե՞ս ենք մենք սովորեցնում նրանց
խուսափել աշխարհի ազդեցություն-
ներից և վստահել Հոգուն, երբ մենք
նրանց հետ չենք, և նրանք միայնակ
են իրենց կյանքի խորը ջրերում:

Թույլ տվեք կիսվել ձեզ հետ որոշ
մտքերով:

**Առաջինը, մենք կարող ենք
հրավիրել մեր երեխաներին
ավելի ուշադիր լինել, երբ լսում
կամ զգում են Հոգին:** Եկեք
հիշենք, թե Հին Կտակարանի ժամա-
նակներում ինչպես Հեղին արեց դա
Սամուելի համար:

Պատանի Սամուելը երկու անգամ
ձայն լսեց ու վազեց Հեղիի մոտ,
ասելով. «Ահա ես»:

«Ես չկանչեցի», - պատասխանեց
Հեղին:

Սակայն. «Սամուելը Տիրոջը դեռ
չէր ճանաչում, եւ Տիրոջ խօսքը դեռ
նորան յայտնուած չէր»:

Երբորդ անգամ Հեղին հասկա-
ցավ, որ Տերն էր կանչում Սամուելին
և պատվիրեց Սամուելին ասել.

«Խոսիր, Տէր, որովհետեւ քո ծառան լուում է»:⁵

Մամուլը սկսում էր զգալ, ճանաչել և ականջ դնել Տիրոջ ձայնին: Մակայն այս պատանին չէր հասկանա, եթե Հեղին չաջակցեր այդ ճանաչողությանը: Ուսուցանվելուց հետո Մամուլը կարող էր ավելի լավ ծանոթանալ մեղմ, հանդարտ ձայնի հետ:

Երկրորդը, մենք կարող ենք նախապատրաստել մեր տները և մեր երեխաներին՝ զգալու մեղմ, հանդարտ ձայնը: «Օտար լեզուների շատ ուսուցիչներ կարծում են, որ երեխաները լավագույն արդյունքների են հասնում «ընկղման ծրագրերի» շնորհիվ, երբ շրջապատված են լինում այդ լեզվով խոսողներով, ովքեր քաջալերում են նրանց խոսել այդ լեզվով: Նրանք ոչ միայն սովորում են ասել բառեր, այլ ազատ խոսել և նույնիսկ մտածել նոր լեզվով: Հոգևոր կրթության համար «ընկղման» լավագույն պայմանները ստեղծվում են տանը, որտեղ հոգևոր սկզբունքները կարող են կազմել ամենօրյա կյանքի հիմքը»:⁶

«Եւ կրկնիր [Տիրոջ խոսքերը] քո որդկանցը, խօսիր նորանց վերայ քո տան մէջ նստած ժամանակդ եւ ճանապարհ գնացած ժամանակդ, եւ պառկելիս եւ վեր կենալիս»:⁷ Մեր ընտանիքները Հոգու մեջ ընկղմելը մեր զավակների սրտերը բաց կպահեն Նրա ազդեցության համար:

Երրորդը, մենք կարող ենք օգնել մեր երեխաներին հասկանալ, թե ինչպես է Հոգին խոսում նրանց հետ: Ջոզեֆ Մմիթն ուսուցանել է. «Երբ Նա այցելում է փոքր երեխայի, Նա խոսում է նրա լեզվով և հաշվի է առնում նրա կարողությունները»:⁸ Մի մայր բացահայտել էր, որ քանի որ երեխաները տարբեր ձևերով են սովորում՝ տեսողական, լսողական, շոշափելու զգայարանների կամ զգացողությունների միջոցով, որքան շատ էր նա ուշադրություն դարձրել իր երեխաներին, ավելի էր հասկացել, որ Սուրբ Հոգին սովորեցնում էր նրանց այն եղանակով, որն ամենահարմարն էր նրանցից յուրաքանչյուրի համար:⁹

Մեկ ուրիշ մայր կիսվել է փորձառությամբ, թե ինչպես է օգնել իր երեխաներին ճանաչել Հոգին: «Երբեմն,- ասել է նա,- [երեխաները] չեն գիտակցում, որ կրկնվող միտքը, արտասվելուց հետո հանգստություն զգալը կամ ճիշտ ժամանակին ինչ-որ բան հիշելը՝ բոլորը ուղիներ են, որոնցով Սուրբ Հոգին շփվում է [նրանց] հետ»: Նա շարունակում է. «Ես իմ երեխաներին սովորեցնում եմ կենտրոնանալ իրենց զգացողությունների վրա և [գործել դրանց համաձայն]»:¹⁰

Հոգին զգալը և ճանաչելը հոգևոր ունակություններ կրթի մեր երեխաների կյանք, և ձայնը, որը նրանք կսկսեն ճանաչել, կդառնա ավելի ու ավելի պարզ նրանց համար: Կլինի Երեց Ռիչարդ Գ. Սքոթի ասածի պես. «Երբ դուք փորձառություն և հաջողություն եք ձեռք բերում Հոգու կողմից առաջնորդվելու մեջ, ձեր վստահությունը ձեր զգացած տպավորությունների վերաբերյալ կարող է դառնալ ավելի որոշակի, քան ձեր կախվածությունը ձեր տեսածից ու լսածից»:¹¹

Մենք չպիտի վախենանք, երբ տեսնում ենք, որ մեր երեխաները

մտնում են կյանքի ջրերի մեջ, քանի որ մենք սովորեցրել ենք նրանց ազատվել աշխարհիկ ծանրություններից: Մենք սովորեցրել ենք նրանց ապրել Հոգու առաջնորդող պարզում: Այս պարզել կշարունակի թեթևացնել բեռը, որը նրանք կրում են և կառաջնորդի նրանց վերադառնալ իրենց երկնային տուն, եթե նրանք ապրեն համաձայն դրա և հետևեն հուշումներին: Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Ջոզեֆ Բ. Վիրթլին, «Անկարագրելի պարզ», *Լիւսինա*, մայիս 2003, 27:
2. Եբրայեցիս 12.1
3. Դեյվիդ Ա. Բեդնար, «Մտացիր Սուրբ Հոգին», *Լիւսինա*, նոյ. 2010, 95:
4. 3 Նեփի 26.14, 16
5. Տես Ա Թագավորաց 3.4–10
6. C. Terry and Susan L. Warner, “Helping Children Hear the Still, Small Voice,” *Tambuli*, Aug. 1994, 27.
7. Երկրորդ Օրինաց 6.7
8. Joseph Smith, in *History of the Church*, 3:392.
9. Merrilee Browne Boyack, “Helping Children Recognize the Holy Ghost,” *Liahona*, Dec. 2013, 10–12.
10. Irinna Danielson, “How to Answer the Toughest ‘Whys’ of Life,” Oct. 30, 2015, lds.org/blog.
11. Ռիչարդ Գ. Սքոթ, «Ձեռք բերել Հոգևոր առաջնորդություն», *Լիւսինա*, նոյ. 2009, 7:

Երեց Դոնալդ Լ. Հոլսթրոմ
Յոթանասունի Նախագահություն

Զավակն եմ ես Աստծո

Մեր երկնային ժառանգության վերաբերյալ ճիշտ հասկացողությունն առանցքային դեր ունի վեհացման համար:

Մեր ամենահիմնական վարդապետությունը ներառում է այն գիտելիքը, որ մենք կենդանի Աստծո զավակներն ենք: Ահա, թե ինչու Նրա ամենասուրբ անուններից մեկն է Հայր՝ Երկնային Հայր: Այս վարդապետությունը դարեր շարունակ պարզ կերպով ուսուցանվել է մարգարեների կողմից.

- Սատանայի կողմից փորձվելով՝ Մովսեսը սաստեց Նրան, ասելով. «Ո՞վ ես դու: Քանզի ահա, ես *Աստծո որդի եմ*»:¹
- Դիմելով Իսրայելին՝ Սաղմոսացր հայտարարել է. «Ամենքդ *Բարձրելոյ որդիք էք*»:²
- Պողոսը Արիսպագոսում աթենացիներին ուսուցանեց, որ նրանք *«Նորա ազգիցն են»*:³
- Ջոզեֆ Սմիթը և Միդնի Ռիզդոնը տեսիլքում տեսան Հորը և Որդուն, և երկնային մի ձայն հայտարարեց, որ աշխարհի բնակիչները *«ծնված որդիներն ու դուստրերն են Աստծո»*:⁴
- 1995 թվականին 15 ապրող առաքյալներ և մարգարեներ հաստատեցին. «Բոլորն արարված են Աստծո պատկերով: Յուրաքանչյուրը *երկնային ծնողների կողմից սիրված հոգևոր որդին կամ դուստրն է*»:⁵

- Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնտոնն ուսուցանել է. «Մենք *կենդանի Աստծո որդիներն ու դուստրերն ենք*: . . . Մենք չենք կարող անկեղծորեն հավատալ դրան, եթե չապրենք ուժի ու զորության մի նոր խորը զգացում»:⁶

Այս վարդապետությունն այնքան կարևոր է, այնքան հաճախ է հայտարարվել և այնքան պարզ է, որ կարող է սովորական թվալ, երբ իրականում այն ամենաարտասովոր

գիտելիքներից մեկն է, որ մենք կարող ենք ձեռք բերել: Մեր երկնային ժառանգության վերաբերյալ ճիշտ հասկացողությունն առանցքային դեր ունի վեհացման համար: Շատ կարևոր է հասկանալ փրկության փառահեղ ծրագիրը և հավատալ Հոր Առաջնեկին՝ Հիսուս Քրիստոսին և Նրա ողորմած Քավությանը:⁷ Բացի այդ, այն ապահովում է մշտական շարժառիթ, որպեսզի մենք կապենք և պահենք մեր անփոխարինելի հավերժական ուխտերը:

Կարծում եմ, որ այս ժողովի գրեթե բոլոր մասնակիցները կարող են հենց հիմա, առանց տեքստի և երաժշտության երգել «Աստծո զավակն եմ» օրհներգը:⁸ Այս սիրված օրհներգը շատ հաճախ են երգում այս Եկեղեցում: Մակայն կարևորագույն հարցը հետևյալն է՝ արդյո՞ք մենք *խկապեն* գիտենք դա: Արդյո՞ք մենք գիտենք դա մեր մտքում, մեր սրտում և մեր հոգում: Արդյո՞ք մեր երկնային ծագումը մեր ինքնության առաջին և ամենամեծ հատկանիշն է:

Այստեղ՝ երկրի վրա, զանազան առումներով մենք ներկայացնում ենք ինքներս մեզ, ներառելով մեր ծննդավայրը, մեր ազգությունը և մեր լեզուն: Ոմանք ներկայանալիս նաև նշում են իրենց մասնագիտությունը կամ սիրած զբաղմունքը: Այս աշխարհիկ նկարագրությունները սխալ չեն, *եթե միայն* դրանք չեն

գերազանցում կամ խանգարում մեր հավերժական ինքնությանը, որը Աստծո որդի կամ դուստր լինելն է:

Երբ մեր կրտսեր դուստրը վեց տարեկան էր և սովորում էր առաջին դասարանում, նրա ուսուցիչը երեխաներին հանձնարարեց դասարանային մի գրավոր աշխատանք: Հոկտեմբեր ամիսն էր՝ Halloween-ի ամիսը, տոն, որը նշվում է աշխարհի որոշ մասերում: Չնայած դա իմ սիրած տոնը չէ, կարծում եմ, որ Halloween-ը կարող է ունենալ որոշ անմեղ և փրկագնող տարրեր:

Ուսուցիչն իր աշակերտներին բաժանել էր թերթիկներ, որոնց վերևի մասում պատկերված էր առասպելական մի կախարդ (ես ասացի ձեզ, որ սա իմ սիրած տոնը չէ), որ կանգնած էր եռացող կաթսայի վերևում: Երեխաների երևակայությունը խթանելու և նրանց գրելու տարրական հմտությունները ստուգելու համար թերթիկի վրա տրված էր մի հարց. «Դուք հենց նոր մի բաժակ խմել եք կախարդի պատրաստած եփուկից: Ի՞նչ կպատահի ձեզ հետ»: Խնդրում եմ հասկանալ, որ այս պատմությամբ չեմ կիսվում որպես ուսուցիչներին տրվող մի խորհուրդ:

«Դուք հենց նոր մի բաժակ խմել եք կախարդի պատրաստած եփուկից: Ի՞նչ կպատահի ձեզ հետ»: Գործադրելով գրելու իր լավագույն ջանքերը՝ մեր փոքրիկը գրեց. «Ես կմահանամ ու կգնամ երկինք: Ինձ դուր կգա այդ վայրը: Հաճելի կլինի լինել այնտեղ, քանի որ դա լավագույն վայրն է, որտեղ մենք կարող ենք լինել, քանի որ այնտեղ մենք կլինենք մեր Երկնային Հոր հետ»: Այս պատասխանը հավանաբար անասկնկալի բերեց նրա ուսուցչին: Ինչևէ, երբ մեր դուստրը տուն բերեց կատարված առաջադրանքը, մենք տեսանք, որ նա աստղիկ էր ստացել՝ ամենաբարձր գնահատականը:

Կյանքում մենք հանդիպում ենք իրական, այլ ոչ թե երևակայական դժվարությունների: Մենք զգում ենք ֆիզիկական, էմոցիոնալ և հոգու ցավ: Մենք վշտանում ենք, երբ հանգամանքները մեր սպասածից խիստ տարբերվում են: Անարդարություն ենք համարում, երբ հայտնվում

ենք մի իրավիճակում, որին ըստ մեզ՝ արժանի չենք: Հիասթափություն ենք ապրում, երբ մեկը, ում վստահում էինք, լքում է մեզ: Կան առողջական և ֆինանսական անհաջողություններ, որոնք կարող են ապակողմնորոշող լինել: Կարող են լինել ժամանակներ, երբ վարդապետական կամ պատմական որոշ հարցեր այդ պահին վեր կլինեն մեր հասկացողությունից:

Երբ կյանքում հանդիպում ենք դժվարությունների, ո՞րն է մեր առաջին արձագանքը: Արդյո՞ք մենք շփոթվում ենք, կասկածում կամ հոգևոր անկում ապրում: Արդյո՞ք այն անսպասելի ցնցում է դառնում մեր հավատքի համար: Մենք մեղադրո՞ւմ ենք Աստծուն կամ ուրիշներին մեր վիճակի համար: Թ՞ե մենք առաջին

հերթին հիշում ենք, թե ով ենք մենք, որ մենք սիրառատ Աստծո զավակներն ենք: Արդյո՞ք այն ուղեկցվում է լիակատար վստահությամբ, որ Նա թույլ է տալիս որոշակի աշխարհիկ տառապանքներ, *քանի որ* Նա գիտի, որ դա կօրհնի մեզ, ինչպես մաքրողի կրակը՝ դառնալու Նրա նման և ստանալու մեր հավերժական ժառանգությունը:⁹

Վերջերս ես մի ժողովի մասնակցեցի, որտեղ ուսուցանում էր Երեց Ջեֆրի Ռ. Հոլլանդը: Ուսուցանելով այն մասին, որ մահկանացու կյանքը կարող է տառապանքներով լի լինել, և որ մեր դժվարություններն ունեն հավերժական նպատակ, եթե նույնիսկ մենք դա չենք հասկանում տվյալ պահին, Երեց Հոլլանդն ասաց. «Դուք կարող եք ունենալ այն,

ինչ ուզում եք կամ դուք կարող եք ունենալ ավելի լավ մի բան:

Հինգ ամիս առաջ ես և կինս՝ Դայանան, գնացինք Աֆրիկա Երեց և Քույր Բեդնարներին հետ: Վեցերորդ և վերջին երկիրը, ուր մենք այցելեցինք, Լիբերիան էր: Լիբերիան հրաշալի երկիր է՝ ազնիվ մարդկանցով և հարուստ պատմությամբ, սակայն այնտեղ ամեն բան հեշտ չի եղել: Տասնամյակներ տևած քաղաքական անկայունությունը և քաղաքացիական պատերազմները երկիրը հասցրել են ծայրահեղ աղքատության: Բացի դրանից, Էբոլա սարսափելի հիվանդության վերջին բռնկմանը զոհ էին դարձել մոտավորապես 5000 մարդ: Մենք Եկեդեցու ղեկավարների առաջին խմբում էինք, ովքեր այցելեցին մայրաքաղաք Մոնրովիա, երբ Առողջապահության միջազգային կազմակերպությունը հայտարարեց, որ երկիրն անվտանգ էր Էբոլայի ճգնաժամից հետո:

Մի շոգ ու խոնավ կիրակի առավոտ մենք ճամփորդում էինք դեպի քաղաքի կենտրոնում գտնվող վարձակալված հավաքատեղին: Այնտեղ հավաքել էին բոլոր եղած աթոռները՝ ապահովելով 3500 նստատեղ: Այցելուների վերջնական թիվը կազմեց 4100 մարդ: Գրեթե բոլոր այցելուները ոտքով էին եկել կամ օգտվել էին անհարմարավետ հասարակական փոխադրամիջոցներից: Սրբերի համար հեշտ չէր հավաքվելը, սակայն նրանք եկել էին: Շատերը տեղ էին հասել նախատեսված ժողովից մի քանի ժամ առաջ: Երբ մենք ներս մտանք, հոգևոր մթնոլորտը հոսանքի պես հաղորդվեց մեզ: Սրբերը պատրաստ էին ուսուցանվելու:

Երբ խոսնակը մեջբերում էր որևէ սուրբ գրություն, անդամներն անգիր ասում էին հատվածը: Նշանակություն չունե՞ր՝ սուրբ գրությունը կարճ էր, թե երկար, բոլոր հավաքվածները միաձայն արձագանքում էին: Այժմ, մենք չենք պարտադրում անել դա, սակայն միանշանակ տպավորիչ էր, որ նրանք կարող էին դա անել: Չորեք էր նաև երգչախումբը: Երգչախմբի խանդավառ ղեկավարի և 14-ամյա դաշնակահարի

օգնությամբ անդամները երգում էին եռանդով և ուժով:

Ապա խոսեց Երեց Բեդնարը: Մա, իհարկե, ժողովի սպասված իրադարձությունն էր՝ լսելու Առաքյալի ուսմունքները և վկայությունը: Ակնհայտ էր, որ Հոգու առաջնորդությամբ, իր ելույթի կեսից Երեց Բեդնարը կանգ առավ և ասաց. «Դուք գիտե՞ք, թե «Ինչ ամուր է դրված հիմքը»:

Թվաց, թե 4100 ձայն ի պատասխան աղաղակեց՝ «Այո»:

Ապա նա հարցրեց. «Դուք գիտե՞ք 7-րդ տունը»:

Կրկին ողջ խումբը պատասխանեց՝ «Այո»:

Վերջին 10 տարիների ընթացքում մորմոնական Թաբերնաքլի երգչախումբը «Աստծո Սրբեր» հզոր օրհներգում ներառել է 7-րդ տունը, որը շատ հաճախ չի երգվում: Երեց Բեդնարը հրահանգեց. «Եկեք երգենք 1-ին, 2-րդ, 3-րդ և 7-րդ տները»:

Առանց հապաղելու երգչախմբի ղեկավարը ցատկեց տեղից և Միսիսիպիական Քահանայություն կրողն անմիջապես սկսեց խանդավառությամբ նվագել նախերգանքը: Մենք երգեցինք 1-ին, 2-րդ և 3-րդ տները այնպիսի վստահությամբ, որը երբեք նախկինում չէի զգացել օրհներգերը ժողովների ժամանակ երգելիս: Ապա հնչողությունը և հոգևոր զորությունն ավելի ուժգնացավ, երբ 4100 ձայն երգեցին 7-րդ տունը և հայտարարեց.

*Մենակ չեմ թողնի ոչ մի հոգի,
Որի լույս հույսն է Հիսուսը, իմ որդին,
Դժոխքը ամբողջ կրթախահարեմ ես,
Բայց երբեք, ոչ երբեք, բայց երբեք,
ոչ երբեք,
Բայց երբեք նրան միայնակ ես չեմ
թողնի:¹⁰*

Իմ կյանքի ամենահոգևոր իրադարձություններից մեկի ժամանակ ես կարևոր դաս սովորեցի այդ օրը: Մենք ապրում ենք մի աշխարհում, որը կարող է ստիպել մեզ մոռանալ, թե ով ենք մենք իրականում: Որքան շատ շեղող երևույթներ են մեզ շրջապատում, այնքան ավելի հեշտությամբ մենք կարող ենք անլուրջ վերաբերվել, ապա անտեսել և մոռանալ Աստծո հետ մեր ունեցած կապի մասին: Լիբերիայի Սրբերը նյութապես ապահովված չեն, սակայն կարծես նրանք ունեն հոգևոր ամեն բան: Այդ օրը Մոնրովիայում մենք տեսանք Աստծո որդիների և դուստրերի մի խումբ, ովքեր գիտեին դա:

Մեր օրերում, անկախ այն բանից, թե որտեղ ենք մենք ապրում և ինչ հանգամանքներում, խիստ կարևոր է, որ մեր ինքնության մեջ մենք նախ տեսնենք մեզ՝ որպես Աստծո զավակ: Դրա *խնացությունը* կօգնի, որ մեր հավատքը ծաղկի, կմղի մեզ շարունակ ապաշխարել և ուժ կտա մեզ լինելու «հաստատուն և անխախտ» մեր մահկանացու ճամփորդության ընթացքում:¹¹ Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Մովսես 1.13, շեղագրերն ավելացված են:
2. Սաղմոս 82.6, շեղագրերն ավելացված են:
3. Գոր. 17.29, շեղագրերն ավելացված են:
4. Վարդապետություն և Ուխտեր 76.24, շեղագրերն ավելացված են:
5. «Վնտանիք» հայտարարություն աշխարհին», *Լիստոնա*, նոյ. 2010, 129, շեղագրերն ավելացված են:
6. Թոմաս Ս. Մոնսոն, «Մոլորագույն թևերով դեղձանիկներ», *Լիստոնա*, հունիս 2010, 4, շեղագրերն ավելացված են:
7. Տես Կողոսսացի 1.13–15:
8. «Աստծո զավակն եմ», *Հիմներ և մանկական երգեր*, հ. 58:
9. Տես Մաղաքիա 3.2:
10. «Աստծո Սրբեր», *Հիմներ և մանկական երգեր*, հ. 6:
11. Մոսիա 5.15

Երեց Գարի Ի. Սթիվենսոն
Տասներկու Առաքյալների Քվորում

Որտե՞ղ են քահանայության բանալիները և իշխանությունը

Քահանայության բանալիները միացնում են շարժիչը, բացում են երկնքի դարպասները, օժանդակում են երկնքի զորությանը և ապահովում են այն ուխտերը, որոնք անհրաժեշտ են մեր սիրող Երկնային հոր մոտ վերադառնալու համար:

2 մեռային մի օր, երբ արևը մայր էր մտնում լեռնադահուկային ձնածածկ բլրի հետևում, սառը լեռնային օդը սուր հարվածում էր մեր այտերին ու քթին և, խիստ հսկիչի նման հրահանգում, որ մենք շուտափույթ գտնեինք մեր մեքենաները և բեռնատարները լեռնադահուկային հանգստավայրի կայանատեղում: Շուտով մեր մեքենաներում տաքացուցիչների օգնությամբ կարող էինք տաքացնել մեր սառած ձեռքերն ու ոտքերը: Յուրաքանչյուր քայլափոխում չոր ձյան ճոճացող ձայնը հաստատում էր, որ չափազանց ցուրտ էր:

Մեր ընտանիքն այդ ուրախ օրն անց էր կացրել լեռնադահուկային լանջերով սահելով և այժմ այն մոտենում էր իր ցրտաշունչ ավարտին: Հասնելով մեքենային՝ իմ վերարկուի

գրպաններում ես սկսեցի փնտրել մեքենայի բանալիները: «Որտե՞ղ են բանալիները»: Բոլորն անհամբեր սպասում էին բանալիներին: Մեքենայի մարտկոցը, ողջ համակարգը և տաքացուցիչն աշխատանքային

վիճակում էին, բայց առանց բանալիների մենք չէինք կարող բացել մեքենան և միացնել շարժիչը:

Այդ ժամանակ մեր հիմնական նպատակն այն էր, թե ինչպես ներս մտնել մեքենայի մեջ և տաքանալ, բայց նույնիսկ այդ ժամանակ ես մտածեցի, որ տվյալ իրավիճակից կարելի էր դաս քաղել: Այդ ինժեներական գեղեցիկ հրաշքն առանց բանալիների ոչ այլ ինչ էր, քան պլաստմասե և մետաղյա մի գեղեցիկ իր: Չնայած նրան, որ մեքենայի ներուժը մեծ էր, առանց բանալիների այն չէր կարող կատարել նախատեսված գործառնությունը:

Որքան ավելի շատ էի մտածում այդ փորձառության շուրջ, այնքան ավելի խորն էր այն իմաստավորվում: Ես հիանում էի Իր զավակների հանդեպ Երկնային Հոր սիրուց: Ես զարմանքով խորհում էի ԶոգեՖ Սմիթին հայտնված երկնային էակների և հավերժական բաների մասին, որոնք Աստված ցույց էր տվել նրան: Հատկապես, ես խորին երախտագիտությամբ էի լցված քահանայության իշխանության և բանալիների վերականգնման համար: Առանց այդ վերականգնման, մենք փակված կմնայինք այն փոխադրամիջոցից դուրս, որը պետք է մեզ տուն հասցնեք՝ մեր երկնային ծնողների մոտ: Մեր Երկնային Հոր մոտ վերադառնալու համար անհրաժեշտ ուխտերին վերաբերող փրկարար յուրաքանչյուր արարողության կատարման համար անհրաժեշտ է քահանայության բանալիների միջոցով համապատասխան ղեկավարում:

1829 թվականի մայիսին, Հովհաննես Մկրտիչը հայտնվեց Ջոզեֆ Մմիթին և Օլիվեր Քաուդերիին, շնորհեց նրանց Ահարոնյան քահանայությունը և շնորհեց նրանց այդ քահանայությանն առնչվող բանալիները: Դրանից շատ չանցած Պետրոսը, Հակոբոսը և Հովհաննեսը նրանց շնորհեցին Մելքիսեդեկյան քահանայությունը և բանալիները:¹

Մոտ տասը տարի անց, մի կիրակի օր Կիրթլենդի տաճարում, տաճարի նվիրագործումից մեկ շաբաթ անց «Տեր Եհովան հայտնվեց փառքով» Ջոզեֆին ու Քաուդերիին, որից հետո հայտնվեցին Մովսեսը, Եղիազը և Եղիան, ովքեր հանձնեցին «իրենց տնտեսության բանալիները»:² Քահանայության այդ վերականգնված իշխանությունն ու բանալիները դարեր շարունակ կորած են եղել: Ինչպես մեր ընտանիքն էր կորած բանալիների պատճառով մնացել փակված մեքենայից դուրս, այնպես էլ Երկնային Հոր բոլոր զավակներն էին փակված մնացել Հիսուս

Քրիստոսի փրկարար արարողություններից դուրս, մինչև այդ երկնային սուրհանդակների կողմից աստվածային վերականգնումը տեղի ունեցավ: Այլևս ստիպված չենք լինի հարցնել, թե «Որտե՞ղ են բանալիները»:

Անցած տարի մի գեղեցիկ աշնանային օր ես այցելեցի մի խաղաղ անտառ, որը գտնվում էր Պենսիլվանիայի հյուսիսարևելյան մասում, որը սուրբ գրություններում հայտնի էր որպես Հարմոնի, որտեղ Հովհաննես Մկրտիչը հայտնվեց Ջոզեֆ Մմիթին և Օլիվեր Քաուդերիին և վերականգնեց Ահարոնյան քահանայությունը: Ես նույնպես կանգնեցի Սաքուեհանա գետի ափին, որտեղ, օժտված լինելով իշխանությամբ և բանալիներով, Ջոզեֆն ու Օլիվերը մկրտվեցին: Այդ գետից ոչ շատ հեռու Պետրոսը, Հակոբոսը և Հովհաննեսը հայտնվեցին ու վերականգնեցին Մելքիսեդեկյան քահանայությունն ու դրան վերաբերող բանալիները:³

Այդ վայրերը, ինչպես նաև Ջոզեֆի

և Էմմայի վերակառուցված առաջին տունը, որտեղ տեղի էր ունեցել Մորմոնի Գրքի մեծ մասի թարգմանությունը, Էմմայի ծնողների մոտակա տունը և այցելուների կենտրոնը, որը վերածվել է նոր հավաքատան, կազմում են Քահանայության վերականգնման նոր վայրը, որն անցած տարի սեպտեմբերին նվիրագործեց Նախագահ Ռասսել Մ. Նելսոնը: Այնտեղ ես զգացի այն սրբազան իրադարձությունների գորությունն ու իսկությունը, որոնք տեղի էին ունեցել սրբազան հողի վրա: Այդ փորձառության շնորհիվ ես սկսեցի խորհել, ուսումնասիրել ու աղոթել քահանայության իշխանության և քահանայության բանալիների վերաբերյալ, որն ինձ մոտ այնպիսի տպավորություն թողեց, որ ցանկացա այդ մասին կիսվել Եկեղեցու երիտասարդ տղաների ու աղջիկների հետ, թե ինչպես կարող են քահանայության իշխանությունն ու վերականգնված բանալիներն օրհնել նրանց:

Նախ, այդ եզրույթների ըմբռնումը կարող է օգտակար լինել: Քահանայությունն ու քահանայության իշխանությունը սահմանվել են, որպես «Աստծո գորությունը և իշխանությունը»⁴ և «լիակատար գորությունն այս երկրի վրա»:⁵ Քահանայության բանալիները նույնպես սահմանվել են մեր ըմբռնման համար. «Քահանայության բանալիները Աստծո իշխանությունն են, որը Նա տվել է քահանայության ղեկավարներին՝ երկրի վրա Իր քահանայության օգտագործումը ղեկավարելու, վերահսկելու և կառավարելու համար»:⁶ Քահանայության բանալիները վերահսկում են քահանայության իշխանության կիրառումը: Այն արարողությունները, որոնք գրանցվում են Եկեղեցում, պահանջում են բանալիներ և չեն կարող կատարվել առանց թույլատրության: Երեց Դավիթ Հ. Օուքսն ուսուցանել է, որ «Վերջին հաշվով՝ Հիսուս Քրիստոսը, ում քահանայությունն է մեզ շնորհվում, կրում է քահանայության բոլոր բանալիները: Նա միակն է, ով որոշում է, թե ինչ բանալիներ պատվիրակել մահկանացուներին և ինչպես այդ բանալիներն օգտագործել»:⁷

Այժմ, ձեզ համար երիտասարդ տղաներ և աղջիկներ, ես մտածել եմ երեք եղանակ, որոնց միջոցով դուք կարող եք «գտնել բանալիներ» կամ կիրառել քահանայության բանալիներն ու իշխանությունը ձեր և ուրիշների կյանքն օրհնելու համար:

Առաջինը, միսիոներական ծառայության պատրաստվելն է

Իմ երիտասարդ եղբայրներ և քույրեր, միգուցե դուք չգիտակցեք դա, բայց Մովսեսի կողմից վերականգնված Իսրայելի հավաքման բանալիները թույլ են տալիս, որպեսզի միսիոներական աշխատանքը կատարվի մեր տնտեսությունում: Մտածեք շուրջ 74,000 լիաժամկետ միսիոներների մասին, ովքեր ծառայում են այդ բանալիների ղեկավարման ներքո: Մտածելով այդ մասին, հիշեք, որ երբեք շուտ չէ միսիայի պատրաստվելու համար: *Երիտասարդներին զորացնելու համար* գրքով կում մենք կարդում ենք. «Միաբնակյալ Քահանայության երիտասարդ տղաներ . . . աշխատեք ջանասիրաբար, որպեսզի պատրաստվեք ներկայացնել Տիրոջը որպես միսիոներ»:⁸ Երիտասարդ կանայք նույնպես կարող են պատրաստվել, բայց դուք «ծառայելու նույն չափորոշիչի ներքո չեք»:⁹ Ձեր այդ ողջ պատրաստվածությունը, կարևոր չէ դուք կծառայեք լիաժամկետ միսիայում, թե ոչ, երկար ժամանակ ձեզ օգտակար կլինի անդամ միսիոների ձեր դերում:

«Բանալիները գտնելու» երկրորդ եղանակը տաճար այցելելն է

Կնքման բանալիները վերականգնվել են Հին Կտակարանի մարգարե Եղիայի կողմից և որոնց շնորհիվ արարողությունները կատարվում են սրբազան տաճարներում: Այդ տաճարներում կատարված արարողությունները թույլ են տալիս անհատներին և ընտանիքներին վերադառնալ մեր երկնային ծնողների մոտ:

Մենք խրախուսում ենք ձեզ՝ երիտասարդ տղամարդիկ և կանայք, փնտրել ու գտնել ձեր նախնիների

անունները և նրանց համար տաճարում կատարել փոխարինող մկրտություններ: Մենք նկատում ենք, որ դրանց թիվն ավելի է ողջ աշխարհով մեկ, քան երբևէ: Տաճարների մկրտարանները առավելագույնս երեկոյ լի են երիտասարդ տղաներով և աղջիկներով: Քահանայության բանալիներն օգտագործվում են, որպեսզի այդ տաճարներում կատարվող սրբազան արարողությունների շնորհիվ ընտանիքները կապվեն իրար:

Կարո՞ղ եք նկատել քահանայության բանալիների և օրհնությունների միջև կապը: Երբ մասնակցեք այդ գործին, դուք կիմանաք, որը Տերը շատ մոտիկից մասնակցում է այդ գործին: Հետևյալ օրինակը ցույց է տալիս դա, որը պատմություն է մի մոր մասին, ով հաճախակի ուղեկցում է իր երեխաներին տաճար, որպեսզի նրանք կատարեն փոխարինող մկրտություններ: Մի օր, երբ այդ ընտանիքն ավարտել էր իր մկրտությունները և պատրաստվում էր հեռանալ տաճարից, մի մարդ ներս մտավ մկրտարան՝ իր հետ ունենալով իր ընտանիքի անդամների մի մեծ ցուցակ: Հասկանալով, որ մկրտարանում ոչ մեկը չէր մնացել

այդ անունները մկրտելու համար, տաճարի աշխատակիցը կանգնեցրեց հեռացող ընտանիքին և հարցրեց, թե արդյոք նրանք հետ չէին վերադառնա, փոխելին հագուստները և օգնելին այդ մկրտությունների հարցում: Նրանք պատրաստակամորեն համաձայնեցին ու հետ վերադարձան: Երբ երեխաները մկրտվում էին, նրանց մայրը լսելով այդ անունները, սկսեց ճանաչել դրանք և ի զարմանս բոլորի, հասկացավ, որ այդ մարդու անունների ցուցակը նաև իր ընտանիքի մահացած նախնիների ցուցակն էր: Նրանց համար դա մի հաճելի և ողորմած օրհնություն էր Տիրոջ կողմից:

Երկու շաբաթ առաջ Պրովո քաղաքի կենտրոնական տաճարը նվիրագործվեց որպես 150-րդ գործող տաճարը ողջ աշխարհով մեկ: Նշենք, որ 1963 թվին Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոնի առաքյալ հաստատվելու տարին, Եկեղեցում կար 12 գործող տաճար: Տաճարներն ավելի ու ավելի են մոտենում ձեզ: Սակայն, բոլոր նրանք, ովքեր հեռավորության և հանգամանքների բերումով հաճախակի չեն հաճախում տաճար, մշտապես պետք է արժանի պահեն իրենց՝ այն հաճախելու

համար: Տաճարներից դուրս դուք կարող եք կատարել կարևոր աշխատանք, երբ դուք փնտրեք և ներկայացնեք ձեր ընտանիքի անդամների անունները:

Ի վերջո՝ երրորդ եղանակը հավատքով առաջ գնալն է

Իր տնտեսության ժամանակ Հին Կտակարանի մարգարե Աբրահամը մեծ օրհնություն ստացավ Տիրոջից, որը հաճախ կոչում են Աբրահամի ուխտ: Հազարավոր տարիներ հետո Աբրահամի ավետարանի տնտեսության օրհնությունները վերականգնվեցին: Դա տեղի ունեցավ, երբ Եղիաս մարգարեն Կիրթլենդի տաճարում հայտնվեց Ջոզեֆ Սմիթին ու Օլիվեր Քառտերին:

Այդ վերականգնման շնորհիվ ձեզանից յուրաքանչյուրը կարող է ստանալ Աբրահամի խոստացված մեծ օրհնությունները: Այդ օրհնությունները կարող են լինել ձեր, եթե մնաք հավատարիմ և ապրեք արժանի կյանքով: *Երիտասարդներին զորացնելու համար* գրքով կրթված ձեզ տրված են գործնական ցուցումներ, թե ինչպես «հավատքով առաջ գնալ»: Կամփոփված խորհուրդներից մի քանիսը. «Որպեսզի կարողանաք դառնալ այնպիսին, ինչպիսին Տերն է ցանկանում, որ դառնաք, ամեն առավոտ և երեկո ծնկի եկեք և աղոթեք ձեր Երկնային Հորը: . . . Ուսումնասիրեք սուրբ գրությունները ամեն օր և կիրառեք ձեր կարդացածը կյանքում:

. . . Աշխատեք ամեն օր հնազանդ լինել: . . . Բոլոր իրավիճակներում հետևեք մարգարեների ուսմունքներին: . . . Եղեք խոնարհ և պատրաստակամ՝ լսելու սուրբ Հոգուն»:

Այդ խորհրդին հետևում է այն խոստումը, որը հանգեցնում է Աբրահամի օրհնությունների շնորհիվ բխող խոստումներին. «Այս ամենը անելու դեպքում, Տերը ձեր կյանքը ավելի իմաստալից կդարձնի, քան դուք ինքներդ կարող եք անել: Նա կմեծացնի ձեր հնարավորությունները, կլայնացնի ձեր տեսադաշտը և կամրացնի ձեզ: Նա կտա ձեզ անհրաժեշտ օգնությունը՝ ձեր փորձություններին և դժվարություններին դիմակայելու համար: Դուք կունենաք ավելի ամուր վկայություն և իսկական ուրախություն կգտնեք, երբ սկսեք ավելի լավ ճանաչել ձեր Երկնային Հորը և Նրա Որդի՝ Հիսուս Քրիստոսին և զգալ ձեր հանդեպ Նրանց սերը»:¹⁰

Որպես ամփոփում. պատրաստվեք միսիոներական ծառայության, հավատքով առաջ շարժվեք և հաճախեք տաճար:

Ամփոփում

Եկեք ավարտենք այնտեղից, որտեղից սկսեցինք, երբ ավտոկայանատեղում կանգնած հարց էինք տալիս. «Որտե՞ղ են բանալիները»: Ի դեպ, ավելի ուշ այդ երեկո ես գտա իմ բանալիները, որոնք լեռան վրա ցած էին ընկել իմ գրպանից: Տերը ցույց է տվել մեզ, որ Նա չի թողնի մեզ միայնակ սառնամանիքին առանց բանալիների կամ այն իշխանության, որը մեզ ապահով կհասցնի տուն՝ Նրա մոտ:

Եթե դուք ինձ նման եք, դուք ձեր կյանքում հաճախ կհայտնվեք այնպիսի իրավիճակներում, երբ կհարցնեք, թե «որտե՞ղ են բանալիները»՝ մեքենայի, գրասենյակի, տան կամ բնակարանի: Երբ հայտնվում եմ նման իրավիճակում, ես ներքուստ ժպտում եմ, քանի որ բանալիները փնտրելիս հիշում եմ քահանայության վերականգնված բանալիների և Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոնի մասին, ում ես աջակցում եմ «որպես մարգարե, տեսանող և հայտնող»¹¹ և «միակ մարդը երկրի վրա, ով կրում

և օգտագործում է քահանայության բոլոր բանալիները»: Այո՛, բանալիներն ապահով կերպով գտնվում են մարգարեների, տեսանողների ու հայտնողների մոտ: Տիրոջ կամքի համաձայն և Եկեղեցու Նախագահի առաջնորդության ներքո՝ դրանք շնորհում, պատվիրակվում և նշանակվում են ուրիշներին:

Ես վկայում եմ, որ քահանայության իշխանությունը և քահանայության բանալիները միացնում են շարժիչը, բացում են երկնքի դարպասները, օժանդակում են երկնքի զորությանը և ապահովում են այն ուխտերը, որոնք անհրաժեշտ են մեր սիրող Երկնային հոր մոտ վերադառնալու համար:

Ես աղոթում եմ, որ երիտասարդների աճող սերունդը «առաջ մղվի Քրիստոսի հանդեպ հաստատակամությամբ»,¹² որ դուք հասկանաք, որ քահանայության բանալիները կրողների ղեկավարության ներքո գործելը ձեր սրբազան արտոնությունն է, որը կբացի երկնքի օրհնությունները, պարգևները և զորությունները ձեզ համար:

Ես վկայում եմ Հայր Աստծո, մեր Փրկիչ ու Քավիչ Հիսուս Քրիստոսի, Սուրբ Հոգու և այս վերջին օրերում ավետարանի վերականգնման մասին, Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Տես Ջոզեֆ Սմիթ-Պատմություն 1.68–72:
2. Վարդապետություն և Ուխտեր 110 բաժնի ամփոփում:
3. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 128.20:
4. *Ձեռնարկ 2. Սպասարկողն Եկեղեցում* (2010), էջ 8:
5. Բոյդ Կ. Փաթեթ «Priesthood Power in the Home» (worldwide leadership training meeting, Feb. 2012), lds.org/broadcasts, տես նաև Ջեմս Բ. Ֆաուստ, «Power of the Priesthood» *Ensign*, May 1997, 41–43:
6. *Ձեռնարկ 2*, 2.1.1:
7. Դավիթ Հ. Օուքս, «Քահանայության բանալիները և իշխանությունը», *Լիստենա*, մայիս 2014, 50:
8. *Երիտասարդներին զորացնելու համար* (գրքույկ, 2011), 43:
9. Թոմաս Ս. Մոնսոն, «Քարի գալուստ համաժողով», *Լիստենա*, նոյ. 2012, 5:
10. *Երիտասարդներին զորացնելու համար* 42–43:
11. Պաշտոնյաների հաստատման ձևաթուղթը, որը կարդացվում է ծխերի ու ցցերի համաժողովների ժամանակ:
12. 2 Նեփի 31.20

Երեց Քենդիս Ռ. Դանքըն
Յոթանասուն

Ներման ապաքինող քսուքը

Ներումը փառահեղ, բուժիչ սկզբունք է: Կարիք չկա կրկնակի
գոհ լինել: Մենք կարող ենք ներել:

Այն ամենը, ինչ Աստծուց է, ապարուակում է սեր, լույս և ճշմարտություն: Մակայն, որպես մարդ արարածներ, մենք ապրում ենք անկում ապրած աշխարհում, որը երբեմն լցված է խավարով և խառնաշփոթությամբ: Զարմանալի չէ, որ կարվեն սխալներ, տեղի են կունենան անարդարություններ, և կգործվեն մեղքեր: Արդյունքում, չկա ոչ մի կենդանի էակ, ով ժամանակ առ ժամանակ, չդառնա ինչ-որ մեկի անփույթ գործողությունների, վիրավորական վերաբերմունքի կամ մեղսավոր վարքի գոհը: Դա մի բան է, որը համընդհանուր է բոլորիս համար:

Բարեբախտաբար, Աստված Իր զավակների հանդեպ ունեցած սիրով և ողորմածությամբ, ուղի է նախապատրաստել՝ օգնելու մեզ կողմնորոշվել կյանքի այս երբեմն բուռն փորձառություններում: Նա փախուստ է ապահովել բոլոր նրանց համար, ովքեր ուրիշների անիրավությունների գոհ են դառնում: Նա սովորեցրել է մեզ, որ մենք կարող ենք ներել: Չնայած մենք կարող ենք գոհ դառնալ մի անգամ, մենք չպիտի գոհ դառնանք երկրորդ անգամ՝

կրելով ատելության, դառնության, ցավի, զայրույթի կամ նույնիսկ վրեժի բեռը: Մենք կարող ենք ներել, և մենք կարող ենք ազատ լինել:

Շատ տարիներ առաջ ցանկապատը վերանորոգելիս, փայտի մի փոքրիկ տաշեղ մտավ իմ մատը: Ես մի փոքր ջանք գործադրեցի մատիցս տաշեղը հանելու համար և կարծում էի, թե հանեցի, բայց ըստ երևույթին

չէի հանել: Որոշ ժամանակ անց, մաշկն աճեց տաշեղի վրա, ստեղծելով մի գունդ մատիս վրա: Այն նյարդայնացնում էր և երբեմն՝ ցավում:

Տարիներ անց ես որոշեցի միջոցներ ձեռք առնել: Այն ամենն, ինչ արեցի՝ ուղղակի քսուք քսեցի գնդի վրա և վիրակապով կապեցի: Ես հաճախ էի կրկնում այդ գործողությունը: Դուք չեք պատկերացնի իմ զարմանքը, երբ մի օր, երբ ես բացեցի վիրակապը, տեսա որ տաշեղը դուրս էր եկել մատիցս:

Քսուքը փափկացրել էր մաշկը և ելք ստեղծել տաշեղի համար, որն այնքան ցավ էր պատճառել շատ տարիներ: Հենց որ տաշեղը հանեցի, մատս արագ լավացավ և մինչև այսօր, վնասվածքի որևէ հետք չի մնացել:

Նույն ձևով չներող սիրտն այնքան շատ անտեղի ցավ է պահում: Երբ մենք օգտագործում ենք Փրկչի Քավության բուժիչ քսուքը, Նա փափկացնում է մեր սիրտը և օգնում է մեզ փոխվել: Նա կարող է *բժշկել* վիրավոր հոգին (տես Հակոբ 2.8):

Ես համոզված եմ, որ մեզանից շատերը կամենում են ներել, բայց համարում են, որ դժվար է այդ անելը: Երբ անարդարության ենք հանդիպում, մենք կարող ենք արագ ասել. «Այդ մարդը սխալ արեց: Նրանք արժանի են պատժի: Որտեղ է արդարությունը»: Մենք սխալմամբ

մտածում ենք, որ^{եթե} ներենք, արդարությունը ինչ-որ պատճառով չի գործի և պատիժներից կխուսափեն:

Մա պարզապես այդպես չէ: Աստված կսահմանի պատիժ, որն արդար է, քանի որ ողորմածությունը չի կարող կողոպտել արդարությանը (տես Ալմա 42.25): Աստված սիրով հավաստիացնում է ձեզ և ինձ: «Միայն ինձ թողեք դատաստանը, քանզի այն իմն է, և ես կհատուցեմ: [Բայց թող] խաղաղություն լինի ձեզ հետ» (ՎեՌ 82.23): Մորմոնի Գրքի մարգարե Հակոբը խոստացել է նաև, որ Աստված «կսփոփի ձեզ ձեր չարչարանքների մեջ, և կպաշտպանի ձեր դատը, և դատաստան կողարկի նրանց վրա, ովքեր փնտրում են ձեր կործանումը» (Հակոբ 3.1):

Եթե որպես զոհեր մենք *հախատարիմ ենք*, մենք կարող ենք մեծ սփոփանք գտնել, իմանալով, որ Աստված կփոխհատուցի մեզ ցանկացած անարդարության համար, որ մենք տարել ենք: Երեց Ջոզեֆ Բ. Վիրթլինն ասել է. «Տերը փոխհատուցում է հավատարիմներին յուրաքանչյուր կորստի համար: . . .

Այսօրվա յուրաքանչյուր արցունք ի վերջո կվերադարձվի հարյուրապատիկ ուրախության արցունքներով և երախտագիտությամբ»:¹

Երբ մենք ձգտում ենք ներել ուրիշներին, եկեք փորձենք նաև հիշել, որ մենք բոլորս հոգեպես աճում ենք, բայց տարբեր մակարդակների վրա ենք: Մինչ ֆիզիկական մարմնի փոփոխություններն ու աճը հեշտ է նկատվում, մեր հոգիների աճը դժվար է տեսնել:

Ուրիշներին ներելու բանալիներից մեկն այն է, որ փորձենք տեսնել նրանց այնպես, ինչպես Աստված է տեսնում նրանց: Երբեմն Աստված կարող է բացել վարագույրը և օրհնել մեզ այն անձնավորության սիրտը, հոգին և ոգին տեսնելու պարզևով, ով վիրավորել է մեզ: Այս գաղափարը նույնիսկ կարող է տանել մեզ այդ մարդու նկատմամբ մեծ սիրո:

Մավուդը դարձավ Պողոս Առաքյալը: Նրա կյանքը մի հիանալի օրինակ է այն բանի, որ Աստված տեսնում է մարդկանց ոչ միայն այնպես, ինչպես նրանք կան, այլ նաև այնպիսին, ինչպիսին կարող են

դառնալ: Մեր սեփական կյանքում մենք բոլորս ունենք Պողոսի ներուժով Մավուդներ: Կարո՞ղ եք պատկերացնել, թե ինչպես կարող էին փոխվել ընտանիքները, համայնքները և աշխարհն ընդհանրապես, եթե մենք բոլորս փորձեինք տեսնել միմյանց այնպես, ինչպես Աստված է տեսնում մեզ:

Շատ հաճախ մենք նայում ենք վիրավորողին՝ ինչպես կնայեինք այսբերգին, մենք տեսնում ենք միայն վերևի մասը, բայց ոչ մակերեսից ներքև: Մենք չգիտենք այն, ինչ տեղի է ունենում մարդու կյանքում: Մենք չգիտենք նրանց անցյալը, նրանց մաքառումների ու ցավերի մասին, որոնք նրանք կրում են: Եղբայրներ և քույրեր, խնդրում ենք սխալ մի հասկացեք: Ներել՝ չի նշանակում աչքերը փակել: Մենք չենք արդարացնում վատ վարվելակերպը կամ թույլ տալիս, որ ինչ-որ մեկը մեր հանդեպ անհրաժեշտություն գործի՝ իր մաքառումների, ցավերի կամ թուլությունների *պատճառով*: Բայց մենք *կարող* ենք ձեռք բերել ավելի մեծ հասկացողություն և

խաղաղություն, երբ տեսնում ենք ավելի հեռուն:

Իհարկե, նրանք, ովքեր հոգեպես քիչ հասուն են, կարող են իսկապես լուրջ սխալներ գործել, սակայն մեզանից ոչ ոք չպիտի *ներկայացվի* միայն վատթարագույն արարքով, որ կատարել ենք: Աստված է կատարյալ դատավորը: Նա տեսնում է մակերեսից ներքև: Նա գիտի և տեսնում է ամեն ինչ (տես 2 Նեփի 2.24): Նա ասել է. «Ես՝ Տերս, կներեմ, ում որ կներեմ, բայց ձեզանից պահանջվում է ներել բոլոր մարդկանց» (Վևու 64.10):

Երբ Քրիստոսն Ինքը անարդարացիորեն մեղադրվեց, ապա զազանաբար բռնության ենթարկվելով՝ ծեծվեց և թողնվեց չարչարվելու խաչի վրա, այդ պահին Նա ասաց. «Հայր, թողիր դորանց, որովհետև չգիտեն, թե ինչ են անում» (Դուկաս 23.34):

Մեր կարճատեսության պատճառով, երբեմն հեշտությամբ զայրանում ենք նրանց վրա, ովքեր չեն գործում կամ մտածում այնպես, ինչպես մենք: Մենք կարող ենք ձևավորել անհանդուրժողական վերաբերմունք, որը հիմնված է այնպիսի մակերեսային բաների վրա, ինչպես օրինակ՝ ցավել տարբեր սպորտային թիմերի համար, տարբեր քաղաքական հայացքներ կամ տարբեր կրոնական համոզմունքներ ունենալ:

Նախագահ Ռասսել Մ. Նելսոնը իմաստուն խորհուրդ է տվել, երբ ասել է. «Տարբեր կրոնական կամ քաղաքական համոզմունքների պատկանող մարդկանց լսելու հնարավորությունները կարող են նպաստել հանդուրժողականության և գիտելիքի աճին»:²

Մորմոնի Գիրքը պատմում է մի ժամանակի մասին, երբ «Եկեղեցու ժողովուրդը հպարտությունից սկսել էր բարձրանալ իր աչքում, և . . . նրանք սկսել էին դառնալ արհամարհական մեկը մյուսի հանդեպ, և նրանք սկսել էին հալածել նրանց, ովքեր չէին հավատում ըստ իրենց սեփական կամքի կամ քմահաճույքի» (Ալմա 4.8): Եկեք բոլորս հիշենք, որ Աստված չի նայում վերնաշապիկի գույնին կամ քաղաքական կուսակցությանը՝ նշանակալից, ինչպես Ամոնն է հայտարարել:

«[Աստված] նայում է վար բոլոր մարդկանց զավակների վրա, և նա գիտի սրտի բոլոր մտքերն ու խորհուրդները» (Ալմա 18.32): Եղբայրներ և քույրեր, կյանքի մրցապայքարում, եթե մենք հաղթում ենք, եկեք հաղթենք պատվով, եթե պարտվում ենք, եկեք պարտվենք պատվով: Քանի որ, եթե մենք ապրում ենք միմյանց հանդեպ ողորմածությամբ, այն կլինի մեր պարգևը վերջին օրը:

Ինչպես մենք ենք ժամանակ առ ժամանակ ուրիշների անիրավությունների գոհեր դառնում, մենք ևս երբեմն վիրավորողի դերում ենք հայտնվում: Մենք բոլորս սխալներ ենք գործում և կարիք ունենք շնորհի, ողորմածության և ներման: Մենք պետք է հիշենք, որ մեր սեփական մեղքերի և վիրավորանքների ներումը պայմանավորված է նրանով՝ որքանով ենք ուրիշներին ներելում: Փրկիչն ասել է.

«Որովհետև եթե դուք մարդկանց իրանց յանցանքները թողեք, ձեր երկնատը Հայրն էլ ձեզ կթողէ:

Իսկ եթե դուք մարդկանց չեք թողի նորանց յանցանքները, ձեր Հայրն էլ չի թողի ձեր յանցանքները» (Մատթեոս 6.14–15):

Բոլոր բաներից, որ Փրկիչն ասել է Տերունական Աղոթքում, որը զարմանալիորեն կարճ է, հետաքրքիր է, որ Նա ընտրել է ներամել. «Եւ թող

մեզ մեր պարտքերը, ինչպես մենք էլ թողում ենք մեր պարտականներին» (Մատթեոս 6.12, 3 Նեփի 13.11):

Ներումն էր բուն պատճառը, որի համար Աստված ուղարկեց Իր Որդուն, ուրեմն եկեք ուրախանանք մեզ բժշկելու՝ Նրա զոհաբերությամբ: Փրկիչի քավությունը միայն նրանց համար չէ, ովքեր ապաշխարության կարիք ունեն: Այն նաև նրանց համար է, ովքեր կարիք ունեն ներելու: Եթե դուք դժվարանում ենք ներել մեկ այլ մարդու կամ նույնիսկ՝ ինքնեք ձեզ, Աստծուց խնդրեք օգնել ձեզ: Ներումը փառահեղ, բուժիչ սկզբունք է: Կարիք չկա կրկնակի գոհ լինել: Մենք կարող ենք ներել:

Ես վկայում եմ Իր բոլոր զավակների հանդեպ Աստծո հարատև սիրտ և համբերության մասին և Նրա ցանկության մասին, որ մենք սիրենք միմյանց, ինչպես Նա է սիրում մեզ: Հովհաննես 15.9, 12): Երբ մենք անենք դա, մենք կճեղքենք այս աշխարհի խավարը՝ սկսելով դեպի Նրա արքայության փառքն ու վեհությունը երկնքում: Մենք ազատ կլինենք: Հիսուս Քրիստոսի անունով՝ ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Joseph B. Wirthlin, «Ինչ որ լինում է, սիրիք այն», *Liahon*, նոյ. 2008, 28:
2. Russell M. Nelson, «Listen to Learn», *Ensign*, May 1991, 23.

Երեց Սթիվեն Է. Սուոու
Յոթանասուն

Եղեք խոնարհ

Խոնարհությունը մեզ հնարավորություն է տալիս լինել ավելի լավ ծնողներ, որդիներ և դուստրեր, ամուսիններ և կանայք, հարևաններ և ընկերներ:

Մենք օրհնված ենք, որ Եկեղեցում ունենք օրհներգերի հավաքածու, որն օգնում է մեզ երկրպագել երգով: Մեր Եկեղեցու ժողովներին «օրհներգերը հրավիրում են Տիրոջ Հոգին, ստեղծում են ակնածանքի զգացում, միավորում են մեզ՝ որպես անդամներ և տրամադրում Տիրոջը գովաբանելու միջոց: Ամենակարկառուն քարոզները մատուցվում են օրհներգեր երգելով»:¹

Եկեղեցու կազմավորումից ընդամենը մի քանի ամիս անց Մարգարե Զոգեֆ Սմիթը ստացավ հայտնություն իր կնոջ՝ Էմմայի համար: Տերը հանձնարարեց նրան «պատրաստել սրբազան օրհներգերի մի հավաքածու, ինչպես որ պետք է տրվի քեզ,

որը հաճելի է ինձ, իմ եկեղեցում ունենալու համար»:²

Էմմա Սմիթը պատրաստեց օրհներգերի հավաքածու, որն առաջին անգամ հայտնվեց Կիրթլենդի այս օրհներգերի հավաքածուի մեջ 1936թվին:³ Այս բարակ փոքր գրքուկը պարունակում էր միայն 90 երգ: Դրանցից շատերը եղել են բողոքական հավատների օրհներգեր: Դրանցից առնվազն 26-ը գրվել են Վիլյամ Վ. Ֆելիսի կողմից, ով ավելի ուշ պատրաստեց և օգնեց օրհներգերի հավաքածուի տպագրման գործում: Գրվել են միայն երգերի խոսքերը. դրանք չէին ուղեկցվում երաժշտական նոտաներով: Երգերի այս հասարակ փոքր հավաքածուն ապացուցեց, որ այն մեծ օրհնություն դարձավ վաղ շրջանի Եկեղեցու անդամների համար:

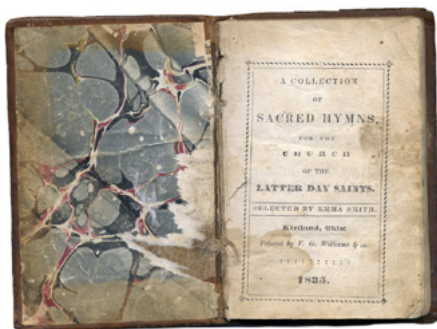
Անգլերեն լեզվով մեր երգերի հավաքածուի վերջին խմբագրությունը տպագրվել է 1985թվին: Շատ երգեր, որոնք Էմման ընտրեց այդքան շատ տարիներ առաջ, դեռևս մեր օրհներգերի հավաքածուի մասն են կազմում, ինչպես օրինակ՝ «Գիտեմ, ապրում է Փրկիչն իմ» և «Աստծո սրբեր»:⁴

1985 թվականի խմբագրության օրհներգերի հավաքածուի մեկ նոր

երգը եղել է «Եղեք խոնարհ»:⁵ Այս հանդարտ երգը գրվել է Գրեթյե Թերբուրգ Ռոուլիի կողմից, ով մահացավ անցյալ տարի: Նա միացավ Եկեղեցուն 1950 թվին Հավայիում, որտեղ նա ուսուցիչ էր աշխատում դպրոցում: Քույր Ռոուլին ծառայել է Գերագույն Երաժշտական Հանձնաժողովում և օգնել հարմարեցնել օրհներգերը բազում լեզուների համար: Որպես հիմք «Եղեք խոնարհ» օրհներգի խոսքերի համար նա ընտրեց երկու հատված՝ Վարդապետություն և Ուխտեր 112.10 և Եթեր 12.27 սուրբ գրություններից: Եթեր գրքի այդ հատվածում ասվում է. «Եվ եթե մարդիկ զան ինձ մոտ, ես նրանց ցույց կտամ իրենց թուլությունը: Ես մարդկանց թուլություն եմ տալիս, որպեսզի նրանք խոնարհ լինեն. . . . քանզի, եթե նրանք խոնարհեցնեն իրենց իմ առջև, և հավատք ունենան ինձանում, այն ժամանակ, նրանց թույլ կողմերը ես կդարձնեմ ուժեղ»:

Ինչպես Եկեղեցու բոլոր օրհներգերը, «Եղեք խոնարհ» օրհներգը ևս սովորեցնում է մաքուր և պարզ ճշմարտություններ: Այն սովորեցնում է մեզ, որ եթե խոնարհեցնենք մեզ, կստանանք մեր աղոթքների պատասխանները. մենք վայելում ենք հոգևոր խաղաղություն, մենք ավելի արդյունավետ ենք ծառայում մեր կոչումներում և եթե շարունակենք հավատարիմ մնալ, ի վերջո կվերադառնանք մեր Երկնային Հոր ներկայության մեջ:

Փրկիչն ուսուցանել է Իր հետևորդներին, որ նրանք պիտի խոնարհեցնեն իրենց փոքր երեխայի պես՝ երկնքի արքայությունը մտնելու համար:⁶ Մեծացնելով մեր սեփական երեխաներին, մենք պետք է օգնենք նրանց մնալ խոնարհ չափա-հաս դառնալու ընթացքում: Մենք դա չենք անում՝ կոտրելով նրանց ոգին անբարյացակամությամբ կամ չափազանց խիստ մեր դաստիարակությամբ: Մինչ մենք աջակցում ենք նրանց՝ զարգացնել իրենց ինքնավստահությունը և ինքնագնահատականը, մենք պետք է սովորեցնենք նրանց անշահախնդրության, բարության, հնազանդության, խոնարհության, քաղաքավարության

Վերջին Օրերի Սրբերի Եկեղեցու առաջին օրհներգերի գիրքը կազմվել է 1836 թվականին:

և պարկեշտություն հատկանիշները: Մենք ուզում ենք, որ նրանք սովորեն ուրախանալ իրենց եղբայրների, քույրերի և ընկերների հաջողությունների համար: Նախագահ Հովարդ Վ. Հանթերն ուսուցանել է, որ «մեր անկեղծ մտահոգությունը պետք է լինի ուրիշների հաջողությունների համար»:⁷ Եթե ոչ, մեր երեխաները կարող են դառնալ ինքնագովությանը համակված և գերազանցեն ուրիշներին, խանդով և վրդովմունքով լցվեն հասակակիցների դեմ՝ նրանց նվաճումների համար: Ես երախտապարտ եմ մորս, ով, տեսնելով, որ չափազանց ինքնագոհ եմ դառնում, ասում էր. «Որդիս, մի փոքր խոնարհությունը հիմա, քեզ շատ առաջ կտանի»:

Սակայն խոնարհությունը այն հատկանիշը չէ, որ վերապահվի միայն երեխաներին ուսուցանելու համար: Մենք բոլորս պիտի ձգտենք դառնալ ավելի խոնարհ: Խոնարհությունն էական է ավետարանի օրհնությունները ստանալու համար: Խոնարհությունը տալիս է մեզ կոտրված սիրտ ունենալու և ապաշխարելու հնարավորություն, երբ մեղանչում ենք կամ սխալներ գործում: Խոնարհությունը մեզ հնարավորություն է տալիս լինել ավելի լավ ծնողներ, որդիներ և դուստրեր, ամուսիններ և կանայք, հարևաններ և ընկերներ:

Մյուս կողմից, անհարկի հպարտությունը կարող է քայքայել ընտանեկան հարաբերությունները, տապալել ամուսնությունները և կործանել ընկերությունը: Խոնարհության մասին հիշելը հատկապես կարևոր է, երբ դուք զգում եք, թե ինչպես է հակառակությունն աճում ձեր տան մեջ: Մտածեք այն սրտի ցավի մասին, որից կարող եք խուսափել, եթե խոնարհվեք և ասեք. «Կնե՛րես», «Դա չմտածված արեցի», «Ի՞նչ կուզենայիք անել», «Ես ուղղակի չէի կարծում», կամ «Ես շատ հպարտ եմ քեզանով»: Եթե այս չնչին արտահայտություններն օգտագործվեն խոնարհաբար, ավելի քիչ վեճ և ավելի շատ խաղաղություն կլինի մեր տան մեջ:

Պարզապես կյանքը ապրելը կարող է լինել խոնարհեցնող փորձառություն, և դա հաճախ այդպես

է: Դժբախտ պատահարը կամ հիվանդությունը, սիրելիների մահը, խնդիրները հարաբերություններում, նույնիսկ ֆինանսական խնդիրները կարող են մեզ ծնկի իջեցնել: Այս դժվարին փորձառությունները բոլորն էլ խոնարհեցնող են. լինեն դրանք ոչ մեր մեղքով, թե վատ որոշումների և անհեռատեսության պատճառով: Եթե մենք ընդունք լինել հոգևորապես տրամադրված, մնանք խոնարհ և ուսուցանվող, մեր աղոթքները կդառնան ավելի ջերմեռանդ, և հավատն ու վկայությունը կաճեն մահկանացու գոյության նեղությունները հաղթահարելիս: Մենք բոլորս անհամբեր սպասում ենք վեհացմանը, բայց մինչ այն տեղի ունենա, մենք պիտի համառորեն շարունակենք անցնել այսպես կոչված «խոնարհության հովտով»:⁸

Շատ տարիներ առաջ մեր 15-ամյա որդին՝ Էրիկը, ստացավ գլխի լուրջ վնասվածք: Ավելի քան մեկ շաբաթ նա կոմայի մեջ էր. նրան տեսնելիս մեր սրտերը կոտրվում էին: Բժիշկները մեզ ասացին, որ համոզված չէին, թե ինչ էր լինելու հետո: Մենք անշուշտ խորապես հուզվեցինք, երբ նրա գիտակցությունը սկսեց վերականգնվել: Մենք

մտածեցինք, որ այժմ ամեն ինչ լավ էր լինելու, բայց սխալվեցինք:

Երբ նա արթնացավ, չէր կարողանում քայլել, խոսել կամ ինքնուրույն ուտել: Ամենավատն այն էր, որ նա չունեցավ կարճաժամկետ հիշողություն: Նա հիշում էր համարյա ամեն ինչ նախքան պատահարը, բայց չէր կարողանում հիշել իրադարձությունները պատահարից հետո, նույնիսկ այնպիսի բաներ, որոնք տեղի էին ունեցել ընդհանուր առաջ:

Որոշ ժամանակով մենք անհանգստացանք, որ մեր որդին մնալու էր կողպված 15-ամյա տղայի գիտակցական մակարդակում: Նախքան պատահարը, ամեն ինչ շատ հեշտ էր տրվում մեր որդուն: Նա ուներ ատլետիկ կազմվածք, հանրաճանաչ էր և լավ էր սովորում դպրոցում: Նախկինում նրա ապագան թվում էր պայծառ, հիմա մենք անհանգստացած էինք, որ նա հնարավոր է չունեցավ ապագա, գոնե այն, որը կարող էր հիշել: Նա դժվարություններ ունեցավ՝ կրկին սովորելով բազմաթիվ տարրական հմտություններ: Դա շատ խոնարհեցնող ժամանակ էր նրա համար: Դա նաև շատ խոնարհեցնող ժամանակ էր նրա ծնողների համար:

ճիշտն ասած, մենք մտածում էինք, թե ինչպես կարող էր այդպիսի բան պատահել: Մենք միշտ ձգտել էինք ճիշտ բաներ անել: Ավետարանով ապրելը եղել էր բարձր առաջնահերթություն մեր ընտանիքի համար: Մենք չէինք հասկանում, թե ինչպես այդքան ցավալի մի բան կարող էր պատահել մեզ հետ: Իրավիճակը մեզ ծնկի բերեց, քանի որ շուտով պարզ դարձավ, որ նրա վերականգնումը տևելու էր ամիսներ, նույնիսկ տարիներ: Դեռ ավելի դժվար էր աստիճանաբար գիտակցել, որ նա չէր լինի այնպես, ինչպես եղել էր առաջ:

Այս ընթացքում շատ արցունքներ թափվեցին, և մեր աղոթքները դարձան ավելի սրտառու և անկեղծ: Խոնարհության աչքերով մենք աստիճանաբար սկսեցինք տեսնել փոքր հրաշքները, որոնք մեր որդին զգաց այս ցավալի ժամանակահատվածում: Նա սկսեց քայլ առ քայլ լավանալ: Նրա վերաբերմունքը և կյանքի հանդեպ տեսակետը շատ դրական էին:

Այսօր մեր որդին՝ Էրիկը, ամուսնացած է մի հրաշալի աղջկա հետ և նրանք ունեն հինգ զեղեցիկ երեխա: Նա եռանդուն մանկավարժ ու

աջակից է իր համայնքում, ինչպես նաև Եկեղեցում: Ամենակարևորը, նա շարունակում է ապրել խոնարհության նույն հոգով, որը նա վաղուց է ստացել:

Իսկ ի՞նչ կպատահի, եթե մենք կարողանանք խոնարհ լինել՝ նախքան այդ «խոնարհության հովտով» անցնելը: Ալման ուսուցանել է.

«Օրհնված են նրանք, ովքեր խոնարհեցնում են իրենց, առանց հարկադրված լինելու՝ լինել խոնարհ»:

«Այո, [նրանք] շատ ավելի օրհնված են, քան նրանք, ովքեր հարկադրված են լինել խոնարհ»:⁹

Ես երախտապարտ եմ Ալմայի նման մարգարեներին, ովքեր մեզ սովորեցրել են այս մեծ հատկանիշի արժեքը: Նախագահ Սպենսեր Վ. Քիմբալը՝ Եկեղեցու 12-րդ Նախագահը, ասել է. «Ինչպե՞ս է մարդը դառնում խոնարհ: Իմ կարծիքով, մարդուն մշտապես պիտի հիշեցնեն նրա կալվածության մասին: Ումի՞ց կախված: Տիրոջից: Ինչպե՞ս հիշեցնել ինքն իրեն: Իրական, մշտական, ակնածալից, երախտապարտ աղոթքով»:¹⁰

Անակնկալ չէ, որ Նախագահ Քիմբալի սիրելի օրհներգը եղել է «Ինձ հետ եղիր դու միշտ»:¹¹ Երեց

Դավիթն Հ. Օուսթը հաղորդել է, որ այն եղել է ամենահաճախ երգվող բացիչ օրհներգը, որը Եղբայրները երգել են տաճարում Տասներկու Առաքյալների Քվորումում իր մանկության տարիներին: Նա ասել է. «Պատկերացրեք այն հոգևոր ներգործությունը, որը զալիս է մի բուռ Աստծո ծառաներից այդ երգը երգելիս՝ նախքան իրենց հզոր պարտականությունների կատարման գործում նրա առաջնորդության համար աղոթելը»:¹²

Ես վկայում եմ մեր կյանքում խոնարհության կարևորության մասին: Ես երախտապարտ եմ Քույր Գրետյե Ռոուլիի նման անհատներին, ովքեր գրել են ոգեշնչող խոսքեր և երաժշտություն, որոնք օգնում են մեզ սովորել խոնարհություն ուսուցանող Հիսուս Քրիստոսի ավետարանի վարդապետությունը: Ես երախտապարտ եմ, որ մենք ունենք օրհներգերի ժառանգությունը, որը մեզ օգնում է երկրպագել երգով և երախտապարտ եմ խոնարհության համար: Իմ աղոթքն է, որ մենք բոլորս ձգտենք խոնարհության մեր կյանքում, այնպես, որ մենք կարողանանք դառնալ ավելի լավ ծնողներ, որդիներ և դուստրեր և Փրկիչի հետևորդներ: Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. "First Presidency Preface," *Hymns of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints* (1985), ix.
2. Վարդապետություն և Ուխտեր 25.11:
3. Վերջին Օրերի Սրբերի օրհներգերի հավաքածուի առաջին խմբագրության տիտղոսաթերթը թվագրված է 1835 թվականով, բայց այն պատրաստ և հասանելի չէր մինչև 1836 թվականի սկիզբը:
4. Քսանինգ օրհներգերը, որոնք եղել են 1835թ. հավաքածուի մեջ, ներկա օրհներգերի հավաքածուի մասն են կազմում (see Kathleen Lubeck, "The New Hymnbook: The Saints Are Singing!" *Ensign*, Sept. 1985, 7):
5. "Be Thou Humble," *Hymns*, no. 130.
6. Տես Մատթեոս 18.1-4:
7. Howard W. Hunter, "The Pharisee and the Publican," *Ensign*, May 1984, 66.
8. Anthon H. Lund, in Conference Report, Apr. 1901, 22.
9. Ալմա 32.16, 15
10. *The Teachings of Spencer W. Kimball*, ed. Edward L. Kimball (1982), 233.
11. "I Need Thee Every Hour," *Hymns*, no. 98; տես նաև Brent H. Nielson, "I Need Thee Every Hour," *Ensign*, Apr. 2011, 16.
12. Dallin H. Oaks, "Worship through Music," *Ensign*, Nov. 1994, 10.

Երեց Դեյվ Զ. Ռենսլանդ
Տասներկու Առաքյալների Քվորում

«Որպեսզի ես կարողանայի բոլոր մարդկանց ձգել դեպի ինձ»

Երբ մոտենանք Աստծուն, Հիսուս Քրիստոսի Զավության իրավասու զորությունը մուտք կգործի մեր կյանք:

Իմ սիրելի եղբայրներ և քույրեր, Աֆրիկայում ապրելու ժամանակ ես խորհուրդ հարցրեցի Յոթանասունից Երեց Վիլֆորդ Վ. Անդերսենից՝ աղքատության մեջ ապրող Սրբերի վերաբերյալ: Ինձ հետ կիսված նրա ուշագրավ խորհուրդների թվում էր հետևյալ միտքը. «Որքան մեծ է հեռավորությունը տվողի և ստացողի միջև, այնքան իրավունքի զգացումը ստացողի մոտ մեծ է»:

Այդ սկզբունքն ընկած է Եկեղեցու բարօրության համակարգի հիմքում: Երբ անդամները չեն կարողանում բավարարել իրենց կարիքները, առաջին հերթին նրանք դիմում են իրենց ընտանիքի օգնությանը: Դրանից հետո անհրաժեշտության դեպքում նրանք կարող են նաև դիմել իրենց տարածքի Եկեղեցու ղեկավարների օգնությանն՝ իրենց նյութական կարիքները բավարարելու համար:¹ Ընտանիքի անդամները և իրենց տարածքի Եկեղեցու

ղեկավարներն ավելի լավ են ճանաչում կարիքի մեջ գտնվող մարդուն, հաճախ են ամբրեպել նման իրավիճակների հետ և հասկանում են, թե

ինչպես կարող են լավագույնս օգնել այդ մարդուն: Տվողին լավ ճանաչելու շնորհիվ այն մարդիկ, ովքեր նման կերպ են օգնություն ստանում, երախտապարտ են լինում և ավելի քիչ են ունենում իրավունքի զգացում:

«Որքան մեծ է հեռավորությունը տվողի և ստացողի միջև, այնքան իրավունքի զգացումը ստացողի մոտ մեծ է» գաղափարը նաև մեծ հոգևոր կիրառություն ունի: Մեր Երկնային Հայրն ու Իր Որդի Հիսուս Քրիստոսը հիմնական տվողներն են: Որքան ավելի շատ ենք հեռանում նրանցից, այնքան իրավունքի զգացումը մեծանում է: Մենք սկսում ենք մտածել, որ արժանի ենք շնորհի և մեզ օրհնություններ են պարտք: Մենք ավելի հակված ենք դառնում նայելու շուրջը և նկատելու անարդարությունը, վշտանալ ու նույնիսկ վիրավորվել այն անարդարությունից, որին մենք արժանանում ենք: Թեև անարդարության զգացումը կարող է տատանվել աննշանից մինչև մեծ հոգևոր կամ զգացմունքային ցավի, երբ հեռու ենք գտնվում Աստծուց, նույնիսկ փոքր անարդարությունները թվում են մեծ: Մեզ թվում է, որ Աստված պարտավոր է լուծել բոլոր խնդիրները և լուծել դրանք հենց հիմա:

Երկնային Հորը և Հիսուս Քրիստոսին մոտ լինելու տարբերությունը լուսաբանված է Մորմոնի Գրքի բացարձակ հակադրությամբ,

որն առկա է Նեփիի և նրա ավագ եղբայրներ Լամանի և Լեմուելի միջև:

- Նեփին ուներ «մեծ իղձեր՝ իմանալու Աստծո խորհուրդները, ուստի, [նա] կանչեց առ Տերը» և նրա սիրտը փափկեց:² Մյուս կողմից Լամանն ու Լեմուելը հեռու էին Աստծուց՝ նրանք չէին ճանաչում Նրան:
- Նեփին ընդունեց դժվարին հանձնարարությունները և չդժգոհեց, սակայն Լամանն ու Լեմուելը «տրտնջում էին շատ բաների վերաբերյալ»: Տրտնջալը սուրբ գրքում մանկական նվաճողի համարժեքն է: Սուրբ գրքերում ասվում է, որ «նրանք տրտնջում էին, որովհետև չգիտեին գործերն այն Աստծո, որը ստեղծել էր իրենց»:³
- Աստծուն մոտ գտնվելով, Նեփին կարողացավ հասկանալ և գնահատել Աստծո «գործակալությունները»:⁴ Ի տարբերություն նրան, երբ Լամանն ու Լեմուելը տեսան, որ Նեփին օրհնություններ է ստանում, նրանք «զայրացան նրա վրա, քանի որ նրանք չէին հասկանում Տիրոջ գործերը»:⁵ Լամանն ու Լեմուելը մտածեցին, որ իրենք պարտավոր էին ստանալ այդ օրհնությունները և վիրավորված ենթադրեցին, որ իրենք պետք է ավելի շատ ստանային: Կարծա թե, նրանք Նեփիի օրհնությունները համարում էին

իրենց դեմ կատարված «անարդարություններ»: Դա սուրբ գրքի այն դժգոհության և համարժեքն է, երբ քեզ որևէ մեկը պարտք է:

- Նեփին գործադրեց Աստծո հանդեպ իր հավատքը, որպեսզի իրագործի այն, ինչ նրան խնդրել էին անել:⁶ Ի տարբերություն նրա, Լամանն ու Լեմուելը «լինելով կարծր իրենց սրտերում, հետևաբար, չէին նայում առ Տերը, ինչպես որ պարտավոր էին»:⁷ Նրանց թվում էր, որ Տերը պարտավոր էր պատասխանել նրանց հարցերին, որոնք իրենք չէին հղել: «Տերն այդպիսի բան մեզ հայտնի չի դարձնում», -ասացին նրանք, սակայն նույնիսկ ջանք չգործադրեցին հարց հղելու համար:⁸ Դա սուրբ գրքի հեզնական թերահավատության համարժեքն է:

Քանի որ նրանք հեռու էին Փրկիչից, Լամանն ու Լեմուելը տրտնջացին, դարձան կովարար ու անհավատ: Նրանք մտածում էին, որ կյանքն անարդար է ու իրենք արժանի էին Աստծո շնորհին: Ի տարբերություն նրանց, Աստծուն մոտենալու շնորհիվ, Նեփին պետք է հասկանար, որ կյանքն առավել անարդար էր գտնվելու Հիսուս Քրիստոսի հանդեպ: Լինելով բացարձակ անմեղ, Փրկիչը բոլորից շատ պետք է տառապեր:

Մտքով և սրտով որքան ավելի շատ ենք մոտենում Հիսուս

Քրիստոսին, այնքան ավելի շատ ենք գնահատում Նրա անմեղ տառապանքները, այնքան ավելի շատ ենք երախտապարտ լինում շնորհի ու ներման համար և ավելի շատ ենք ցանկանում ապաշխարել ու դառնալ Նրա նման: Երկնային Հորը և Հիսուս Քրիստոսին շատ մոտ գտնվելը կարևոր է, սակայն ուղղությունը, որով մենք շարժվում ենք, ավելի կարևոր է: Աստված ավելի գոհ է զոջացող մեղավորներից, ովքեր փորձում են ավելի մոտենալ Նրան, քան՝ իրենց արդար համարող և մեղքեր փնտրող մարդկանց, ովքեր հին ժամանակների փարիսեցիների ու դպիրների նման չեն գիտակցում, թե որքան ուժգին նրանք պետք է ապաշխարեն:⁹

Մանուկ հասակում ես երգում էի շվեդական սուրբ ծննդյան մի տաղերգ, որը մի պարզ, բայց զորեղ դաս է ուսուցանում՝ մոտենալով Փրկիչին, մենք *ենթարկվում ենք* փոփոխության: Բառերը մոտավորապես այսպես են.

Երբ Սուրբ Ծննդյան առավոտն է շողում

Ուզում եմ գնալ ախոռ,

Երբ Աստված գիշերվա ժամերին Արդեն պատկած է ծղոտին:

Որքան շատ Դու ցանկացար

Իջնել ներքև՝ երկիր:

Այժմ, չեմ ուզում վատնել

Մանկության օրերս անտեղի:

Հիսուս, դու մեզ պետք ես,

Երեխաների սիրելի ընկեր:

Այլևս չեմ ցանկանում Քեզ

վշտացնել

Մեղքերով իմ կրկին:¹⁰

Երբ փոխաբերական իմաստով տեղափոխվենք Բեթլեհեմի ախոռ, «որտեղ Աստված գիշերվա ժամերին արդեն պառկած է ծղոտին», մենք ավելի լավ կհասկանանք, որ Փրկիչը պարզ և բարի, սիրող Երկնային Հորից: Նրա օրհնությունների ու շնորհի հանդեպ իրավունքի զգացում տաձելու փոխարեն մենք ուժգին ցանկություն ենք ունենում այլևս վիշտ չպատճառել Աստծուն:

Որքան էլ հեռու գտնվենք և շարժվենք մեկ ուրիշ ուղղությամբ, մենք կարող ենք դառնալ դեպի Երկնային Հայրը և Հիսուս Քրիստոսը և ավելի մոտենալ Նրանց: Նրանք կօգնեն մեզ: Ինչպես Փրկիչն ասաց Նեփիացիներին Իր Հարությունից հետո.

«Եվ իմ Հայրն ուղարկեց ինձ, որպեսզի ես խաչի վրա բարձրացվեմ. իսկ հետո, երբ խաչի վրա էի բարձրացվել, որպեսզի ես կարողանայի բոլոր մարդկանց ձգել դեպի ինձ, . . .

Եվ այս պատճառով եմ ես բարձրացվել. հետևաբար, համաձայն Հոր գործության, ես բոլոր մարդկանց կձգեմ դեպի ինձ»:¹¹

Որպեսզի ավելի մոտենանք Փրկիչին, մենք պետք է մեծացնենք Նրա հանդեպ մեր հավատը, ուխտեր կապենք ու պահենք դրանք և սուրբ Հոգին ունենանք մեզ հետ: Նաև պետք է հավատքով գործենք և շարժվենք մեր ստացած հոգևոր առաջնորդությամբ: Այդ բոլոր բաղադրիչները միավորվում են հաղորդության մեջ: Իսկապես, լավագույն միջոցը, որն ինձ ծանոթ է Աստծուն ավելի մոտենալու համար, դա ամեն շաբաթ հաղորդությանը բարեխղճորեն պատրաստվելն ու արժանիորեն այն ճաշակելն է:

Հարավային Աֆրիկայում գտնվող մեր ընկերներից մեկը կիսվեց, թե ինչպես է նա հասկացել դրա ճշմարտացիությունը: Նորադարձ Դիանան հաճախում էր Յոհանեսբուրգից դուրս գտնվող մի ճյուղ: Մի կիրակի օր, նստած լինելով հաղորդության սենյակում, նա հնարավորություն չունեցավ ճաշակել հաղորդությունից, քանի որ բաժանող սարկավազը չէր նկատել նրան՝ հաղորդության սենյակի նախագծի պատճառով: Դիանան տխրեց, սակայն ոչինչ չասաց: Մեկ այլ անդամ նկատեց այդ բացթողումը և ժողովից հետո այդ մասին ասաց ճյուղի նախագահին: Երբ Կիրակնօրյա դպրոցը սկսվեց, նրան հրավիրեցին մի դատարկ դասարան:

Քահանայության կրողը ներս մտավ: Նա ծնկի իջավ, օրհնեց հացը և տվեց նրան մեկ կտոր: Նա կերավ այն: Եղբայրը կրկին ծնկի իջավ և

օրհնեց ջուրը և տվեց նրան մի փոքր բաժակ ջուր: Նա խմեց այն: Ապա, Դիանայի մոքով անմիջապես երկու միտք անցան. Առաջինը, «Օ՛, նա [քահանայության կրողը] դա արեց միայն ինձ համար»: Իսկ հետո, «Օ՛, Նա [Փրկիչը] դա արեց միայն ինձ համար»: Դիանան զգաց Երկնային Հոր սերը:

Այն միտքը, որ Փրկիչի զոհաբերությունը միայն իր համար էր, օգնեց նրան մոտ զգալ Փրկիչին և առաջացրեց մի անհաղթահարելի ցանկություն՝ պահելու այդ զգացումն իր սրտում ոչ միայն կիրակի օրերին, այլ ամեն օր: Նա հասկացավ, որ չնայած նա բոլորի հետ նստած էր ճաշակում հաղորդությունը, յուրաքանչյուր կիրակի նորոգված ուխտն անհատապես իր համար էր: Հաղորդությունն օգնեց և դեռևս օգնում է Դիանային զգալ աստվածային սիրտ գործությունը, գիտակցել Տիրոջ ազդեցությունն իր կյանքում և ավելի մոտենալ Փրկիչին:

Փրկիչը նշել է, որ հաղորդությունն անփոխարինելի է հոգևոր հիմքի համար. Նա ասել է.

«Եվ ես տալիս եմ ձեզ մի պատվիրան, որ դուք պիտի անեք այս բաները [ճաշակեք հաղորդությունը]: Եվ եթե դուք միշտ անեք այս բաները, օրհնված եք դուք, քանզի դուք կառուցված եք իմ վեմի վրա

Բայց ովքեր, որ ձեր մեջ անեն ավելի կամ պակաս, քան այս,

կառուցված չեն իմ վեմի վրա, այլ կառուցված են ավագե հիմքի վրա. և երբ անձրևը տեղա, և ջրհեղեղները գան, և քամիները փչեն և զարկեն նրանց, նրանք կընկնեն»:¹²

Հիսուսը չասաց. «*եթե* անձրևը տեղա, *եթե* ջրհեղեղները գան, և *եթե* քամիները փչեն», այլ՝ «*ևրբ*»: Ոչ ոք ապահովագրված չէ կյանքի դժվարություններից: Բոլորիս անհրաժեշտ է այն ապահովությունը, որը գալիս է հաղորդությունը ճաշակելիս:

Փրկիչի Հարության օրը, աշակերտներից երկուսը գնացին Էմմաուս գյուղը: Անճանաչելի դարձած և հարություն առած Տերը ճանապարհին միացավ նրանց: ճամփորդելիս Նա ուսուցանեց նրանց սուրբ գրություններից: Երբ նրանք տեղ հասան, հրավիրեցին Նրան ընթերցել իրենց հետ:

«Եւ եղաւ երբոր նա նորանց հետ սեղան նստեց, հաց առաւ՝ օրհնեց, կտրեց եւ տուաւ նորանց:

Եւ նորանց աչքերը բացուեցան եւ նորան ճանաչեցին. Եւ նա աներեսոյթ եղաւ նորանցից:

Եւ իրար ասեցին. Զէ՞ որ մեր սրտերը բորբոքվում էին մեզանում, երբոր ճանապարհին մեզ հետ խօսում էր, եւ ինչպէս գրքերը բաց էր անում մեզ համար:

Եւ նոյն ժամին վերկացան՝ ետ դառան Երուսաղէմ, եւ այն [Առաքյալներին] ժողովուած գտան, եւ նորանց հետ լինողներին:

Որ ասում էին թե Արդարեւ Տէրը
յարութիւն է առել: . . .

Եւ նորանք պատմում էին այն որ
ճանապարհին եղաւ, եւ թէ ինչպէս
իրան ճանաչեցրեց իրանց՝ հաց
կտրելու ժամանակին»:¹³

Հաղորդությունն իսկապէս օգնում
է, որ մենք ճանաչենք մեր Փրկի-
չին: Այն նաև հիշեցնում է մեզ Նրա
անմեղ տառապանքը: Եթե կյանքն
իսկապէս արդար լինէր, դուք և ես
երբեք հարություն չէինք առնի, դուք
և ես երբեք չէինք կարող մաքուր
կանգնել Աստծո առաջ: Այդ տեսա-
կետից, ես ուրախ եմ, որ կյանքն
անարդար է:

Միևնույն ժամանակ, կարող
եմ վճռականորեն հայտարարել,
որ Հիսուս Քրիստոսի Քավության
շնորհիվ, ի վերջո, իրերի հավեր-
ժական տեսանկյունից ելնելով, չի
լինի անարդարություն: «Այն ամենը,
ինչ անարդար է կյանքում, կարող
է դառնալ ճիշտ՝ Հիսուս Քրիստո-
սի Քավությամբ»:¹⁴ Մեր ներկայիս
հանգամանքները հնարավոր է
չփոխվեն, սակայն Աստծո կարեկ-
ցանքի, բարության և սիրո շնորհիվ,
մենք կստանանք ավելին, քան
արժանի ենք, ավելին, քան երբևէ
կարող են վաստակել և ավելին,
քան երբևէ կարող էինք հուսալ: Մեզ
խոստացված է, որ «վճնջէ Աստուած
բոլոր արտասուքը [մեր] աչքերիցը.
եւ մահն այլեւս չի լինի, ոչ սուգ, եւ ոչ

աղաղակ. Եւ ոչ ցաւ այլեւս չի լինի,
որովհետեւ առաջիններն անցան»:¹⁵

Անկախ նրանից, թե ինչ հարա-
բերության մեջ եք Աստծո հետ, ես
հորդորում եմ ձեզ մոտենալ Երկ-
նային Հորը և Հիսուս Քրիստոսին՝
բոլոր բարի բաների վերջնական
բարերարներին ու տվողներին: Հրա-
վիրում եմ ձեզ յուրաքանչյուր շաբաթ
հաճախել հաղորդության ժողովնե-
րին և ճաշակել Փրկիչի մարմնի ու
արյան սրբազան խորհրդանիշերը:
Հրավիրում եմ ձեզ զգալ Աստծո մոտ
լինելը, երբ Նա ճանաչելի է դառնում
ձեզ համար, ինչպէս դա արեց հին
օրերի իր աշակերտներին՝ «հացը
կտրելու ժամանակ»:

Եթե անեք դա, ես խոստանում եմ,
որ դուք ավելի մոտ կզգաք Աստծուն:
Մանկական նվնվոցի, դժգոհության
և հեզնական թերահավատության
բնական զգացումները կանհետա-
նան: Այդ տրամադրությունը կփո-
խարհնվի Իր Որդու պարզևի համար
Երկնային Հոր հանդէպ երախտագի-
տության և ավելի մեծ սիրո զգա-
ցումներով: Երբ մոտենանք Աստծուն,
Հիսուս Քրիստոսի Քավության իրա-
վասու զորությունը մուտք կգործի
մեր կյանք: Եվ Էմմաուս ճանապար-
հորդող աշակերտների նման մենք
կհասկանանք, որ այդ ողջ ժամա-
նակ Փրկիչը եղել է մեր կողքին: Այդ
ամենի մասին ես վկայում եմ Հիսուս
Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Տես *Ձեռնարկ 2. Սպասալիդել Եկե-
ղեցում* (2010), 6.2: *Օգնել Տիրոջ ձևով.
Ննկախյալի ողեցույցի ասկուխում բարո-
յության վերաբերյալ գրքույկի առաջին
էջից կարդում ենք* (գրքույկ, 2009).
«Երբ Եկեղեցու անդամները կատարում
են այն ամենը, ինչ կարող են, իրենց
ապահովելու համար, սակայն դեռևս չեն
կարողանում բավարարել իրենց հիմ-
նական կարիքները, առաջին հերթին
նրանք պետք է օգնության խնդրանքով
դիմեն իրենց ընտանիքներին: Եթե դա
հնարավոր չէ, Եկեղեցին պատրաստ
կանգնած է օգնելու համար»:
 2. 1 Նեփի 2.16
 3. 1 Նեփի 2.11, 12
 4. 1 Նեփի 1.20
 5. Մոսիա 10.14
 6. Տես 1 Նեփի 17.23–50:
 7. 1 Նեփի 15.3
 8. 1 Նեփի 15.9, տես նաև հատված 8:
 9. Տես Ղուկաս 15.2, տես նաև *Ջոզեֆ Սմիթ
Եկեղեցու պատմություն*, 5.260–62:
 10. Սուրբ ծննդյան տաղերգը գրվել է Գեր-
մանիայում՝ Աբել Բուրխարտի կողմից
(1805–82), ով ծառայել է Բագել, Շվեյցա-
րիայում որպես արխիսարկավագ: Բեսի
Էիդենբորո-Փոզը 1851-թ-ին թարգմանել
է այն շվեդերեն: Շվեդական վերնագիրը՝
«När juldagsmorgon glimmar»: Մնգվերեն
տարբեր թարգմանություններ են արվել,
որոնք հնարավոր է երգել գերմանական
ժողովորդական երաժշտության ներքո,
որն ի սկզբանե կիրառվում էր: Այստեղ
բերված անգլերեն թարգմանությունն
իմ քրոջ (Անիտա Մ. Ռեյնլանդ) և իմ
թարգմանությունն է:
- Երբ Սուրբ Ծննդյան առախոսն է բացվում
Ուզում եմ զնայ պիտո,
Երբ Աստված գիշերվա ժամերին
Արդեն պատկած է ծղոտին:*
- Ողբա՛ն շատ Ղու ցանկացաք
Իջնել ներքև՝ երկիր:*
Այժմ, չեմ ուզում վստանել:
- Մանկության օրերս անտեղի:
Հիսուս, դու մեզ պետք ես,
երեխաների սիրելի ընկեր:*
*Այլևս չեմ ցանկանում Քեզ վշտացնել
Մեղքերով իմ կրկին:*
- När juldagsmorgon glimmar,
jag vill till stallet gå,
där Gud i nattens timmar
re'n vilat uppå strå.*
- Hur god du var som ville
till jorden komma ner!
Nu ej i synd jag spille
min barnoms dagar mer!*
- Dig, Jesu, vi behöva,
du käre barnavän.
Jag vill ej mer bedröva
med synder dig igen.*
11. 3 Նեփի 27.14–15
 12. 3 Նեփի 18.12–13
 13. Ղուկաս 24.30–35, տես նաև 13–29
հատվածներ:
 14. *Քարոզիկ իմ ալիստարանը. միսիոներու-
կան ծառայության ողեցույց* (2004), 52:
 15. Հայտնություն 21.4

Շաբաթ ցերեկային սիստ | 2 ապրիլի, 2016

Ներկայացնող՝ Նախագահ Դիտեր Ֆ. Ուխորժ
Առաջին Նախագահության Երկրորդ խորհրդական

Եկեղեցու պաշտոնյաների հաստատում

Եղբայրներ և քույրեր, Նախագահ Մոնսոնը խնդրել է, որ ձեր հաստատմանը ներկայացնեմ Եկեղեցու Բարձրագույն Իշխանավորներին և Տարածքային Յոթանասուականներին:

Առաջարկվում են հաստատման թոմաս Սպենսեր Մոնսոնը՝ որպես մարգարե, տեսանող և հայտնող և որպես Հիսուս Քրիստոսի Վերջին Օրերի Սրբերի Եկեղեցու Նախագահ, Հենրի Բենյոն Այրինգը՝ որպես Առաջին Նախագահության Առաջին Խորհրդական, և Դիտեր Ֆրիդրիխ Ուխորժը՝ որպես Առաջին Նախագահության Երկրորդ Խորհրդական:

Ովքեր կողմ են, կարող են քվեարկել:

Ովքեր դեմ են, եթե կան, կարող են քվեարկել:

Չայնը հաշվի է առնվել:

Առաջարկվում են հաստատման Ռասսել Մ. Նելսոնը՝ որպես Տասներկու Առաքյալների Քվորումի Նախագահ, և հետևյալ անձինք՝ որպես այդ քվորումի անդամներ. Ռասսել Մ. Նելսոն, Դավիդ Հ. Օուքս, Մ. Ռասսել Բալլարդ, Ռոբերտ Դ. Հեյլս, Ջեֆրի Ռ. Հովանդ, Դեյվիդ Ա. Բեդնար, Քվենթին Լ. Քուք, Դ. Թոդ Քրիստոֆերսոն, Նիլ Լ. Անդերսեն,

Ռոնալդ Ա. Ռասբանդ, Գարի Ի. Ստիվենսոն և Դեյվ Գ. Ռենլանդը:

Ովքեր կողմ են, կարող են քվեարկել:

Եթե կա որևէ դեմ, կարող է նույն կերպ արտահայտել:

Չայնը հաշվի է առնվել:

Առաջարկվում են հաստատման Առաջին Նախագահության Խորհրդականները և Տասներկու Առաքյալների Քվորումը՝ որպես

մարգարեներ, տեսանողներ և հայտնողներ:

Ովքեր կողմ են, խնդրում ենք քվեարկել:

Ովքեր դեմ են, եթե կան, արտահայտեք նույն կերպ:

Չայնը հաշվի է առնվել:

Առաջարկվում է, որ մենք ազատենք հետևյալ Տարածքային Յոթանասուականներին, որն ուժի մեջ կմտնի 2016թ-ի մայիսի 1-ից. Մենուել Մ. Ավգուստին, Քենթ Ջ. Ալլեն, Ստեֆեն Բ. Ալլեն, Վ. Մարկ Բասեթ, Փաթրիկ Մ. Բաթուա, Մարկ Ա. Բրազ, Մարսելո Ֆ. Չափե, Էլիազար Մ. Կոլադո, Վելերի Վ. Քորդոն, Ջուակին Ի. Կոստա, Ջեֆրի Դ. Քամինգս, Մասիմո Դե Ֆեո, Դոնալդ Դ. Դեշլեր, Նիկոլաս Լ. Դի Ջիովաննի, Խորխե Ս. Դոմինիգեզ, Գերի Բ. Դոքսի, Դեյվիդ Ջ. Ֆեռնանդես, Հերնան Դ. Ֆերերա, Մորոնի Գառնա, Ջեք Ն. Ժերար, Ռիկարդո Պ. Հիմենեզ, Դուգլաս Ֆ. Հայամ, Բրենտ Ջ. Հիլիեր, Ռոբերտ Վ. Հայմաս, Լեստեր Ֆ. Ջոնսոն, Մատի Տ. Յոթենուս, Չանգ Հո Կիմ, Ալֆրեդ Կյունգա, Դեյն Օ. Լեվիթ, Ռեմիջիո Ե. Մայմ կրտ., Իսմայիլ Մենդոզա, Սեզար Ա. Մորալես, Ռուլոն Դ. Մանս, Ռամոն Յ. Նորբեգա, Մ. Մարկ Փալմեր, Ֆուադար Փիանո, Գարի Բ. Փորթեր, Խոսե Լ. Ռեյնա, Էստաբան Ջ. Ռեսեկ, Գորջ Ֆ. Ռոդես կրտ., Գարի Բ. Մաբին, Էվան Ա. Շմուց, Դ. Ջաքարի

Սմիթ, Լին Լ. Սամբրենյզ, Վենեսյառ Հ. Սվեք, Քրեյզ Բ. Թերի, Էմմեստո Ռ. Տորիս, Ֆաբիան Ի. Վալեխո, Էմեր Վիլադո, Ջ. Ռոմեո Վիլամեալ և Թերի Լ. Վեյդ:

Ուլքեր ցանկանում են միանալ մեզ և իրենց շնորհակալությունը հայտնել նրանց կատարած հիանալի ծառայության համար, խնդրում ենք քվեարկել:

Առաջարկվում է, որ մենք խորին երախտագիտությամբ ազատենք Քույրեր Ռոզմարի Մ. Վիքսոմին, Չերիլ Ա. Էսփինին և Մերի Ռ. Դարհեմին՝ Երեխաների խմբի գերագույն նախագահության կոչումներից: Նմանապես, ազատվում են նաև Երեխաների միության գերագույն խորհրդի անդամները:

Բոլոր նրանք, ուլքեր ցանկանում են միանալ մեզ և իրենց շնորհակալությունը հայտնել նրանց կատարած ծառայության համար, խնդրում ենք, քվեարկել:

Առաջարկվում են հաստատման Յոթանասուրնի նոր բարձրագույն իշխանավորները. Վ. Մարկ Բասթթ, Մարկ Ա. Բրեզ, Վեդերֆորդ Թ. Քլեյթոն, Վալերի Վ. Կորդոն, Յոաքին Ի. Կոստա, Մասիմո Դե Ֆեռ, Պիտեր Ֆ. Մըրս, Բ. Բրեթ

Նաթրես, Ս. Մարկ Փալմեր, Գարի Բ. Մաքին և Էվան Ա. Շմուգ:

Ուլքեր կողմ են, խնդրում ենք, քվեարկել:

Ուլքեր դեմ են, կարող են արտահայտել նույն կերպ:

Առաջարկվում են հաստատման նոր Տարածքային Յոթանասուրնականները. Պ. Դեյվիդ Ազագանի, Քուլիվեր Ա. Ագուերո, Ռենե Ռ. Ալբա, Վիկտորինո Ա. Բաբիդա, Սթիվեն Ռ. Բենզեթեր, Ռիչարդ Բաքիդան, Դոնո Չոլ Բեհ, Մայքլ Վ. Բեհեշտի, Մաթյու Բենեսար, Հուբաման Բիեն-Էմի, Քեվին Ի. Քալդերվուդ, Լուիս Ջ. Քամեյ, Մեթյու Լ. Քարփենթեր, Դագլաս Բ. Քարտեր, Առնոլդ Բ. Կավալկաջանտե, Լուիս Ա. Չավերի, Ուիսես Շավես, Բրենթ Ջ. Քրիսչենսեն, Դագլաս Լ. Դանս, Մարկ Ս. Դեվիս, Ալեսանդրո Դինի Ջիջաջի, Ջ. Սթոք Դորիուս, Մ. Դրոք Դրիսքոլ, Անտոնիո Ֆ. Ֆաունդես, Խոսե Ա. Ֆերնանդես, Մատիաս Դ. Ֆերնանդես, Կանդիդա Ֆորտունա, Բրուս Ե. Գենթ, Մայքլ Ա. Գիլենվորթեր, Դենիել Ջ. Համիլթոն, Մաթիաս Հելդ, Թոմասթե Հերլանդ, Ռայմոնդ Ս. Հայման, Բ. Քրիստոֆ Կավայա, Թոդ Ս. Լարկին, Պեդրո Ջ. Լարեալ, Խուան Ջ. Լեվիինո, Ֆելիքս Ա.

Մարտինես, Քեվին Ք. Միսկին, Մարկ Լ. Փեյս, Ռայան Վ. Պագադուան, Ա. Մորոնի Պերես, Կառլոս Ե. Փերոթի, Մարկ Պ. Փեթերու, Ալան Տ. Ֆիլիպս, Թոմաս Թ. Փրայդեյ, Բրայան Լ. Ռասոն, Ռենե Ռոմայ, Բլեյք Մ. Ռունի, Լուիս Գ. Ռուիս, Մաքսիմո Ա. Սավեդրա Կրտ., Պեդրո Ա. Սանհուեզա, Էրիկ Ջ. Շմուգ, Բենջամին Մինգ ցեթայ, Հիբեր Դ. Տեշերա, Մաքսիմո Ս. Տորես, Խեսուս Վալես, Կառլոս Վիլամեալ, Փոլ Հ. Վոտկինս, Մ. Դեյլ Վիլիս Կրտ., Վիլիամ Բ. Վուան և Լուիս Գ. Ջապատա:

Ուլքեր կողմ են, խնդրում ենք քվեարկել:

Եթե կա որևէ դեմ, կարող է նույն կերպ արտահայտել:

Առաջարկվում է, որ մենք ծառայության հաստատենք Ջոյ Դ. Ջոնսին որպես Երեխաների խմբի նախագահ, Ջին Բ. Բինգհեմին՝ որպես առաջին խորհրդական և Բոննի Հ. Կորդոնին՝ որպես երկրորդ խորհրդական:

Ուլքեր կողմ են, կարող են քվեարկել:

Եթե կա որևէ դեմ, կարող է նույն կերպ արտահայտել:

Առաջարկվում են հաստատման մյուս Բարձրագույն Իշխանավորները, Տարածքային Յոթանասուրնականները և գերագույն օժանդակ կազմակերպությունների նախագահությունները ներկա կազմով:

Ուլքեր կողմ են, խնդրում ենք քվեարկել:

Ուլքեր դեմ են, եթե կան, կարող են արտահայտել նույն կերպ:

Նախագահ Մոնսոն քվեարկությունը կայացավ: Մենք հրավիրում ենք բոլոր նրանց, ուլքեր դեմ են քվեարկել այդ առաջարկներից որևէ մեկին, կապ հաստատել իրենց ցցերի նախագահների հետ:

Շնորհակալություն բոլոր նրանց, ուլքեր հաստատեցին Եկեղեցու Ղեկավարներին իրենց սրբազան ծառայության մեջ, իսկ այժմ հրավիրում ենք նոր Բարձրագույն իշխանավոր յոթանասուրնականներին և Երեխաների միության նոր գերագույն նախագահությանը առաջ զալ և զբաղեցնել իրենց տեղերը բեմի վրա: ■

Եկեղեցու աուդիտի բաժնի հաշվետվություն, 2015թ.

Ներկայացրեց Քելվին Ռ. Յերգենսենը
Եկեղեցու աուդիտի բաժնի գործադիր տնօրեն

Հիսուս Զրիստոսի Վերջին Օրերի Սրբերի Եկեղեցու Առաջին Նախագահությանը

Հարգելի եղբայրներ, Ինչպես ասվում է Վարդապետություն և Ուխտերի 120-րդ բաժնում տրված հայտնության մեջ, Եկեղեցու ֆոնդերի ծախսերը հաստատում է Տասանորդների տնօրինման խորհուրդը, որը կազմված է Առաջին Նախագահությունից, Տասներկու Առաքյալների Քվորումից և Նախագահող Եպիսկոպոսությունից: Եկեղեցու բաժինները ծախսում են ֆոնդերն ըստ հաստատված բյուջեների և համաձայն Եկեղեցու քաղաքականությանն ու ընթացակարգերին:

Եկեղեցու աուդիտի բաժինը, որը բաղկացած է հավաստագրյալ մասնագետներից և գործում է Եկեղեցու մյուս բաժիններից անկախ, պատասխանատու է աուդիտների անցկացման համար, որպեսզի խելամիտ վերահսկողություն հաստատվի ստացվող նվիրատվությունների,

կատարվող ծախսերի և Եկեղեցու ակտիվները պահպանելու ուղղությամբ:

Հիմնվելով կատարված աուդիտի արդյունքների վրա, Եկեղեցու աուդիտի բաժինն այն կարծիքին է, որ 2015 թվականին բոլոր նյութական հարցերին առնչվող ստացված նվիրատվությունները, կատարված ծախսերը և Եկեղեցու ակտիվները հաշվառվել և տնօրինվել են համապատասխան Եկեղեցու հաստատված բյուջեի, քաղաքականությանը և ընթացակարգերին: Եկեղեցին հետևում է իր անդամներին ուսուցանվող քաղաքականությանը՝ ապրել բյուջեի սահմաններում, խուսափել պարտքից և խնայողություններ կատարել կարիքի ժամանակի համար:

Հարգանքներով ներկայացրեց
Եկեղեցու աուդիտի բաժինը
Քելվին Ռ. Յերգենսեն
Գործադիր տնօրեն ■

Վիճակագրական հաշվետվություն, 2015թ.

Ներկայացրեց Բրուկ Փ. Հեյլսը
Առաջին Նախագահության Քարտուղար

Առաջին Նախագահությունը հրապարակել է Եկեղեցու 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետևյալ վիճակագրական հաշվետվությունը:

Եկեղեցու միավորներ

Ցցեր.....	3,174
Միսիաներ.....	418
Շրջաններ.....	558
Օխեր և ճյուղեր.....	30,016

Եկեղեցու անդամություն

Անդամների ընդհանուր թիվը	15,634,199
Գրանցված երեխաների թիվը	114,550
Նորադարձների մկրտությունների թիվը	257,402

Միսիոներներ

Լիաժամկետ միսիոներներ	74,079
Եկեղեցու ծառայության մեջ գտնվող միսիոներներ	31,779

Տաճարներ

2015թ. ընթացքում նվիրագործված տաճարներ (Կորդոբա Արգենտինա, Պեյսոն Յուստա, Տրուջիլո Պերու, Ինդիանապոլիս Ինդիանա և Տիխուանա Մեխիկո)	5
Վերանվիրագործված տաճարներ (Մեխիկո Սիթի Մեխիկո և Մոնրեալ Բվերեկ)	2
Տարեվերջին գործող տաճարների թիվը	149

Երեց Ռոնալդ Ա. Ռասբենդ
Տասներկու Առաքյալների Քվորում

Կանգնել Եկեղեցու ղեկավարների կողքին

Արդյոք դուք կանգնա՞ծ եք Եկեղեցու ղեկավարների կողքին այս մթազնող աշխարհում այնպես, որ տարածեք Քրիստոսի Լույսը:

Մենք մեր ջերմ ողջույններն ենք հղում նոր կանչված Բարձրագույն Իշխանություններին, Տարածքային Յոթանասուներեքներին և Երեխաների խմբի հրաշալի նոր գերագույն նախագահությանը: Խորին երախտագիտությամբ մենք շնորհակալություն ենք հայտնում նրանց, ովքեր հետ կանչվեցին: Մենք սիրում ենք ձեզանից յուրաքանչյուրին:

Իմ սիրելի եղբայրներ և քույրեր, քիչ առաջ մենք մասնակցեցինք շատ օրինյալ մի փորձառությանը, բարձրացնելով մեր ձեռքերը՝ հաստատելու այս վերջին օրերում Աստծո կողմից կանչված մարգարեներին, տեսանողներին ու հայտնողներին, ինչպես նաև մյուս ղեկավարներին ու գերագույն պաշտոնյաներին: Ես երբեք անտարբեր կամ անփույթ կերպով չեմ վերաբերել Տիրոջ ծառաներին հաստատելու և նրանց կողմից առաջնորդվելու հնարավորությանը: Ընդամենը ամիսներ առաջ, ընդունելով իմ սեփական նոր կոչումը որպես Տասներկու Առաքյալների Քվորումի անդամ, ես երախտապարտ եմ ձեր հաստատող ձայնի ու վստահության համար: Ես գնահատում եմ ձեր պատրաստակամությունը՝

կանգնելու իմ և բոլոր այս մեծ առաջնորդների կողքին:

Հոկտեմբեր ամսին իմ հաստատվելուց անմիջապես հետո ես հանձնարարությամբ ուղևորվեցի Պակիստան, և այնտեղ գտնվելու ժամանակ հանդիպեցի այդ երկրի հրաշալի ու նվիրված սրբերին: Նրանք փոքրաքանակ են, բայց մեծահոգի: Տուն վերադառնալուց կարճ ժամանակ անց ես ստացա հետևյալ նամակը եղբայր Շակիլ Արշադից՝ մի հաճելի անդամից, որին այնտեղ հանդիպել էի. «Շնորհակալություն, Երեց Ռասբենդ, Պակիստան

այցելելու համար: Ես ուզում եմ Ձեզ ասել, որ մենք . . . Եկեղեցու անդամներս . . . աջակցում և սիրում ենք Ձեզ: [Մենք] այնքան բախտավոր ենք, որ Դուք եղաք այստեղ և մենք լսեցինք Ձեր խոսքը: Դա ուղղակի մի ոսկե օր էր իմ ընտանիքի կյանքում, որ մենք հանդիպեցինք մի Առաքյալի»:¹

Եղբայր Արշադի նման սրբերի հանդիպելը, ինչպես նաև ինձ հետ կապված ոսկե օր արտահայտությունը լսելը մի բացառիկ ու խոնարհեցնող փորձառություն էր ինձ համար:

Հունվարին Եկեղեցու ղեկավարները մասնակցեցին ամբողջ աշխարհից երիտասարդների և նրանց ղեկավարների ու ծնողների հետ «Դեմ առ դեմ» հեռարձակմանը: Հեռարձակումը համացանցում ուղիղ եթերով էր ընթանում, ընդգրկելով 146 երկրների տարբեր վայրեր: Որոշ վայրերի ժողովատներում մեծ լսարան կար, մյուսները ներկայացնում էին ընդամենը մեկ երիտասարդի, ով տնից դիտում էր հեռարձակումը: Ընդհանուր առմամբ, հարյուր հազարավոր մարդիկ էին միացել:

Մեր երիտասարդ օգտատերերի, երաժիշտների և այլոց աջակցությամբ ընթացող ծրագրի ժամանակ, կապվելով մեր վիթխարի լսարանի հետ, քույր Բոննի Օսկարսոնը, Երիտասարդ Կանանց գերագույն նախագահը, եղբայր Մթիվեն Վ. Օուենը, Երիտասարդ Տղամարդկանց գերագույն նախագահը և ես պատասխանում էինք մեր երիտասարդների հարցերին:

Մեր նպատակն էր ներկայացնել 2016թ. ընդհանուր թեման՝ «Առաջ մղվեք Քրիստոսի հանդեպ հաստատամտությամբ», 2 Նեփի գլխից, որտեղ ասվում է. «Ուստի, դուք պետք է առաջ մղվեք Քրիստոսի հանդեպ հաստատամտությամբ, ունենալով հույսի կատարյալ պայծառություն, և սեր՝ Աստծո հանդեպ և բոլոր մարդկանց հանդեպ: Ուստի, եթե դուք առաջ մղվեք, սնվելով Քրիստոսի խոսքով, և համբերեք մինչև վերջ, ահա, այսպես է ասում Հայրը. Դուք կունենաք հավերժական կյանք»:²

Ի՞նչ մենք սովորեցինք, կարդալով մեր երիտասարդների հարյուրավոր հարցերը: Մենք իմացանք, որ մեր

երիտասարդները սիրում են Տիրոջը, աջակցում են իրենց ղեկավարներին, և ցանկանում են ստանալ իրենց հուզող հարցերի պատասխանները: Հարցերը վկայում են սովորելու ցանկության մասին, այն ճշմարտություններն ավելացնելու մասին, որոնք արդեն կան մեր վկայություններում և ավելի պատրաստված լինելու «առաջ մղվել Քրիստոսի հանդեպ հաստատակամությամբ»:

Ավետարանի վերականգնումը սկսվել է երիտասարդից՝ Զոգեֆ Մմիթից, ով հարց տվեց: Փրկչի ուսմունքներից շատերը Նրա առաքելության ժամանակ սկսվում էին հարցով: Հիշենք Նրա հարցը Պետրոսին. «Իսկ դուք ո՞վ եք ասում ինձ համար, թե լինիս»:³ Եվ Պետրոսի պատասխանն էր. «Դու ես Քրիստոսը՝ կենդանի Աստուծոյ Որդին»:⁴ Մենք պետք է օգնենք միմյանց գտնել Երկնային Հոր պատասխանները՝ Հոգու առաջնորդությամբ:

Այդ հեռարձակմանը ես ասացի երիտասարդներին.

«Այս Եկեղեցու ղեկավարները օտար մարդիկ չեն ձեր հարցերի, մտահոգությունների, և մարտահրավերների պարագայում:

Մենք ունենք երեխաներ, ունենք թոռներ: Մենք հաճախ ենք հանդիպում աշխարհի երիտասարդների հետ: Եվ մենք աղոթում ենք ձեզ համար, մենք խոսում ենք ձեր մասին շատ սուրբ վայրերում, և մենք սիրում ենք ձեզ»:⁵

Ես կցանկանայի կիսվել այդ իրադարձության մասին բազմաթիվ արձագանքներից մեկով:

Կանադայի Ալբերտա նահանգի Գրանդե Պրերիից Լիսան գրել է. «Այս «Դեմ առ դեմ» իրադարձությունը հրաշալի էր: Ինչպիսի՜ ուժ հաղորդվեց այն իմ վկայությանը և ավետարանի մասին իմ համոզմունքներին: Մենք այնքան օրհնված ենք ունենալու ոգեշնչված ղեկավարներ, ովքեր կանչվել են ծառայելու տարբեր պաշտոններում»:⁶

Ավելի վաղ, Յուտայի Փլեզանթ Գրովից Լիզը գրել էր. «Ես երախտապարտ եմ իմ հավատքի և հնարավորության համար աջակցելու Աստծո մարգարեին ու նրա հետ ծառայող տղամարդկանց և կանանց»:⁷

Մենք այսօր հաստատեցինք ղեկավարներին, ովքեր աստվածային ոգեշնչմամբ կանչվել են ուսուցանելու և առաջնորդելու մեզ, և ովքեր կոչ են անում մեզ զգուշանալ վտանգներից, որոնց մենք հանդիպում ենք ամեն օր, սկսած Հանգստյան օրը հազվադեպ հիշելուց, ընտանիքին սպառնացող վտանգներից, կրոնական ազատության ռոնսահարումներից, ընդհուպ մինչև վերջին օրերի հայտնության վիճարկումից: Եղբայրներ և քույրեր, լսո՞ւմ ենք արդյոք մենք նրանց խորհուրդը:

Բազմաթիվ անգամներ համաժողովների, հաղորդության ժողովների ու Երեխաների խմբի դասերի ժամանակ մենք երգել ենք այս քնքուշ

խոսքերը. «Առաջնորդիր, քայլիր ինձ հետ»:⁸ Ի՞նչ նշանակություն ունեն այս բառերը ձեզ համար: Ո՞վ է ձեր մտքին գալիս, երբ մտածում եք այդ խոսքերի մասին: Զգացե՞լ եք արդյոք առաքինի ղեկավարների ազդեցությունը, Հիսուս Քրիստոսի այդ աշակերտների, ովքեր թե անցյալում, և թե այսօր շարունակում են մասնակից լինել ձեր կյանքին, ովքեր քայլում են Տիրոջ ուղիով ձեզ հետ միասին: Նրանք կարող են շատ մոտ լինել՝ ձեր տանը, կամ ձեր տեղական համայնքներում, կամ էլ խոսեն ամբիոնից գերագույն համաժողովի ժամանակ: Այս աշակերտները կիսվում են մեզ հետ վկայություն ունենալու օրհնությամբ՝ Տեր Հիսուս Քրիստոսի մասին, այս Եկեղեցու ղեկավարի, մեր հոգիների առաջնորդի, ով խոստացել է. «Ուրախ եղեք, և մի վախեցեք, քանզի ես՝ Տերս, ձեզ հետ եմ, և ես կանգնելու եմ ձեր կողքին»:⁹

Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոնը պատմել է մի պատմություն, երբ հրավիրվել էր իր ցցի նախագահ՝ Փոլ Ք. Չայլդի տուն, նախապատրաստվելու համար Մելբիսեդեկյան Քահանայություն ստանալուն: Դա մի հատուկ օրհնություն էր նախագահ Չայլդի համար, ով չգիտեր այդ ժամանակ, որ ուսուցանում էր Սիարոնյան Քահանայություն կրող պատանուն, ով մի օր դառնալու էր Աստծո մարգարեն:¹⁰

Ես ունեցել եմ իմ սեփական ուսուցման պահերը մեր սիրելի

մարգարե՝ Նախագահ Մոնտոնից: Իմ մտքում կամ իմ սրտում չկա ոչ մի հարց, որ նա Տիրոջ մարգարեն է երկրի վրա: Ես եղել եմ խոնարհ մասնակիցը, երբ նա ստացել է հայտնություն և գործել է համաձայն դրա: Նա ուսուցանել է մեզ հասնել միմյանց, պաշտպանել ու փրկել: Դա էր ուսուցանվել Մորմոնի Ջրերի մոտ: Նրանք, ովքեր «փափագում» էին . . . «կոչվել նրա ժողովուրդը» պատրաստ էին «կրելու մեկը մյուսի բեռը», «սգալու նրանց հետ, ովքեր սգում են» և «կանգնելու որպես Աստծո վկաներ»:¹¹

Ես կանգնում եմ այսօր որպես Աստծո՝ Հավերժական Հոր և Նրա Որդու՝ Հիսուս Քրիստոսի վկա: Ես գիտեմ, որ մեր Փրկիչն ապրում է, սիրում է մեզ և առաջնորդում է Իր ծառաներին, ձեզ և ինձ, իրականացնելու համար Իր գործավոր նպատակները այս երկրի վրա:¹²

Երբ մենք առաջ ենք մղվում, հետևելով մեր ղեկավարների խորհրդին և զգուշացումներին, մենք հետևում ենք Տիրոջը այն ժամանակ, երբ աշխարհը գնում է մեկ այլ ուղղությամբ: Մենք ընտրում ենք ամուր բռնել երկաթե ձողից, լինել վերջին օրերի սրբեր, լինել Տիրոջ այգում, և լցված լինել «չափազանց մեծ ուրախությամբ»:¹³

Այսօր գոյացող հարցը հստակ է. արդյոք դուք կանգնա՞ծ եք Եկեղեցու ղեկավարների կողքին այս մթազնոդ աշխարհում, այնպես, որ կարողանաք տարածել Քրիստոսի Լույսը:

Ղեկավարների հետ հարաբերությունները շատ կարևոր են և նշանակալից: Անկախ նրանց տարիքից, անկախ նրանից, մոտ են նրանք

մեզ, թե հեռու, կամ թե երբ կարող են ազդեցություն ունենալ մեր կյանքի վրա, նրանց ազդեցությունն արտացոլված է ամերիկացի բանաստեղծ Էդվին Մարքամի հետևյալ խոսքերի մեջ.

Ճակատագիրը մեզ եղբայրներ է դարձնում.

[Ոչ մեկ] իր ճանապարհը մենակ չի անցնում:

Այն, ինչ գործում ենք մենք ուրիշների կյանքում,

Մեր կյանք է միշտ վերադառնում»:¹⁴

Շակիլ Արշադը, իմ ընկերը Պակիստանից, աջակցեց ինձ՝ ինչպես իր եղբորը և ընկերոջը: Եվ ձեզանից շատերն այդպես արեցին: Երբ մենք պատրաստակամ ենք բարձրացնելու միմյանց, մենք հաստատում ենք այս գործը խոսքերը. «Ոչ մեկ իր ճանապարհը մենակ չի անցնում»:

Ամենաշատը մենք մեր Փրկչի, մեր Տիրոջ՝ Հիսուս Քրիստոսի կարիքն ունենք: Սուրբ գրությունների պատմություններից մեկը, որ ինձ միշտ հուզել է հոգեպես, այն է, երբ Հիսուս Քրիստոսը քայլում էր ջրի վրայով դեպի Իր աշակերտները, որոնք Գալիլեյան ծովում նավարկում էին: Նրանք նոր կանչված ղեկավարներ էին, ինչպես մեզանից շատերն այս բեմի վրա այսօր: Պատմությունը գրված է Մատթեոսի գրքում.

«Բայց նաև արդեն ծովի մեջ տեղն էր, ու ալեկոծվում էր, որովհետև քամին ներհակ էր:

Եւ գիշերի չորրորդ պահին Հիսուսը ծովի վերայ գնալով նորանց մօտ եկավ:

Եւ աշակերտներն երբոր տեսան նորան ծովի վերայ գնալիս, շփոթվեցան և . . . վախից աղաղակեցին:

Եւ Հիսուսը շուտով խօսեց նորանց հետ Եւ ասեց. Քաջ եղէք, ես եմ՝ մի վախենաք»:¹⁵

Պետրոսը լսեց այդ հրաշալի քաջալերանքը Տիրոջից:

«Եւ Պետրոսը պատասխան տուաւ նորան և ասեց, Տէր, եթէ դու ես, հրամայիր ինձ, որ ջրերի վերայով քեզ մօտ գամ:

Նա էլ ասեց, Եկ»:¹⁶

Բավականին համարձակ քայլ էր: Պետրոսը ձկնորս էր և ծանոթ էր ծովի վտանգներին: Սակայն, նա պարտավորվել էր հետևել Հիսուսին, գիշեր, թե ցերեկ, նավի մեջ, թե ցամաքի վրա:

Պատկերացնում եմ, թե ինչպես Պետրոսը ցատկեց նավակից դուրս, չապասելով երկրորդ հրավերին և սկսեց քայլել ջրի վրայով: Իսկապես, սուրբ գրությունն ասում է. «[Նա] ջրերի վերայովը գնաց, որ գայ Հիսուսի մօտ»:¹⁷ Քանի որ քամին ուժգին ու սաստիկ դարձավ, և ալիքներն ալեկոծվում էին նրա ոտքերի մոտ, Պետրոսը «վախեցավ, եւ երբոր սկսեց ընկղմվիլ, աղաղակեց և ասեց, Տէ՛ր, փրկիր ինձ:

Եւ շուտով Հիսուսը իր ձեռքը մեկնեց՝ նորան բռնեց»:¹⁸

Ի՞նչ հզոր դաս է: Տերն այնտեղ էր, որ նրան օգնեք, ճիշտ ինչպես այստեղ է, որ ձեզ և ինձ օգնի: Նա մեկնեց Իր ձեռքը և քաշեց Պետրոսին դեպի Իրեն և դեպի ապահովություն:

Ես այնքան հաճախ եմ ունեցել Փրկչի ու Նրա փրկող ձեռքի կարիքը: Այժմ ավելի շատ, քան երբևէ, ես Նրա կարիքն ունեմ, ինչպես և ձեզանից յուրաքանչյուրը: Ժամանակ առ ժամանակ, հայտնվելով նավակի այն կողմում, այլ կերպ ասած՝ անծանոթ վայրերում, ես վստահություն եմ զգացել, գիտակցելով, որ չէի կարող անել դա միայնակ:

Ինչպես մենք քննարկեցինք Դեմ առ դեմ հեռաքնակման ժամանակ, Տերը հաճախ է օգնում մեզ մեր ընտանիքի անդամների ու ղեկավարների միջոցով, հրավիրելով մեզ գալ Իր մոտ, ճիշտ ինչպես նա օգնեց Պետրոսին, փրկելով նրան:

Դուք նույնպես կունենաք շատ պահեր, երբ պետք է արձագանքեք հաճախ հնչող հրավերին. «Եկեք Քրիստոսի մոտ»:¹⁹ Չէ, որ մեր այս մահկանացու կյանքն ամբողջությամբ այդպիսին է: Կանչ կարող է գալ՝ փրկելու ընտանիքի անդամին, կամ՝ միսիա ծառայելու, Եկեղեցի վերադառնալու, սուրբ տաճարն այցելելու և ինչպես մենք վերջերս լսեցինք մեր հրաշալի երիտասարդներից «Դեմ առ դեմ» նախաձեռնության ժամանակ՝ «Եկեք, օգնեք ինձ, պատասխանեք իմ հարցին»: Պատշաճ ժամանակին մեզանից յուրաքանչյուրը պիտի լսի կանչը. «Արի տուն»:

Ես աղոթում եմ, որ մենք հասնենք, հասնենք ու բռնենք Փրկչի ձեռքը, որը Նա մեկնում է մեզ, հաճախ Իր աստվածային զորությամբ կանչված ղեկավարների և մեր ընտանիքի անդամների միջոցով, և լսենք զայու Նրա կանչը:

Ես գիտեմ, որ Հիսուս Քրիստոսն ապրում է: Ես սիրում եմ Նրան և ես գիտեմ իմ ողջ սրտով, որ Նա սիրում է մեզանից յուրաքանչյուրին: Նա մեր մեծ Օրինակն է և մեր Հոր բոլոր զավակների սուրբ առաջնորդը: Այս մասին ես բերում եմ իմ հանդիսավոր վկայությունը, Հիսուս Քրիստոսի անունով՝ ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Facebook comment from Shakeel Arshad to Ronald A. Rasband, Dec. 2, 2015.
2. 2 Նեփի 31.20
3. Մատթեոս 16.15
4. Մատթեոս 16.16
5. Ronald A. Rasband, in Face to Face, Jan. 20, 2016, lds.org/media-library.
6. Face to Face response from Lisa Jarvis, from Grande Prairie, Alberta, Canada
7. Tweet from Liz Darger, Pleasant Grove, Utah, Apr. 4, 2015
8. «Աստծո զավակն եմ», *Օրհներգեր*, համ. 301
9. Վարդապետություն և Ուխտեր 68.6
10. Տես Յոմաս Ս. Մոնսոն, «Our Sacred Priesthood Trust», *Լիսինուս*, մայիս 2006, 55–56:
11. Մոսիա 18.8–9
12. Տես Մոսիա 18.8–9:
13. 1 Նեփի 8.12
14. Edwin Markham, «A Creed», *Lincoln and Other Poems* (1901), 25.
15. Մատթեոս 14.24–27
16. Մատթեոս 14.28–29
17. Մատթեոս 14.29
18. Մատթեոս 14.30–31
19. Մորոնի 10.32

Երեց Նիլ L. Անդերսոն
Տասներկու Առաքյալների Քվորում

«Ով որ Նրանց ընդունի, ինձ է ընդունում»

Երեխաներն այսօր հայտնվում են ընտանեկան տարբեր, բարդ իրավիճակներում: Մենք պետք է օգնության հասնենք Նրանց, ովքեր միայնակ են, լքված, կամ պարսպից այն կողմ:

Աստված սիրում է երեխաներին: Նա սիրում է բոլոր երեխաներին: Փրկիչն ասել է. «Թույլ տու՛ք այդ երեխաներին . . . ինձ մօտ գալ. որովհետև այդպիսիներին է երկնքի արքայությունը»:¹

Երեխաներն այսօր հայտնվում են ընտանեկան տարբեր, բարդ իրավիճակներում:

Օրինակ, այսօր երկու անգամ ավել երեխաներ են Միացյալ Նահանգներում ապրում միայն մեկ ծնողի խնամքի տակ, քան 50 տարի առաջ:² Եվ կան շատ ընտանիքներ, որոնք ավելի քիչ են միավորված Աստծո հանդեպ իրենց սիրով ու պատրաստակամությամբ՝ պահելու Նրա պատվիրանները:

Այս աճող հոգևոր խառնաշփոթության պարագայում, վերականգնված ավետարանը կշարունակի ցույց տալ Տիրոջ չափանիշը, կատարելությունն ու օրինակը:

«Երեխաները պետք է ծնվեն ամուսնացած ծնողներից և դաստիարակվեն մոր և հոր կողմից, ովքեր ընդունում են ամուսնության խոստումը և հնազանդվում դրան ողջ հավատարմությամբ . . .

Ամուսինը և կինը սուրբ պատասխանատվություն են կրում սիրելու և հոգ տանելու միմյանց և երեխաների համար: . . . Ծնողների սուրբ պարտականությունն է՝ դաստիարակել երեխաներին սիրո և առաքինության մթնոլորտում, ապահովել նրանց նյութական և հոգևոր կարիքները, ուսուցանել նրանց սիրել և ծառայել մեկը մյուսին, պահել Աստծո պատվիրանները»:³

Ողջ աշխարհում մենք տեսնում ենք բազմաթիվ բարի ծնողներ, բոլոր հավատքներից, ովքեր սիրով հոգ են տանում իրենց երեխաների համար: Մենք նաև ուրախությամբ ենք դիտում Հիսուս Քրիստոսի Վերջին Օրերի Սրբերի Եկեղեցու ընտանիքները, որոնք պարուրված են հոր և մոր խնամքով, դարձի եկած դեպի Փրկիչը, կնքված քահանայության իշխանությամբ, և որոնք սովորում են իրենց ընտանիքում սիրել ու վստահել իրենց Երկնային Հորը և Նրա Որդուն՝ Հիսուս Քրիստոսին:

Աղերս երիտասարդներին համար

Բայց իմ աղերսն այսօր հարյուր հազարավոր երեխաների,

երիտասարդների և երիտասարդ չափահասների համար է, ովքեր այդպիսի ընտանիքներից չեն, կատարյալ ընտանիքի բացակայության պատճառով: Ես խոսում եմ ոչ միայն այն երիտասարդների մասին, ովքեր ականատես են եղել իրենց ծնողների մահվանը, ամուսնալուծությանը կամ թերահավատությանը, այլև տասնյակ հազարավոր պատանիների ու աղջիկների մասին ամբողջ աշխարհից, ովքեր ընդունել են ավետարանը առանց մոր կամ հոր, որոնք իրենց հետ միասին Եկեղեցի կգալին:⁴

Վերջին օրերի երիտասարդ սրբերը Եկեղեցի են գալիս մեծ հավատքով: Նրանք հույս ունեն ստեղծել կատարյալ ընտանիք ապագայում:⁵ Ճիշտ ժամանակին, նրանք կազմում են մեր միսիոներական ուժերի կարևոր մասը, մեր արդարակյաց երիտասարդ չափահասները և նրանք, ովքեր ծնկի են գալիս խորանի մոտ իրենց ընտանիքների ստեղծման համար:

Զգայունություն

Մենք կշարունակենք ուսուցանել ընտանիքների վերաբերյալ Տիրոջ չափանիշը, բայց այժմ, Եկեղեցում միլիոնավոր անդամներ և տարբեր երեխաներ ունենալու պարագայում մենք պետք է ավելի ուշադիր ու զգայուն լինենք: Մեր Եկեղեցու մշակույթը և խոսելաոճը երբեմն յուրահատուկ են: Երեխաների Միության երեխաները չեն դադարի երգել «Ընտանիքները կարող են հավերժ միասին լինել» երգը,⁶ բայց երբ նրանք երգում են «Ես ուրախանում եմ, երբ հայրիկը տուն է գալիս»,⁷

կամ «հայրս ու մայրս ցույց կտան ուղին»⁸ երգերը, ոչ բոլոր երեխաներն այսպես կերգեն իրենց ընտանիքի մասին:

Մեր բարեկամ Բեթթեն պատմել է 10 տարեկան հասակում Եկեղեցում իր ունեցած փորձառության մասին: Նա ասել է. «Մեր ուսուցիչը ներկայացնում էր դասը տաճարային ամուսնության մասին: Նա, մասնավորապես, հարցրեց ինձ. «Բեթթե, քո ծնողները չեն ամուսնացել տաճարում, այդպես չէ»: [Իմ ուսուցիչը և դասընկերները] գիտեին պատասխանը»: Ուսուցչի դասը շարունակվեց, իսկ Բեթթեն պատկերացրեց վատագույն հետևանքները: Բեթթեն ասել է. «Ես բազմաթիվ արցունքոտ գիշերներ անցկացրեցի: Երբ երկու տարի հետո ես սրտի հետ կապված խնդիրներ ունեի, մտածեցի, որ կմահանամ, և խուճապի մեջ էի, մտածելով, որ հավերժ մենակ եմ մնալու»:

Իմ ընկեր Լեյֆը մենակ էր հաճախում Եկեղեցի: Մի անգամ Երեխաների Միությունում նրան խնդրել էին մի կարճ ելույթ ունենալ: Նրա մայրը կամ հայրը Եկեղեցում չէին, որ կանգնեին նրա կողքին և օգնեին, եթե նա մոռանար իր ասելիքը: Լեյֆը սարսափած էր: Իրեն ծանրաբեռնելու փոխարեն նա մի քանի ամիս պարզապես հեռու մնաց Եկեղեցուց:

«Հիսուսն իր մօտ մի երեխայ կանչելով, նորան կանգնեցրեց նորանց մեջտեղը . . .

Եւ [ասեց]. ով որ մի այսպիսի երեխայ ընդունի իմ անունովը, ինձ է ընդունում»:⁹

Հավատացյալ սրտեր և հոգևոր պարզակներ

Այս երեխաներն ու երիտասարդները օրինված են հավատացյալ սրտերով և հոգևոր պարզակներով: Լեյֆն ինձ ասել է. «Ես գիտեի, իմ մտքի մի խորը անկյունում, որ Աստված իմ Հայրն էր, և որ Նա գիտեր ինձ և սիրում էր ինձ»:

Մեր ընկերը՝ Վերոնիքն ասել է. «Երբ ես տոկոսում էի ավետարանի սկզբունքները և ուսումնասիրում էի Մորմոնի Գիրքը, այնպիսի զգացում ունեի, կարծես վերհիշում էի բաներ, որոնք ես գիտեի, բայց մոռացել էի»:

Մեր բարեկամ Զուլեյկան Բրազիլիայի Ալեգրետիից է: Չնայած նրա ընտանիքը կրոնապաշտ չէ, 12 տարեկանում Զուլեյկան սկսեց կարդալ Աստվածաշունչը և այցելել տեղական եկեղեցիներ, ձգտելով ավելին իմանալ Աստծո մասին: Ծնողների դժկամ թույլտվությամբ, նա ուսուցանվեց միսիոներների կողմից, ձեռք բերեց վկայություն, և մկրտվեց: Զուլեյկան ինձ ասել է. «Զրույցների ժամանակ ինձ ցույց տվեցին Սուրբ Լեյքի Տաճարի նկարը և պատմեցին կնքման արարողությունների մասին: Այդ պահից սկսած ես ցանկություն ունեցա մի օր Տիրոջ տունը մտնել և հավերժական ընտանիք ունենալ»:

Մինչդեռ երեխայի երկրային իրավիճակը կարող է կատարյալ չլինել, նրա հոգևոր ԴՆԹ-ն կատարյալ է, որպես Աստծո որդի կամ դուստր նրա ճշմարիտ նմանության շնորհիվ:

Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոնն ասել է. «Օգնեք Աստծո զավակներին հասկանալ, թե ինչն է մաքուրն ու կարևորը այս կյանքում: Օգնեք նրանց ուժ ունենալ՝ ընտրելու այն ուղիները, որոնք նրանց ապահով կպահեն հավերժական կյանքի ճանապարհին»:¹⁰ Եկեք մի փոքր ավելի լայն բացենք մեր բազուկներն ու մեր սրտերը: Այս երիտասարդները մեր ժամանակի ու վկայությունների կարիքն ունեն:

Բրենդոնը, որը միացել էր Եկեղեցուն Կոլորադոյում ավագ դպրոցի տարիքում, պատմել է ինձ նրանց մասին, ովքեր օգնության ձեռք են մեկնել նրան մկրտությունից առաջ և հետո: Նա ասել է. «Ես եղել եմ այնպիսի ընտանիքներում, որտեղ ապրում էին ավետարանով: Այնտեղ ես տեսել եմ այն չափանիշը, որը կուզեի ունենալ իմ սեփական ընտանիքում»:

Հուլանդիայում ծնված Վերոնիքը դպրոց էր հաճախում մեր դստեր՝ Կրիսթենի հետ, երբ մենք ապրում էինք Գերմանիայում: Վերոնիքը նկատել էր. «Այն ուսանողները, ովքեր Եկեղեցու անդամներ էին, մի լույս ունեին իրենց հետ: Ես հասկացա, որ այդ լույսը գալիս էր Հիսուս Քրիստոսի հանդեպ նրանց հավատքից ու Նրա ուսմունքներով ապրելուց»:

Իմ ընկեր Մաքսը մկրտվել էր ութ

տարեկանում: Նրա հայրը ոչ մի Եկեղեցու անդամ չէր և Մաքսն իր հայեցողությամբ կարող էր գալ Եկեղեցի:

Դեռահաս հասակում մի քանի ամիս Եկեղեցի չհաճախելու արդյունքում Մաքսը զգացում ուներ, որ պետք է վերադառնար Եկեղեցի և մի կիրակի առավոտ նա այդպես էլ որոշեց անել: Բայց նրա վճռակա-նությունը թուլացավ, երբ մոտենալով Եկեղեցու դռանը նրա անհանգստությունն աճեց:

Դռան մոտ նոր եպիսկոպոսն էր կանգնած: Մաքսը նրան չէր ճանաչում և վստահ էր, որ նա էլ իրեն չի ճանաչում: Երբ Մաքսը մոտեցավ, եպիսկոպոսի երեսը պայծառացավ և նա պարզեց իր ձեռքն ու ասաց. «Մաքս, ուրախ եմ տեսնել քեզ»:

«Երբ նա ասաց այդ խոսքերը, - պատմել է Մաքսը, - մի ջերմ զգացում ինձ համակեց և ես գիտեի, որ ճիշտ բան եմ արել»:¹¹

Մարդու անունն իմանալը շատ բան է փոխում:

«Եվ . . . [Հիսուսը] պատվիրեց, որ իրենց փոքր երեխաներին բերեն [Իր մոտ] . . .

և նա վերցրեց նրանց փոքր երեխաներին, մեկ առ մեկ, և օրհնեց նրանց, և նրանց համար աղոթեց Հորը:

Եվ երբ նա արեց այս, նա կրկին արտասվեց»:¹²

Երիտասարդները, ովքեր դեռ մկրտված չեն

Ծնողների թույլատվությունը չունենալու պատճառով, շատ երիտասարդներ, ովքեր սիրում են ավետարանը, երկար տարիներ սպասում են մկրտությանը:

Էմիլիի ծնողներն ամուսնալուծվել էին, երբ նա դեռ երեխա էր և նա չէր ստանում մկրտվելու թույլտվություն մինչև իր 15 տարեկան դառնալը: Մեր ընկեր Էմիլին շատ եռանդով է պատմում Երիտասարդ Կանանց իր ղեկավարի մասին, ով «միշտ օգնության էր հասնում, ամրապնդելով [նրա] վկայությունը»:¹³

Կոլտենն ու Պրեստոնը Յուտայում ապրող դեռահասներ են: Նրանց ծնողներն ամուսնալուծված են, և նրանք չեն ստացել մկրտվելու

Ջոզեֆ Սենգուբան Երիտասարդ տարիքում(վերևում), իր ընկերոջ և միսիոներական ուսուցիչ՝ Երեց Ջոշուա Վալուսիմբիի (վերևում աջից) և միսիայի Նախագահ՝ Լեյֆ Էրիքսոնի (ներքևից աջում) հետ:

թույլտվություն: Թեև նրանք չեն կարող հաղորդությունը բաժանել, սակայն ամեն շաբաթ հացն են բերում: Եվ, թեև նրանք չեն կարող մտնել տաճար՝ մկրտություններ կատարելու, երբ իրենց ծխի երիտասարդները գնում են այդ անելու, եղբայրները անուններ են որոնում ընտանեկան պատմության կենտրոնում:

Երեց Ջոզեֆ Սենգուբա

Ես կեցրափակեմ մի նոր ընկերոջ մասին պատմելով, ում մենք հանդիպեցինք մի քանի շաբաթ առաջ, երբ այցելել էինք Զամբիայի Լուսակա Միսիան:

Երեց Ջոզեֆ Սենգուբան Ուգանդայից է: Նրա հայրը մահացել էր, երբ նա յոթ տարեկան էր: Ինը տարեկանից նա ինքնուրույն էր ապրում, քանի որ մայրը և մյուս հարազատները չէին կարող հոգ տանել նրա համար: 12 տարեկանում նա հանդիպել է միսիոներներին և մկրտվել:

Ջոզեֆը պատմեց ինձ Եկեղեցում իր առաջին օրվա մասին. «Հաղորդության ժողովից հետո ես մտածեցի, որ ժամանակն է տուն գնալու, բայց միսիոներները ծանոթացրեցին ինձ Ջոշուա Վալուսիմբիի հետ: Ջոշուան ինձ ասաց, որ նա իմ ընկերը կլինի և տվեց ինձ մի *Մանկական երգչախումբ*, որպեսզի ես ձեռնունայն չգնայի Երեխաների խմբի դասարան:

Երեխաների խմբում Ջոշուան ինձ համար լրացուցիչ աթոռ դրեց իր աթոռի կողքին: Երեխաների խմբի Նախագահը հրավիրեց ինձ առաջ և խնդրեց, որ բոլոր երեխաները երգեն ինձ համար «Ջավակն եմ Աստծո» երգը: Ես ինձ շատ շոյված զգացի:

Ճյուղի Նախագահը տարավ Ջոզեֆին Պլեռ Մունգոգայի ընտանիք և հաջորդ չորս տարիների ընթացքում նա ապրեց նրանց տանը:

Ութ տարի անց, երբ Երեց Ջոզեֆ Սենգուբան գնաց միսիայի, նրա համար հաճելի անակնկալ էր, որ իր հրահանգիչը Երեց Ջոշուա Վալուսիմբին էր, այն տղան, ով նրան այդքան ջերմ էր ընդունել Երեխաների խումբ այցելած առաջին իսկ օրը: Եվ ո՞վ էր նրա միսիայի Նախագահը: Դա Նախագահ Լեյֆ Էրիքսոնն էր, այն փոքրիկ տղան, ով Երեխաների խմբից հեռացել էր, քանի որ սարսափել էր ելույթ ունենալուց: Աստված սիրում է Իր զավակներին:

Երեխաները վազելով եկան

Երբ կինս՝ Քեթլին և ես Աֆրիկայում էինք մի քանի շաբաթ առաջ, մենք այցելեցինք Կոնգոյի Դեմոկրատական Հանրապետության Մբուջի-Մայի տեղանքը: Քանի որ ժողովատուները բավական մեծ չէր 2000 անդամների տեղավորելու համար, մենք հանդիպեցինք դռներից դուրս գտնվող խոշոր պլաստիկ ծածկույթների տակ՝

Կոնգոյի Ղեմոկրատական Հանրապետությունում 2000 վերջին օրերի սրբերի հետ հանդիպման ժամանակ (վերևում), տասնյակ հետաքրքրասեր երեխաներ հավաքվել էին դրսի ցանկապատի մոտ, որով շրջապատված էր տների ունեցող հավաքի տարածքը (վերևում): Երբ նրանց հրավիրեցին, երեխաները ներս վազեցին:

որոնք ամրացված էին բամբուկե բևեռներով: Երբ ժողովը սկսվեց մենք նկատեցինք, որ բազմաթիվ երեխաներ հետևում էին մեզ, կառչելով շինությունից դուրս կանգնեցրած երկաթյա պարսպի ճաղերից: Քեթին մեղմ շնչաց. «Նիլ, ինչ մտքի ես, չէի՞ր ցանկանա երեխաներին ներս հրավիրել»: Ես մոտեցա շրջանի նախագահ Կալոնջիին ամբիոնի մոտ և խնդրեցի նրան պարսպից այն կողմ կանգնած երեխաներին հրավիրել ներս, որ միանան մեզ:

Ի զարմանս ինձ, Նախագահ Կալոնջիի հրավերից հետո երեխաները ոչ միայն եկան ներս, այլ վազեցին. ավելի քան 50 հոգի, թերևս՝ 100, ոմանք մաշված հագուստներով և բոբիկ ոտքերով, բայց բոլորը գեղեցիկ ժպիտներով և ոգևորված դեմքերով:

Ես խորապես հուզված էի այդ առիթով և դրանում խորհրդանշական մի բան տեսա, որ մենք պետք է օգնության հասնենք այն երիտասարդներին, ովքեր միայնակ են, լքված և պարսպից այն կողմ: Եկեք մտածենք նրանց մասին, ողջունենք նրանց, գրկենք և անենք ինչ որ կարող ենք, ամրացնելու համար նրանց սերը Փրկչի հանդեպ: Հիսուսն ասել է. «Ով որ մի այսպիսի երեխայ ընդունի իմ անունով, ինձ է ընդունում»:¹⁴ Հիսուս Քրիստոսի անունով՝ ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Մատթեոս 19:14:
2. Տես "Family Structure," Child Trends DataBank (Dec. 2015), appendix 1, page 9, childtrends.org/databank:
3. «Ընտանիք՝ հայտարարություն աշխարհին», *Լիսինուս*, նոյ. 2010, 129, 7 և 6 պարբերությունները:

4. Ես ուզում եմ անձամբ երախտագիտություն հայտնել տասնյակ հազարավոր արդար մայրերին, որոնցից շատերը միայնակ ծնողներ են, ովքեր քաջորեն իրենց վրա են վերցնում իրենց երեխաներին հոգեպես ամրապնդելու կարևոր պատասխանատվությունը: Մեր բարեկամ Շելլին Կանադայից իր մոր մասին ասել է հետևյալը.

«Միսիոներները թակել էին իմ ծնողների դուռը իմ ծնվելուց հինգ տարի առաջ: Ծնողներս մասնակցել էին մի քանի գրույցների, հետո հայրս կորցրել էր հետաքրքրությունը: Մայրս շարունակել էր դասերը և ցանկացել էր մկրտվել: Հինգ տարի շարունակ մայրս գնում էր եկեղեցի որպես ոչ անդամ, և իմ ծնվելուց երեք ամիս հետո նա կարողացավ մկրտվել:

Մայրս երբեք չի ունեցել աչքի ընկնող կամ ղեկավար մեծ պաշտոն: Նա ունի մի շատ պարզ, քնքուշ, կայուն վկայություն . . . և նա ամեն օր ապրում է իր հավատացածին հավատարիմ: Այդ հանգիստ, պարզ օրինակը ինձ մշտապես մոտ է պահել Տիրոջը և Եկեղեցուն»:

5. Մեր բարեկամ Ռանդալ ինձ ասաց. «Ինձ սովորեցրել էին, և ես գիտեի, որ ես երկնային ծնողների զավակն եմ, և իմանալով իմ իրական ինքնությունն ու բնույթը հույս ունեցա, որ չպետք է գնամ իմ ծնողների ճանապարհով, ում ես պաշտում էի, բայց չէի ցանկանում կրկնօրինակել: Ես վստահում էի այն գիտելիքին, որն ինձ տվել է իմ երեխաների խմբի, Կիրևանոյա Դպրոցի, երիտասարդ Տղամարդկանց և մյուս ուսուցիչները: Ես հավատարիմ ու երջանիկ ընտանիքների օրինակներ եմ տեսել ծխում ու իմ հարազատների տներում և վստահել եմ երկնային Հորը, իմանալով, որ եթե ես հավատարիմ մնամ, Նա կօգնի ինձ այդպիսի ընտանիք ունենալ»:

6. "Families Can Be Together Forever," *Children's Songbook*, 188.

7. "Daddy's Homecoming," *Children's Songbook*, 210.

8. "Love Is Spoken Here," *Children's Songbook*, 190-91.

9. Մատթեոս 18:2, 5

10. Թոմաս Ս. Մոնտան, «Ինձանից սովորեցեք», *Լիսինուս*, մարտ, 2016, 6:

11. Տես Max H. Molgard, *Inviting the Spirit into Our Lives* (1993), 99:

12. 3 Նեփի 17:11, 21-22:

13. Էմիլին, թեև ակտիվ ծնողներ չունեիր, սիրով է խոսել տատիկների ու պապիկների, քեռիների ու հորեղբայրների, մորաքույրների ու հորաքույրների մասին, ովքեր ծնողի պես են եղել իր համար: Խոսելով Միչիգանի երիտասարդ Կանանց ղեկավարի մասին, նա ասել է. «Նրա երեխաները մեծ էին և նա նպատակ ուներ, որ երիտասարդ կանայք իրենց զգային այնպես, ինչպես իր սեփական դուստրերը . . . Նրա ժպիտը կարող էր ջերմացնել քո սիրտը ամենադժվար օրերին . . . Ես մտադիր եմ հետևել որպես ղեկավար նրա օրինակին և լինել քույր Մոլնար այն երեխաների համար, ովքեր իրենց կաշկանդված կզգան, լքված կամ մեկուսի»:

14. Մատթեոս 18:5:

Երեց Մերվին Բ. Առնոլդ
Յոթանասուն

Մենք կարող ենք փրկել

Տերն ապահովել է բոլոր միջոցները, որոնք անհրաժեշտ են մեզ՝ գնալ փրկելու մեր քիչ ակտիվ և ոչ անդամ ընկերներին:

Փրկիչը հստակ հասկացել էր Երկնային Հոր զավակներին փրկելու Իր առաքելությունը, քանի որ Նա հայտարարել է.

«Մարդիկ Որդին եկաւ, որ ապրեցնէ կորածը:

[Քանզի] ձեռք Հայրը՝ որ երկնքումն է, չէ կամենում, որ այս փոքրներից մէկը կորչի»:¹

Իմ հրեշտակ մայրը՝ Ժամին Բենոն Առնոլդը, հստակ հասկացել էր իր դերը՝ օգնել փրկել մեր Երկնային Հոր վիրավոր կամ կորած ոչխարին, ներառյալ իր երեխաներին և թոռներին: Ինչպիսի՜ սքանչելի դեր կարող են ունենալ տատիկ պապիկները իրենց թոռնիկների կյանքում:

Մայրիկիս սովորաբար այցելող ուսուցիչ էին նշանակում նրանց, ովքեր մաքառում էին իրենց հավատի հետ, այսինքն՝ քիչ ակտիվներին և ոչ լրիվ անդամներով ընտանիքներին: Մակայն նրա հոտում կային մի քանի մարդիկ, որոնց ոչ ոք չէր հանձնարարել, որ նա այցելեր: Հիմնականում նրա այցելությունները կանոնավոր չէին՝ ամիսը մեկ անգամ, որոնց ժամանակ նա լուռ ծառայում էր հիվանդներին և սիրով քաջալերում նրանց: Մայրիկս կյանքի վերջին մի քանի ամիսներին տնակյաց էր դարձել. նա ժամերով նամակներ էր գրելում նրանց,

արտահատելով իր սերը, բերելով իր վկայությունը և բարձրացնելով նրանց, ովքեր գալիս էին իրեն այցելության:

Երբ մենք փրկարար ջանքեր ենք գործադրում, Աստված մեզ տալիս է ուժ, քաջալերանք և օրհնություններ: Երբ Նա պատվիրեց Մովսեսին փրկել Իսրայելի զավակներին, Մովսեսը վախեցավ, ինչպես մեզանից շատերը կվախենային: Մովսեսը ներողություն հայցեց, ասելով. «Ես ճարտարախոս չեմ. . . այլ ես ծանրախոս եմ և ծանրալեզու եմ»:²

Տերը հորդորեց Մովսեսին.

«Ո՞վ է մարդին բերան տուել . . . չէ՞ որ ես Եհովաս:

Եւ հիմա գնա, եւ ես քո բերանի հետ կլինիմ, եւ քեզ կսովորեցնեմ ինչ որ պիտի խոսես»:³

Փաստորեն Տերն ասաց Մովսեսին. «Դու կարող ես դա անել» *Եվ դուք գիտեք, թե ինչ, մենք նույնպես կարող ենք:*

Թույլ տվեք կիսվել չորս սկզբունքներով, որոնք կօգնեն մեր փրկարար ջանքերին:

Սկզբունք 1. Մենք չպիտի հետաձգենք փրկարար ջանքերը

Երեց Ալեքանդրոս Փաթանիան՝ նախկին Տարածքային Յոթանասունականը, վերհիշում է իր փոքր եղբայր Դանիելի պատմությունը, ով իր անձնակազմի հետ ծով դուրս եկավ ձուկ որսալու: Որոշ ժամանակ անց Դանիելը շտապ հաղորդագրություն ստացավ, որ ուժեղ փոթորիկ էր սրբնթացմոտենում: Դանիելը և նրա անձնակազմն անմիջապես ուղևորվեցին դեպի նավահանգիստ:

Մինչ փոթորիկը գնալով ուժեղանում էր, մոտակա մի ձկնորսական նավի շարժիչը դադարեց գործել: Դանիելի անձնակազմը կեռավոր ճուպան ամրացրեց անսարք նավին և սկսեց քաշել այն դեպի անվտանգ տեղ: Նրանք ռադիոյով օգնություն խնդրեցին, իմանալով, որ ուժգնացող փոթորիկի պայմաններում նրանք անհապաղ օգնության կարիք ունեին:

Մինչ հարազատներն անհամբեր սպասում էին, ծովափնյա պահակախմբի, ձկնորսական ընկերության և նավատորմի ներկայացուցիչները հանդիպեցին՝ որոշելու լավագույն

Մինչ հարազատները սպասում էին, փրկարարները ուշանում էին, մինչև որ արդեն շատ ուշ դարձավ:

փրկարար ռազմավարությունը: Ոմանք կամենում էին անհապաղ մեկնել, բայց նրանց ասվեց, որ սպասեն ծրագրին: Մինչ փոթորիկի մեջ գտնվողները շարունակում էին օգնություն աղերսել, ներկայացուցիչները շարունակում էին ժողովը՝ փորձելով համաձայնության գալ պատշաճ արձանագրության և ծրագրի վերաբերյալ:

Երբ փրկարար խումբն ի վերջո կազմավորվել էր, մի վերջին հուսահատ զանգ եկավ: Մոլեգնող փոթորիկը կտրել էր ճուպանը երկու նավերի միջև և Դանիելի անձնակազմը պատրաստվում էր ետ գնալ, որ տեսնի, թե արդյոք կարող էին փրկել իրենց ձկնորս ընկերներին: Վերջում երկու նավերն էլ սուզվեցին, և նրանց

անձնակազմերը, ներառյալ Երեց Փաթանիայի եղբայր Դանիելը կորան:

Երեց Փաթանիան համեմատեց այս ողբերգությունը Տիրոջ հանդիմանության հետ, երբ Նա ասել է. «Տկարներին չուժովացրիք, . . . մուրրուածին ետ չբերիք, . . . [կամ] կորածին չորոնեցիք, . . . և իմ ոչխարներին պիտի պահանջեմ [ձեր] ձեռքիցը»:⁴

Երեց Փաթանիան բացատրեց, որ չնայած մենք պետք է կազմակերպված լինենք մեր խորհուրդներում, քվորումներում, օժանդակ կազմակերպություններում և նաև որպես անհատներ, մենք չպիտի հետաձգենք փրկության հասնելը: Երբեմն շատ շաբաթներ են անցնում, երբ մենք խոսում ենք այն մասին, թե ինչպես օգնենք ընտանիքներին կամ անհատներին, ովքեր հատուկ կարիքների մեջ են: Մենք խորհրդակցում ենք, թե ով պետք է այցելի նրանց և ինչ մոտեցում կիրառել: Մինչդեռ մեր կորած եղբայրներն ու քույրերը շարունակում են մնալ կարիքի մեջ և երբեմն, նույնիսկ, կանչել և օգնություն աղերսել: Մենք չպիտի հետաձգենք:

Սկզբունք 2. Մենք երբեք չպիտի հանձնվենք

Նախագահ Թոմաս Ս.Մոնտեր, ով հնչեցրեց փրկության հասնելու

շեփորի կանչը, նշել է. «Մեր անդամներին պետք է հիշեցվի, որ երբեք խիստ ուշ չէ, երբ դա վերաբերում է մեր . . . քիչ ակտիվ անդամներին . . . ում կարելի էր անհույս համարել»:⁵

Ձեզանից շատերի նման, ես ավետարանով կիսվել եմ ոմանց հետ, ովքեր շուտով մկրտվել են կամ ակտիվացել, իսկ մյուսները, ինչպես օրինակ իմ ոչ անդամ ընկեր Թիմը և նրա քիչ ակտիվ կինը՝ Շարլենը, ավելի շատ ժամանակ պահանջեցին:

Ավելի քան 25 տարվա ընթացքում ես ներգրավում էի Թիմին ավետարանի գրույցներում և տաճարի բաց դռների օրերին նրանց տանում այնտեղ: Մյուսները միացան փրկությանը, սակայն Թիմը մերժեց միսիոներների հետ հանդիպելու յուրաքանչյուր հրավեր:

Մի շաբաթվա վերջում ինձ հանձնարարվեց նախագահել ցգի համաժողովում: Ես խնդրել էի ցգի նախագահին ծով պահել և աղոթել այն մասին, թե մենք ում պիտի այցելենք: Ես ցնցվեցի, երբ նա տվեց իմ ընկեր Թիմի անունը: Երբ Թիմի եպիսկոպոսը, ցգի նախագահը և ես թակեցինք դուռը, Թիմը բացեց, նայեց ինձ, նայեց եպիսկոպոսին և ապա ասաց. «Եպիսկոպոս, ես կարծում եմ դուք ասացիք ինձ, որ պատրաստվում էիք առանձնահատուկ մեկին բերել»:

Ապա Թիմը ծիծաղեց և ասաց. «Ներս արի, Մերկ»: Այդ օրը հրաշք կատարվեց: Թիմն այժմ մկրտվել է, և նա ու Շարլենը կնքվել են տաճարում: Մենք երբեք չպիտի հանձնվենք:

Սկզբունք 3. Որքան մեծ կլինի ձեր ուրախությունը, եթե դուք բերեք գնթ մեկ հոգի դեպի Զրիստոս

Շատ տարիներ առաջ մի գերագույն համաժողովում ես խոսեցի այն մասին, թե ինչպես Խոսե դե Մոուզա Մարկեսը հասկացավ Փրկիչի խոսքերը, որ «Եթե ձեզանից ինչ-որ մեկն ամուր է Հոգով, թող նա վերցնի մեկին, որ տկար է, որպեսզի . . . նա նույնպես կարողանա ամրանալ»:⁶

Եղբայր Մարկեսն անունով գիտեք յուրաքանչյուր ոչխարի անունը իր քահանաների քվորումում և

հասկացավ, որ Ֆերնանդոն բացակա էր: Նա որոնեց Ֆերնանդոյին իր տանը, ապա փնտրեց նրան ընկերոջ տանը և նույնիսկ գնաց ծովափ:

Ի վերջո նա գտավ Ֆերնանդոյին, ով օվկանոսում ալեսահքով էր զբաղված: Նա չտատանվեց, մինչև նավակը սուզվեց՝ Դանիելի պատմության նման: Նա անմիջապես մտավ ջուրը՝ փրկելու իր կորած ոչխարին և ուրախացած նրան տուն բերեց:⁷

Այնուհետև նա ծառայության միջոցով մշտապես ապահովեց, որ Ֆերնանդոն երբեք այլևս չթողներ հոտը:⁸

Թույլ տվեք պատմել ձեզ այն մասին, թե ինչ է տեղի ունեցել Ֆերնանդոյի հետ այն ժամանակից սկսած, ինչ նրան փրկեցին և կիսվել այն ուրախությամբ, որը եկավ հենց մեկ կորած ոչխար փրկելուց: Ֆերնանդոն ամուսնացավ իր սիրած աղջկա՝ Մարիայի հետ՝ տաճարում: Նրանք այժմ ունեն 5 երեխա և 13 թռչ, ովքեր բոլորն ակտիվ են Եկեղեցում: Ուրիշ շատ ազգականներ և նրանց ընտանիքները նույնպես միացել են Եկեղեցուն: Նրանք միասին մուտքագրել են հազարավոր իրենց նախնիների անունները՝ տաճարային արարողություններ ստանալու

համար և օրհնություններն ուղղակի շարունակում են գալ:

Ֆերնանդոն այժմ ծառայում է որպես եպիսկոպոս Երրորդ անգամ և շարունակում է փրկել, ինչպես իրեն փրկեցին: Նա վերջերս ասաց. «Մեր ծխում մենք ունենք 32 ակտիվ երիտասարդ տղամարդ Ահարոնյան Քահանայությունում, որոնցից 21-ը փրկվել են վերջին 18 ամիսների ընթացքում»: Որպես անհատներ, ընտանիքներ, քվորումներ, օժանդակ կազմակերպություններ, դասարաններ և տնային ու այցելող ուսուցիչներ *մենք կարող ենք անել այդ:*

Սկզբունք 4. Անկախ մեր տարիքից, մենք բոլորս կանչված ենք փրկելու գնալ:

Նախագահ Հենրի Բ. Այրինգը հայտարարել է. «Որքան էլ լինի մեր տարիքը, կարողությունը, Եկեղեցու կոչումը կամ վայրը, մենք որպես մեկ՝ կանչված ենք աշխատելու [Փրկիչին] օգնելու հոգիների Նրա բերքահավաքին, մինչև Նա կրկին գա:»⁹

Յուրաքանչյուր օր ավելի ու ավելի շատ մեր երեխաներից, մեր երիտասարդներից, մեր երիտասարդ չափահաս ամուրիներից և ամեն տարիքի մեր չափահաս անդամներից հնազանդվում են փրկելու գնալու Փրկիչի

շեփոթականչին: Ընդհանրապես ձեր ջանքերի համար: Թույլ տվեք ինձ կիսվել մի քանի օրինակով:

7 տարեկան Էմին հրավիրեց իր ընկերուհի Արիաննային և նրա ընտանիքին իր ամենամյա Երեխաների Միության հաղորդության ժողովի ծրագրին: Մի քանի ամիս անց Արիաննան և նրա ընտանիքը մկրտվեցին:

Այլանը՝ մի երիտասարդ ամուրի, ոգեշնչում զգաց կիսվել Եկեղեցու տեսաֆիլմերով, *Mormon Messages-ով* և սուրբ գրությունների հատվածներով իր բոլոր ընկերների հետ՝ օգտագործելով սոցիալական կայքերը:

Քույր Ռիվեսը սկսեց ավետարանով կիսվել իրեն զանգահարող հեռուստախանութի յուրաքանչյուր աշխատակցի հետ

Ջեյմսը հրավիրեց իր ոչ անդամ ընկեր Շեյնին իր դստեր մկրտությանը:

Սպենսերն ուղարկեց իր քիչ ակտիվ քրոջը Նախագահ Ռասսել Մ. Նելսոնի համաժողովի կապուղին և հաղորդեց. «Նա կարդաց ելույթը և մի պատուհան բացվեց»:

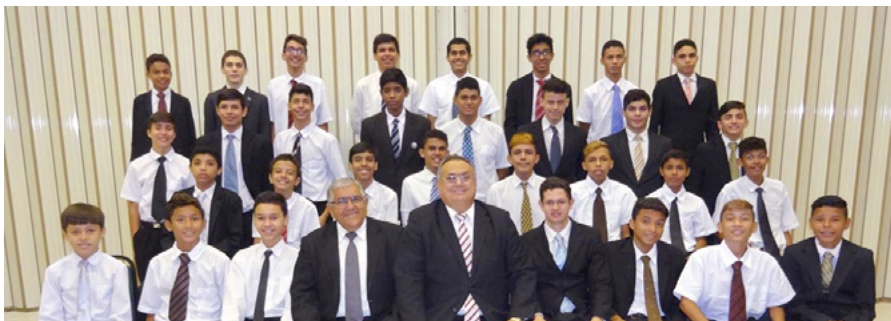
Տերն ապահովել է մեզ համար բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ գնալ փրկելու մեր քիչ ակտիվ և ոչ անդամ ընկերներին: *Մենք բոլորս կարող ենք դա անել:*

Ես հրավիրում եմ ձեզանից յուրաքանչյուրին հետևել Փրկիչի կանչին՝ գնալ փրկելու: *Մենք կարող ենք անել դա:*

Ես հանդիսավոր կերպով վկայում եմ, որ գիտեմ Հիսուսը Բարի Հովիվն է, որ Նա սիրում է մեզ, և որ Նա կօրհնի մեզ, երբ մենք գնանք փրկելու: Ես գիտեմ՝ Նա ապրում է, ես գիտեմ դա: Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Մատթեոս 18.11, 14, շեշտադրումն ավելացված է:
2. Ելից 4.10:
3. Ելից 4.11–12:
4. Եզեկիել 34.4, 10:
5. Thomas S. Monson, October 2015 General Authority Leadership Meeting, used with permission.
6. Վարդապետություն և Ուխտեր 84.106:
7. Տես Դուկաս 15.5:
8. Stu Mervyn B. Arnold, “Strengthen Thy Brethren,” *Liahona*, May 2004, 46–47:
9. Հենրի Բ. Այրինգ, «Մենք մեկ ենք»:
Liahona, մայիս 2013, 62:

Երբ Ֆերնանդո Առաուչոն (երկու լուսանկարներում՝ կենտրոնում) երիտասարդ էր, նրան փրկել էր իր հոգատար ղեկավարը, իսկ Նա այսօր որպես եպիսկոպոս (վերևում) փրկում է երիտասարդ տղամարդկանց և վայելում է Եկեղեցում ակտիվ սերնդի ուրախությունը (ամենավերևում):

Երեց Զաիրո Մազազարդի
Յոթանասուն

Վերականգնման սրբազան վայրը

Պալմիրան էր բնմը Վերականգնման համար, որտեղ Հոր ձայնն էր լսվելու մոտավորապես երկու հազարամյակ հետո:

Ի լավ ընկերներից մեկը, ով Եկեղեցու անդամ էր, փորձում էր տարիներ շարունակ ուսուցանել ինձ ավետարանը հավերժական ընտանիքների վերաբերյալ: Բայց դա տեղի չունեցավ, մինչև ես չայցելեցի Բրազիլիայի Սան Պաուլո Տաճարի բաց դռներին 1978թ. հոկտեմբերին, և մտա կնքման սենյակը, հավերժական ընտանիքների վերաբերյալ այդ վարդապետությունը մտավ իմ սիրտը և օրեր շարունակ ես աղոթեցի իմանալու, թե արդյոք սա էր ճշմարիտ Եկեղեցին:

Ես կրոնասեր չէի, բայց ես դաստիարակվել էի ծնողների կողմից, ովքեր եղել էին և ես էլ տեսել էի, թե ինչն էր լավ մյուս կրոններում: Իմ կյանքում այդ պահին, ես կարծում էի, թե դրանք բոլորն ընդունելի էին Աստծո համար:

Տաճար իմ կատարած այցելությունից հետո, ես պատասխան էի որոնում՝ ունենալով հավատք և ամուրի վստահություն, որ Աստված կասեր ինձ, թե որն էր Նրա Եկեղեցին երկրի վրա:

Հոգևոր մեծ մաքառումից հետո, ես վերջապես ստացա մի հստակ պատասխան և ես հրավիրվեցի

մկրտվելու: Իմ մկրտությունը տեղի ունեցավ 1978թ. հոկտեմբերի 31-ի գիշերը, Բրազիլիայի Սան Պաուլո Տաճարի նվիրագործման նախորդ գիշերը:

Ես հասկացա, որ Տերը ճանաչում է ինձ և այնքան էր իմ մասին հոգ տանում, որ Նա պատասխանեց իմ աղոթքներին:

Հաջորդ առավոտ կինս և ես գնացինք Սան Պաուլո՝ մասնակցելու տաճարի նվիրագործման նիստին:

Մենք այնտեղ էինք, բայց ես իրականում չգիտեի, թե դեռ ինչպես գնահատեի այդ հիանալի հնարավորությունը: Հաջորդ օրը մենք մասնակցեցինք տարածաշրջանի համաժողովին:

Մենք սկսեցինք մեր ճանապարհորդությունը Եկեղեցում, և մենք գտանք լավ ընկերներ, ովքեր ողջունեցին մեզ կյանքի այս անցումնային ժամանակաշրջանում:

Նոր անդամների դասերը, որոնց մենք հաճախում էինք մեր կիրակնօրյա ժողովների ժամանակ, հրաշալի էին: Դրանք լցնում էին մեզ գիտելիքով և ստիպում մեզ ցանկանալ, որ շաբաթը շուտ անցներ, որպեսզի կիրակի օրը մենք կարողանայինք ավելի շատ հոգևոր սնուցում ձեռք բերել:

Կինս և ես անհամբեր սպասում էինք տաճար մտնելուն, որպեսզի մեր ընտանիքը կնքվեր հավերժության համար: Դա տեղի ունեցավ մեկ տարի և յոթ օր իմ մկրտությունից հետո, որը սքանչելի պահ էր: Ես այնպես էի զգում, կարծես հավերժությունները բաժանվել էին զոհասեղանի մոտ՝ նրա միջև, ինչ եղել էր նախկինում և ինչ պատահել էր կնքումից հետո:

Մի քանի տարի ապրած լինելով Միացյալ Նահանգների արևելյան ափին, որպես օրինական ներգաղթածներ, ես ինչ որ չափով ծանոթ էի Նյու Յորքի հյուսիսային կողմի մի քանի քաղաքների հետ, և դրանց մեծ մասը փոքր էին և ոչ տպավորիչ:

Երբ կարդում էի կամ լսում Առաջին Տեսիլքի մասին, մարդկանց ամբոխների մասին էր նշվում, որն ինձ համար հասկանալի չէր:

Հարցեր սկսեցին ծագել մտքումս: Ինչո՞ւ Եկեղեցին պետք է վերականգնվեր Միացյալ Նահանգներում և ոչ թե Բրազիլիայում կամ Իտալիայում՝ իմ նախնիների հայրենիքում:

Որտեղ էին մարդկանց այն ամբոխները, որոնց մասին նշվում էր, նրանք, ովքեր ներքաշված էին վերածնունդի և կրոնների խառնաշփոթի մեջ, այն ամենը, ինչ տեղի էր ունենում այդպիսի մի խաղաղ ու հանգիստ վայրում:

Ես շատ մարդկանց հարցրեցի այդ մասին, բայց ոչ մի պատասխան չէի ստանում: Ես այն ամենը, ինչ կարող էի, կարդում էի պորտուգալերեն, իսկ հետո անգլերեն, բայց չգտա որևէ մի բան, որ սիրտս հանգստացներ: Ես շարունակում էի որոնել:

1984թ. հոկտեմբերին ես մասնակցեցի գերագույն համաժողովին, որպես ցղի նախագահության խորհրդական: Համաժողովից հետո ես միայնակ գնացի Պալմիրա, Նյու Յորք՝ ձգտելով պատասխան ստանալ:

Այնտեղ ժամանելով, ես փորձեցի հասկանալ. Ինչո՞ւ Վերականգնումը պետք է տեղի ունենար այստեղ, և ինչո՞ւ համար էր այդպիսի հոգևոր խռովքը: Որտեղի՞ց էին այն բոլոր մարդիկ եկել, որոնց մասին հիշատակվում էր Ջոզեֆի պատմության մեջ: Ինչո՞ւ այստեղ:

Այդ ժամանակ ամենախելամիտ պատասխանն էր ինձ համար՝ «ԱՄՆ-ի սահմանադրությունը երաշխավորում էր ազատություն»:

Այդ առավոտ ես այցելեցի Գրանդին Բիդլինգը, որտեղ տպագրվել էր Մորմոնի Գրքի առաջին հրատարակությունը: Ես գնացի Սրբազան Պապին, որտեղ ես շատ աղոթեցի:

Այդ փոքրիկ Պալմիրա քաղաքի փողոցներում գրեթե մարդ չկար: Ո՞ր էին մարդկանց ամբոխները, որ նշել էր Ջոզեֆը:

Այդ գեղեցիկ օրվա կեսօրին ես որոշեցի գնալ Պիտեր Ուիթմերի ագարակը և երբ ես հասա այնտեղ, տեսա մի մարդու տնակի պատուհանի մոտ:

Նա ուժեղ փայլ ուներ աչքերում: Ես նրան ողջունեցի և սկսեցի հարցնել այդ նույն հարցերը:

Նա հարցրեց ինձ. «Դուք ժամանակ ունե՞ք»: Ես ասացի «Այո»:

Նա բացատրեց, որ Էրի և Օնտարիո լճերը, և դեպի ավելի արևելք Հուդզոն գետը, գտնվում էին այդ տարածքում:

1800-ականների սկզբին մարդիկ որոշեցին կառուցել մի ջրանցք՝ նավարկելու համար, որը կանցներ այդ տարածքով, ձգվելով ավելի քան 300 մղոն (480 կմ.) հասնելու Հուդզոն գետին: Դա մեծ ձեռնարկում էր այդ ժամանակի համար և նրանք կարող էին միայն հիմնվել մարդկային աշխատանքի և անասունների ուժի վրա:

Այդ շինարարության որոշ մասի համար Պալմիրան կենտրոնական տեղ էր: Կառուցողները հմուտ մարդկանց, տեխնիկների, ընտանիքների և նրանց ընկերների կարիքն ունեին: Շատ մարդիկ սկսեցին ներհոսել ողջ շրջակա քաղաքներից, և հեռավոր վայրերից, ինչպես օրինակ՝ Իռլանդիայից, ջրանցքի վրա աշխատելու համար:

Դա այնպիսի մի սրբազան պահ էր, որովհետև ես վերջապես գտա ամբոխին: Նրանք բերեցին իրենց

սովորությունները և իրենց հավատալիքները: Երբ այդ մարդը նշեց նրանց հավատալիքները, իմ միտքը լուսավորվեց և իմ հոգևոր աչքերը բացվեցին Աստծո կողմից:

Այդ պահին ես հասկացա, թե ինչպես Աստծո՝ մեր Հոր ձեռքը, Իր մեծ իմաստությամբ Իր ծրագրում մի տեղ էր նախապատրաստել՝ բերելու պատանի Ջոզեֆ Միթթին, դնելով նրան այդ կրոնական խառնաշփոթի մեջ, որովհետև այնտեղ՝ Կոմորա բլրում էին թաքցված Մորմոնի Գրքի թանկարժեք թիթեղները:

Մա էր բեմը Վերականգնման համար, որտեղ Հոր ձայնն էր լսվելու մոտավորապես երկու հազարամյակ հետո, մի սքանչելի տեսիլքում՝ խոսելով պատանի Ջոզեֆ Միթթի հետ, երբ Նա գնաց Սրբազան Պապին աղոթելու և լսեց. «Մա է Իմ Սիրելի Ողդին: Լսիր Նրան» խոսքերը:¹

Այնտեղ Նա տեսավ երկու Անձնավորությունների, որոնց պայծառությունն ու փառքը վեր են ամեն նկարագրությունից: Այո, Աստված կրկին հայտնի դարձրեց Իրեն մարդուն: Խավարը, որը ծածկել էր երկիրը, սկսեց ցրվել:

Վերականգնման վերաբերյալ մարգարեությունները սկսվեցին իրականանալ. «Եւ տեսայ մի ուրիշ

հրեշտակ թռչելիս երկնքի մեջ, որ յալիտենական ամենաբարձր, որ ամենաբարձր երկրի վերայ բնակողներին. Եւ ամեն ազգի եւ ցեղի եւ լեզուի եւ ժողովրդի»:²

Մի քանի կարճ տարիներ հետո Ջոզեֆն առաջնորդվեց դեպի մեր սիրելի Մորմոնի Գրքի մարգարեությունների, ովստերի և արարողությունների հիշատակարանները:

Հիսուս Քրիստոսի Եկեղեցին չէր կարող վերականգնվել առանց հավերժական ավետարանի, որը հայտնի էր դարձվել Մորմոնի Գրքում որպես ևս մեկ վկայություն Հիսուս Քրիստոսի, այսինքն Աստծո Որդու, Աստծո Գառնի մասին, ով քավեց աշխարհի մեղքերի համար:

Քրիստոսն ասաց Իր ժողովրդին Երուսաղեմում.

«Ես ուրիշ ոչխարներ էլ ունիմ, որ այս գալիքիցը չեն»:³

«Ես եմ բարի Հովիւր, եւ ես իմիններին ճանաչում եմ, և իմիններիցն էլ ճանաչվում եմ»:⁴

Երբ թողնում էի Ուիթմերի ագարակը, չեմ հիշում, թե ասացի արդյոք ցտեսություն: Ես ուղղակի հիշում եմ դեմքիս վրայով վար հոսող արցունքները: Արևը մայր էր մտնում մի շատ գեղատեսիլ երկնքում:

Թխկիների վրայի տերևները ոսկյա էին թվում: Բայց իմ սրտում

կար մեծ ուրախություն: Խաղաղությունը հանգստացրել էր հոգիս: Ես լցված էի երախտագիտությամբ:

Այժմ ես հստակորեն հասկանում եմ, թե ինչու: Մեկ անգամ ևս Տերն ինձ գիտելիք և յույս էր տվել:

Դեպի տուն իմ ուղևորության ընթացքում, սուրբ գրությունների հատվածները շարունակում էին հոսել մտքիս մեջ՝ Հայր Աբրահամին արված խոստումները, որ նրա սերնդով երկրի բոլոր ընտանիքներն օրհնվելու էին:⁵

Եվ սրա համար տաճարներ էին կառուցվելու, որպեսզի աստվածային զորությունը կրկին շնորհվեր մարդուն երկրի վրա, որպեսզի ընտանիքները միավորվեին, ոչ թե նրա համար, որ մինչև մահը բաժաներ նրանց, այլ ողջ հավերժության համար:

«Եւ կլինի օրերի վերջին, որ հաստատ կլինի Տիրոջ տան սարը՝ սարերի գլխին, եւ կբարձրանայ բլուրներիցը. Եւ յորդելով նորա մօտ կզնան բոլոր ազգերը »:⁶

Եթե դուք, ովքեր լսում եք ինձ, ունեք որևէ հարցեր ձեր սրտում, մի հանձնվեք:

Ես հրավիրում եմ հետևել Մարգարե Ջոզեֆ Սմիթի օրինակին, երբ նա կարդաց Յակոբոս 1.5-ում. «Եթե մէկը ձեզանից իմաստութեան պակասութիւն ունի թող խնդրէ

Աստուածանից, որ ամենին տալիս է առատութեամբ եւ չէ նախատում, եւ կտրուի նորան»:

Այն ինչ պատահեց՝ Կոմորայում Վերականգնման կարևոր մասն էր, երբ Ջոզեֆ Սմիթը ստացավ թիթեղները, որոնք պարունակում էին Մորմոնի Գիրքը: Այս գիրքն օգնում է մեզ ավելի մոտենալ Քրիստոսին, քան որևէ այլ գիրք երկրի վրա:⁷

Ես բերում եմ իմ վկայությունը, որ Տերը բարձրացրել է մարգարեներ, տեսանողներ և հայտնողներ՝ առաջնորդելու Իր արքայությունը այս վերջին օրերին և Իր հավերժական ծրագրում ընտանիքները նախատեսված են հավերժ միասին լինելու: Նա հոգ է տանում Իր զավակների համար և պատասխանում է մեր աղոթքներին:

Իր մեծ սիրտ շնորհիվ, Հիսուս Քրիստոսը քավեց մեր մեղքերը և Նա է աշխարհի Փրկիչը: Սրա մասին ես վկայում եմ Հիսուս Քրիստոսի սուրբ անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Ջոզեֆ Սմիթ — Պատմություն 1.17
2. Հայտնություն 14.6
3. Հովհաննես 10.16
4. Հովհաննես 10.14
5. Տես Օմեդոց 12.3, 17.2–8, Գաղատացիս 3.29, 1 Նեփի 15.14–18, Աբրահամ 2.9–11:
6. Եսայիա 2.2
7. Տես Մորմոնի Գրքի նախաբանը

Երեց Դենվիդ Ա. Բեդնար
Տասներկու Առաքյալների Զվորում

Միշտ պահեք ձեր մեղքերի թողությունը

Ունենալով Սուրբ Հոգու սրբագործող զորությունը որպես մեր մշտական ուղեկից, մենք կարող ենք միշտ պահպանել մեր մեղքերի թողությունը:

Բենյամին թագավորի կողմից օգտագործված մի խորիմաստ արտահայտություն Փրկիչի ուսմունքների և Նրա Քալության մասին շատ տարիների ընթացքում իմ ուսումնասիրության և խորհրդածության համար կրկնվող մի թեմա է եղել:

Իր հոգեպես հուզիչ հրաժեշտի քարոզում այն ժողովրդին, որին նա ծառայել էր և սիրել, Թագավոր Բենյամինը նկարագրել է Աստծո փառքի և Նրա սիրուց ճաշակելու վերաբերյալ գիտենալու կարևորության, մեղքերին թողություն ստանալու, Աստծո մեծության մասին միշտ հիշելու և ամեն օր աղոթելու և հավատքով անսասան կանգնելու մասին: ¹ Նա նաև խոստացել է, որ այդ բաներն անելով «դուք միշտ կհրճվեք և լցված կլինեք Աստծո սիրով և *միշտ կպահպանեք ձեր մեղքերի թողությունը*»:²

Իմ ուղերձը կենտրոնացած է մեր մեղքերի թողությունը պահպանելու սկզբունքի վրա: Ճշմարտությունը, որն արտահայտված է այս բառակապակցության մեջ, կարող է ուժեղացնել մեր հավատքը Տեր Հիսուս Քրիստոսի հանդեպ և խորացնել

մեր աշակերտությունը: Ես աղոթում եմ, որ Սուրբ Հոգին ոգեշնչի և դաստիարակի մեզ, մինչ մենք միասին քննարկում ենք կարևոր հոգևոր ճշմարտություններ:

Հոգևոր վերածնունդ

Մահկանացու կյանքում մենք ֆիզիկական ծննդի փորձառություն ենք ունենում և հնարավորություն՝ հոգևոր վերածննդի համար:³ Մենք հորդորվում ենք մարգարեների և

առաքյալների կողմից «զարթնել առ Աստված»⁴ «վերստին ծնվել»⁵ և դառնալ «նոր արարածներ Քրիստոսում»,⁶ ստանալով մեր կյանքում օրհնությունները, որոնք հնարավոր են դարձվում Հիսուս Քրիստոսի Քալության միջոցով: «Սուրբ Մեսիայի արժանիքները, և ողորմությունը, և շնորհը»⁷ կարող են օգնել մեզ հաղթահարել բնական մարդու եսակենտրոն և եսասիրական միտումները և դառնալ ավելի անեսասներ, բարյացակամ և սուրբ: Մեզ հորդորվում է այնպես ապրել, որպեսզի կարողանանք «կանգնել անբիծ [Տիրոջ] առջև վերջին օրը»:⁸

Սուրբ Հոգին և քահանայության արարողությունները

Մարգարե Ջոզեֆ Միլթեր համառոտ ամփոփել է քահանայության արարողությունների հիմնական դերը Հիսուս Քրիստոսի ավետարանում: «Վերստին ծնված լինելը, գալիս է Աստծո Հոգու կողմից արարողությունների միջոցով»:⁹ Այս խորաթափանց հայտարարությունը շեշտադրում է, ինչպես Սուրբ Հոգու, այնպես էլ սրբազան արարողությունների դերը հոգևոր վերածննդի գործընթացում:

Սուրբ Հոգին Աստվածազլխի երրորդ անդամն է: Նա ոգեղեն անձնավորություն է և վկայություն է բերում բոլոր ճշմարտության մասին: Սուրբ գրություններում Սուրբ Հոգին ակնարկվում է որպես Մխիթարիչ,¹⁰ ուսուցիչ,¹¹ և հայտնող:¹² Բացի այդ,

Սուրբ Հոգին սրբագործող է,¹³ ով մաքրում է և այրում՝ կարծես կրակի միջոցով նստվածքը և չար մարդկանց հոգիների միջից:

Սուրբ արարողությունները կենտրոնական տեղ են գրավում Փրկիչի ավետարանում և դեպի Նա գալու գործընթացում և հոգևոր վերածննդի ձգտելիս: Արարողությունները սրբազան գործողություններ են, որոնք հոգևոր նպատակ ունեն, հավերժական կարևորություն և կապված են Աստծո օրենքների և կանոնների հետ:¹⁴ Բոլոր փրկարար արարողությունները և հաղորդության արարողությունը պետք է լիազորվի մեկի կողմից, ով կրում է քահանայության անհրաժեշտ բանալիները:

Փրկության և վեհացման արարողությունները, որոնք սպասավորվում են Տիրոջ վերականգնված Եկեղեցում, շատ ավելին են, քան ծեսերը կամ խորհրդանշական ներկայացումները: Դրանք ավելի շուտ ներկայացնում են լիազորված ուղիներ, որոնց միջոցով երկնքի գործողությունները կարող են հորդել դեպի մեր անձնական կյանք:

«Եվ այս մեծագույն քահանայությունը սպասավորում է ավետարանը և կրում է արքայության խորհուրդների բանալիները, այսինքն՝ Աստծո գիտության բանալիները:

Հետևաբար, նրա արարողություններում է բացահայտվում աստվածայնության գործողությունը:

Եվ առանց նրա արարողությունների և քահանայության իշխանության, աստվածայնության գործողությունը չի բացահայտվում մարդկանց մարմնում»:¹⁵

Արարողությունները, որոնք ստացվում են և հարգվում հավատարմությամբ, կարևոր են աստվածայնության գործողությունը և բոլոր օրհնությունները ձեռք բերելու համար, որոնք հասանելի են դարձվել Փրկիչի Քավության միջոցով:

Ձեռք բերելով և պահպանելով մեղքերի թողությունը արարողությունների միջոցով:

Ավելի լիովին գիտակցելու համար այն գործընթացը, որով մենք կարող ենք ձեռք բերել և միշտ պահպանել մեր մեղքերի թողությունը, մենք պետք է առաջինը հասկանանք անքակտելի կապը, որը գոյություն ունի երեք սրբազան արարողությունների միջև, որոնք մուտք են ապահովում դեպի երկնքի գործողությունները՝ ընկղմամբ մկրտությունը, ձեռնադրումը՝ Սուրբ Հոգու պարգևի համար և հաղորդությունը:

Մեղքերի թողության համար ընկղմամբ մկրտությունը Հիսուս Քրիստոսի «ավետարանի սկզբնական արարողությունն է»¹⁶ և պետք է նախորդվի Փրկիչի հանդեպ հավատքով և անկեղծ ապաշխարությամբ: Այս արարողությունը «մի նշան է և պատվիրան, որն Աստված է նշանակել [Իր զավակներին]» Իր

արքայությունը մտնելու համար:¹⁷ Մկրտությունը սպասավորվում է Միարոնյան Քահանայության իշխանությամբ: Դեպի Փրկիչը գալու և հոգևոր վերածննդի ընթացքում, մկրտությունը ընձեռում է մեր հոգուն մեղքից մի անհրաժեշտ *սկզբնական մաքրագործում*:

Մկրտության ուխտն ընդգրկում է երեք հիմնական պարտականություններ. (1) հոժար լինել մեզ վրա վերցնել Հիսուս Քրիստոսի անունը, (2) միշտ հիշել Նրան և (3) պահել Նրա պատվիրանները: Խոստացված օրհնությունը այդ ուխտը հարգելու համար այն է, «որ [մենք] կարող ենք միշտ Նրա Հոգին [մեզ] հետ ունենալ»:¹⁸ Այսպիսով, մկրտությունը հիմնական նախապատրաստությունն է՝ ստանալու լիազորված հնարավորություն Աստվածազլիի երրորդ անդամի մշտական ուղեկցության համար:

«Ջրով մկրտությանը . . . պետք է հաջորդի Հոգով մկրտությունը, որպեսզի լիակատար լինի»:¹⁹ Ինչպես Փրկիչն ուսուցանեց «Եթե մեկը ջրից է և Հոգուց չձնուի, նա կարող չէ Աստուծոյ արքայութիւնը մտնել»:²⁰

Երեք դրույթներ Մարգարե Զոգեֆ Մմիթի կողմից շեշտադրում են մեղքերի թողության համար ընկղմամբ մկրտության և Սուրբ Հոգու պարգևի համար ձեռնադրման արարողությունների միջև կենսական կապը:

Դրույթ 1. «Մկրտությունը սուրբ արարողություն է նախապատրաստելով Սուրբ Հոգու ստացումը, այն ուղի է և բանալի, որի միջոցով Սուրբ Հոգին կսպասավորվի»:²¹

Դրույթ 2. «Դուք կարող եք նաև մկրտել մի պարզ ավագ, որպես մարդու, եթե ի նկատի չունենանք մեղքերի թողությունը և Սուրբ Հոգու ստացումը: Ջրով մկրտությունը ընդամենը կիսով մկրտություն է, և ոչ մի բանի պետք չէ առանց մյուս կեսի, այսինքն՝ Սուրբ Հոգու մկրտության»:²²

Դրույթ 3. «Ջրով մկրտությունը, առանց կրակով և Սուրբ Հոգու մասնակցությամբ մկրտության, ոչ մի օգուտ չունի, դրանք անհրաժեշտորեն և անքակտելիորեն կապված են»:²³

Հետևողական կապվածությունը ապաշխարության, մկրտության արարողության և Սուրբ Հոգու

պարզևր ստանալու սկզբունքների և մեղքերի թողության փառահեղ օրհնության միջև հաճախակիորեն շեշտվում է սուրբ գրություններում:

Նեպիին հայտարարել է. «Քանզի դուռը, որով դուք պիտի մտնեք ապաշխարությունը և ջրով մկրտությունն է. և սապա գալիս է ձեր մեղքերի թողությունը կրակով և Սուրբ Հոգով»:²⁴

Փրկիչն Ինքն է հայտարարել. «Արդ այս է պատվիրանը. Ապաշխարեք, դուք, աշխարհի բոլոր ծայրեր, և եկեք ինձ մոտ ու մկրտվեք իմ անունով, որպեսզի դուք կարողանաք սրբագործվել՝ ընդունելով Սուրբ Հոգին, որպեսզի դուք կարողանաք կանգնել անբիծ իմ առջև վերջին օրը»:²⁵

Ձեռնադրումը Սուրբ Հոգու պարզևի համար մի արարողություն է, որը սպասավորվում է Մելքիսեդեկյան Քահանայության իշխանությամբ: Դեպի Փրկիչը գալու և հոգևոր վերածննդի գործընթացում՝ ստանալով Սուրբ Հոգու սրբագործող գործությունը մեր կյանքում, հնարավորություն է ստեղծում մեր հոգին մեղքից շարունակաբար

մաքրագործելու համար: Այս ուրախալի օրհնությունը կենսական է, որովհետև «ոչ մի անմաքուր բան չի կարող բնակվել Աստծո հետ»:²⁶

Որպես Տիրոջ վերականգնված եկեղեցու անդամներ, մենք օրհնված ենք՝ ինչպես մեր մեղքից սկզբնական մաքրագործմամբ, որը կապված է մկրտության հետ, այնպես էլ մեղքից շարունակական մաքրագործմամբ, որը հնարավոր է դառնում Սուրբ Հոգու ընկերակցության և գործության միջոցով, այսինքն՝ Աստվածազվխի երրորդ անդամի միջոցով:

Ստաժեք թե ինչպես է հողագործը կախված ցանելու և բերք հավաքելու անփութիւն ձևից: Ցանելու և հնձելու միջև հաստատուն կապը հասկանալը՝ աղբյուր է նպատակի և ազդեցությունների բոլոր որոշումների և գործողությունների համար, որը հողագործը նախաձեռնում է տարվա բոլոր սեզոններին: Նույն ձևով էլ անքակտելի կապը մեղքերի թողության համար ընկղմամբ մկրտության և Սուրբ Հոգու պարզևի համար ձեռնադրման միջև պետք է ազդեցություն ունենա մեր աշակերտության

ամեն կողմերի վրա, մեր կյանքի բոլոր սեզոններում:

Հաղորդությունը երրորդ արարողությունն է, որն անհրաժեշտ է՝ մուտք ձեռք բերելու համար դեպի բարեպաշտություն: Որպեսզի մենք ավելի լիովին մեզ անբիծ պահենք աշխարհից, մեզ պատվիրված է գնալ աղոթքի տուն և վեր մատուցել մեր ուխտերը Տիրոջ սուրբ օրը:²⁷ Խնդրում ենք մտածեք, որ Տիրոջ մարմինն ու արյունը՝ հացն ու ջուրը, և օրհնվում են և սրբագործվում: «Ո՛վ Աստված, Հայր Հավերժական, խնդրում ենք քեզ, Քո Որդու՝ Հիսուս Քրիստոսի անունով, օրհնիր և սրբացրու այս հացը [կամ այս ջուրը] բոլոր նրանց հոգիների համար, ովքեր ճաշակում են այն [կամ ըմպում են այն]»:²⁸ Սրբագործել նշանակում է դարձնել մաքուր և սուրբ: Հաղորդության խորհրդանիշները սրբագործվում են ի հիշատակ Քրիստոսի մաքրության՝ Նրա Քավությունից ամբողջապես մեր կախված լինելու և մեր պարտականության՝ այնպես հարգելու մեր արարողություններն ու ուխտերը, որպեսզի մենք կարողանանք

«կանգնել անբիծ [Նրա] առջև վերջին օրը».²⁹

Հաղորդության արարողությունը սուրբ և կրկնվող հրավեր է անկեղծորեն ապաշխարելու և լինելու հոգեպես նորոգված: Հաղորդությունը ճաշակելու գործողության ընթացքում և այն ինքնին մեղքեր չի թողնում: Բայց, երբ մենք պատրաստվում ենք բարեխղճորեն և մասնակցում այս սուրբ արարողությանը կոտրված սրտով և փշրված հոգով, ապա խոստումն է, որ մենք կարող ենք *միշտ* Տիրոջ Հոգին մեզ հետ ունենալ: Եվ Սուրբ Հոգու սրբագործող գործության միջոցով որպես մեր մշտական ուղեկից, մենք *միշտ* կարող ենք պահպանել մեր մեղքերի թողությունը:

Մենք իսկապես օրհնված ենք ամեն շաբաթ հաղորդության արարողության միջոցով մեր կյանքերը գնահատելու հնարավորության համար, մեր ուխտերը վերանորոգելու և ուխտի այս խոստումը ստանալու համար:³⁰

Կրկին մկրտված

Երբեմն Վերջին Օրերի Սրբերը ցանկություն են արտահայտում կրկին մկրտվելու և դրա միջոցով դառնալու այնպես մաքուր և արժանի, ինչպես այն օրը, երբ նրանք ստացան ավետարանի իրենց առաջին փրկարար արարողությունը: Թույլ տվեք, որ հարգալիք ձևով նշեմ ձեզ, որ մեր Երկնային Հայրը և Նրա Միբերի Որդին չեն նախատեսել մեզ համար, որ մենք հոգևոր վերածննդի, թարմացման և վերականգնման այսպիսի զգացում ունենանք ուղղակի մեկ անգամ մեր կյանքում: Ավետարանի արարողությունների միջոցով մեր մեղքերի թողությունը ձեռք բերելու և միշտ պահպանելու օրհնություններն օգնում են մեզ հասկանալ, որ մկրտությունը մեկնարկային կետ է մեր մահկանացու հոգևոր ճանապարհորդության ընթացքում, այն նպատակակետ չէ, որին մենք պետք է տենչանք կրկին և կրկին վերադառնալու համար:

Ընկղմամբ մկրտության, Սուրբ Հոգու պարզևի համար ձեռնադրման և հաղորդության արարողությունները առանձին և վերացական

իրադարձություններ չեն, ավելի շուտ դրանք էլեմենտներ են փրկագնող առաջընթացի մի ներփոխկապակցված և հավելյալ ձևում: Յուրաքանչյուր հաջորդ արարողությունը բարձրացնում է և ընդարձակում մեր հոգևոր նպատակը, ցանկությունը և կատարումը: Հոր ծրագիրը, Փրկչի Քավությունը և ավետարանի արարողությունները ապահովում են շնորհի, որի կարիքը մենք ունենք՝ առաջ մղվելու և առաջ ընթանալու տող առ տող և ցուցում առ ցուցում դեպի մեր հավերժական ճակատագիրը:

Խոստում և վկայություն

Մենք անկատար մարդկային էակներ ենք՝ փորձելով ապրել մականացու կյանքում համաձայն Երկնային Հոր հավերժական առաջընթացի կատարյալ ծրագրով: Նրա ծրագրի պահանջները փոռահեղ են, ողորմած և խիստ: Մենք երբեմն կարող է լցվենք վճռականությամբ և մեկ այլ դեպքում լիովին անհամապատասխան զգանք: Մենք գուցե զարմանալով վերջին օրը Նրա առջև անբիծ կանգնելու պատվիրանը:

Տիրոջ օգնությամբ և Նրա Հոգու գործության միջոցով «նա ամեն բան կտվորեցե՛ք [մեզ],³¹ մենք իսկապես կարող ենք օրհնվել՝ հասկանալով մեր հոգևոր հնարավորությունները: Արարողությունները հոգևոր նպատակ և ուժ են հրավիրում մեր կյանք, երբ մենք ձգտում ենք կրկին ծնվել և դառնալ Քրիստոսի տղամարդիկ

և կանայք:³² Մեր թուլությունները կարող են ուժեղացվել և մեր սահմանափակվածությունը կարող է հաղթահարվել:

Չնայած ոչ ոք մեզանից չի կարող հասնել կատարելության այս կյանքում, մենք կարող ենք դառնալ ավելի ու ավելի արժանավոր և անբիծ, երբ «մաքրված լինենք Գառան արյան միջոցով»:³³ Ես խոստանում եմ և վկայում, որ մենք կօրհնվենք Փրկչի հանդեպ ավելի շատ հավատքով և ավելի մեծ հոգևոր համոզմունքով, երբ ձգտում ենք միշտ պահել մեր մեղքերի թողությունը և ի վերջո, որպեսզի անբիծ կանգնենք Տիրոջ առջև վերջին օրը: Այսպես եմ ես վկայում Հիսուս Քրիստոսի սրբազան անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Տես Մոսիա 4.11:
2. Մոսիա 4.12, շեշտարումն ավելացված է:
3. Տես Դ. Թոդ Քրիսթոֆերսոն, «Ինչո՞ւ ամուսնություն, ինչո՞ւ ընտանիք», *Liahona*, մայիս, 2015, 50–53:
4. Տես Ավա 5.7:
5. Հովհաննես 3.3, Մոսիա 27.25:
6. Տես Բ Կորնթացիս 5.17:
7. 2 Նեփի 2.8:
8. 3 Նեփի 27.20:
9. *Եվեղեցու Նախագահների Ուսումնականը՝ Ջոզեֆ Միլթ* (2007), 95:
10. Տես Հովհաննես 14.16–27, Մորոնի 8.26:
11. Տես Հովհաննես 14.26, Վարդապետություն և Ուխտեր 50.14:
12. Տես 2 Նեփի 32.5:
13. Տես 3 Նեփի 27.19–21:
14. Տես Սուրբ Գրքերի Ուղեցույց, «Արարողություններ» scriptures.lds.org:
15. Վարդապետություն և Ուխտեր 84.19–21:
16. Bible Dictionary, “Baptism”.
17. *Teachings: Joseph Smith*, 91.
18. Վարդապետություն և Ուխտեր 20.77:
19. Bible Dictionary, “Baptism”.
20. Հովհաննես 3.5:
21. *Teachings: Joseph Smith*, 95–96.
22. *Teachings: Joseph Smith*, 95.
23. *Teachings: Joseph Smith*, 90.
24. 2 Նեփի 31.17, շեշտադրումն ավելացված է:
25. 3 Նեփի 27.20, շեշտադրումն ավելացված է:
26. 1 Նեփի 10.21:
27. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 59.9–12:
28. Վարդապետություն և Ուխտեր 20.77, տես նաև Վարդապետություն և Ուխտեր 20.79:
29. 3 Նեփի 27.20:
30. Տես *Teachings of Gordon B. Hinckley*, 561; *The Teachings of Spencer W. Kimball*, ed. Edward L. Kimball (1982), 220; N. Eldon Tanner, in Conference Report, Oct. 1966, 98:
31. Հովհաննես 14.26:
32. Տես Հելաման 3.28–30:
33. Մորմոն 9.6:

Երեց Մ. Ռասսել Բալարդ
Տասներկու Առաքյալների Քվորում

Ընտանեկան խորհուրդներ

Երբ ծնողները պատրաստված են, և երեխաները խում ու մասնակցում են քննարկմանը, ընտանեկան խորհուրդն իսկապես աշխատում է:

Ի մ եղբայրներ և քույրեր, զարմանալի է, բայց ծնող լինելու օրհնությունները մենք ստանում ենք, երբ երեխաները մեծանում են: Այսօր ես ձեզ հետ կկիսվեմ մի մտքով, որը լավ կլինի հասկանալի այն ժամանակ, երբ ես ու Բարբարան մեծացնում էինք մեր թանկագին երեխաներին:

Առաքյալ լինելու իմ ծառայության ժամանակ, ես հաճախ էի շեշտում Եկեղեցու խորհուրդների ուժն ու կարևորությունը, որոնց թվում է միասնության, ցգեղի, ծխերի ու օժանդակ կազմակերպությունների խորհուրդները:

Ես գիտեմ, որ խորհուրդն ամենաարդյունավետ եղանակն է իրական արդյունքներ ստանալու համար: Բացի դա, ես գիտեմ, որ Տերը նույնպես օգտագործում է խորհուրդները, և նա տիեզերքում ամեն ինչ ստեղծել է երկնային խորհրդի միջոցով, ինչպես գրված է սուրբ գրության մեջ:¹

Սակայն, մինչ այս պահը ես գերագույն համաժողովների ժամանակ ելույթ չեմ ունեցել ամենատարրական ու հիմնարար և, հավանաբար, ամենակարևոր խորհրդի՝ ընտանեկան խորհրդի մասին:

Ընտանեկան խորհուրդները միշտ անհրաժեշտություն են եղել: Ի դեպ, նրանց բնույթը հավերժական է: Նախաերկրային կյանքում մենք ընտանեկան խորհրդի անդամներ էինք, երբ որպես հոգևոր զավակներ ապրում էինք մեր երկնային ծնողների հետ:

Եթե ընտանեկան խորհուրդը անց է կացվում սիրո և Քրիստոսանման հատկանիշների ներքո, այն նվազեցնում է ժամանակակից տեխնոլոգիաների ազդեցությունը, որը հաճախ շեղում է միասին լավ ժամանակ անցկացնելուց, ինչպես նաև մեծացնում է չարի ազդեցությունը մեր տներում:

Խնդրում եմ հիշեք, որ ընտանեկան խորհուրդները տարբեր են երկուշաբթի օրերին անցկացվող ընտանեկան երեկոներից: Ընտանեկան երեկոները հիմնականում կենտրոնացնում են ավետարանի հրահանգների և ընտանեկան միջոցառումների վրա: Մյուս կողմից, ընտանեկան խորհուրդները կարող են անցկացվել շաբաթվա ցանկացած օր, և հիմնականում դրանք հավաքներ են, որտեղ ծնողները խում են միմյանց ու իրենց երեխաներին:

Իմ կարծիքով կան առնվազն չորս տեսակի ընտանեկան խորհուրդներ:

Առաջինը, ընդհանուր ընտանեկան խորհուրդ, որը բաղկացած է ամբողջ ընտանիքից:

Երկրորդը, գործադիր ընտանեկան խորհուրդ, որը բաղկացած է հորից ու մորից:

Երրորդը, սահմանափակ ընտանեկան խորհուրդ, որը բաղկացած է ծնողներից և մեկ երեխայից:

Չորրորդը, դեմառդեմ ընտանեկան խորհուրդ, որը բաղկացած է մեկ ծնողից ու մեկ երեխայից:

Այդ բոլոր ընտանեկան խորհուրդների ժամանակ էլեկտրոնային սարքավորումները պետք է անջատվեն, որպեսզի յուրաքանչյուրը կարողանա նայել ու լսել դիմացի մարդուն: Ընտանեկան խորհուրդների և այլ պատեհ առիթների ժամանակ դուք կարող եք մի գամբյուր պահել էլեկտրոնային սարքավորումների համար, որպեսզի, երբ ընտանիքի բոլոր անդամները հավաքվեն, այդ թվում մայրն ու հայրը, իրենց հեռախոսները, պլանշետները և MP3 նվագարկիչները հավաքեն այդ գամբյուրի մեջ: Դրանից հետո նրանք կարող են հանգիստ խորհրդակցել միասին՝ առանց գայթակղվելու Facebook-ին, տեքստային հաղորդագրությանը, Instagram-ին, Snapchat-ին և էլեկտրոնային նամակներին պատասխանելու:

Թույլ տվեք համառոտ նկարագրել, թե այս ընտանեկան խորհուրդներից յուրաքանչյուրն ինչպես է աշխատում:

Առաջինը, լրիվ ընտանեկան խորհուրդն է, որն ընդգրկում է ընտանիքի բոլոր անդամներին:

Our Family վերնագրով Եկեղեցու գրքույկում նշվում է. «Այս խորհուրդը կարող է հավաքվել, որպեսզի քննարկի ընտանեկան խնդիրները, մշակի ֆինանսները, ծրագրեր կազմի, աջակցի ու ամրացնի իրար և աղոթի մեկմեկու և ընտանիքի համար»:²

Այդ խորհուրդը պետք է հանդիպի նախօրոք պլանավորած ժամին և սովորաբար ավելի պաշտոնական է, քան մյուս տեսակի ընտանեկան խորհուրդները:

Այն պետք է սկսել աղոթքով, կամ, պարզապես կարող է լինել այլ նպատակներով սկսված գրույցի շարունակությունը: Հաշվի առեք, որ ընտանեկան խորհուրդը կարող է չունենալ պաշտոնական սկիզբ կամ ավարտ:

Երբ ծնողները պատրաստված են, և երեխաները լսում ու մասնակցում են քննարկմանը, ընտանեկան խորհուրդն իսկապես աշխատում է:

Անկախ նրանից, թե ինչ ընտանեկան վիճակ է տիրում, շատ կարևոր է, որ մենք հասկանանք ընտանիքի յուրաքանչյուր անդամի անհատական վիճակը: Թեև մենք արյունակցական կապով կապված ենք, հնարավոր է լինեն իրավիճակներ ու հանգամանքներ, որոնք դարձնում են մեզ շատ տարբեր իրարից, և որը պահանջում է ընտանեկան խորհրդի կարելից համագործակցություն:

Օրինակ, հնարավոր բոլոր խոսակցությունները, զգացմունքները, կարծիքները և սերը չեն կարող լուծել բժշկական խնդիրները կամ այն զգացմունքային խնդիրները, որոնց հետ բախվում է մեր ընտանիքի որևէ անդամ: Այդպիսի պահերին

ընտանեկան խորհուրդը միասնության, հավատարմության և սիրո մթնոլորտում աջակցում է այդ անդամին՝ մինչ նրանք լուծում են փնտրում այլ մարդկանց կամ կազմակերպությունների միջոցով:

Ավագ եղբայրներն ու քույրերը կարող են ազդեցիկ դաստիարակ հանդիսանալ փոքր երեխաների համար, եթե ծնողները ընտանեկան խորհրդի շնորհիվ նրանց օգնությունն առաջարկեն փոքրերին՝ դժվարությունների ու գրկանքների ժամանակ:

Ընտանիքն այդ տեսակետից, կարծես նման է ծխի: Երբ եպիսկոպոսը ներգրավում է ծխի խորհրդի անդամներին, նա լուծում է խնդիրներ և իրագործում բազում բարի գործեր, որոնք նա չէր կարող անել առանց նրանց օգնության: Նմանապես, ծնողները դժվարությունների և ձախողությունների դեպքում պետք է ներգրավեն ընտանիքի բոլոր անդամներին: Այդ կերպ ընտանեկան խորհրդի ուժն աշխատում է: Երբ խորհրդի անդամները զգում են, որ իրենց որոշումը կարևոր է, նրանք սկսում են աջակցել և արդյունքում առանձնահատուկ դրական արդյունքներ կարող են արձանագրվել:

Ոչ բոլոր ընտանեկան խորհուրդներն են բաղկացած երկու ծնողներից և երեխաներից: Ձեր ընտանեկան խորհուրդը կարող է տարբերվել մեր ընտանեկան խորհրդից, երբ մենք մեծացնում էինք մեր յոթ երեխաներին: Այսօր մեր ընտանեկան խորհուրդը բաղկացած է Բարբարայից և ինձանից, եթե, իհարկե, մենք չենք անցկացնում ընդլայնված ընտանեկան խորհուրդ, որն ընդգրկում է մեր չափահաս երեխաներին, նրանց ամուսիններին, իսկ երբեմն՝ մեր թոռներին և ծոռներին:

Միայնակ մարդիկ և նույնիսկ ուսանողները, ովքեր ապրում են իրենց տնից հեռու, կարող են հետևել խորհուրդներ անցկացնելու աստվածային օրինակին և հավաքվել իրենց ընկերների և սենյակակիցների հետ միասին խորհուրդ անելու համար:

Մտածեք, թե ինչպես կարող է մթնոլորտը փոխվել, երբ սենյակակիցները կանոնավոր կերպով հավաքվեն, որպեսզի աղոթեն, լսեն,

քննարկեն և միասին պլանավորեն:

Յուրաքանչյուր ոք կարող է հարմարեցնել ընտանեկան խորհուրդն իր կարիքներին, որպեսզի օգտվի այս աստվածային օրինակից, որը հաստատվել է մեր սիրող Երկնային հոր կողմից:

Ինչպես ավելի շուտ նշեցի, ժամանակ առ ժամանակ ընդլայնված ընտանեկան խորհուրդը կարող է օգտակար լինել: Ընդլայնված ընտանեկան խորհուրդը կարող է բաղկացած լինել տատիկ-պապիկներից և չափահաս երեխաներից, ովքեր ձեր հետ չեն ապրում: Նույնիսկ, եթե այդ անդամները հեռու են ապրում, նրանք կարող են մասնակցել ընտանեկան խորհրդին հեռախոսի, Skype-ի կամ FaceTime-ի միջոցով:

Կարող եք ընդհանուր ընտանեկան խորհուրդն անցկացնել կիրակի օրը, որը շաբաթվա առաջին օրն է: Ընտանիքը կարող է վերանայել անցած շաբաթը և պլանավորել հաջորդ շաբաթը: Միգուցե, դա հենց այն է, ինչը հարկավոր է ձեր ընտանիքին, որպեսզի կիրակին բերկրանք դառնա:

Երկրորդ տեսակի ընտանեկան խորհուրդը գործադիր ընտանեկան խորհուրդն է, որը ներառում է միայն ծնողներին: Միասին անցկացրած այդ ժամանակահատվածում ծնողները կարող են վերանայել յուրաքանչյուր երեխայի ֆիզիկական, զգացմունքային և հոգևոր կարիքները և նրանց առաջընթացը:

Գործադիր ընտանեկան խորհուրդը նաև լավ ժամանակահատված է, որպեսզի կանայք և ամուսինները գրուցեն իրենց անձնական հարաբերությունների մասին: Երբ Երեց Հարով Բ. Լին կնքեց մեզ, նա մեզ մի սկզբունք ուսուցանեց, որն իմ կարծիքով օգտակար կլինի բոլոր զույգերի համար: Նա ասել է. «Երբեք մի պառկեք քնելու՝ առանց իրար հետ ծնկի գալու, իրար ձեռքերը բռնելու և ձեր աղոթքներն ասելու: Այդպիսի աղոթքները հրավիրում են Երկնային Հորը՝ Հոգու զորությամբ խորհուրդ անելու մեզ հետ»:

Երրորդ տեսակի ընտանեկան խորհուրդը սահմանափակ ընտանեկան խորհուրդն է: Այդ

ժամանակ պաշտոնական կամ ոչ պաշտոնական միջավայրում երկու ծնողն էլ ժամանակ են անցկացնում առանձին երեխայի հետ: Դա լավ հնարավորություն է, որպեսզի քննարկեն *նախօրոք որոշումներ կայացնելու* հարցերը, որոնք կարող են առնչվել այն բանին, թե այդ երեխան ապագայում ինչ պիտի անի կամ չանի: Երբ այդպիսի որոշումներ կայացվեն, նրանք պետք է գրի առնեն դրանք՝ ապագայում այն վերանայելու նպատակով: Եթե ձեր որդին կամ դուստրը տեսնեն, որ դուք սերտորեն աջակցում եք իրեն, այդ խորհրդի ժողովի ժամանակ կարող եք նպատակներ ու խնդիրներ հաստատել ապագայի համար: Դա նաև հարմար պահ է, որպեսզի ուշադիր լսեք երեխայի ունեցած լուրջ մտահոգություններն ու խնդիրները, որոնք առաջացել են վստահության պակասի, բռնության, ահաբեկչության կամ վախի պատճառով:

Չորրորդ տեսակի ընտանեկան խորհուրդը դեմառդեմ ընտանեկան խորհուրդն է, որը ներառում է մեկ ծնողի և մեկ երեխայի: Այդ տեսակի խորհուրդը տեղի է ունենում առանց պլանավորման: Օրինակ, ծնողը և երեխան ոչ պաշտոնական միջավայրում գտնվելիս, մեքենայում կամ տնային գործեր անելիս, կարող են օգուտ քաղել այդ հանդիպումից: Այն ժամանակը, երբ երեխան հոր կամ մոր հետ առանձին մի տեղ է գնում, կարող է հոգևոր և զգացմունքային կապող պահեր առաջացնել երկուսի համար: Նախօրոք պլանավորեք դա, որպեսզի երեխան ակնկալի և անհամբերությամբ սպասի հոր կամ մոր հետ առանձին ժամանակ անցկացնելուն:

Եղբայրներ ու քույրեր, կար մի ժամանակ, երբ մեր տան պատերն անհրաժեշտ պաշտպանություն էին ապահովում արտաքին ներխուժումների և ագրեսիություններից: Մենք կողպում էինք մեր դռները, փակում պատուհաններն ու դարպասները և արտաքին աշխարհից մեզ ապահով ու պաշտպանված զգում մեր փոքրիկ ապաստանում:

Այդ օրերն արդեն հետևում են: Մեր տների պատերը, դռները,

ցանկապատները և դարպասները չեն կարող կանխել համացանցի, Wi-Fi-ի և բջջային հեռախոսների ցանցերի անտեսանելի ներխուժումը: Դրանք կարող են մեր տներ ներխուժել համակարգչի մկնիկի և ստեղնաշարի մի քանի հարվածի միջոցով:

Բարեբախտաբար, Տերը մեզ ուղի է տվել, որը կարող է հետ մղել բացասական տեխնոլոգիայի ներխուժումը, որն իր հերթին կարող է շեղել իրար հետ արդյունավետ ժամանակ անցկացնելուց: Նա իրականացրել է դա խորհրդի համակարգի միջոցով, որպեսզի ամրապնդի, պաշտպանի, պահպանի և սնուցի մեր ամենաթանկ հարաբերությունները:

Երեխաները մեծապես կարիք ունեն, որ ծնողները լսեն իրենց, իսկ ընտանեկան խորհրդի ժամանակ ընտանիքի անդամները կարող են սովորել, հասկանալ ու սիրել իրար:

Ալման ուսուցանեց. «Խորհուրդ արա Տիրոջ հետ քո բոլոր գործերում, և նա ուղղություն ցույց կտա քեզ բարու համար»:³ Երբ աղոթքի միջոցով հրավիրեք Տիրոջը լինելու ձեր ընտանեկան խորհրդի մի մասը, ձեր հարաբերություններն իրար հանդեպ կբարելավվեն: Երկնային հոր և Փրկիչի օգնությամբ մենք կարող ենք դառնալ ավելի համբերատար, խորամիտ, օգտակար, ներողամիտ և հասկացող, եթե աղոթենք օգնության համար: Նրանց օգնությամբ մեր տներն այստեղ կարող ենք դարձնել մի կտոր երկինք՝ երկրի վրա:

Այն ընտանեկան խորհուրդը, որը նման է երկնքի խորհուրդներին, լցված է Քրիստոսի սիրով և

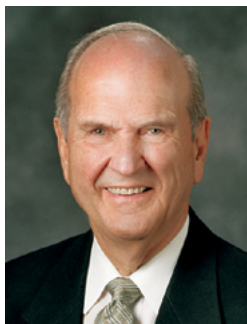
առաջնորդվում է Տիրոջ Հոգով, կօգնի և կպաշտպանի մեր ընտանիքն այն շեղող բաներից, որոնք կարող են գողանալ միասին անցկացրած մեր թանկ ժամանակը և կպաշտպանեն աշխարհի չարիքներից:

Աղոթքի շնորհիվ ընտանեկան խորհուրդը կհրավիրի Փրկիչի ներկայությունը, ինչպես Նա խոստացել է. «Որովհետև ուր որ երկու կամ երեք հոգի իմ անունովը ժողովուած լինին՝ ես այնտեղ նորանց մեջ եմ»:⁴ Եթե հրավիրեք Տիրոջ Հոգին դառնալ ձեր ընտանեկան խորհրդի մասը, նա նկարագրածից վեր օրհնություններ կբերի ձեր կյանք:

Վերջում, խնդրում եմ հիշեք, որ կանոնավոր կերպով անցկացվող ընտանեկան խորհրդի շնորհիվ կարող ենք ավելի շուտ նկատել ընտանեկան խնդիրները և կանխել նրանց հասունացումը, խորհուրդների շնորհիվ ընտանիքի յուրաքանչյուր անդամ կարևոր և սիրված կզգա և ամենից շատ դրանք կօգնեն, որպեսզի լինենք ավելի հաջողակ ու երջանիկ՝ տան պատերի ներսում ձևավորված մեր թանկագին հարաբերություններում: Միասին խորհուրդ անելիս թող մեր Երկնային Հայրն օրհնի մեր ընտանիքներին: Այդ մասին խոնարհաբար աղոթում եմ Նրա Միջնորդ Որդու՝ Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Տես Աբրահամ 4.26, 5.2-3:
2. *Our Family: A Practical Guide for Building a Gospel-Centered Home* (pamphlet, 1980), 6.
3. Ալմա 37:37
4. Մատթեոս 18.20

Նախագահ Ռասսել Մ. Նելսոն

Տասներկու Առաքյալների Քվորումի Նախագահ

Քահանայության գործություն ունենալու գինը

Արդյո՞ք մենք պատրաստակամ ենք աղոթել, ծով պահել, ուսումնասիրել, ձգտել, երկրպագել ու ծառայել որպես Աստծո տղամարդիկ, որպեսզի մենք ունենանք քահանայության գործությունը:

Վեց ամիս առաջ, 2015 թվի հոկտեմբերի գերագույն համաժողովի ժամանակ, ես Եկեղեցու քույրերին ուղղված մի ելույթ ունեցա՝ որպես Աստծո կանայք նրանց աստվածային դերի մասին: Այժմ, եղբայրներ, ես ցանկանում եմ խոսել ձեզ հետ՝ որպես Աստծո տղամարդիկ, ձեր աստվածային դերի մասին: Աշխարհով մեկ ճամփորդելիս, ես հիացել եմ այս Եկեղեցու տղամարդկանց և տղաների գործությամբ ու նրանց կատարյալ բարությամբ: Պարզապես հնարավոր չէ հաշվել, թե որքան սրտեր եք բուժել և որքան կյանքներ եք բարձրացրել: Ընդհանրապես:

Վերջին գերագույն համաժողովի իմ ելույթի ժամանակ ես պատմեցի տարիներ առաջ իմ ունեցած տխուր փորձառության մասին, երբ ես՝ որպես սրտի վիրաբույժ, չկարողացա փրկել երկու փոքրիկ քույրերի կյանքը: Նրանց հորից թույլտվություն ստանալով ես կցանկանայի ավելին պատմել այդ ընտանիքի մասին:

Ռութ և Զիմի Հեթֆիլդների երեք երեխաները ծնվեցին սրտի բնածին արատով: Նրանց առաջին որդին՝ Զիմի Կրոսերը, մահացավ առանց վերջնական ախտորոշման: Ես

տեղեկացա նրանց իրավիճակի մասին, երբ ծնողներն օգնություն էին փնտրում իրենց երկու աղջիկների՝ Լատրել Անի և նրա կրտսեր քրոջ՝ Գայ Լինի համար: Ես մեծապես տխրեցի, երբ վիրահատությունից հետո այդ երկու աղջիկներն էլ մահացան:¹ Հասկանալի պատճառներով Ռութը և Զիմին հոգեպես ընկճվել էին:

Ժամանակի ընթացքում ես իմացա, որ նրանք նեղացել էին ինձանից և Եկեղեցուց: Գրեթե վեց տասնամյակ շարունակ ես անհանգիստ էի այդ մտքից և վշտացած էի Հեթֆիլդների համար: Ես մի քանի անգամ փորձել էի կապ հաստատել նրանց հետ, բայց արդյունքն ապարդյուն էր:

Ապա, անցյալ տարվա մայիսին, մի գիշեր ինձ արթնացրին վարագույրի մյուս կողմում գտնվող այդ երկու փոքրիկ աղջիկները: Չնայած նրան, որ ֆիզիկապես չէի տեսնում կամ լսում նրանց, ես զգում էին նրանց ներկայությունը: Հոգևոր ականջներով ես լսեցի նրանց աղաչանքները: Նրանց ուղերձը կարճ էր ու պարզ. «Եղբայր Նելսոն, մենք ոչ մեկի հետ կնքված չենք: Կարո՞ղ եք օգնել մեզ»: Դրանից անմիջապես հետո ես իմացա, որ նրանց մայրը մահացել էր, բայց նրանց հայրն ու կրտսեր եղբայրը դեռևս ողջ էին:

Գոտեպնդվելով Լատրել Անի և Գայ Լինի աղաչանքներից, ես կրկին

Նախագահ Ռասսել Մ. Նելսոնը և Քույր Վենդի Նելսոնը Փնյուն Յուտա Տաճարում՝ Զիմի Հեթֆիլդի ընտանիքի անդամների հետ:

փորձեցի կապ հաստատել նրանց հոր հետ, ով իմ տեղեկությունների համաձայն, ապրում էր իր որդի Շոնի հետ: Այս անգամ նրանք ցանկացան հանդիպել ինձ հետ:

Հունիսին ես բառացիորեն ծնկի իջա Ջիմի առջև, ով այժմ 88 տարեկան է, և մտերմիկ զրույց ունեցա նրա հետ: Ես պատմեցի նրա աղջիկների աղերսանքների մասին և ասացի, որ պատիվ կհամարեմ կատարելու կնքման արարողությունները նրա ընտանիքի համար: Ես նաև բացատրեցի, որ ժամանակ ու ջանքեր կպահանջվեն նրա և Շոնի կողմից, որպեսզի պատրաստվեն և արժանի գտնվեն տաճար մտնելու համար, քանի որ նրանցից ոչ մեկը նույնիսկ օժտում չէր ստացել:

Տիրոջ Հոգին ներկա էր այդ ողջ հանդիպման ընթացքում: Երբ Ջիմին ու Շոնն ընդունեցին իմ առաջարկը, ես մեծապես ուրախացա: Նրանք ջանասիրաբար աշխատեցին իրենց ցգի նախագահի, եպիսկոպոսի, տնային ուսուցիչների, ծխի միսիայի ղեկավարի, երիտասարդ միսիոներների

և մեծահասակ միսիոներական զույգերի հետ: Ապա, վերջերս Պեյտոն Յուտա տաճարում ես մեծ արտոնություն ունեցա կնքելու Ռութին, Ջիմիին և նրանց չորս երեխաներին իրար հետ: Վենդին և ես արտասվեցինք, երբ մասնակցեցինք նրանց այդ նվիրական փորձառությանը: Այդ օրը շատերի սրտերը բուժվեցին:

Մտածելով այդ մասին, ես հիացել էի Ջիմի և Շոնի պահվածքով, և թե ինչի էին նրանք պատրաստ: Նրանք դարձան իմ հերոսները: Եթե ես իմ սրտում ցանկություն պահեի, ես կուզենայի, որ այս Եկեղեցու բոլոր տղամարդիկ և երիտասարդ տղաները ցուցաբերեին այն նույն խիզախությունը, ուժն ու խոնարհությունը, որը ցուցաբերեցին այդ հայրն ու որդին: Նրանք պատրաստ էին ներել և մոռանալ հին ցավերն ու սովորությունները: Նրանք պատրաստ էին ընդունելու իրենց քահանայության ղեկավարների առաջնորդությունը, որպեսզի Հիսուս Քրիստոսի Քավությունը մաքրեր ու մեծարեր նրանց: Նրանցից յուրաքանչյուրը

պատրաստ էր դառնալու այն տղամարդը, ով արժանապատվորեն կկրեր այն քահանայությունը, որն «Աստծո սրբագույն կարգի է»:²

Կրկն նշանակում է թեթևացնել ունեցած ծանրությունը: Սրբազան վստահություն է կրել այն քահանայությունը, որն Աստծո զորությունն ու իշխանությունն է: Մտածեք հետևյալի մասին. մեզ շնորհված քահանայությունը *այն նույն զորությունն ու իշխանությունն է*, որի շնորհիվ Աստված ստեղծեց այս և մյուս անհամար աշխարհները, ղեկավարում է երկինքներն ու երկիրը և վեհացնում է Իր հնազանդ զավակներին:³

Վերջերս, Վենդին և ես ներկա էինք մի ժողովի, որտեղ երգեհոնահարը դիրքավորվել էր և ցանկանում էր նվագել բացման օրհներգը: Նրա աչքերը նոտաների վրա էին, իսկ մատները՝ ստեղծերի վրա: Նա սեղմեց ստեղները, բայց ձայն դուրս չեկավ: Ես շնջացի Վենդիին. «Հոսանք չկա»: Ես մտածեցի, որ ինչ-ինչ պատճառներով էլեկտրաէներգիայի հոսքը չէր մատակարարվում երգեհոնին:

Դե եղբայրներ, նմանապես, ես մտավախություն ունեմ, որ կան բազմաթիվ տղամարդիկ, որոնց տրվել է քահանայության *իշխանությունը*, բայց նրանք չունեն քահանայության *գորությունը*, քանի որ գորության հոսքը արգելափակվել է այնպիսի մեղքերի կողմից, ինչպիսիք են՝ ծուլությունը, անազնվությունը, հպարտությունը, անբարոյականությունը կամ աշխարհիկ բաներով տարվելը:

Ես մտավախություն ունեմ, որ չափից շատ քահանայության կրողներ կան, ովքեր շատ քիչ բան են արել կամ ոչինչ չեն արել, որպեսզի զարգացնեն երկնքի գորությունները ստանալու իրենց կարողությունը: Ես մտահոգված եմ բոլոր նրանց համար, ովքեր ունեն անմաքուր մտքեր, զգացումներ կամ արարքներ կամ ովքեր նվաստացնում են իրենց կանանց ու երեխաներին, դրանով իսկ դադարեցնելով քահանայության գորությունը:

Ես մտավախություն ունեմ, որ շատ շատերն իրենց ազատ կամքը հանձնել են հակառակորդին և իրենց վարքի մասին հետևյալն են ասում. «Ես ավելի շատ մտածում եմ իմ անձնական ցանկությունները բավարարելու մասին, քան ուրիշներին օրհնելու համար Փրկիչի գորությունը կրելու մասին»:

Եղբայրներ, ես մտավախություն ունեմ, որ մեզանից ոմանք մի օր

կարթնանան և կզիտակցեն, թե ինչ է իրականում նշանակում քահանայության գորությունը և մեծապես կզոջան, որ ավելի շատ գորություն են փնտրել ուրիշների նկատմամբ կամ աշխատանքի մեջ, քան սովորել են լիովին գործադրել Աստծո գորությունը:⁴ Նախագահ Ջորջ Ալբերտ Սմիթն ուսուցանել է, որ «մենք այստեղ չենք, որպեսզի վատնենք այս կյանքի ժամերը, իսկ հետո անցնենք վեհացման վիճակին: Այլ այստեղ ենք, որպեսզի օր-օրի արժանի գտնվենք այն դերի համար, որ մեր Հայրն ակնկալում է մեզանից այս կյանքից հետո»:⁵

Ինչո՞ւ պետք է մարդը վատնի իր օրերը և բավարարվի Եսավի մի աման ապուրով,⁶ երբ նրան հնարավորություն է տրվել ստանալու Աբրահամի բոլոր օրհնությունները:⁷

Ես համառորեն աղերսում եմ, որ մեզանից յուրաքանչյուրը, որպես քահանայության կրող, արժանիորեն կիրառի այդ արտոնությունները: Գալիք օրերին, *միայն* այն տղամարդիկ, ովքեր լուրջ կրնդունեն իրենց քահանայությունը և *ջանասիրաբար* կձգտեն ուսուցանվել Տիրոջ կողմից, կկարողանան օրհնել, առաջնորդել, պաշտպանել, զորացնել և բժշկել ուրիշներին: Միայն այն տղամարդը, ով կվճարի քահանայության գորություն ունենալու գինը, կկարողանա հրաշքներ գործել իր հարազատների

համար և ապահով պահել իր ընտանիքն ու ամուսնությունը՝ այժմ և հավիտյան:

Ո՞րն է քահանայության գորությունն ունենալու գինը: Փրկիչի ավագ առաքյալ Պետրոսը, այն նույն Պետրոսը, ով Հովհաննեսի ու Հակոբոսի հետ միասին մեքսիկեցիական քահանայությունը շնորհեց Ջոզեֆ սմիթին և Օլիվեր Քառտերիին⁸, թվարկել է այն հատկանիշները, որոնց մենք պետք է ձգտենք, որպեսզի «հաղորդակից լինենք աստվածային բնությանը»:⁹

Նա թվարկեց հավատքը, առաքինությունը, գիտությունը, ժուժկալությունը, համբերությունը, աստվածապաշտությունը, եղբայրասիրությունը, սերը և ջանասիրությունը:¹⁰ Եվ մի մոռացեք խոնարհությունը:¹¹ Այսպիսով, ես հարցնում եմ ձեզ, մեր ընտանիքի անդամները, ընկերները, գործընկերներն ինչպե՞ս կիմանան, որ մենք զարգացնում ենք այդ հոգևոր պարզկները:¹² Որքան ավելի շատ զարգացնենք այդ հատկանիշները, այնքան մեծ կլինի մեր քահանայության գորությունը:

Ուրիշ ի՞նչ կերպ կարող ենք մեծացնել մեր քահանայության գորությունը: Մենք պետք է անկեղծորեն աղոթենք: Մեր անցյալ ու սպասվող իրադարձությունների շարադրանքը և վերջում օրհնությունների հայցումը, չի կարող ստեղծել Աստծո հետ այն շփումը, որն առաջ է բերում տևական գորություն: Արդյո՞ք հոժար եք աղոթել, *որպեսզի իմանաք, թե ինչպես աղոթել* ավելի շատ գորություն ունենալու համար: Տերը կուսուցանի ձեզ:

Արդյո՞ք պատրաստակամ եք ուսումնասիրել սուրբ գրությունները և սնվել Քրիստոսի խոսքերով,¹³ և *ջանասիրաբար* ուսումնասիրել, որպեսզի ավելի շատ գորություն ունենաք: Եթե ցանկանում եք, որ ձեր կինը հպարտանա ձեզանով, թույլ տվեք, որ նա տեսնի ձեզ՝ համացանցում Քրիստոսի վարդապետությունն ուսումնասիրելիս¹⁴ կամ սուրբ գրությունները կարդալիս:

Արդյո՞ք պատրաստակամ եք տաճարում կանոնավոր երկրպագություն անել: Տիրոջը դուր է գալիս Իր

սուրբ տանն իր ուսուցումը կազմակերպել: Պատկերացրեք, թե որքան Նա կուրախանա, եթե խնդրեք Նրան ուսուցանել քահանայության բանալիների, իշխանության և զորության մասին, երբ դուք սրբազան տաճարում կիրառեք Մեթիսեդեկյան քահանայության արարողությունները:¹⁵ Պատկերացրեք քահանայության այն մեծ զորությունը, որը կարող է ձերը լինել:

Արդյո՞ք հոժար եք հետևել ուրիշներին ծառայելու Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոնի օրինակին: Տաճարային շարունակ նա գործել է առանց նախապես պլանավորելու, հետևելով Հոգու հուշումներին, հայտնվելով որևէ մեկի դռան առջև ու լսել հետևյալ բառերը. «Ինչպե՞ս իմացաք, որ այսօր մեր դստեր մահվան տարին է» կամ «Ինչպե՞ս իմացաք, որ այսօր իմ ծննդյան օրն է»: Իսկ եթե դուք իսկապես քահանայության ավելի մեծ զորություն եք ուզում, դուք կփայփայեք ու հոգ կտանեք ձեր կնոջ մասին և կընդունեք թե՛ նրան, թե՛ նրա խորհուրդները:

Այժմ, եթե այս ամենը չափազանց շատ է թվում, խնդրում եմ մի պահ մտածեք, թե որքան տարբեր կլինեք մեր կնոջ, երեխաների և աշխատանքում գործընկերների հետ ունեցած հարաբերությունները, եթե մենք *նույնքան* մտահոգվեինք քահանայության զորությունը ստանալու վերաբերյալ, որքան աշխատանքում առաջ գնալու կամ մեր բանկային հաշիվները մեծացնելու վերաբերյալ: Եթե մենք խոնարհաբար մեզ տրամադրենք Տիրոջը և խնդրենք Նրան ուսուցանել մեզ, Նա մեզ ցույց կտա, թե ինչպես *մենք* կարող ենք ավելի շատ ստանալ *Նրա* զորությունը:

Մենք գիտենք, որ այս վերջին օրերում շատ երկրաշարժեր կլինեն տարբեր տեղերում:¹⁶ Գուցե այդ տարբեր տեղերից մեկը լինի մեր տունը, որտեղ կարող են տեղի ունենալ հուզական, ֆինանսական կամ հոգևոր «երկրաշարժեր»: Քահանայության զորությունը կարող է հանդարտեցնել ծովերը և բուժել երկրի ճեղքերը: Քահանայության զորությունը նաև կարող է հանդարտեցնել

մտքերն ու բուժել մեր սիրելիների սրտի վերքերը:

Արդյո՞ք պատրաստակամ ենք աղոթել, ծով պահել, ուսումնասիրել, ձգտել, երկրպագել ու ծառայել որպես Աստծո տղամարդիկ, որպեսզի մենք ունենանք քահանայության այդ զորությունը: Քանի որ երկու փոքրիկ աղջիկներ այդքան շատ էին ցանկանում կնքվել իրենց ընտանիքի հետ, նրանց հայրն ու եղբայրը հոժարակամ վճարեցին սուրբ Մեթիսեդեկյան քահանայությունը կրելու գինը:

Իմ սիրելի եղբայրներ, մեզ սրբորեն վստահվել է ուրիշներին օրհնելու Աստծո իշխանությունը: Թող որ մեզանից յուրաքանչյուրը ոտքի ելնի որպես Աստծո տղամարդ, որի համար և Նա նախասահմանել է մեզ, պատրաստ լինի խիզախորեն կրելու Աստծո քահանայությունը և ձգտի վճարել այն գինը, որն անհրաժեշտ է քահանայության իր զորությունը մեծացնելու համար: *Այդ* զորության միջոցով կարող ենք աշխարհը նախապատրաստել Մեր Փրկիչ՝ Հիսուս Քրիստոսի երկրորդ Գալուստին: Մա Նրա եկեղեցին է, որն այսօր առաջնորդվում է Նրա մարգարե Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոնի կողմից, ում ես շատ սիրում ու հաստատում եմ: Այդ մասին ես վկայում եմ Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Տես Ռասսել Մ. Նելսոն, «Խնդրանք իմ քույրերին», *Լիստոնա*, նոյ. 2015, 96:
2. Վարդապետություն և Ուխտեր 84.18:
3. Տես *Քահանայության պարտականություններն ու օրհնությունները. Քահանայություն կրողների հիմնական ձեռնարկ, Մասեր Ա և Բ* (2000): Տես նաև Ավա 13.7-8, Վարդապետություն և Ուխտեր 84.17-20, 35-38, Մովսես 1.33, 35:
4. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 121.36:
5. George Albert Smith, in Conference Report, Apr. 1905, 62; see also *The Teachings of George Albert Smith*, ed. Robert and Susan McIntosh (1996), 17.
6. Տես Ծննդոց 25.29-34:
7. Տես Ծննդոց 12.3, 17.2-8, Գաղատացիս 3.29, 1 Նեփի 15.14-18, Աբրահամ 2.9-11:
8. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 128.20: Փրկիչը, Մովսեսը և եղիան (երբեմն նշվում է եղիաս) սկզբում բանալիները տվեցին Պետրոսին, Հակոբոսին և Հովհաննեսին այն սարի վրա, որտեղ Հիսուսը կերպարանափոխվեց նրանց առաջ (տես Մատթեոս 17.1-4, Մարկոս 9.2-9, Լուկաս 9.28-30, Վարդապետություն և Ուխտեր 63.21):
9. Բ Պետրոս 1.4:
10. Տես Բ Պետրոս 1.5-10:
11. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 4.6 (նշում. Զոզեֆ Մմիթին տրված այդ հայտնության մեջ Տերն ավելացրել է *խոնարհություն* բառը Պետրոսի ցուցակին):
12. Տես Ս Կորնթացիս 12.4-11, Մորոնի 10.8-17, Վարդապետություն և Ուխտեր 46.11:
13. Տես 2 Նեփի 32.3:
14. Տես 2 Նեփի 31.2-21:
15. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 84.19-20:
16. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 45.33:

Սթիվեն Վ. Օուշին

Երիտասարդ Տղամարդկանց զերագույն նախագահ

Ամենամեծ առաջնորդները մեծագույն հետևորդներն են

*Լինելու են պահեր, երբ ճանապարհն առջևում կթվա մութ,
այնուամենայնիվ շարունակեք հետևել Փրկիչին: Նա գիտի
ճանապարհը, իրականում, Նա՜ է ճանապարհը:*

Երբ ես 12 տարեկան էի, հայրս տարավ ինձ որսի լեռներում: Մենք արթնացանք առավոտյան ժամը 3:00-ին, թամբեցինք մեր ձիերը և ճանապարհի ընկանք անտառապատ լեռնալանջով լիակատար մթության մեջ: Որքան էլ ես սիրել եմ որսի գնալ հայրիկիս հետ, այդ պահին ես մի փոքր անհանգստություն զգացի: Ես նախկինում երբեք չէի եղել այս լեռներում և պարզապես չէի կարող տեսնել արահետը կամ որևէ այլ բան: Միակ բանը, որ ես կարողացա տեսնել, հայրիկիս ձեռքի փոքր էլեկտրոնային լապտերն էր, որը մեր առջևում թույլ լույս էր զգում սոճիների վրա: Ի՞նչ կպատահի, եթե իմ ձին սայթաքի և ընկնի. արդյո՞ք նա կարող էր տեսնել, թե ուր էր գնում: Բայց այս միտքը սփռվեց ինձ. «Հայրիկս գիտի, թե ուր է գնում: Եթե հետևեմ նրան, ամեն ինչ լավ կլինի»:

Եվ ամեն ինչ լավ եղավ: Արևն ի վերջո դուրս եկավ, և մենք հրաշալի օր անցկացրինք միասին: Երբ մենք սկսեցինք շարժվել դեպի տուն, հայրիկս ցույց տվեց մի փառահեղ,

զառիվայր լեռնագագաթ, որն աչքի էր ընկնում մյուսների մեջ: «Դա Ուինդի Ռիջն է», ասաց նա: «Լավ որսը այստեղ է լինում»: Ես անմիջապես հասկացա, որ ուզում էի մի օր վերադառնալ և բարձրանալ Ուինդի Ռիջը:

Հաջորդող տարիներին ես հաճախ լսում էի, թե ինչպես էր հայրս խոսում Ուինդի Ռիջի մասին, բայց մենք երբեք այնտեղ չգնացինք, մինչև մի օր՝ 20 տարի անց, ես զանգեցի հայրիկիս և ասացի. «Արի գնանք Ուինդի»: Մենք կրկին թամբեցինք մեր ձիերը և լեռնալանջով շարժվեցինք վերև: Ես արդեն 30 տարին բոլորած փորձառու հեծյալ էի, զգալով նույն անհանգստությունը, որը զգացել էի 12 տարեկանում: Բայց հայրիկս գիտեր ճանապարհը, և ես հետևում էի նրան:

Վերջապես մենք հասանք Ուինդիի գագաթը: Տեսարանը աշխուժացնող էր, և ես մի անհաղթահարելի զգացում ունեցա, ես ցանկանում էի վերադառնալ՝ այս անգամ ոչ թե ինձ, այլ իմ կնոջ և երեխաներիս համար: Ես ցանկանում էի, որ նրանք էլ զգան այն, ինչ ես էի զգացել:

Տարիներ շարունակ, ես շատ հնարավորություններ ունեցա առաջնորդելու իմ որդիներին և ուրիշ երիտասարդ տղաների դեպի լեռնագագաթներ, ինչպես հայրս առաջնորդեց ինձ: Այս փորձառությունները հուշել են ինձ խորհրդածել այն մասին, թե ինչ է նշանակում առաջնորդել, և ինչ է նշանակում հետևել:

Հիսուս Քրիստոսը՝ ամենամեծ առաջնորդը և մեծագույն հետևորդը

Եթե ես հարցնեի ձեզ. «Ո՞վ է ամենամեծ առաջնորդը, ով երբևիցե ապրել է», ի՞նչ կասեիք: Պատասխանը, իհարկե՝ Հիսուս Քրիստոսն է: Նա կատարյալ օրինակ է ծառայում այնպիսի առաջնորդի, ով օժտված է ցանկացած երևակայելի առանձնահատկություններով:

Բայց եթե ես հարցնեի ձեզ. «Ո՞վ է մեծագույն *հետևորդը*», ով երբևիցե ապրել է», արդյո՞ք պատասխանը կրկին չէր լինի Հիսուս Քրիստոսը: Նա ամենամեծ առաջնորդն է, *որովհետև* Նա մեծագույն հետևորդն է.

Հիտուա Բրիտտոսի Վերջին Օրերի Սրբերի Եկեղեցու Բարձրագույն Իշխանությունները և Բարձրագույն Պաշտոնյաները

ԱՄԱՔԻՆ ՆԱԽԱԳԱՀՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հենրի Բ. Մկրտչ
Առաջին խորհրդական

Թոմաս Ս. Մկրտչ
Նախագահ

Դիտեր Ֆ. Ուկտրոֆ
Երկրորդ խորհրդական

ՏԱՆՆԵՐԿՈՒ ՄՈՒՅՑԱՆԵՐԻ ՔՎՈՐՈՒՄ

Ռասմէլ Ս. Նելսոն

Դալլին Ն. Օուքս

Մ. Ռասմէլ Բալլադ

Ռոբերտ Դ. Հեյս

Ջեֆրի Ռ. Հոլլանդ

Դեյվիդ Ա. Բեդլար

Քվեմթիս Լ. Զուք

Դ. Թոդ Բրիտտոսերտոն

Նիլ Լ. Ստերնեն

Ռոնալդ Ա. Ռասթեն

Գադի Ի. Սթիվենսոն

Դեյլ Գ. Ռեյլանդ

Լ. Ռիդսոն Քլեյթոն

Դոնալդ Լ. Հոլլոբոմ

Ռիչարդ Ջ. Մեյն

Ջորջ Լ. Շոթլենդեն

Ռիչարդ Ստարեն

Լյու Գ. Ռոբին

Ջեյմս Ա. Ջոյս

ՋՈՒՆԱՄԱՐՈՒ ՆԱԽԱԳԱՀՆՈՒԹՅՈՒՆ

Նա կատարելապես հետևում է Իր Հորը բոլոր բաներում:

Աշխարհը սովորեցնում է, որ առաջնորդները պիտի հզոր լինեն, Տերը սովորեցնում է, որ նրանք պիտի հեզ լինեն: Աշխարհիկ առաջնորդները ստանում են զորություն և ազդեցություն իրենց տաղանդի, հմտության ու հարստության շնորհիվ: Քրիստոսանման առաջնորդները ստանում են զորություն և ազդեցություն «համոզումով, երկայնամտությամբ, մեղմությամբ, հեզությամբ և անկեղծ սիրով»:¹

Աստծո աչքերում ամենամեծ առաջնորդները միշտ մեծագուն հետևորդներն են եղել:

Թույլ տվեք կիսվել Եկեղեցու երիտասարդ տղաների հետ իմ վերջին փոխհարաբերությունից երկու փորձառությունով, որոնք սովորեցրել են ինձ առաջնորդելու և հետևելու մասին:

Մենք բոլորս էլ առաջնորդներ ենք

Վերջերս ես ու կինս մասնակցեցինք մեկ այլ ծխի հաղորդության ժողովին: Ժողովը սկսվելուց առաջ, մի երիտասարդ տղա մոտեցավ ինձ և խնդրեց օգնել բաժանել հաղորդությունը: Ես ասացի. «Կանեմ մեծ սիրով»:

Ես նստեցի մյուս սարկավազների հետ և հարցրի իմ մոտ նստած մեկին. «Ո՞րն է իմ հանձնարարությունը»: Նա ասաց, որ ես պետք է սկսեի բաժանել աղոթատան միջին հատվածի ետևի մասից, իսկ նա լինելու էր նույն հատվածի մյուս կողմում, և մենք միասին գնալու էինք առաջ:

Ես ասացի. «Ես դա չեմ արել երկար ժամանակ»:

Նա պատասխանեց. «Ոչինչ, լավ կլինի. Ես էլ նույնն էի զգում առաջին անգամ»:

Քիչ անց քվորումի ամենաերիտասարդ սարկավազը, ով այդ պաշտոնին էր կարգվել մի քանի շաբաթ առաջ, ելույթ ունեցավ հաղորդության ժողովին: Ժողովից հետո մյուս սարկավազները հավաքվեցին նրա շուրջ՝ ասելու նրան, թե իրենք որքան հպարտ էին իրենք իրենց քվորումի անդամով:

Այդ օրը այցելելով նրանց, ես իմացա, որ այդ ծխի Ահարոնյան քահանայության քվորումների բոլոր անդամներն ամեն շաբաթ դիմում են ուրիշ երիտասարդ տղաներին և հրավիրում նրանց միանալ իրենց քվորումներին:

Այս երիտասարդ տղաները բոլորն էլ մեծ առաջնորդներ էին: Եվ բեմի ետևում միանշանակ կային հրաշալի Մելքիսեդեկյան Քահանայություն կրողներ, ծնողներ և ուրիշներ, ովքեր նրանց խորհուրդներ էին տալիս իրենց պարտականությունների վերաբերյալ: Նրանց պես հոգատար մեծահասակները տեսնում են երիտասարդ տղաներին ոչ թե՝ ինչպես նրանք կան, այլ՝ ինչպիսին նրանք կդառնան: Երբ նրանք խոսում են երիտասարդ տղաների հետ կամ նրանց մասին, նրանց թերությունների վրա չեն կենտրոնանաում: Փոխարենը նրանք շեշտադրում են առաջնորդելու նրանց դրսևորած հրաշալի հատկանիշները:

Երիտասարդ տղաներ, Տերը այսպես է տեսնում ձեզ: Ես հրավիրում եմ ձեզ՝ այսպես տեսնել ինքներդ

ձեզ: Ձեր կյանքում կլինեն պահեր, երբ անհրաժեշտ է լինելու, որ դուք առաջնորդեք: Այլ պահերին ակնկալվում է, որ դուք հետևեք: Բայց այսօր իմ ուղերձը ձեզ կայանում է նրանում, որ անկախ ձեր կոչումից, դուք միշտ և առաջնորդ եք, և հետևորդ: Առաջնորդ լինելը աշակերտության դրսևորումն է. այն պարզապես օգնում է ուրիշներին գալ դեպի Քրիստոսը, ինչն անում են ճշմարիտ աշակերտները: Եթե դուք ձգտում եք լինել Քրիստոսի հետևորդ, ապա կարող եք օգնել ուրիշներին հետևել Նրան, և դուք կարող եք առաջնորդ լինել:

Առաջնորդելու ձեր ունակությունը չի գալիս ձեր անմիջականությունից, ոգևորելու հմտությունից կամ նույնիսկ հասարակության առջև խոսելու տաղանդից: Այն գալիս է Հիսուս Քրիստոսին հետևելու ձեր նվիրվածությունից: Աբրահամի խոսքերով, այն գալիս է. «արդարության ավելի մեծ հետևորդ»² լինելու ձեր ցանկությունից: Եթե դուք կարող եք դա անել, նույնիսկ եթե կատարյալ չեք դրանում, բայց ջանք եք թափում, ապա դուք *առաջնորդ* եք:

Քահանայական ծառայությունն առաջնորդ լինելն է

Մեկ այլ առիթով, երբ Նոր Զելանդիայում էի, այցելեցի երեք դեռահաս երեխա ունեցող մի միայնակ մոր տուն: Ավագ որդին 18 տարեկան էր և ստացել էր Մելբուռնի քաղաքի Քահանայությունը հենց նախորդ կիրակի: Ես հարցրի, թե արդյոք նա արդեն հնարավորություն էր ունեցել գործածելու այդ քահանայությունը: Նա ասաց. «Ես վստահ չեմ, թե ինչ է դա նշանակում»:

Ես ասացի նրան, որ ինքն արդեն ուներ սփոփանքի կամ բժշկության համար քահանայության օրհնություն տալու իշխանություն: Ես նայեցի նրա մորը, ով իր կողքին երկար տարիներ չէր ունեցել Մելբուռնի քաղաքի Քահանայություն կրող: «Կարծում եմ, շատ հրաշալի կլինեք», ես ասացի, «եթե դու օրհնություն տալիս մայրիկիդ»:

Նա պատասխանեց. «Ես չգիտեմ, թե ինչպես այդ անել»:

Ես բացատրեցի, որ նա կարող էր դնել իր ձեռքերը մոր գլխին, ասել նրա անունը, ասել, որ տալիս է նրան օրհնություն Մելբուռնի քաղաքի Քահանայության իշխանությամբ, ասել այն, ինչը Հոգին կհուշեր նրան մտքում ու սրտում և փակել Հիսուս Քրիստոսի անունով:

Հաջորդ օրը ես նրանից էլ-նամակ ստացա. այնտեղ մասամբ ասվում էր. «Այսօր ես օրհնեցի մայրիկիս: . . . Ես շատ, շատ հուզված ու անհարմար էի զգում, այնպես որ ես շարունակ աղոթեցի, հետևելով, որ Հոգին ինձ հետ ունենամ, որովհետև ես չէի

կարող օրհնություն տալ առանց նրա: Երբ սկսեցի, լիովին մոռացա ինձ և իմ թույլությունները: . . . Ես չէի ակնկալում այդ վիթխարի հոգևոր և զգացմունքային գործությունը, որ ես ապրեցի: . . . Դրանից հետո սիրո հոգին այնքան ուժգին պարուրեց ինձ, որ ես չկարողացա զսպել զգացմունքներս, ուստի ես գրկեցի մայրիկիս և մանկիկի պես լաց եղա: . . . Նույնիսկ այժմ, այդ մասին գրելիս, [ես զգում եմ] Հոգին [այնքան ուժեղ, որ] չեմ ուզում երբեք մեղք գործել կրկին: . . . Ես սիրում եմ այս ավետարանը»:³

Ոգեշնչող է՝ տեսնել, թե ինչպես սովորական թվացող երիտասարդը կարող է հասնել մեծ բաների քահանայական ծառայության շնորհիվ, նույնիսկ, երբ նա անհարմարություն է զգում: Ես վերջերս իմացա, որ այս երիտասարդ երեցը ստացել է իր միսիայի կանչը և հաջորդ ամիս ընդունվելու է միսիոներների պատրաստման կենտրոն: Ես հավատացած եմ, որ նա շատ հոգիներ կտանի Քրիստոսի մոտ, որովհետև նա սովորել է, թե ինչպես հետևել Քրիստոսին իր քահանայական ծառայության մեջ՝ սկսելով իր սեփական տնից, որտեղ նրա օրինակը խորիմաստ ազդեցություն է ունենում իր 14-ամյա եղբոր վրա:

Եղբայրներ, արդյոք մենք գիտակցում ենք, թե ոչ, մենք օրինակ ենք ծառայում մարդկանց՝ ընտանիքի անդամներին, ընկերներին, նույնիսկ անծանոթներին: Մեզ՝ որպես քահանայություն կրողների համար, բավական չէ միայն գալ դեպի

Քրիստոսը. այժմ մեր պարտականությունն այն է, որ «իրավիքները բոլորին» գալ դեպի Քրիստոսը»:⁴ Չի կարելի բավարարվել մեր ստացած հոգևոր օրհնություններով, այլ մենք պետք է առաջնորդենք մեր սիրելի մարդկանց դեպի այդ նույն օրհնությունները, իսկ որպես Հիսուս Քրիստոսի աշակերտներ, մենք պիտի սիրենք բոլորին: Պետք է տված Փրկիչի հանձնարարությունը նաև տրված է մեզ. «Եւ դու երբոր դառնաս, եղբայրներիդ հաստատիր»:⁵

Հետևեք Գալիլեացուն

Լինելու են պահեր, երբ ճանապարհին առջևում կթվա մութ, սակայն շարունակեք հետևել Փրկչին: Նա գիտի ճանապարհը, իրականում, Նա՝ ճանապարհը:⁶ Որքան ավելի ջերմեանդ դուք զաք դեպի Քրիստոսը, այնքան ավելի խիստ ը կցանկանաք օգնել ուրիշներին զգալ ձեր զգացածը: Եվս մեկ բառ այս զգացման համար՝ գթությունն է. «որը [Հայրը] շնորհել է բոլոր նրանց, ովքեր նրա Որդու՝ Հիսուս Քրիստոսի ճշմարիտ հետևորդներն են»:⁷ Ապա դուք կհամոզվեք, որ Քրիստոսին հետևելու գործում, դուք նաև առաջնորդում եք ուրիշներին Նրա մոտ, քանզի Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոնի խոսքերի համաձայն. «Երբ հետևենք այդ Գալիլեացուն, այսինքն՝ Տեղ Հիսուս Քրիստոսին, մեր անձնական ազդեցությունը զգացվելու է բարու համար, ուր էլ մենք լինենք, ինչ կոչումներ էլ ունենանք»:⁸

Ես վկայում եմ, որ սա Քրիստոսի ճշմարիտ Եկեղեցին է: Մեզ առաջնորդում է Աստծո մարգարե Նախագահ Մոնսոնը՝ մեծ առաջնորդը, ով նաև Փրկիչի ճշմարիտ հետևորդն է: Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Վարդապետություն և Ուխտեր 121.41:
2. Սբրահամ 1.2:
3. Անձնական նամակագրություն. ուղղագրությունը և կետադրությունը միօրինականացված են:
4. Վարդապետություն և Ուխտեր 20.59, շեշտադրումն ավելացված է:
5. Ղուկաս 22.32:
6. Տես Հովհաննես 14.6:
7. Մորոնի 7.48:
8. Thomas S. Monson, “Your Personal Influence,” *Liahona*, մայիս 2004, 20:

նպատակային աշխատանք: Հավերժական ընտանիքների վարդապետությունը պետք է ոգեշնչի մեզ նվիրելու մեր լավագույն ջանքերը մեր ամուսնության ու ընտանիքի փրկության և վեհացման գործին: Ես հիանում ու գովաբանում եմ նրանց, ովքեր պահպանել և սնել են այդ կարևորագույն հավերժական հարաբերությունները:

Այսօր ես կամենում եմ գովք ասել ամուսնության փրկարարներին:

Մեր ամուսնության փրկությունը

Տարիների ընթացքում, ես կնքման արարողություն եմ կատարել բազմաթիվ հուսադրող և սիրող զույգերի համար: Երբեք չեմ հանդիպել զույգի, որ գոհասեղանի առաջ, միմյանց նայելով, մտածի, թե մի օր բաժանվելու կամ սրտաբեկ է լինելու:

Ցավոք, ոմանց մոտ այդպիսի ավարտ է լինում:

Ինչ-որ կերպ, երբ օրերը բազմապատկվում են և ժամանակի սիրտ գույնը փոխվում է, կան ոմանք, ովքեր կամաց-կամաց դադարում են մտածել միմյանց երջանկության մասին և սկսում են նկատել միմյանց փոքրիկ սխալները: Նման միջավայրում, ոմանք հրապուրվում են ողբերգական եզրակացությամբ, որ իրենց ամուսինը բավարար խելացի չէ, բավարար զվարճալի չէ, ոչ էլ բավարար երիտասարդ է: Եվ ինչ-որ կերպ նրանք եզրակացնում են, որ

դուրս նայելն արդարացված է:

Եղբայրներ՝, եթե դուք չնչին իսկ չափով մոտ եք այս նկարագրությանը, ես զգուշացնում եմ, որ դուք այն ճանապարհին եք, որը տանում է դեպի քայքայված ամուսնություն, դեպի քանդված տներ և դեպի փշրված սրտեր: Ես աղերսում եմ ձեզ կանգ առնել, շրջվել և վերադառնալ դեպի ուխտերի հանդեպ ազնվության ու նվիրվածության անվտանգ ճանապարհը: Եվ, իհարկե, նույն սկզբունքները վերաբերում են նաև մեր սիրելի քույրերին:

Այժմ, ընդամենը մեկ խոսք մեր միայնակ եղբայրներին, ովքեր հավատում են այն խաբեությունը, որ պետք է նախ մի «կատարյալ կին» գտնել, ապա սիրահարվելու կամ ամուսնության լուրջ փորձեր անել:

Իմ սիրելի՛ եղբայրներ, թույլ տվեք ձեզ հարցնել, թե անգամ եթե կատարյալ կին գտնեք, դուք իսկապես կարծում եք, որ նա կհետաքրքրվի՞ ձեզանով:

Աստծո երջանկության ծրագրում, մենք ոչ այնքան կատարյալ մարդ ենք փնտրում, որքան փնտրում ենք մեկի, ում հետ, ողջ կյանքի ընթացքում, կարող ենք միավորել ջանքերը, որպեսզի ստեղծենք սիրով լի, տևական և ավելի կատարյալ հարաբերություններ: Նպատակը դա է:

Եղբայրներ՝, ամուսնության փրկարարները հասկանում են, որ այդ գործը պահանջում է ժամանակ,

համբերություն և, ամենաշատը, Հիսուս Քրիստոսի Քավության օրհնությունները: Այն պահանջում է լինել բարի, չնախանձել, սեփականը չորոնել, հեշտությամբ չբորբոքվել, չարը չմտածել և ճշմարտությամբ ուրախանալ: Այլ կերպ ասած, այն պահանջում է գթություն՝ Քրիստոսի մաքուր սերը¹:

Այդ բոլորը տեղի չի ունենա մեկ ակնթարթում: Փառահեղ ամուսնությունները կառուցվում են քարը քարին դնելով, օր-օրի՝ ողջ կյանքի ընթացքում:

Եվ դա բարի լուր է:

Քանի որ, անկախ նրանից, թե ինչ հարթության վրա են ձեր հարաբերությունները ներկայումս, եթե դուք շարունակեք ավելացնել բարության, կարեկցանքի, լսելու, զոհաբերության, փոխըմբռնման և անձնագոհության խճաքեր, ի վերջո, մի գորեղ բուրգ կբարձրանա:

Եթե պարզվի, որ դա հավերժություն է պահանջում, հիշեք. Երջանիկ ամուսնությունները նախատեսված են *հավերժության* համար: Այնպես որ «մի՛ ձանձրացեք բարին գործելուց, քանզի դուք դնում եք հիմքը մի մեծ գործի»²:

Դա կարող է լինել աստիճանական աշխատանք, բայց չպետք է լինի տխուր գործ: Ի դեպ, համարձակվելով ասել այն, ինչ ակնհայտ է, ամուսնալուծությունը հազվադեպ երևույթ է, երբ ամուսինն ու կինը երջանիկ են:

Այնպես որ, երջանիկ եղեք:

Եվ եղբայրներ, զարմացրեք ձեր կանանց երջանկության պահեր պարզելով:

Ամուսնության փրկարարներն ընտրում են երջանկությունը: Թեև ճիշտ է, որ քրոնիկական դեպրեսիայի որոշ տեսակներ մասնագիտական բուժում են պահանջում, ինձ դուր է գալիս Աբրահամ Լինքոլնի այս փոքր իմաստությունը. «Մարդկանց մեծ մասը նույնքան երջանիկ է, որքան ձգտում է երջանիկ լինել: Դա միանգամայն համահունչ է սուրբ գրությունների ուղեկից մտքին. «Որոնեցեք եւ կ'գտնեք»³:

Եթե թերություններ փնտրենք մեր ամուսնու մեջ կամ զայրացնող բաներ մեր ամուսնության

մեջ, անպայման գտնենք, քանի որ յուրաքանչյուր ոք ունի նման բաներ: Մյուս կողմից, եթե լավ բան փնտրենք, մենք անպայման կգտնենք այն, քանի որ յուրաքանչյուր ոք բազմաթիվ լավ որակներ ունի:

Ամուսնության փրկարարները քաղհանում են մոլախոտերը և ջրում ծաղիկները: Նրանք նշում են բարեհաճության փոքր քայլերը, որոնք բռնկում են գթության ջերմ զգացմունքները: Ամուսնության փրկարարները փրկում են գալիք սերունդներին:

Եղբայրներ, հիշեք, թե ինչու էիք սիրահարվել:

Ամեն օր աշխատեք ձեր ամուսնությունը ավելի ամուր ու երջանիկ դարձնելու ուղղությամբ:

Իմ սիրելի՛ ընկերներ, եկեք մեր լավագույնն անենք, որ լինենք նրանց շարքում, ովքեր սրբացնում են և երջանիկ են, որ փրկում են իրենց ամուսնությունը:

Մեր ընտանիքի փրկությունը

Այսօր ես ցանկանում եմ գովասանքի խոսք ասել նաև նրանց հասցեին, ովքեր ընտանեկան իրենց հարաբերությունների փրկարարն են: Յուրաքանչյուր ընտանիք փրկվելու կարիք ունի:

Որքան էլ հրաշալի է այն, որ այս Եկեղեցին հայտնի է իր ամուր ընտանիքներով, հաճախ մենք զգացում կունենանք, որ դա վերաբերում է Վերջին Օրերի Սրբերի բոլոր ընտանիքներին, բացի մերից: Բայց իրականությունն այն է, որ չկան կատարյալ ընտանիքներ:

Յուրաքանչյուր ընտանիքում կան անհարմար զգալու պահեր:

Ինչպես օրինակ, երբ ծնողները խնդրում են, որ դուք իրենց «սելֆի» անեք, կամ, երբ ձեր մեծ մորաքույրը պնդում է, որ դուք դեռ ամուսնացած չեք, քանի որ շատ քթի մազ եք, կամ երբ ձեր համառ փեսան պնդում է, որ իր քաղաքական տեսակետը ավետարանի տեսկետն է, կամ երբ ձեր հայրը ընտանեկան լուսանկար է կազմակերպում, որտեղ բոլորը պետք է հագնված լինեն իր սիրած ֆիլմի կերպարներով:

Եվ ձեզ բաժին է ընկնում

«Աստղային պատերազմների» Չյուբակայի զգեստը:

Ընտանիքներն այդպիսին են:

Մենք միևնույն գենոֆոնդի ժառանգորդ ենք, բայց նույնը չենք: Մեր հոգիներն առանձնահատուկ են: Մեր փորձառությունները տարբեր ձևով են ազդում մեր վրա: Եվ արդյունքում բոլորս տարբերվում ենք:

Ուրիշներին մեր իսկ ձուլվածքի մասը դաժնալու պարտադրանքի փոխարեն, մենք կարող ենք ուրախանալ տարբերություններով և գնահատել, որ նրանք հարստացնում են մեզ և մեր կյանքը լցնում են անակնկալներով:

Երբեմն, սակայն, մեր ընտանիքի անդամները ընտրություն են կատարում կամ անում են բաներ, որոնք անմիտ, վիրավորական կամ անբարոյական են: Ի՞նչ պետք է անենք այդ դեպքերում:

Չկա մեկ լուծում բոլոր իրավիճակների համար: Ընտանիքների փրկարարները հաջողակ են, քանի որ նրանք խորհուրդ են անում իրենց կողակցի և ընտանիքի անդամների հետ, փնտրում են Տիրոջ կամքը, և

լսում են Սուրբ Հոգու հուշումներին: Նրանք գիտեն, որ այն, ինչ ճիշտ է մի ընտանիքի համար, կարող է ճիշտ չլինել մեկ ուրիշի համար:

Չնայած դրան, կա մեկ բան, որը ճիշտ է բոլոր դեպքերում:

Մորմոնի Գրքում մենք տեղեկանում ենք մարդկանց մասին, ովքեր գտել էին երջանկության գաղտնիքը: Մերունդների ընթացքում «կար ոչ մի հակառակություն. . . և, անկասկած, ավելի երջանիկ ժողովուրդ չէր կարող լինել այն բոլոր ժողովուրդների մեջ, որոնք ստեղծվել էին Աստծո ձեռքով»: Ինչպե՞ս դա հնարավոր եղավ: «Աստծո սիրո շնորհիվ, որը բնակվում էր մարդկանց սրտերում»⁴:

Ինչ խնդիրներ էլ որ ծառացած լինեն ձեր ընտանիքի առջև, ինչ էլ որ դուք անեք դրանք լուծելու համար, լուծման սկիզբը և վերջը գթությունն է՝ Քրիստոսի մաքուր սերը: Առանց այդ սիրո, նույնիսկ առերևույթ կատարյալ ընտանիքները մաքառում են: Այդ սիրով, նույնիսկ մեծ մարտահրավերներ ունեցող ընտանիքները հաջողության են հասնում:

«Գթությունը երբեք չի խափանվի»⁵։
Դա ճշմարիտ է ամուսնությունների փրկելու հարցում։ Դա ճշմարիտ է ընտանիքները փրկելու հարցում։

Մի կողմ դրեք հպարտությունը

Գթության մեծ թշնամին հպարտությունն է։ Հպարտությունը ամուսնությունների ու ընտանիքների մաքառումների ամենամեծ պատճառներից մեկն է։ Հպարտությունը շուտ բռնկվող է, անգութ և նախանձամիտ։ Հպարտությունը չափազանցում է սեփական ուժը և անտեսում է ուրիշների արժանիքները։ Հպարտությունը եսասեր է և դյուրագրգիռ։ Հպարտությունը չարամտություն է տեսնում այնտեղ, որտեղ այն չկա և թաքցնում է սեփական թույլ կողմերը խորամուկս արդարացումներով։ Հպարտությունը անսպասելի է, հոռետես, բարկակց կոտ և անհամբեր։ Իրոք, եթե գթությունը Քրիստոսի մաքուր սերն է, ապա հպարտությունը Մատանայի բնորոշ հատկանիշն է։

Հպարտությունը կարող է համամարդկային թուլություն լինել։ Բայց այն մեր հոգևոր ժառանգության մասը չէ և տեղ չունի Աստծո քահանայություն կրողների մեջ։

Կյանքը կարճ է, եղբայրներ։ Ափսոսանքը կարող է երկար տևել, իսկ մի քանիսը հավերժության մեջ արձագանքող հետևանքներ կունենան։

Ձեր կնոջ կամ երեխաների կամ ծնողների կամ եղբայրների ու քույրերի հանդեպ ձեր վերաբերմունքը կարող է ազդել գալիք սերունդների վրա։ Ի՞նչ ժառանգություն եք ուզում թողնել ձեր սերունդներին։ Կոպտության, զայրույթի, բարկության, վախի, գուցե մեկուսանալու՞ ժառանգություն։ Թե՞ սիրո, խոնարհության, ներողատուության, կարեկցանքի, հոգևոր աճի և միաբանության ժառանգություն։

Բոլորս պետք է հիշենք. «Անողորմ դատաստան պիտի լինի ողորմության չ'անողի վերայ»⁶։

Հանուն ձեր ընտանեկան հարաբերությունների, հանուն ձեր հոգու, խնդրո՞ւմ եմ լինել գթառատ, որովհետև «ողորմութիւնը ցնծում է դատաստանի դէմ»⁷։

Մի կողմ դրեք հպարտությունը։

Ձեր երեխաներից, ձեր կնոջից, ձեր ընտանիքից կամ ձեր ընկերներից անկեղծորեն ներողություն խնդրելը ոչ թե թուլության նշան է, այլ զորության։ Մի՞թե ճիշտ լինելը ավելի կարևոր է, քան սնուցման, բուժման և սիրո միջավայր խթանելը։

Կառուցեք կամուրջներ, ոչ թե քանդեք։

Նույնիսկ այն ժամանակ, երբ դուք մեղավոր չեք, գուցե, հատկապես, երբ դուք չեք մեղավորը, թույլ տվեք, որ սերը հաղթի հպարտությանը։

Եթե այդպես վարվեք, ձեզ հանդիպած ձախողությունները կանցնեն և ձեր սրտում բնակվող Աստծո սիրո շնորհիվ հակառակությունը կվերանա։ Հարաբերությունները փրկելու այդ սկզբունքները կիրառելի են բոլորիս համար, անկախ նրանից, մենք ամուսնացած ենք, թե ամուսնալուծված, այրի ենք, թե ամուրի։ Բոլորս կարող ենք ամուր ընտանիքների փրկարար լինել։

Ամենամեծ սերը

Եղբայրներ՝, մեր ամուսնությունը և մեր ընտանիքը փրկելու ջանքերում, ինչպես որ մյուս բոլոր գործերում, եկեք հետևենք մեր Փրկչի օրինակին։ Փրկիչը շահեց մեր հոգին իր սիրով⁸։ Հիսուս Քրիստոսը մեր Տերն է։ Նրա աշխատանքը մեր աշխատանքն է։ Այն փրկարար աշխատանք է, որը սկսվում է մեր տներից։

Փրկության ծրագրի հյուսվածքում սերը անձնուրաց է և փնտրում է ուրիշների բարեկեցությունը։ Դա այն սերն է, որ մեր Երկնային Հայրն ունի մեր հանդեպ։

Եթե հետամուտ լինենք Փրկչի սիրուն, նա անպայման կօրհնի ու հաջողություն կտա մեր արդար ջանքերին, որպեսզի փրկենք մեր ամուսնություններն ու զորացնենք մեր ընտանիքները։

Թող Տերն օրհնի ձեր անխոնջ ու արդար ջանքերը, որպեսզի դուք հայտնվեք փրկարարների շարքում։ Սա իմ աղոթքն է Հիսուս Քրիստոսի անունով՝ ամեն։ ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Տես Ա Կորնթացիս 13.4–7, տես նաև Մորոնի 7.47։
2. Վարդապետություն և Ուխտեր 64.33
3. Մատթեոս 7.7, Ղուկաս 11.9, 3 Նեփի 14.7։
4. Տես 4 Նեփի 1.15–16։
5. Ա Կորնթացիս 13.8, տես նաև Մորոնի 7.46։
6. James 2:13, English Standard Version.
7. James 2:13, English Standard Version.
8. «Ով հայր հավիտենական», *Հիմներ և մանկական երգեր*, էջ 18։

Նախագահ Հենրի Բ. Այրինգ

Առաջին նախագահության առաջին խորհրդական

Հավերժական ընտանիքներ

*Քահանայության մեր պարտականությունն է պահել մեր ընտանիքները
և մեզ շրջապատող ընտանիքները մեր ուշադրության կենտրոնում:*

Ես ուրախ եմ, որ այս երեկո ձեզ հետ ներկա եմ Հիսուս Քրիստոսի Վերջին Օրերի Սրբերի Եկեղեցու քահանայության ընդհանուր նիստին: Եկեղեցու պատմության մեջ սա հիշարժան պահ է: Հարյուր ութսուներկու տարի առաջ 1834թ-ին Օհայո նահանգի Կիրթլենդ քաղաքում քահանայության բոլոր կրողները միասին հավաքվեցին 14x14 ֆուտ (4.2x4.2 քառակուսի մետր) մակերեսով տարածքում, որտեղ Մարգարե Ջոզեֆ Սմիթն ասաց. «Այս Եկեղեցու

և արքայության ճակատագրի մասին դուք գիտեք այնքան, որքան իր մոր գրկում գտնվող նորածինը: Դուք դեռ չեք ըմբռնում այն . . . Միայն մի բուռ քահանայություն էք տեսնում այստեղ, բայց այս Եկեղեցին կլցնի Հյուսիսային և Հարավային Ամերիկան՝ այն կլցնի ողջ աշխարհը»:¹

110-ից ավել երկրներում միլիոնավոր քահանայություն կրողներ են հավաքվել այս նիստին: Թերևս, Նախագահ Ջոզեֆ Սմիթը կանխատեսել էր այս ժամանակը և այն

փառահեղ ապագան, որը դեռևս մեր առջևում է:

Այսօրվա իմ ուղերձով կփորձեմ նկարագրել այդ ապագան և այն, թե ինչ պետք է անենք, որպեսզի լինենք այն ծրագրի մասը, որը Երկնային Հայրը պատրաստել է մեզ համար: Նա մի ծրագիր է կարգել, որը թույլ է տալիս մեզ կատարելագործվել, զարգանալ ու նմանվել Նրան: Նա արել է դա մեր հանդեպ սիրուց մղված: Ծրագրի նպատակն էր՝ հնարավորություն տալ մեզ հավերժ ապրել, ինչպես մեր Երկնային Հայրն է ապրում: Ըստ Ավետարանի այս ծրագրի՝ մենք պետք է ապրեինք մահկանացու կյանքում, որտեղ մենք կփորձվեինք: Խոստում է տրվել, որ եթե հնազանդվենք ավետարանի օրենքներին և քահանայության արարողություններին, ապա Հիսուս Քրիստոսի Քավության ջնորհիվ մենք կունենանք հավերժական կյանքը, որն ամենամեծն է Նրա պարգևներից:

Հավերժական կյանքն այն կյանքն է, որով ապրում է Աստված՝ մեր Հավերժական Հայրը: Աստված ասել է, որ իր նպատակն է «իրականացնել մարդու անմահությունն ու հավերժական կյանքը» (Մովսես 1:39): Յուրաքանչյուր քահանայություն կրողի հիմնական նպատակն է աջակցել այդ գործին, այսպիսով, օգնելով մարդկանց հասնելու հավերժական կյանքին:

Քահանայության յուրաքանչյուր ջանք և քահանայության

յուրաքանչյուր արարողություն նպատակ ունի օգնելու Երկնային Հոր զավակներին՝ փոխվել Հիսուս Քրիստոսի Քավության միջոցով և դառնալ կատարյալ ընտանիքի անդամներ: Դրանից հետևում է, որ «յուրաքանչյուր տղամարդու հիմնական գործն է հավատալ ավետարանին, պահել պատվիրանները և ստեղծել ու կատարելագործել հավերժական ընտանիք»² և օգնել մյուսներին անելու նույնը:

Քանի որ դա ճշմարիտ է, այն ամենն ինչ անում ենք, պետք է կենտրոնանա հավերժական ամուսնության վրա: Դա նշանակում է, որ մենք պետք է ձգտենք կնքվել մեր հավերժական գուգրնկերոջ հետ Աստծո տաճարում: Մենք նաև պետք է խրախուսենք մյուսներին, որպեսզի կապեն և պահեն այն ուխտերը, որոնք ամուսնուն ու կնոջը կապում են միասին իրենց ընտանիքի հետ՝ այս կյանքում և գալիք աշխարհում:

Ինչո՞ւ է դա այդքան կարևոր բոլորիս համար, լինի ծեր թե երիտասարդ, սարկավազ թե քահանայապետ, որդի թե հայր: Քանի որ քահանայության մեր պարտականությունն է պահել մեր ընտանիքները և մեզ շրջապատող ընտանիքները մեր ուշադրության կենտրոնում: Ցանկացած մեծ որոշում պետք է դիտարկվի այն տեսանկյունից, թե ինչ հետևանքներ այն կթողնի ընտանիքի վրա, որպեսզի այն որակավորվի Երկնային Հոր և Հիսուս Քրիստոսի հետ ապրելու համար: Քահանայության մեր ծառայության մեջ դրանից կարևոր բան չկա:

Թույլ տվեք ինձ պատմել, թե դա ինչ է նշանակում սարկավազի համար, ով այսօր լսում է ընտանիքով կամ իր քվորումի անդամներով:

Հնարավոր է, իր ընտանիքում պարբերաբար չեն անցկացվում կամ անցկացվում են ընտանեկան աղոթքներ կամ հաճախակի ընտանեկան երեկոներ: Եթե նրա հայրը հասկանում է այս պարտականությունը, հավաքում է ընտանիքի անդամներին աղոթքի կամ սուրբ գրությունների ուսումնասիրության համար, սարկավազը կշտապի ժպիտով մասնակցել դրան: Նա կարող

է խրախուսել իր եղբայրներին ու քույրերին իրենց մասնակցությունը բերել և կգովի նրանց դա անելիս: Դպրոցական տարին սկսելուց կամ մեկ այլ պատեհ առիթով նա կարող է օրհնություն խնդրել հորից:

Հնարավոր է, նրա հայրն այդքան էլ հավատարիմ չլինի: Մակայն դա տեսնելու նրա ցանկության և իր հավատքի շնորհիվ երկնքի գործությունները ցած կբերվեն իր շրջապատողների վրա: Նրանք կձգտեն այն ընտանեկան կյանքին, որին ձգտում է այդ սարկավազն իր ողջ սրտով:

Ահարոնյան Քահանայության ուսուցիչն իր տնային ուսուցման հանձնարարությունը կարող է դիտարկել որպես Տիրոջ օգնելու մի հնարավորություն, որի միջոցով կարող է փոխել ընտանիքի անդամների կյանքը: Տերն այդ մասին ակնարկել է Վարդապետություն և Ուխտերում.

«Ուսուցչի պարտականությունն է՝ միշտ հսկել եկեղեցու վրա, լինել նրա հետ և ամրապնդել այն.

Եվ հետևել, որ եկեղեցում չլինի անօրինություն, ոչ կոպտություն միմյանց հանդեպ, ոչ էլ ստալտոսություն, ոչ բամբասանք, ոչ էլ չարախոսություն» (ՎևՈւ 20.53–54):

Նմանապես Ահարոնյան Քահանայության քահանային տրված է այս պարտականությունը.

Քահանայի պարտականությունն է՝ քարոզել, ուսուցանել, մեկնաբանել, հորդորել, մկրտել և հաղորդությունը սպասավորել,

Եվ այցելել յուրաքանչյուր անդամի տուն և հորդորել նրանց, որ

աղոթեն բարձրաձայն և զաղտնի, և կատարեն ընտանեկան բոլոր պարտականությունները» (ՎևՈւ 20.46–47):

Միգուցե, դուք ևս ինձ նման մտածեք, երբ ես երիտասարդ ուսուցիչ ու քահանա էի, թե ինչպես կարող էի կյանքում իրագործել այդ պարտականությունները: Երբեք վստահ չէի, թե ինչպես կկարողանամ հորդորել ընտանիքիս շարժվել հավերժական կյանք տանող ուղղությամբ՝ առանց վիրավորելու կամ քննադատելու տպավորություն թողնելու: Ես սովորեցի, որ միակ հորդորը, որի միջոցով փոխվում են սրտեր, գալիս է Սուրբ Հոգու միջոցով: Դա ավելի հաճախ է տեղի ունենում, երբ վկայում ենք Փրկիչի մասին, ով եղել է և կա կատարյալ ընտանիքի անդամ: Երբ կենտրոնանանք Նրա հանդեպ մեր սիրտ վրա, ներդաշնակությունն ու խաղաղությունը կաճեն մեր այցելած տներում: Սուրբ Հոգին կլինի մեզ հետ, երբ ծառայենք ընտանիքներին:

Երիտասարդ քահանայության կրողը կարող է իր աղոթքի օրինակով, խոսելառճի օրինակով և ընտանիքի անդամներին խրախուսելու օրինակով հիշեցնել նրանց Փրկիչի օրինակն ու ազդեցությունը:

Մի իմաստուն քահանայության ղեկավար ցույց է տվել, թե ինչպես է նա հասկացել այդ սկզբունքը: Նա խնդրեց իմ կրտսեր որդուն կատարել մի տնային ուսուցման այցելություն: Նա ասաց, որ միգուցե ընտանիքը մերժի նրա հորդորը, սակայն ուսուցանեց, որ տղայի պարզ ուսուցումն ու վկայությունը, հավանաբար, կթափանցեն նրանց կարծրացած սրտերը:

Ի՞նչ կարող է երիտասարդ երեցն անել, որպեսզի օգնի հավերժական ընտանիքների կազմավորմանը: Նա կարող է պատրաստվել գնալ միսիա: Նա կարող է ամբողջ սրտով աղոթել, որպեսզի գտնի, ուսուցանի և մկրտի ընտանիքներին: Ես դեռևս հիշում եմ մի վայելչակազմ երիտասարդ տղայի, ով իր գեղեցկուհի կնոջ և երկու փոքր աղջիկների հետ նստած էր իմ և իմ գուգրնկերոջ հետ: Սուրբ Հոգին վկայեց նրանց, որ Հիսուս Քրիստոսի ավետարանը վերականգնվել է: Նրանք այնքան հավատացին, որ

խնդրեցին մեզ օրհնություն տալ իրենց երկու փոքր աղջիկներին, որը նրանք տեսել էին հաղորդության ժողովներից մեկի ժամանակ: Նրանք ցանկություն ունեին, որ իրենց աղջիկներն օրհնություն ստանային, սակայն նրանք դեռևս չէին հասկանում, որ ավելի մեծ օրհնությունները ստանում են միայն Աստծո տաճարներում՝ ուխտեր կապելուց հետո:

Ես դեռևս ցավ եմ ապրում, երբ մտածում եմ այդ գույգի և այդ երկու փոքրիկ աղջիկների մասին, ովքեր, հավանաբար, արդեն մեծացել են և ովքեր չունեն հավերժական ընտանիքի խոստումը: Համենայն դեպս, նրանց ծնողները մի փոքր հասկանում էին այն օրհնությունների մասին, որոնք նրանք կարող էին ստանալ: Հույս ունեմ, որ ինչ-որ կերպ, ինչ-որ տեղ նրանք դեռևս կարող են իրավունք ստանալ կազմել հավերժական ընտանիք:

Մյուս երեցները, ովքեր գնում են միսիա, և ես այցելեցիք այդ փոքր քաղաքը տարիներ անց նրանից հետո, երբ այն այցելեց իմ որդին: Նա և նրա գուգրնկերը գտան համեստ պայմաններում ապրող մի այրի կնոջ, ով ուներ 11 երեխա: Նա ցանկանում էր իր զավակների համար նույն բանը, ինչ դուք եք ցանկանում՝ հավերժական ընտանիք: Այդ ժամանակ, դա

որդուս համար անհնարին կամ առնվազն անհավանական էր թվում:

Այդ այրի կնոջը մկրտությունից տարիներ անց, ես այցելեցի այդ փոքրիկ քաղաքը, և կինը խնդրեց ինձ հանդիպել իր ընտանիքին Եկեղեցում: Ես ստիպված էի երկար սպասել, քանի որ նրա երեխաներից շատերն այդ կնոջ բազմաթիվ թոռների հետ գալիս էին տարբեր հավաքատներից: Որդիներից մեկը հավատարմորեն ծառայում էր եպիսկոպոսությունում և նրա երեխաներից շատերը կապել էին իրենց ուխտերը տաճարում ու նրա հետ կնքվել որպես հավերժական ընտանիք: Երբ հաջողություն մաղթեցի այդ սիրելի քրոջը, նա գրկեց իմ վիզը (նա շատ կարճահասակ էր և հազիվ կարողացավ գրկել իմ վիզը) և ասաց. «Խնդրում եմ, ասա Մատթեոսին վերադառնալ Չիլի մինչև իմ մեռնելը»: Նրան տրվել էր այդ ամենը՝ շնորհիվ հավատարիմ երեցների և Աստծո ամենամեծ պարգևի երջանիկ սպասման:

Իր միսիայից տուն վերադառնալուց հետո կան բաներ, որոնք պետք է երեցն անի, որպեսզի հավատարիմ մնա՝ իր և իր սիրելի մարդկանց համար հավերժական կյանք փնտրելու իր պարտավորվածությամբ: Ժամանակի և հավերժության մեջ

չկա ավելի կարևոր պարտավորվածություն, քան ամուսնությունը: Դուք լսել եք, որ միսիայից անմիջապես հետո խորհուրդ են տալիս ամուսնանալ: Հավատարիմ քահանայության կրողը դա իմաստուն կերպ կանի:

Մտածելով ամուսնության մասին, նա պետք է հասկանա, որ ընտրում է իր երեխաների մորը և այն ժառանգությունը, որը նրանք կունենան: Նա պետք է կատարի իր ընտրությունը ջանասիրաբար փնտրելով և աղոթելով: Նա պետք է համոզվի, որ այն մարդը, ում հետ ամուսնանում է, կիսում է ընտանիքի մասին իր զաղափարները, ամուսնության մասին Տիրոջ նպատակների իր համոզմունքները, և որ նա այն մարդն է, ում նա կվստահի իր երեխաների երջանկությունը:

Նախագահ Ն. Էլդոն Թաները մի իմաստուն խորհուրդ է տվել. «Այն ծնողները, ում ամենից շատ պետք է պատվեք, դա ձեր ապագա երեխաների ծնողներն են: Այդ երեխաներն իրավունք ունեն ունենալ լավագույն ծնողներ, ում դուք կարող եք նրանց տալ՝ մաքուր ծնողներ»:³ Մաքրությունը կլինի ձեր և ձեր երեխաների պաշտպանությունը: Դուք նրանց պարտք եք այդ օրհնությունը:

Այստեղ ներկա են ամուսիններ ու հայրեր, ովքեր ինձ լսում են այս երեկո: Ի՞նչ կարող եք անել: Հույս ունեմ, որ ձեր և ձեր ընտանիքի համար մի օր սելեստիալ արքայությունում ապրելու անհրաժեշտ փոփոխություններ անելու ձեր ցանկությունը կմեծանա: Քահանայության հայր լինելով և ձեր կողքին ունենալով ձեր կնոջը, դուք կարող եք փոխել ձեր ընտանիքի յուրաքանչյուր անդամի սիրտը և խրախուսել նրանց՝ սպասել այդ օրվան: Ընտանիքի հետ միասին դուք պետք է հաճախեք ձեր հաղորդության ժողովներին, դուք պետք է անցկացնեք ընտանեկան ժողովներ, որտեղ Սուրբ Հոգին ներկա կլինի, դուք պետք է աղոթեք ձեր կնոջ և ընտանիքի հետ և պետք է պատրաստվեք ընտանիքի հետ տաճար գնալուն: Դուք նրանց հետ միասին պետք է քայլեք այն ուղով, որը տանում է դեպի հավերժական ընտանիքի տուն:

Դուք պետք է ձեր կնոջն ու երեխաներին վերաբերվեք այնպես, ինչպես Երկնային Հայրն է վերաբերվել ձեզ: Դուք պետք է հետևեք Փրկիչի օրինակին ու առաջնորդությանը, որպեսզի առաջնորդեք ձեր ընտանիքն Իր ձևով:

«Ոչ մի գործություն կամ ազդեցություն չի կարող և չպետք է պահպանվի քահանայության շնորհիվ. միայն համոզումով, երկայնամտությամբ, մեղմությամբ և հեզությամբ և անկեղծ սիրով:

Քարությամբ և մաքուր գիտելիքով, որոնք անչափ մեծացնում են հոգին՝ առանց կեղծավորության ու առանց նենգության,»

Ժամանակին խստությամբ հանդիմանելով, երբ ներշնչվում ես Սուրբ Հոգով. և ապա, դրանից հետո, ավելի մեծ սեր ցույց տալով նրա հանդեպ, ում հանդիմանել ես, չլինի թե նա քեզ իր թշնամին համարի» (Վևու 121.41–43):

Տերը քահանայություն կրող հայրերին ասել է, թե ինչպիսի ամուսիններ նրանք պետք է լինեն: Նա ասում է. «Միմի կնոջը քո ողջ սրտով ու հարիր նրան և ուրիշ ոչ մեկի» (Վևու

42.22): Երբ Տերը դիմում է և ամուսնուն և կնոջը, Նա պատվիրում է. «Շնորհություն մի՛ արա, . . . ոչ էլ նման որևէ բան գործի» (Վևու 59.6):

Երիտասարդների համար Տերը չափանիշ է սահմանել: «Որդիք, հնազանդ եղեք ձեր ծնողներին ամեն բանի մեջ. Վասն զի այդ հաճոյ է Տիրոջը» (Կողոսացիս 3.20), և «պատուիր քո հօրը եւ քո մօրը» (Ելից 20.12):

Երբ Տերը դիմում է ողջ ընտանիքին, Նա խորհուրդ է տալիս սիրել և աջակցել իրար:

Նա ասում է մեզ, որպեսզի «ձգտենք կատարելագործել ընտանիքի յուրաքանչյուր անդամի կյանքը», որպեսզի «ուժեղացնենք թույլին, փրկենք սիրելի մուրթված մարդուն և ուրախանանք նրանց նորոգված հոգևոր ուժով»: ⁴

Տերը նաև պատվիրում է, որ հնարավորության սահմաններում օգնենք մեր մահացած նախնիներին՝ լինելու մեզ հետ հավերժական տանը:

Քահանայապետերի խմբի ղեկավարը, ով ջանասիրաբար օգնել է մարդկանց գտնելու իրենց նախնիներին ու անուններ տանել տաճար, փրկարար ջանքեր է կատարում

մահացածների համար: Գալիք աշխարհում քահանայապետերին և արարողություններն անողներին շնորհակալություն կասեն, քանի որ նրանք չեն մոռացել հոգևոր աշխարհում սպասող իրենց նախնիներին:

Մարգարեն ասել է. «Տիրոջ գործերից ամենակարևոր աշխատանքը, որը դուք երբևէ կանեք, կլինի ձեր տան պատերի ներսում կատարած աշխատանքը: Տնային ուսուցումները, եպիսկոպոսության գործերը և Եկեղեցու այլ գործերը կարևոր են, սակայն ամենակարևոր աշխատանքը ձեր տան պատերի ներսում է»: ⁵

Մեր տանը և քահանայության մեր ծառայության մեջ, իրենցից մեծագույն արժեք կներկայացնեն այն փոքր գործողությունները, որոնք կօգնեն մեզ և այն մարդկանց, ում սիրում ենք, քայլել դեպի հավերժական կյանք: Այդ արարքները կարող են փոքր թվալ այս կյանքում, բայց դրանք կբերեն հավիտենական օրհնություններ հավերժության մեջ:

Եթե հավատարիմ գտնվենք և օգնենք Երկնային Հոր զավակներին գնալ տուն՝ դեպի Նա, մենք արժանի կլինենք այն ողջույններին, որոնք այդքան շատ ցանկանում ենք լսել մեր երկրային ծառայությունն ավարտելուց հետո: Սրանք են խոսքերը. «Լա՛ւ, բարի եւ հաւատարիմ ծառայ, քիչ բաների վերայ հաւատարիմ էիր, ես քեզ շատ բաների վերայ կ'դնեմ. մտիր քո տիրոջ ուրախութիւնը» (Մատթեոս 25.21):

Այդ «շատ բաների» խոստումների թվում են նաև անվերջ սերունդները: Աղոթում եմ, որ մենք արժանի գտնվենք և օգնենք մյուսներին արժանի գտնվելու այդ երկնային օրհնությանը՝ մեր Հոր և Նրա Միությունի Որդի՝ Հիսուս Քրիստոսի տանը: Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. *Եկեղեցու Նախագահների ուսումնական ջոզնիք Սովիթ* (2007), 137:
2. Bruce R. McConkie, in Conference Report, Apr. 1970, 26.
3. N. Eldon Tanner, *Church News*, Apr. 19, 1969, 2.
4. Bruce R. McConkie, in Conference Report, Apr. 1970, 27.
5. Harold B. Lee, *Decisions for Successful Living* (1973), 248–49.

Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոն

Սրբազան պարտք

Քահանայության թանկագին պարզևր իր հետ ոչ միայն հանդիսավոր պարտականություններ է բերում, այլև նաև հատուկ օրհնություններ՝ մեզ և ուրիշների համար:

Իմ սիրելի եղբայրներ, ես աղոթում եմ, որ Հոգին ուղղորդի իմ խոսքերն այս երեկո: Մենք բոլորս կապված ենք մի ընդհանուր թելով: Այդ կապը Աստծո քահանայությունը կրելու և Նրա անունով գործելու վստահությունն է: Մեզ տրվել է սրբազան վստահության: Շատ բան է սպասվում մեզանից:

Վարդապետություն և Ուխտերի 121 բաժնի 36 հատվածում կարդում ենք. «Քահանայության իրավունքներն անբաժանելիորեն կապված են երկնքի զորությունների հետ»: Ինչ հրաշալի պարզ է մեզ տրվել: Մերն է պատասխանատվությունը հսկելու և պաշտպանելու այդ քահանայությունը և արժանի լինելու բոլոր փառահեղ օրհնություններին, որոնք Երկնային Հայրը պահել է մեզ համար և, մեր միջոցով, ուրիշների համար:

Ուր էլ որ գնաք, ձեր քահանայությունը ձեզ հետ է: Արդյոք դուք կանգնա՞ծ եք սուրբ տեղերում: Նախքան ձեզ և ձեր քահանայությունը վտանգի ենթարկելը, այնպիսի տեղերում կամ այնպիսի գործերի մասնակցելով, որոնք արժանի չեն ձեզ կամ քահանայությանը, դադար առեք և մտածեք հետևանքների մասին: Հիշե՛ք, թե ով եք դուք և ինչ

է Աստված ակնկալում, որ դառնաք: Դուք խոստման որդիներ եք: Դուք հզոր տղամարդիկ եք: Դուք Աստծո որդիք եք:

Քահանայության թանկագին պարզևր իր հետ ոչ միայն հանդիսավոր պարտականություններ է բերում, այլև նաև հատուկ օրհնություններ՝ մեզ և ուրիշների համար:

Թող որ մենք, որտեղ էլ հնարավոր է գտնվենք, միշտ արժանի լինենք օգտվելու Նրա զորությունից, որովհետև երբեք չենք իմանա, թե երբ կլինի այն օգտագործելու մեր կարիքն ու մեր հնարավորությունը:

Երկրորդ աշխարհամարտի ժամանակ, ընկերներիցս մեկը ծառայում էր Խաղաղ օվկիանոսի հարավում, երբ նրա ինքնաթիռը խփվեց օվկիանոսի վրա: Նա և անձնակազմի մյուս անդամները պարաշյուտով հաջողությամբ վայր իջան այրվող ինքնաթիռից, փչեցին իրենց լաստանավերը և երեք օր կառչած մնացին այդ լաստանավերին:

Երրորդ օրը նրանք նշմարեցին մի բան, որը նրանց հասկանալով փրկարարական նավ էր: Այն անցավ ու չնկատեց նրանց: Հաջորդ առավոտ այն կրկին անցավ նրանց կողքով ու չնկատեց նրանց: Նրանք սկսեցին հուսահատվել, քանի որ հասկացել էին, որ վերջին օրն էր, որ փրկարարական նավն այդ տարածքում կլիներ:

Այդ պահին Սուրբ Հոգին հուշեց իմ ընկերոջը. «Դու ունես քահանայություն: Հրամայի՛ր, որ փրկարարները գան ու ձեզ վերցնեն»:

Նա հետևեց հուշմանը. «Հիսուս Քրիստոսի անունով և քահանայության իշխանությամբ՝ ե՛տ դարձեք և վերցրե՛ք մեզ»:

Մի քանի ռոպե անց նավը նրանց կողքին էր՝ բարձրացնելով նրանց տախտակամած: Հավատարիմ և արժանի քահանայություն կրողը, իր ծայրահեղ վիճակում, օգտագործեց իր քահանայությունը և օրհնեց իր կյանքը, ինչպեսև ուրիշների կյանքը:

Թող որ մենք վճիռ կայացնենք, այստեղ և հիմա, որ միշտ պատրաստ կլինենք մեր կարիքի ժամի համար, մեր ծառայության ժամի համար, մեր օրհնության ժամի համար:

Ավարտելով քահանայության այս գերագույն նիստը՝ ես հավաստիացնում եմ ձեզ, որ դուք «ընտիր ազգ եք, թագաւորական քահանայութիւն» (Ս. Պետրոս 2.9): Թող որ մենք արժանի լինենք այդ աստվածային պատվին, որի համար իմ ողջ սրտով աղոթում եմ՝ Հիսուս Քրիստոսի՝ մեր Փրկչի անունով՝ ամեն: ■

Կիրակի առավոտյան Նիստ | 3 ապրիլի, 2016

Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնտնի

Ընտրություններ

Մեր կատարած ընտրությունները որոշում են մեր ճակատագիրը

Եղբայրներ և քույրեր, նախքան իմ պաշտոնական ուղերձին անցնելը, ես կցանկանայի հայտարարել չորս նոր տաճարների մասին, որոնք առաջիկա ամիսներին և տարիներին կկառուցվեն հետևյալ վայրերում. Կիտո (Էկվադոր), Հարարե (Չիլի), Բելեմ (Բրազիլիա) և Երկրորդ տաճարը Լիմայում (Պերու):

Երբ 1963-ին դարձա Տասներկու Առաքյալների Քվորումի անդամ, Եկեղեցով մեկ կար միայն 12 գործող տաճարներ: Երկու շաբաթ առաջ Պրովո քաղաքային կենտրոնի տաճարի նվիրագործումից հետո, որը աշխարհով մեկ գործող տաճարների թիվը հասավ 150-ի: Մենք անչափ երախտապարտ ենք այդ սրբազան տներում մեր ստացած օրհնությունների համար:

Այժմ, եղբայրներ և քույրեր ես պատիվ ունեմ այս առավոտ ձեզ

հետ կիսվել մի քանի մտքերով:

Վերջերս մտածում էի ընտրություններ անելու մասին: Գաղտնիք չէ, որ փոքր իրադարձությունները մեծ հետևանքներ կարող են թողնել պատմության մեջ և մարդկանց կյանքում: Մեր կատարած ընտրությունները որոշում են մեր ճակատագիրը:

Երբ նախաերկրային կյանքից մուտք գործեցինք մահկանացու կյանք, մենք մեզ հետ բերեցինք ազատ կամքի իրավունքը: Մեր նպատակն այն է, որ ձեռք բերենք սելեստիալ փառքը և մեր կատարած ընտրությունները, վերջին հաշվով, որոշում են, թե արդյոք մենք կհասնենք մեր նպատակին:

Չեզանից շատերին ծանոթ է Լուիս Քերոլի *Ալիսան հրաշքների աշխարհում* դասական պատմվածքը: Հավանաբար, հիշում եք, որ նա հայտնվում է երկու ճանապարհների

խաչմերուկում, որոնցից յուրաքանչյուրն առաջ է ձգվում, բայց հակառակ ուղղություններով: Երբ նա մտածում է, թե որ կողմ գնար, նա հանդիպում է Չեշիրյան կատվին, ում Ալիսան հարցնում է. «Ո՞ր ճանապարհով պետք է գնամ»:

Կատուն պատասխանում է.

«Դա կախված է նրանից, թե ո՞ր ես ուզում հասնել: Եթե չգիտես, թե ուր ես ուզում հասնել, ապա կարևոր չէ, թե որ ճանապարհով կգնաս»:¹

Ի տարբերություն Ալիսայի, մենք գիտենք, թե ուր ենք գնում և *իրոք* կարևոր է, թե որ ուղղությամբ կգնանք, քանի որ այս կյանքի մեր ճանապարհը կհասցնի հաջորդ կյանքի մեր նպատակակետին:

Թող որ այնպիսի զորեղ հավատք ամրապնդենք մեր մեջ, որը կդառնա մեր ամենաարդյունավետ պաշտպանությունը հակառակորդի ծրագրերի դեմ, մի իրական հավատք, այնպիսի հավատք, որը կօգնի մեզ և կամրապնդի ճիշտ ընտրելու մեր ցանկությունը: Առանց այդպիսի հավատքի մենք ոչ մի տեղ չենք հասնի: Դրա օգնությամբ մենք կիրագործենք մեր նպատակները:

Թեև շատ կարևոր է, որ իմաստուն ընտրություններ անենք, կլինեն պահեր, երբ մենք հիմար ընտրություններ կկայացնենք: Մեր Փրկչի կողմից տրված ապաշխարելու պարզև թույլ կտա կարգավորելու մեր կյանքը, որպեսզի մենք վերադառնանք դեպի այն ճանապարհը, որը մեզ կհանգեցնի սելեստիալ փառքին:

Եկեք խիզախ գտնվենք և չեթարկվենք համընդհանուր կարծիքին: Եկեք կայացնենք դժվարին թվացող ճիշտ ընտրություններ, այլ ոչ թե հեշտ թվացող սխալ ընտրություններ:

Երբ մտածենք ամեն օր կայացրած որոշումների մասին, թե ո՞ր ընտրությանը հետևենք, եթե ընտրենք Քրիստոսին, մենք ճիշտ ընտրություն կկայացնենք:

Իմ սրտաբուխ ու խոնարհ աղոթքն է, որ մենք միշտ այդպես վարվենք, մեր Տեր և Փրկիչ Հիսուս Քրիստոսի անունով՝ ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Մեքերվաժ է Լուիս Քերոլի *Ալիսան հրաշքների աշխարհում* գրքից (1898), 89:

Բոննի Լ. Օսկարսոն

Երիտասարդ կանանց գերագույն նախագահ

Արդյո՞ք ես հավատում եմ

*Եթե այդ ամենը ճշմարիտ է, ուրեմն մենք ունենք հույսի և օգնության
մեծագույն ուղերձը, որ նրբևէ հայտնի է դարձել աշխարհին:*

Սեկ տարի առաջ, մարտի 30-ին փոքրիկ Յուտայի Ամերիքան Ֆորքից Էթան Կարնեսսեկան հիվանդանոց ընդունվեց թոքաբորբ և թոքերի շուրջը հավաքված հեղուկ ախտորոշմամբ: Երկու օր անց նրա վիճակն այնքան ծանրացավ, որ նրան ուղղաթիռով փոխադրեցին Մուլթ Լեյք Սիթիի մանկական հիվանդանոց: Նրա մտահոգված մայրիկին, Միշելին, թույլ տվեցին, որ նստի առջևի նստատեղին և լինի իր որդու կողքին: Նրան ականջակալներ տվեցին, որ կարողանար հաղորդակցվել ուղղաթիռում գտնվողների հետ: Նա լսում էր ինչպես էր բժշկական անձնակազմն աշխատում իր հիվանդ տղայի հետ և լինելով մանկաբույժի քույր, Միշելը բավականին տեղեկացված էր, որպեսզի հասկանար, որ Էթանը գտնվում էր ծանր վիճակում:

Այդ ծանր պահին Միշելը նկատեց, որ թռչում են ուղիղ Դրեյփեր Յուտա տաճարի վրայով: Օղից նա նայեց այդ հարթավարին և կարողացավ տեսնել նաև Ջորդան Ռիվեր տաճարը, Օքլոմ Մաունթին տաճարը և նույնիսկ հեռվում Մուլթ Լեյքի տաճարը: Մի հարց ծագեց

նրա գլխում. «Դու հավատո՞ւմ ես դրան, թե ոչ»:

Նա այսպես է պատմում այդ փորձառության մասին.

«Ես դեռ Երեխաների խմբում և Երիտասարդ կանանց դասարանում սովորել էի տաճարային օրհնությունների և այն մասին, որ «ընտանիքները հավերժ են»: Ընտանիքի մասին այդ ուղերձով ես կիսվել էի

հրաշալի մարդկանց հետ Մեքսիկայում միսիա ծառայելիս: Տաճարում ես կնքվել էի իմ հավերժական ամուսնու հետ ժամանակի և ողջ հավերժության համար: Ես ընտանիքի մասին դասեր էի ուսուցանել, լինելով Երիտասարդ կանանց ղեկավար, իմ երեխաներին պատմել էմ հավերժական ընտանիքի մասին պատմություններ ընտանեկան երեկոների ժամանակ: Ես ԳԻՏԵԻ, բայց արդյո՞ք ես ՀԱՎԱՏՈՒՄ էի դրան: Այդ հարցը գլխումս ծագելուն պես եկավ իմ պատասխանը՝ Հոգին հաստատեց իմ սրտում և մտքում այն պատասխանը, որ ես արդեն ունեի՝ Ես ԻՐՈՔ հավատում էի դրան:

Այդ պահին աղոթքով սիրտս բացեցի իմ Երկնային Հոր առաջ, շնորհակալություն հայտնելով Նրան իմ ունեցած գիտելիքի և համոզմունքի համար, որ ընտանիքներն իրոք հավերժ են: Ես շնորհակալություն հայտնեցի Նրան Իր Որդու Հիսուս Քրիստոսի համար, ով այդ ամենը հնարավոր դարձրեց: Ես շնորհակալություն հայտնեցի Նրան իմ որդու համար, և ասացի իմ Երկնային Հորը, որ եթե Նա ուզում էր, կարող էր իմ փոքրիկ Էթանին Իր երկնային տուն տանել: Ես իմ վստահությունն ամբողջովին դրեցի իմ Երկնային Հոր վրա և գիտեի, որ կրկին տեսնելու էի Էթանին: Ես այնքան երախտապարտ

էի, որ ծայրահեղ պահին գիտելիք ԵՎ հավատ ունեի, որ ավետարանը ճշմարիտ էր: Ես խաղաղություն զգացի»:¹

Էթանը մի քանի շաբաթ անցկացրեց հիվանդանոցում՝ ստանալով բարձրակարգ բուժօգնություն: Այդ օգնությանը միացան հարազատների աղոթքները, ծովը և հավատքը, և նա դուրս գրվեց հիվանդանոցից վերադառնալով տուն՝ իր ընտանիքի մոտ: Նա այսօր ողջ և առողջ է:

Այդ որոշիչ պահին Միշելի համար հաստատվեց այն, որ ինչ նա սովորել էր իր ողջ կյանքում ավելին էր, քան պարզապես բառերը. դա ճշմարտություն է:

Արդյո՞ք մեզ համար երբեմն սովորական են դառնում օրհնությունները, որ մենք ստանում ենք որպես Հիսուս Քրիստոսի Վերջին Օրերի Սրբերի Եկեղեցու անդամներ, չկարողանալով լիովին ընկալել Տիրոջ ճշմարիտ Եկեղեցում աշակերտ լինելու հրաշքը և վեհությունը: Արդյո՞ք մեղավոր ենք, որ չենք գնահատում այս կյանքում մեզ տրված մեծագույն պարգևը: Փրկիչն Ինքն է ուսուցանել. «Եթե պահես իմ պատվիրանները և համբերես մինչև վերջ, դու կունենաս հավերժական կյանք,

պարգև, որը մեծագույնն է Աստծո բոլոր պարգևներից»:²

Մենք հավատում ենք, որ այս Եկեղեցին ավելին է, քան պարզապես լավ վայր, ուր գնում ենք կիրակի օրերին և սովորում՝ ինչպես լինել լավ մարդ: Դա ավելին է, քան պարզապես Քրիստոնեական հաճելի սոցակումբ, որտեղ մենք կարող ենք շփվել լավ բարոյական մարդկանց հետ: Դա պարզապես հրաշալի գաղափարների հավաքածու չէ, որ ծնողները կարող են սովորեցնել իրենց երեխաներին տանը, որպեսզի նրանք լինեն պատասխանատու, լավ մարդիկ: Հիսուս Քրիստոսի Վերջին Օրերի Սրբերի Եկեղեցին շատ ավելին է, քան այդ ամենը:

Մի պահ մտածեք, թե ինչ հիմնարար պնդումներ մենք ունենք որպես կրոն: Մենք հավատում ենք, որ այդ նույն Եկեղեցին, որ Հիսուս Քրիստոսը հիմնադրվել է երկրի վրա, կրկին անգամ վերականգնվել է Աստծո կողմից կանչված մարգարեի կողմից մեր օրերում, և որ մեր ղեկավարները նույն գործությունն ու իշխանությունն են կրում Աստծո անունով գործելու համար, որ վաղեմի Առաքյալներն էին կրում:

Դա կոչվում է Աստծո քահանայություն: Մենք պնդում ենք, որ այս վերականգնված իշխանությամբ կարող ենք ստանալ փրկող արարողությունները, ինչպիսին է մկրտությունը, և միշտ մեզ հետ ունենալ Սուրբ Հոգու մաքրող և սրբագործող պարգևը: Մենք առաքյալներ և մարգարեներ ունենք, որ ղեկավարում և առաջնորդում են այս Եկեղեցին քահանայության բանալիների միջոցով, և մենք հավատում ենք, որ Աստված խոսում է Իր զավակների հետ այդ մարգարեների միջոցով:

Մենք նաև հավատում ենք, որ այս քահանայության գործությունը հնարավոր է դարձնում ուխտեր կապել և արարողություններ ստանալ սուրբ տաճարներում, որոնք մի օր մեզ համար հնարավոր կդարձնեն վերադառնալ Աստծո ներկայություն և Նրա հետ ապրել հավերժ: Մենք պնդում ենք նաև, որ այս գործությամբ, ընտանիքները կարող են միասին կապվել հավերժության համար, երբ զույգերը մտնում են ամուսնության նոր ու հավիտենական ուխտի մեջ սուրբ կառույցներում, որոնք մենք հավատում ենք, որ Աստծո տներն են: Մենք հավատում ենք, որ կարող ենք ստանալ այդ փրկող արարողությունները ոչ միայն մեզ համար, այլև մեր նախնիների համար, ովքեր ապրել են երկրի վրա և հնարավորություն չեն ունեցել մասնակցելու այդ փրկող կարևոր արարողություններին: Մենք հավատում ենք, որ այդ նույն սուրբ տաճարներում կարող ենք փոխանորդների միջոցով արարողություններ կատարել մեր նախնիների համար:

Մենք հավատում ենք, որ Աստծո մարգարեի և Աստծո գործության միջոցով մենք ստացել ենք լրացուցիչ սուրբ գործություններ, որոնք վկայություն են ավելացրել Աստվածաշնչին, հայտարարելով, որ Հիսուս Քրիստոսն աշխարհի Փրկիչն է:

Մենք պնդում ենք, որ Հիսուս Քրիստոսի Վերջին Օրերի Սրբերի Եկեղեցին Աստծո արքայությունն է և միակ ճշմարիտ Եկեղեցին երկրի վրա: Այն կոչվում է Հիսուս Քրիստոսի Եկեղեցի, որովհետև Նա

կանգնած է այս եկեղեցու գլխավերևում, սա Նրա եկեղեցին է, և այս ամենը հնարավոր է Նրա քավող գոհաբերության շնորհիվ:

Մենք հավատում ենք, որ այդ առանձնահատկությունները չենք կարող գտնել այս երկրի վրա ուրիշ ոչ մի տեղում կամ կազմակերպության մեջ: Որքան էլ լավ և անկեղծ լինեն մյուս կրոններն ու եկեղեցիները, դրանցից ոչ մեկը չունի փրկող արարողություններ կատարելու իշխանություն, որոնք կան Հիսուս Քրիստոսի Վերջին Օրերի Սրբերի եկեղեցում:

Մենք այդ ամենի մասին գիտելիք ունենք, բայց *արդյո՞ք մենք հավատում ենք դրանց*: Եթե այդ ամենը ճշմարիտ է, ուրեմն մենք ունենք հույսի և օգնության մեծագույն ուղերձը, որ երբևէ հայտնի է դարձել աշխարհին: Դրանց հավատալը հավերժական նշանակության հարց է մեզ և մեր հարազատների համար:

Հավատալու համար մենք պետք է ավետարանը մեր գլխից տանենք մեր սիրտ: Հնարավոր է պարզապես ապրում ենք ավետարանով, որովհետև դա է մեզանից պահանջվում կամ այդպիսի միջավայրում ենք մեծացել կամ էլ դա դարձել է սովորություն: Ոմանք գուցե չեն զգացել այն, ինչ Բենիամին թագավորի մարդիկ զգացին, հետևելով նրա ազդեցիկ քարոզին. «Նրանք բոլորը միաձայն աղաղակեցին՝ ասելով. Այո՛, մենք հավատում ենք բոլոր խոսքերին, որոնք դու ասել ես մեզ. և նաև, մենք գիտենք դրանց հավաստիության և ճշմարտացիության մասին՝ Ամենակարող Տիրոջ Հոգու շնորհիվ, որը մեր մեջ կամ մեր սրտերում մի գործել փոփոխություն է առաջացրել, այնպես որ մենք այլևս հակված չենք գործելու չարիք, այլ շարունակ գործելու բարիք»:³

Մենք բոլորս պիտի ձգտենք փոխել մեր սիրտը և բուն էությունը, որպեսզի ցանկություն ունենանք ոչ թե հետևել աշխարհի ուղիներին, այլ գոհացնել Աստծուն: Ճշմարիտ դարձրե՞լ գործընթաց է, որը տեղի է ունենում ժամանակի ընթացքում և հավատք գործադրելու կամք է պահանջում:

Դա գալիս է, երբ համացանցի փոխարեն քննում ենք սուրբ գրությունները: Դա գալիս է, երբ մենք հնազանդ ենք Աստծո պատվիրաններին: Դարձի ենք գալիս, երբ ծառայում ենք մեզ շրջապատող մարդկանց: Դա տեղի է ունենում անկեղծ աղոթքի, կանոնավոր տաճար այցելելու և Աստծո կողմից տրված մեր պատասխանատվությունները հավատարմորեն կատարելու արդյունքում: Դրա համար հետևողականություն և ամենօրյա ջանքեր են հարկավոր:

Ինձ հաճախ են հարցնում. «Ո՞րն է այսօր մեր երիտասարդության դեմ ծառացած ամենամեծ խնդիրը»: Ես պատասխանում եմ, որ իմ կարծիքով դա իրենց կյանքում «մեծ ու ընդարձակ շենքի» մշտապես ներկա ազդեցությունն է:⁴ Եթե Մորմոնի Գիրքը գրվել է հատկապես մեր օրերի համար, ապա իրոք որ չենք կարող չնկատել բոլորիս համար Լեքիի տեսիլքում կյանքի ծառի մասին ուղերձների արդիականությունը և ազդեցությունը նրանց, ովքեր մատնացույց էին անում և ծաղրում մեծ ու ընդարձակ շենքից:

Ինձ համար առավել ցավալի է նրանց նկարագրությունը, ովքեր արդեն իսկ խավարի մշուշի միջով նեղ ու անձուկ ճանապարհով իրենց ուղին հարթելով կառչել էին երկաթե ձողից, հասել էին իրենց նպատակին և սկսել էին ճաշակել կյանքի ծառի մաքուր ու համեղ պտղից: Այնուհետև սուրբ գրություններն ասում են, որ մեծ ու ընդարձակ շենքի պճնագեղ հագնված մարդիկ «ծաղրում և մատով ցույց էին տալիս նրանց, ովքեր հասել և ճաշակում էին պտղից»:

Եվ *պտղից համտես անելուց հետո* նրանք ամաչեցին, նրանց պատճառով, ովքեր ծաղրի էին ենթարկում իրենց. և նրանք հեռացան դեպի արգելված ուղիներ և կորան»:⁵

Այս հատվածները նկարագրում են մեզանից նրանց, ովքեր արդեն ունեն Հիսուս Քրիստոսի ավետարանը մեր կյանքում: Անկախ նրանից մենք ծնվել ենք եկեղեցում, թե ստիպված ենք եղել հարթել մեր ուղին խավարի մշուշում այն

գտնելու համար, մենք ճաշակել ենք դրա պտուղը, որը «ամենաթանկն ու ամենաբաղձալին է բոլոր այլ պտուղներից» և ներում ունի հավերժական կյանք պարգևելու մեզ՝ «մեծագույնը Աստծո բոլոր պարգևներից»:⁶ Մենք միայն պետք է շարունակենք ճաշակել այն՝ ուշադրություն չդարձնելով նրանց, ովքեր կծաղրեն մեր համոզմունքները, կուրախանան կասկածներ արտահայտելով կամ ովքեր կփնտրեն եկեղեցու ղեկավարներին և վարդապետությունը: Դա ընտրություն է, որ մենք կայացնում ենք ամեն օր, կասկածի փոխարեն ընտրելով հավատքը: Երեց Մ. Ռասսել Բալլարդը հորդորում է մեզ «մնալ նավի վրա, հագնել փրկարար բաճկոններ և երկու ձեռքով ամուր բռնվել»:⁷

Որպես Տիրոջ ճշմարիտ եկեղեցու անդամներ, մենք արդեն նավի վրա ենք: Մենք կարիք չունենք աշխարհիկ փիլիսոփայությունների մեջ փնտրել ճշմարտությունը, որ մեզ սփոփանք պարգևի, օգնի և ուղղորդի ապահով դուրս բերելով կյանքի փորձություններից: Մենք արդեն ունենք դա: Ինչպես Եթանի մայրիկը ծայրահեղ պահին կարողացավ քննել իր վաղուց ունեցած համոզմունքները և վստահորեն հայտարարել. «Ես հավատում եմ դրան», մենք էլ կարող ենք նույնը անել:

Ես բերում եմ իմ վկայությունը, որ Տիրոջ արքայության մեջ մեր անդամությունն անգին արժեք ունեցող պարգև է: Ես վկայում եմ, որ օրհնությունները և խաղաղությունը, որ Տերը պահել է նրանց համար, ովքեր հնազանդ և հավատարիմ են, անցնում են մարդկային մտքի սահմաններից վեր են: Ես ձեզ հետ եմ թողնում այս վկայությունը Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Personal journal entry shared with Bonnie L. Oscarson.
2. Վարդապետություն և Ուխտեր 14.7:
3. Մոսիա 5.2:
4. 1 Նեփի 8.26:
5. 1 Նեփի 8.27–28, շեշտադրումն ավելացված է:
6. 1 Նեփի 15.36:
7. Մ. Ռասսել Բալլարդ, «Մնացեք նավի մեջ և ամուր բռնվեք» *Լիստինա*, նոյ. 2014, 92:

Եպիսկոպոս Վ. Քրիստոֆեր Վադել

Նախագահող Եպիսկոպոսության Երկրորդ խորհրդական

Խաղաղության օրինաչափությունը

Խաղաղությունը, որը բոլորս էլ փնտրում ենք, պահանջում է մեզանից գործել՝ սովորելով Հիսուս Քրիստոսի մասին, լսելով Նրա խոսքերը և քայլելով Նրա հետ:

Մի քանի տարի առաջ մեր դստերը և փեսային խնդրեցին ուսուցանել Երեխաների Միության հինգ աշխույժ չորսամյա տղաների դասարանում: Մեր դուստրը պետք է դաս ուսուցաներ, իսկ փեսան՝ հետևեր Երեխաների վարքին: Իրենց ուժերի սահմաններում նրանք պիտի խաղաղություն պահպանեին հաճախակի առաջացող քառսային իրավիճակներում, որպեսզի Երեխաներին ուսուցանեն ավետարանի սկզբունքները:

Մի անգամ դասի ժամանակ չորսամյա եռանդուն տղային բազմիցս նկատողություններ անելուց հետո մեր փեսան դասարանից դուրս ուղեկցեց նրան: Երբ դասարանից դուրս եկան և պատրաստվում էին խոսել նրա վարքի և նրա ծնողներին գտնելու անհրաժեշտության մասին, փոքրիկ տղան կանգնեցրեց մեր փեսային՝ նախքան նա կկարողանար որևէ բան ասել և, ձեռքերը վեր բարձրացնելով, ու շատ զգացմունքայնորեն ակամայից ասաց. «Երբեմն ինձ համար պարզապես դժվար է մտածել Հիսուսի մասին»:

Մահկանացու կյանքի մեր ճամփորդության ընթացքում, որքան էլ

փառահեղ լինի մեզ համար նախատեսված վայրը, և որքան էլ ոգևորող լինի ճամփորդությունը, մենք բոլորս էլ ճանապարհին կունենանք փորձություններ ու վիշտ: Երեց Զոգեֆ Բ. Վիրթլինն ուսուցանել է. «Ի վերջո, վիշտը թակում է բոլորի դուռը: Լինի մեկ, թե ավելի անգամ, ամեն ոք տառապում է: Ոչ ոք բացառություն չէ»:¹ Տերն Իր իմաստությամբ ոչ ոքի չի ազատում վշտից կամ տխրությունից»:² Այնուամենայնիվ, այս

ճանապարհը խաղաղությամբ անցնելը մեծամասամբ կախված է այն բանից, թե արդյոք մեզ համար նույնպես դժվար է մտածել Հիսուսի մասին, թե ոչ:

Մտքի խաղաղությունը, խղճի խաղաղությունը և սրտում խաղաղություն ունենալը կախված չեն դժվարություններից ու վշտից խուսափելու մեր ունակությունից: Չնայած մեր անկեղծ աղերսին՝ ոչ բոլոր քամիները կփոխեն իրենց ուղղությունը, ոչ բոլոր հիվանդությունները կբուժվեն, և մենք միգուցե լիովին չհասկանանք յուրաքանչյուր վարդապետություն, սկզբունք կամ գործելակերպ, որ ուսուցանվել են մարգարեների, տեսանողների և հայտնողների կողմից: Այնուամենայնիվ, մեզ խաղաղություն է խոստացված՝ համապատասխան պայմաններում:

Հովհաննեսի ավետարանում Փրկիչն ուսուցանել է, որ անկախ կյանքի դժվարություններից՝ մենք կարող ենք ուրախ լինել, մենք կարող ենք հուսալ, և մենք չպիտի վախենանք, քանի որ Նա հայտարարել է. «*Ինձանում* խաղաղություն կունենաք»:³ Հավատքն առ Հիսուս Քրիստոսը և Նրա քավիչ զոհաբերությունը միշտ կլինի ավետարանի առաջին սկզբունքը և հիմքը, որի շնորհիվ հույս ունենք ձեռք բերել «խաղաղություն այս աշխարհում և հավերժական կյանք՝ զավիչ աշխարհում»:⁴

Կյանքի ամենօրյա դժվարությունների մեջ խաղաղություն փնտրելու համար մեզ տրվել է մի պարզ

օրինաչափություն՝ կենտրոնացած պահել մեր մտքերը Փրկիչի վրա, ով ասել է. «Մովորիի ինձանից և լսիր իմ խոսքերը. քայլիր իմ Հոգու հեզությանմ, և դու խաղաղություն կունենաս ինձանում: Ես Հիսուս Քրիստոսն եմ»:⁵

Մովորիի, լսիր և քայլիր՝ երեք քայլեր, որ ուղեկցվում են խոստումով:

Առաջին քայլը՝ «Մովորիի ինձանից»

Եսայիայում մենք կարդում ենք. «Եւ շատ ժողովուրդներ կգնան եւ կասեն. Եկէք վեր գնանք Եհովայի սարը, Հակոբի Աստուծոյ տունը, եւ նա կտվորեցնէ մեզ իր ճանապարհները»:⁶

Մինչ աշխարհում կառուցվող տաճարների թիվը գնալով մեծանում է, մենք սովորում ենք Հիսուս Քրիստոսի և Հոր ծրագրում որպէս այս աշխարհի Արարիչ, որպէս մեր Փրկիչ և Քավիչ և որպէս մեր խաղաղության աղբյուր Նրա ունեցած դերի մասին:

Նախագահ Թոմաս Մ. Մոնսոնն ուսուցանել է. «Աշխարհը կարող է լինել բարդ ու դժվարին տեղ, որտեղ մենք ապրում ենք: . . . Երբ դուք և ես գնում ենք Աստծո սուրբ տուն, հիշում ենք այնտեղ կապած մեր ուխտերը, մենք ավելի տոկուն ենք դառնում՝ կրելու ամեն փորձություն և հաղթահարելու ամեն գայթակղություն: Այս սրբավայրում մենք խաղաղություն ենք գտնում»:⁷

Մի քանի տարի առաջ Հարավային Ամերիկայում ծառայելու ընթացքում ցցի համաժողովի ժամանակ ես հանդիպեցի մի գույզի, որը սգում էր իրենց նորածին որդու մահը:

Առաջին անգամ Եղբայր Թամի-րին հանդիպեցի համաժողովի հարցազրույցի ժամանակ և իմացա նրա կորստի մասին: Մինչ գրուցում էինք, նա կիսվեց, որ ոչ միայն խորապես վշտացած էր իր որդու մահվան պատճառով, այլ նաև թևաթափ էր եղել այն մտքից, որ այլևս երբեք չէր տեսնելու նրան: Նա բացատրեց, որ մկրտությունից հետո նրանք բավականաչափ գումար էին խնայել լոկ մեկ անգամ տաճար գնալու համար մինչև իրենց փոքրիկ տղայի ծնվելը, որտեղ կնքվել էին որպես գույզ, իսկ իրենց երկու դուստրերն էլ կնքվել էին իրենց հետ: Ապա նա նկարագրեց, թե ինչպես էին գումար խնայում

կրկին տաճար մեկնելու համար, սակայն չէին կարողացել դեռևս կնքվել նաև իրենց տղայի հետ:

Նկատելով հնարավոր թյուրիմացությունը՝ ես բացատրեցի, որ նա իսկապես կրկին կտեսներ իր որդուն, եթե հավատարիմ մնար, քանի որ կնքման արարողությունը, որը կապել էր նրան իր կնոջ ու դուստրերի հետ, նաև կարող էր կապել իրեն իր որդու հետ, ով ծնվել էր ուխտի մեջ:

Խիստ զարմացած՝ նա հարցրեց, թե արդյոք դա իսկապես ճիշտ էր, և երբ ես հաստատեցի այն, նա հարցրեց, թե արդյոք կկամենայի խոսել իր կնոջ հետ, ով իր որդու մահից հետո մխիթարություն չէր գտնում այդ երկու շաբաթների ընթացքում:

Կիրակի առավոտյան համաժողովից հետո ես հանդիպեցի Քույր Թամի-րին և բացատրեցի այս փառավոր վարդապետությունը նաև նրան: Չնայած նրա կորստի ցավը դեռ թարմ էր, սակայն հույսի մի շող աչքերում նա լացակույմաճ հարցրեց. «Ես իսկապես՞ կկարողանամ կրկին գրկել իմ փոքրիկ տղային: Նա իսկապես՞ իմ կլինի հավիտյան»: Ես վստահեցրի նրան, որ եթե նա պահեր իր ուխտերը, տաճարում գտնվող կնքման գործությունը, որը գործում էր Հիսուս Քրիստոսի իշխանության շնորհիվ, նրան իսկապես թույլ կտար կրկին

լինել իր որդու հետ և գրկել նրան:

Քույր Թամի-րին, չնայած վշտաբեկ՝ իր որդու մահվան պատճառով, հեռացավ երախտագիտության արցունքներն աչքերին և խաղաղությանմ լցված՝ տաճարի սրբազան արարողությունների շնորհիվ, որոնք հնարավոր են դարձվել մեր Փրկիչի ու Քավիչի միջոցով:

Ամեն անգամ, երբ այցելում ենք տաճար, ամեն բան լսելիս, անելիս և ասելիս, ամեն արարողությանը մասնակցելիս և յուրաքանչյուր ուխտ կապելիս, մենք դառնում ենք դեպի Հիսուս Քրիստոս: Մենք խաղաղություն ենք զգում, երբ լսում ենք Նրա խոսքերը և սովորում Նրա օրինակից: Նախագահ Գորդոն Բ. Հինքլին ուսուցանել է. «Գնացեք Տիրոջ տուն և այնտեղ զգացեք Նրա Հոգին ու հաղորդակցվեք Նրա հետ և դուք կզգաք խաղաղություն, որն ուրիշ ոչ մի տեղ չէք գտնի»:⁸

Երկրորդ քայլը՝ «Լսիր իմ խոսքերը»

Վարդապետություն և Ուխտերում մենք կարդում ենք. «Լինի դա իմ իսկ ձայնով, թե իմ ծառաների ձայնով՝ միևնույն է»:⁹ Սկսած Ադամի օրերից մինչև մեր ներկայիս մարգարեն՝ Թոմաս Սպենսեր Մոնսոնը, Տերը խոսել է Իր լիազորված ներկայացուցիչների միջոցով: Նրանք, ովքեր ընտրում են լսել և ականջ դնել Տիրոջ խոսքերին, ինչպես տրվում են Նրա մարգարեների միջոցով, ապահովություն և խաղաղություն կգտնեն:

Մորմոնի Գրքում մենք գտնում ենք բազմաթիվ օրինակներ, թե որքան կարևոր է հետևել մարգարեի խորհրդին և կանգնել մարգարեի հետ, ներառյալ մի դաս, որը սովորում ենք Լեքիի կենաց ծառի տեսիլքից, որը գտնվում է 1 Նեփի գլուխ 8-ում: Մեծ և ընդարձակ շենքը երբեք ավելի մարդաշատ չի եղել կամ դրա բաց պատուհաններից եկող աղմուկը՝ ավելի մոլորեցնող, ծաղրող և շփոթեցնող, քան մեր օրերում: Այս հատվածներում մենք կարդում ենք մարդկանց երկու խմբերի և շենքից եկող աղաղակներին տրված նրանց արձագանքների մասին:

Սկսած հատված 26-ից, մենք կարդում ենք.

«Եվ ես նույնպես աչք ածեցի շուրջ բոլորս և տեսա, ջրի գետի մյուս կողմում, մեծ ու ընդարձակ մի շենք. . . .

Եվ այն լի էր մարդկանցով՝ . . . և նրանք զբաղված էին ծաղրելով և մատով ցույց տալով դեպի նրանց, ովքեր հասել և ճաշակում էին պտղից:

Եվ պտղից *հասնոնես աննիոց* հետո նրանք ամաչեցին, նրանց պատճառով, ովքեր ծաղրի էին ենթարկում իրենց. և նրանք հեռացան դեպի արգելված ուղիներ և կորան»:¹⁰

Հատված 33-ում մենք կարդում ենք նրանց մասին, ովքեր այլ կերպ արձագանքեցին շենքից եկող հեղնանքին ու ծաղրին: Լեքի մարգարեն բացատրում է, որ շենքում եղողները «ուղղեցին արհամարհանքի մատը դեպի ինձ և նրանց, ովքեր նույնպես *ճաշակում էին* պտղից. բայց մենք ուշադրություն չդարձրեցինք նրանց վրա»:¹¹

Հիմնական տարբերությունը, որն ամկա է նրանց միջև, ովքեր ամաչեցին, հեռացան և կորան, և նրանց միջև, ովքեր ուշադրություն չդարձրեցին նրանց վրա, ովքեր ծաղրում էին իրենց և կանգնեցին մարգարեի կողքին, գտնվում է երկու արտահայտություններում. առաջինը՝ *«հասնոնես աննիոց»* և երկրորդը՝ «նրանց, ովքեր *ճաշակում էին*»:

Առաջին խումբը հասավ ծառի մոտ, որոշ ժամանակ կանգնեց մարգարեի կողքին, սակայն միայն *հասնոնես* պտղից: Նրանք չշարունակեցին ուտել և թույլ տվեցին, որ շենքից եկող ծաղրը ազդի իրենց վրա, հեռացնելով նրանց մարգարեից և տանելով դեպի արգելված ուղիներ, որտեղ նրանք կորան:

Ի հակադրություն նրանց, ովքեր համոտես արեցին և հեռացան, կային նրանք, ովքեր շարունակ *ճաշակում էին* պտղից: Այս անհատներն ուշադրություն չդարձրին շենքի իրարանցմանը, կանգնեցին մարգարեի կողքին և վայելեցին դրանից բխող անվտանգությունն ու խաղաղությունը: Տիրոջ և Նրա ծառաների հանդեպ ունեցած մեր պարտավորությունը չի կարող լինել թերի: Այլապես մենք խոցելի կլինենք նրանց կողմից, ովքեր փորձում են զրկել մեզ մեր խաղաղությունից: Երբ մենք լսում

ենք Տիրոջ Իր լիազորված ծառաների միջոցով, մենք կանգնում ենք սուրբ տեղերում և չենք շարժվում:

Հակառակորդն առաջարկում է կեղծ լուծումներ, որոնք, թվում է, թե տալիս են պատասխաններ, սակայն մեզ ավելի են հեռացնում խաղաղությունից, որը փնտրում ենք: Նա առաջարկում է խաբկանք, որն ունի իրական տեսք և ապահովություն է ներշնչում, սակայն, ի վերջո, ինչպես մեծ ու ընդարձակ շենքը, կքանդվի՝ կործանելով բոլորին, ովքեր խաղաղություն են փնտրում դրա պատերի ներսում:

Մանկական երգի պարզության մեջ կա ճշմարտություն. «Մարգարեի խոսքերն են՝ Պահեք պատվիրանները: Սրանում կա *ապահովություն* և *խաղաղություն*»:¹²

Երրորդ քայլը՝ «Քայլի իմ Հոգու հնգության»:

Որքան էլ հեռացած լինենք ճանապարհից, Փրկիչը հրավիրում է մեզ վերադառնալ և քայլել Իր հետ: Հիսուս Քրիստոսի հետ քայլելու այս հրավերը Նրա հետ Գեթսեմանի, ապա Գողգոթա և այդտեղից էլ Պարտեզի Գերեզման գնալն է: Դա հրավեր է՝ ակնանտես լինելու և զգալու Նրա մեծ, քաղիչ զոհաբերությունը, որի հասանելիությունն այնքան անհատական է, որքան անսահման է: Դա ապաշխարելու, Նրա մաքրագործող զորությանն ապավինելու և Նրա սիրառատ, պարզված ձեռքը բռնելու հրավեր է: Դա խաղաղություն ունենալու հրավեր է:

Մենք բոլորս էլ մեր կյանքում ինչ-որ մի պահ զգացել ենք ցավ ու կսկիծ, որոնք կապված են մեղքի ու օրինազանցության հետ, քանի որ «եթե ասենք թե մեղք չունինք, մեր անձերը խաբում ենք եւ ճշմարտությունը չկայ մեզանում»:¹³ Այնուամենայնիվ, «եթե [մեր] մեղքերը կրկնակի կարմիրի պես լինին», եթե մենք գործադրենք Հիսուս Քրիստոսի Քավությունը և քայլենք Նրա հետ անկեղծ ապաշխարության միջոցով, «ձիւնի պէս պիտի սպիտականան»:¹⁴ Չնայած մենք ծանրաբեռնված ենք եղել մեղքի զգացումով, մենք ձեռք կբերենք խաղաղություն:

Ալմա Կրտսերը ստիպված եղավ խոստովանել իր մեղքերը, երբ նրան այցելեց Տիրոջ հրեշտակը: Նա նկարագրել է իր փորձառությունը հետևյալ բառերով.

«Իմ հոգին ծայրաստիճան տակնուվրա էր եղել և պրկվել բոլոր իմ մեղքերից:

. . . Այո, ես տեսա, որ ես ապստամբել էի Աստծո դեմ, և որ ես չէի պահել նրա սուրբ պատվիրանները»:¹⁵

Նրա մեղքերը լուրջ էին, և այս ծանր փորձության մեջ նա շարունակում է.

«Ես հիշեցի նաև լսած լինելս՝ իմ հոր մարգարեանալ ժողովրդին, մի Հիսուս Քրիստոսի, մի Աստծո Որդու գալստյան վերաբերյալ՝ քավելու համար աշխարհի մեղքերը:

. . . Ես գոչեցի իմ սրտում. Ո՛վ Հիսուս, դու, Աստծո Որդի, ողորմություն ունեցիր իմ հանդեպ»:¹⁶

«Եվ ոչ մի դեպքում ես չստացա մեղքերի թողություն, մինչև ես

չաղաղակեցի առ Տերը՝ Հիսուս Քրիստոսը, ողորմության համար: Բայց ահա, ես աղաղակեցի առ նա, և *ես գտա խաղաղություն իմ հոգում*:¹⁷

Ալմայի նման մենք էլ խաղաղություն կգտնենք մեր հոգիներում, եթե քայլենք Հիսուս Քրիստոսի հետ, ապաշխարենք մեր մեղքերը և կիրառենք Նրա ապաքինող գործությունը մեր կյանքում:

Խաղաղությունը, որը բոլորս էլ փնտրում ենք, պահանջում է ավելին, քան ցանկություն: Այն պահանջում է մեզանից գործել՝ սովորելով Նրա մասին, լսելով Նրա խոսքերը և քայլելով Նրա հետ: Միգուցե մենք չունենանք մեր շրջապատում կատարվող ամեն բան վերահսկելու կարողություն, սակայն մենք կարող ենք վերահսկել, թե ինչպես ենք կիրառում խաղաղության օրինաչափությունը, որը տվել է Տերը, օրինաչափություն, որը հեշտացնում է Հիսուսի մասին հաճախ մտածելը:

Ես վկայում եմ, որ Հիսուս Քրիստոսն է «ճանապարհը եւ ճշմարտությունը եւ կեանքը»,¹⁸ և որ միայն Նրա միջոցով մենք կարող ենք ձեռք բերել իրական խաղաղություն այս կյանքում և հավերժական կյանք՝ գալիք աշխարհում: Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Ջոզեֆ Բ. Վիրթլին, «Ինչ էլ որ լինում է, սիրիր այն», *Լիստոն*, նոյ. 2008, 27:
2. Ջոզեֆ Բ. Վիրթլին, «Ինչ էլ որ լինում է, սիրիր այն», 26:
3. Հովհաննես 16.33, շեղագրերն ավելացված են:
4. Վարդապետություն և Ուխտեր 59.23:
5. Վարդապետություն և Ուխտեր 19.23–24:
6. Եսայիա 2.3:
7. Թոմաս Ս. Մոնտոն, «Սուրբ Տաճար՝ փարոս աշխարհին», *Լիստոն*, մայիս 2011, 93:
8. Gordon B. Hinckley, in “Rejoice in the Blessings of the Temple,” *Liahona*, Dec. 2002, 33.
9. Վարդապետություն և Ուխտեր 1.38:
10. 1 Նեփի 8.26–28, շեղագրերն ավելացված են:
11. 1 Նեփի 8.33, շեղագրերն ավելացված են:
12. «Պահեք պատվիրանները», *Մանկական երգարան*, 147, շեղագրերն ավելացված են:
13. Ս Հովհաննես 1.8:
14. Եսայիա 1.18:
15. Ալմա 36.12–13:
16. Ալմա 36.17–18:
17. Ալմա 38.8 շեղագրերն ավելացված են:
18. Հովհաննես 14.6:

Երևց Դ. Թոդ Զրիստոֆերսոն
Տասներկու Առաքյալների Քվորում

Հայրեր

Այսօր ես կկենտրոնանամ այն լավի վրա, որոնք տղամարդիկ կարող են կատարել ամենակարևոր դերերն իրականացնելիս՝ որպես ամուսին և որպես հայր:

Այսօր ես կխոսեմ հայրերի մասին: Հայրերը հիմնարար դեր ունեն երջանկության աստվածային ծրագրում, և ես ցանկանում եմ քաջալերել նրանց, ովքեր ջանում են լավագույնս կրել այդ կոչումը: Հայրությունը և հայրերի փառաբանումն ու քաջալերումը որևէ մեկին ամաչեցնելու կամ անտեսելու նպատակ չունի: Այսօր ես պարզապես կկենտրոնանամ այն լավի վրա, որոնք տղամարդիկ կարող են կատարել ամենակարևոր դերերն իրականացնելիս՝ որպես ամուսին և որպես հայր:

Դեյվիդ Բլանքենհորնը՝ «*Անհայր Մեներիկա*» գրքի հեղինակը, նկատում է. «Այսօր ամերիկյան

հասարակությունը հիմնովին բաժանված է և հակասական վերաբերմունք ունի հայրության գաղափարին: Որոշ մարդիկ նույնիսկ չեն էլ հիշում այդ մասին: Ոմանց համար դա ցավոտ հարց է: Ոմանք էլ, այդ թվում նաև ընտանիքի վերաբերյալ ուսումնասիրություններ կատարող մի քանի գիտնականներ, անտեսում են այն կամ արհամարհանքով վերաբերվում: Շատերն էլ առանձնապես դեմ չեն, ոչ էլ առանձնապես նվիրված են այդ գաղափարին: Շատ մարդիկ կցանկանային, որ մենք պահպանեինք այն, սակայն կարծում են, որ մեր հասարակությունը պարզապես այլևս չի կարող կամ չի անի դա»:¹

Որպես Եկեղեցի, մենք հավատում ենք հայրերին: Մենք հավատում ենք «տղամարդու այն կատարելատիպին, ով իր ընտանիքը դնում է առաջին տեղում»: ² Մենք հավատում ենք, որ «ըստ աստվածային ծրագրի՝ հայրերը պետք է ղեկավարեն իրենց ընտանիքները սիրով ու առաքինությամբ և պատասխանատու լինեն ապահովելու ընտանիքի կենսական կարիքներն ու պաշտպանությունը»: ³ Մենք հավատում ենք, որ իրար լրացնելով, ընտանեկան պարտականությունները կատարելիս «հայրերն ու մայրերը պարտավոր են օգնել միմյանց որպես հավասար գործընկերներ»: ⁴ Մենք հավատում ենք, որ բոլորովին էլ ավելորդ չէ նշել, որ հայրերը առանձնահատուկ ու անփոխարինելի են:

Ումանք հայրության լավ կողմերը տեսնում են հասարակական առումով որպես մի բան, որը պարտավորեցնում է տղամարդկանց իրենց ժառանգների հանդեպ, մղելով նրանց լինել լավ քաղաքացիներ և մտածել ուրիշների կարիքների մասին, լրացնելով

Հայրերը սեր են դրսևորում, երբ աշխատում են և սատարում իրենց ընտանիքներին:

Հայրությունը զոհաբերություն է պահանջում, բայց այն նաև անզուգական բավարարվածության աղբյուր է հանդիսանում:

«զավակների համար կատարած մայրական ներդրումները հայրական ներդրումներով: . . . Կարճ ասած, տղամարդկանց համար շատ կարևոր է հայր լինելը: Երեխաների համար շատ կարևոր է հայր ունենալը: Հասարակության համար շատ կարևոր է հայրեր դաստիարակելը»: ⁵ Մինչդեռ այս մտքերն իրապես ճիշտ են ու կարևոր, մենք գիտենք, որ հայրությունը շատ ավելին է, քան հասարակական կառույցը կամ էվոլյուցիայի արդյունքը: Հոր դերն ունի աստվածային բնույթ՝ սկսած Երկնային Հորից, իսկ այս մահկանացու միջավայրում՝ Հայր Ադամից:

Հայրության կատարյալ աստվածային օրինակը մեր Երկնային Հայրն է: Նրա բնավորությունը և հատկանիշները ներառում են մեծ բարություն և կատարյալ սեր: Նրա գործը և փառքը Իր զավակների զարգացումը, երջանկությունը և հավերժական կյանքն են: ⁶ Հայրերն այս ընկած աշխարհում չեն կարող հավակնել, նույնիսկ համեմատվել Բարձրյալի հետ, սակայն առավելագույնս ձգտում են նմանվել Նրան, և նրանք իսկապես կատարում են Նրա գործը: Նրանք արժանացել են բացառիկ ու ողջամիտ վստահության:

Հայրությունը օգնում է մեզ՝ որպես տղամարդիկ, բացահայտել մեր իսկ թույլությունները և կատարելագործվելու անհրաժեշտությունը: Հայրությունը պահանջում է զոհաբերություն, սակայն այն նաև բավականության և ուրախության անզուգական աղբյուր է: Կրկին, կատարյալ օրինակը մեր Երկնային Հայրն է, ով այնպես սիրեց մեզ՝ Իր հոգեղեն զավակներին, որ տվեց Իր Միածին Որդուն՝ մեր փրկության և վեհացման համար: ⁷ Հիսուսն ասել է. «Ոչ ով նորանից ավելի մեծ սեր չունի, որ մեկն իր անձը դնե իր բարեկամների համար»: ⁸ Հայրերը արտահայտում են այդ սերը, երբ օրեցօր դնում են իրենց կյանքը՝ աշխատելով ծառայել և աջակցել իրենց ընտանիքներին:

Իհարկե, հոր աշխատանքի կարևորագույն մասն է՝ դարձնել իր զավակների սրտերը իրենց

Երկնային Հայրը: Եթե իր օրինակի, ինչպես նաև իր խոսքերի միջոցով հայրը կարողանա ցուցադրել, թե ամօրյա կյանքում ինչպես կարելի է հավատարիմ լինել Աստծուն, այդ հայրը իր զավակներին կտա բանալին՝ խաղաղություն գտնելու այս կյանքում և հավերժական կյանք՝ գալիք աշխարհում: ⁹ Հայրը, ով սուրբ գրություններ է կարդում իր երեխաների համար և նրանց հետ միասին, ծանոթացնում է նրանց Տիրոջ ձայնի հետ: ¹⁰

Սուրբ գրություններում բազմիցս կրկնվում և շեշտվում է երեխաներին ուսուցանելու ծնողի պարտականությունը:

«Եվ բացի այդ, որքան որ ծնողները երեխաներ ունեն Միոնում կամ նրա կազմակերպված ցցերում, որոնց չեն ուսուցանում, որպեսզի մինչև ութ տարեկանը նրանք հասկանան վարդապետությունն ապաշխարության, հավատքի՝ առ Քրիստոսը՝ կենդանի Աստծո Որդին, և մկրտության ու ձեռնադրմամբ Սուրբ Հոգու պարգևի, մեղքը լինի ծնողների գլխին: . . .

Եվ նրանք նաև պետք է իրենց երեխաներին ուսուցանեն աղոթել և ուղիղ քայլել Տիրոջ առաջ »: ¹¹

1833 թվականին Տերը հանդիմանեց Առաջին Նախագահության անդամներին՝ իրենց զավակներին ուսուցանելու պարտականությանն անբավարար ուշադրություն դարձնելու համար: Նրանցից մեկին Նա ասաց հետևյալը. «Դու քո երեխաներին լույս և ճշմարտություն չես ուսուցանում՝ պատվիրանների համաձայն. և այն չարագործը դեռևս գործություն ունի քո վրա, և դա է քո չարչարանքի պատճառը»: ¹²

Հայրերը պետք է յուրաքանչյուր սերնդում կրկին ու կրկին ուսուցանեն Աստծո օրենքը և գործերը: Ինչպես հայտարարել է Սաղմոսացը.

«Նա վկայություն հաստատեց Յակոբի մեջ եւ օրենք դրաւ Իսրայելի մէջ. այն որ պատուիրեց մեր հայրերին որ սովորեցնեն իրանց որդկանցը:

Որպեսզի իմանայ նոր սերունդը՝ այն որդիքը որ կծնուիմ. վեր կենան եւ իրանց որդկանցը պատմեն:

Որ նորանք իրանց յոյսը Աստուծոյ վերայ դնեն, եւ չմոռանան Աստուծոյ գործերը, եւ նորա պատուիրանքները պահեն»:¹³

Ավետարանն ուսուցանելու պարտականությունն իհարկէ կրում են և հայրերը, և մայրերը, սակայն Տէրը պարզ ասում է, որ հայրերից ակնկալում է դարձնել դա առաջնահերթություն: (Եկեք նաև հիշենք, որ իրար հետ զրուցելը, աշխատելը, խաղալը և լսելը ուսուցանելու կարևոր տարրերն են:) Տէրն ակնկալում է հայրերից օգնել իրենց զավակներին ձևավորվել, իսկ երեխաներն ուզում են և կարիք ունեն օրինակի:

Ես ինքս օրինված եմ եղել, ունենալով օրինակելի հայր: Հիշում եմ, երբ մոտ 12 տարեկան էի, հայրս դարձավ քաղաքի խորհրդի թեկնածու մեր բավականին փոքր համայնքում: Նա մեծ նախընտրական քարոզարշավ չկազմակերպեց: Ես հիշում եմ, որ հայրս հանձնարարեց ինձ և եղբայրներիս դռնեղոտ անցնել ու թռուցիկներ բաժանել, հորդորելով մարդկանց քվեարկել Պոլ Քրիստոֆերսոնի օգտին: Շատերը, ում ես տվեցի թռուցիկները, նշեցին, որ Պոլը լավ ու ազնիվ մարդ է, և նրանք խնդիր չեն ունենա քվեարկելու նրա օգտին: Մի րոպե լցվել էր հորս հանդեպ ունեցած հպարտության զգացումով: Այն ինձ վստահություն տվեց և ցանկություն՝ հետևելու իր օրինակին: Նա կատարյալ չէր, ոչ ոք կատարյալ չէ, սակայն նա անկեղծ էր, բարի ու լավ օրինակ իր որդու համար:

Կարգապահությունը և թերությունների շտկումը ուսուցման մասն են կազմում: Ինչպես ասել է Պողոսը. «Որովհետեւ Տէրը իրան սիրածին խրատում է»:¹⁴ Սակայն կարգավարժելիս հայրը պետք է ցուցաբերի հատուկ հոգատարություն, բացառելով որևէ բռնություն, որը երբեք արդարացում չունի: Դիտողություններ անելիս հայրը պետք է մղվի սիրուց և Մուրբ Հոգու առաջնորդությունից:

«Ժամանակին խստությամբ հանդիմանելով, երբ ներշնչվում ես Մուրբ Հոգով, և ապա, դրանից հետո, ավելի մեծ սեր ցույց տալով նրա հանդեպ, ում հանդիմանել ես, չլինի թե նա

քեզ իր թշնամին համարի»:

Որպեսզի նա իմանա, որ քո հավատարմությունն ավելի ամուր է, քան մահվան կապանքները»:¹⁵

Կարգավարժումն, ըստ աստվածային օրինաչափության, պահանջում է ոչ թե պատժել, այլ օգնել սիրելիին ինքնատիրապետում զարգացնելիս:

Տէրն ասել է. «Բոլոր երեխաները, մինչ չափահաս դառնալը, իրենց ապրուստի համար իրավունք ունեն աջակցություն ստանալ իրենց ծնողների կողմից»:¹⁶ Հաց վաստակելը սուրբ գործ է: Ընտանիքի կարիքները հոգալը, չնայած այն հիմնականում պահանջում է մի քանի ժամ անցկացնել ընտանիքից հեռու, անհամատեղելի չէ հայրության հետ: դա լավ հայր լինելու էությունն է. «Աշխատանքը և ընտանիքը իրար լրացնող պարտականություններ են»:¹⁷ Մա, իհարկէ, չի արդարացնում այն տղամարդուն, ով անտեսում է իր ընտանիքին իր կարիերայի կամ այլ ծայրահեղության պատճառով, մեկին, ով ջանք չի գործադրում և հակված է դնել իր պարտականությունները ուրիշների վրա: Ինչպես ասել է Բենիամին թագավորը.

«Դուք չեք հանդուրժի, որ ձեր զավակները քաղցած կամ մերկ շրջեն. ոչ էլ կհանդուրժեք, որ նրանք զանց ամեն Աստծո օրենքները, և կովեն ու վիճեն միմյանց հետ: . . .

Բայց դուք կսովորեցնեք նրանց՝ քայլել ճշմարտության և լրջմտության ուղիներով. դուք կսովորեցնեք նրանց՝ սիրել միմյանց և ծառայել մեկմեկու»:¹⁸

Մենք հասկանում ենք այն տղամարդկանց տառապանքը, ովքեր չեն կարողանում ուղիներ ու միջոցներ գտնել պատշաճ կերպով աջակցելու իրենց ընտանիքներին: Չափաի ամաչեն նրանք, ովքեր, չնայած իրենց լավագույն ջանքերին, այս պահին չեն կարողանում կատարել հայրական բոլոր պարտականությունները: «Անաշխատունակությունը, մահը կամ այլ իրավիճակները կարող են անհրաժեշտություն առաջացնել, որպեսզի փոփոխվեն ընտանիքի համար հոգ տանողների դերերը»:¹⁹

Իր երեխաների մորը սիրելը և այդ սերը ցույց տալը երկու լավագույն բաներն են, որ հայրը կարող է անել իր երեխաների համար: Դա վերահաստատում ու ամրացնում է ամուսնությունը, որն իրենց ընտանեկան կյանքի ու ապահովության հիմքն է:

Որոշ տղամարդիկ միայնակ հայրեր են, որոնցից հայրեր կամ խորթ հայրեր են: Նրանցից շատերը ջանասիրաբար ձգտում են անել լավագույնը՝ հաճախ դժվար դերը կատարելու համար: Մենք պատվում ենք նրանց, ովքեր անում են ամեն հնարավոր բան՝ սիրով, համբերատարությամբ և անձնագոհությամբ, որպեսզի հոգան անհատական և ընտանեկան կարիքները: Հարկ է նշել, որ Աստված վստահեց Իր Միածին Որդուն որոնելու հորը: Անշուշտ շնորհակալ ենք Հովսեփին այն բանի համար, որ Հիսուսը «զարգանում էր իմաստութիւնով եւ հասակով, եւ շնորհքով՝ Աստուծոյ եւ մարդկանց մօտ»:²⁰

Ցավոք՝ մահվան, լքվածության և ամուսնալուծության պատճառով

Հայրը, որն իր երեխաների համար և նրանց հետ միասին կարդում է սուրբ գրությունները, ծանոթացնում է նրանց Տիրոջ ձայնի հետ:

Տէրն ակնկալում է, որ հայրերն օգնեն իրենց զավակներին ձևավորվել, իսկ զավակները ուզում են իրենց առաջ ունենալ օրինակ և ունեն դրա կարիքը:

որոշ երեխաներ ապրում են իրենց հայրերից ամանձին: Ումանք, միգրացե, ունեն հայրեր, որոնք ֆիզիկապես ներկա են, սակայն էմոցիոնալ առումով բացակա կամ այլ առումներով անուշադիր ու չաջակցող: Մենք կոչ ենք անում բոլոր հայրերին լինելու ավելի լավը: Մենք կոչ ենք անում լրատվամիջոցներին ու ժամանցի վայրերին ներկայացնել նվիրված և աջակցող հայրերի, ովքեր իսկապես սիրում են իրենց կանանց և խելացի ձևով առաջնորդում են իրենց երեխաներին, այլ ոչ թե խեղկատակների կամ «խնդիրներ առաջացնող տղամարդկանց», ինչպես հայրերը հաճախ ներկայացվում են:

Այն երեխաներին, որոնց ընտանեկան վիճակն անհանգստացնող է, մենք ասում ենք՝ ձեր ինքնագնահատականը չպիտի ընկնի դրա պատճառով: Խնդիրները երբեմն շեշտում են այն փաստը, որ Տերը վստահում է ձեզ: Նա կարող է օգնել ձեզ անձամբ կամ ուրիշների միջոցով, որպեսզի հաղթահարեք ձեզ հանդիպած դժվարությունները: Դուք կարող եք դառնալ այն սերունդը, միգրացե առաջինը ձեր ընտանիքում, որտեղ աստվածային օրինաչափությունը, որն Աստված կարգել է ընտանիքների համար, իսկապես իրագործվում է և օրհնում ձեզ հաջորդող բոլոր սերունդներին:

Երիտասարդ տղամարդկանց, ովքեր գիտակցում են իրենց դերը՝ որպես ապահովող և պաշտպան, մենք ասում ենք՝ պատրաստվեք այժմ՝ լինելով ջանասեր դպրոցում և ծրագրելով ձեր ապագա կրթությունը: Կրթությունը, որը կստանաք համալսարանում, մասնագիտացված դպրոցում, քոլեջում կամ նմանատիպ այլ հաստատություններում, բանալի է հանդիսանում՝ ձեր անհրաժեշտ հմտությունները և ունակությունները զարգացնելու համար: Օգտվեք տարբեր տարիքի մարդկանց, այդ թվում նաև երեխաների հետ շփվելու հնարավորությունից և սովորեք, թե ինչպես կարող եք առողջ և հաճելի հարաբերություններ ստեղծել: Դա հիմնականում նշանակում է դեմ առ դեմ խոսել

մարդկանց հետ և երբեմն միասին ինչ-որ բան նախաձեռնել, այլ ոչ թե պարզապես զարգացնել հաղորդագրություններ գրելու հմտությունը: Այնպես ապրեք ձեր կյանքը, որ որպես տղամարդ մաքրություն բերեք ձեր ամուսնության մեջ և ձեր երեխաների կյանքում:

Աճող սերնդին մենք ասում ենք՝ ինչ գնահատական էլ որ տաք ձեր հայրիկին՝ լավ, ավելի լավ, ամենալավ (և ես հուսով եմ, որ գնահատականն ավելի ու ավելի կբարձրանա մինչ կմեծանաք ու ավելի իմաստուն կդառնաք), տրամադրվեք պատվելու նրան և ձեր մորը՝ ձեր իսկ կյանքով: Հիշեք կարոտով լի հոր հույսը, որն արտահայտել է Հովհաննեսը. «Մորանից ավելի մեծ ուրախություն չունիմ, որ լսում եմ, թե իմ որդիները ճշմարտութեան մեջ են գնում»:²¹ Ձեր արդարությունն ամենամեծ

պատիվն է, որին որևէ հայր կարող է արժանանալ:

Իմ եղբայրներին, ովքեր հայրեր են այս Եկեղեցում, ես ասում եմ՝ ես գիտեմ, որ դուք կցանկանայիք լինել ավելի կատարյալ հայր: Ես էլ եմ դա ցանկանում: Ուստի, անկախ մեր սահմանափակումներից, եկեք առաջ շարժվենք: Եկեք մի կողմ դնենք սեփական ցանկությունները բավարարելու և բարոյական ազատության վերաբերյալ այսօրվա մշակույթի կեղծ քարոզները և նախ մտածենք ուրիշների երջանկության և բարօրության մասին: Վստահ եմ, որ անկախ մեր անհամապատասխանության զգացումից, մեր Երկնային Հայրը կմեծարի մեզ և այնպես կանի, որ մեր հասարակ գործողությունները լավ արդյունքներ բերեն: Ինձ համար շատ խրախուսող եղավ մի պատմություն, որը տարիներ առաջ կարդացի *New Era* ամսագրում: Հեղինակը պատմում էր հետևյալը.

«Երբ երիտասարդ էի, իմ ընտանիքն ապրում էր երկրորդ հարկում գտնվող մեկ ննջասենյակ ունեցող բնակարանում: Ես քնում էի հյուրասենյակի բազմոցին: . . .

Հայրս, ով դարբին էր, ամեն օր վաղ առավոտյան գնում էր աշխատանքի: Ամեն առավոտ նա . . . լավ ծածկում էր ինձ իմ վերմակով ու մի պահ կանգնում կողքիս: Ես կիսաքուն վիճակում զգում էի, որ հայրս կանգնած էր իմ կողքին ու նայում էր ինձ: Երբ աստիճանաբար արթնանում էի, փորձում էի լուռ մնալ, ձևացնելով, թե դեռ քնած եմ: . . . Ես նկատում էի, որ իմ կողքին կանգնած նա ջերմեռանդորեն աղոթում էր ինձ համար:

Ամեն առավոտ հայրս աղոթում էր իմ համար: Աղոթում էր, որ ես լավ օր անցկացնեի, որ ապահով լինեի, որ սովորեի ու պատրաստվեի ապագային: Եվ քանի որ նա չէր կարող ինձ հետ լինել մինչ երեկո, նա աղոթում էր ուսուցիչների և իմ ընկերների համար, ում հետ ես կլինեի օրվա ընթացքում: . . .

Սկզբում ես չէի հասկանում, թե ինչու էր հայրս ամեն առավոտ աղոթում ինձ համար: Մակայն երբ մեծացա, սկսեցի զգալ նրա սերը և հասկանալ, որ նրան հետաքրքրում

ու ընկերներին, որպեսզի պատմի, որ երբ նա ու իր ամուսինը լսեցին Նախագահ Մոնսոնի՝ տաճարի մասին հայտարարությունը, այնտեղ նրանք ունեցան «12 անքուն ժամեր ու երջանկության արցունքներ»։ Նրանք գիշերը ժամը 11:30-ին զանգահարեցին իրենց միսիայի օգնականներին և տեղեկացրին այդ մասին։ Օգնականները զանգահարեցին բոլոր միսիոներներին։ Նրանք տեղեկացան, որ «ամբողջ միսիան արթուն է եղել կեսգիշերին» իրենց մահճակալների վրա ցատկոտելիս»։ Քույր Սինիորը կատակով զգուշացրեց ընտանիքին ու ընկերներին. «Խնդրում եմ, այս մասին չասեք Միսիոներական բաժնին»։⁴

Հավասարապես զորեղ էր նաև Թաիլանդի անդամների խորը հոգևոր արձագանքը։ Ես վստահ եմ, որ այն վայրերում, որտեղ այս նոր հայտարարված տաճարները կտեղակայվեն, մարդկանց սրտերում և տներում եղել են հոգևոր նախապատրաստվածություններ և սրբերին նախապատրաստելու համար երկնքից հայտնություններ։

Թաիլանդում Քույր Սինիորն ուներ հատուկ փոքր հայելիներ իր ուսուցումների համար, որոնք կիրառում էր հատկապես քույրերին ուսուցանելիս։ Հայելու վրա տաճար էր կետագծված և զրված էին հետևյալ բառերը. «Ինքներդ ձեզ տաճարում տեսեք»։ Երբ մարդիկ նայում էին հայելու մեջ, իրենք իրենց տաճարում էին պատկերացնում։ Մինիորները սովորեցնում էին լսողներին ու անդամներին իրենք իրենց տաճարում պատկերացնել և այդ նպատակին հասնելու համար կատարել ապրելակերպի անհրաժեշտ փոփոխություններն ու հոգևոր նախապատրաստվածությունը։

Այս առավոտ իմ հորդորն է մեզանից յուրաքանչյուրին, որտեղ էլ որ մենք ապրում ենք, ինքներս մեզ տաճարում տեսնենք։ Նախագահ Մոնսոնն ասել է. «Եթե չեք մտել Տիրոջ տուն և չեք ստացել բոլոր օրհնությունները, որ սպասում են ձեզ այնտեղ, դուք ձեռք չեք բերել այն ամենը, ինչ Եկեղեցին է առաջարկում։ Եկեղեցու անդամության

ամենակարևոր և պակաս օրհնություններն Աստծո տաճարներում ստացվող օրհնություններն են»։⁵

Անկախ նրանից, որ այսօր աշխարհում արդարության պակաս կա, մենք ապրում ենք սուրբ ու նվիրական ժամանակներում։ Մարգարեները դարեր շարունակ մեծ սիրով ու փափագով են նկարագրել մեր օրերը։⁶

Մարգարե Ջոզեֆ Միլթը Հին Կտակարանում Աբդիայի⁷ և Նոր Կտակարանում Ա Պետրոսի⁸ խոսքերը վկայակոչելիս, ընդունեց Աստծո մեծ նպատակը, մահացածների համար մկրտություն ապահովելն ու Սիոն Լեռան վրա մեզ փրկիչներ արտոնելը։⁹

Տերը հաջողություն է տվել մեր ժողովրդին և տրամադրել է միջոցներ ու մարգարեական առաջնորդություն, որպեսզի մենք կարողանանք անվեհեր լինել ողջերի ու մահացածների համար մեր տաճարային պարտականությունները կատարելիս։

Հիսուս Քրիստոսի վերականգնված ավետարանի շնորհիվ մենք հասկանում ենք կյանքի նպատակը, Հոր փրկության ծրագիրն Իր զավակների համար, Փրկիչի քավիչ զոհաբերությունը և ընտանիքների կարևոր դերը երկնքի կազմակերպությունում։¹⁰

Տաճարների աճող թիվը առաջատար տեխնոլոգիաների հետ մեկտեղ օգնում են մեզ իրականացնել մեր նախնիների համար ընտանեկան պատմության մեր սրբազան պատասխանատվությունը՝ դարձնելով սա ողջ պատմության մեջ ամենաօրհնյալ ժամանակահատվածը։

Հատուկ պատրաստած ձեռքի հայելիները օգնում են Թաիլանդիներին տեսնել իրենց տաճարում։

Ես հրճվում եմ մեր երիտասարդների զարմանալի հավատարմությամբ, երբ նրանք ինդեքսավորում ու գտնում են իրենց նախնիներին և այնուհետև տաճարում կատարում են մկրտության ու հաստատման աշխատանքը։ Դուք բառացիորեն մարգարեցված փրկիչներն եք Սիոն Լեռան վրա։

Ինչպե՞ս ենք պատրաստվում տաճար գնալուն

Մենք գիտենք, որ արդարակեցությունն ու սրբագործումը տաճարի համար պատրաստվելու անհրաժեշտ նախադրյալներն են։

Վարդապետություն և Ուխտերի 97-րդ բաժնում ասվում է. «Եվ որքան որ իմ ժողովուրդը Տիրոջ անունով տուն կառուցի ինձ համար, և թույլ չտա, որ որևէ անմաքուր բան մտնի այնտեղ, որպեսզի այն չապականվի, իմ փառքը պիտի հանգչի դրա վրա»։¹¹

Տաճարի սրբությունը պաշտպանելու համար, մինչև 1891 թվականը Եկեղեցու Նախագահին ինքն էր ստորագրում տաճարային երաշխավորագիրը։ Այդ պատասխանատվությունն այնուհետև լիազորվեց եպիսկոպոսներին ու ցցերի նախագահներին։

Մեր մեծագույն ցանկությունն է, որ Եկեղեցու անդամները տաճարային երաշխավորագրի համար արժանի ապրեն։ Խնդրում եմ, մի համարեք տաճարը հեռավոր ու գուցե անհասանելի մի նպատակ։ Շատ անդամներ, աշխատելով իրենց եպիսկոպոսի հետ, համեմատաբար կարճ ժամանակում կարողանում են բավարարել բոլոր արդարացի պահանջները, եթե ունեն արժանի լինելու և մեղքերից ապաշխարելու վճռականություն։ Մա ներառում է ինքներս մեզ ներելու պատրաստակամությունը և մեր թերությունների կամ մեղքերի վրա չլենտրոնանալը՝ մեզ համարելով անարժան սրբազան տաճար երբևէ մտնելու համար։

Փրկիչի Քավությունը կատարվեց Աստծո բոլոր զավակների համար։ Նրա քավիչ զոհաբերությունը բավարարում է արդարադատության պահանջները բոլոր նրանց

համար, ովքեր հիրավի ապաշխարում են: Մուրֆ գրության հատվածները ամենագեղեցիկ ձևով են նկարագրում սա.

«Եթե ձեր մեղքերը կրկնակի կարմիրի պես լինին, ձյունի պես պիտի սպիտականան»:¹²

«Եվ . . . այլևս պիտի չիշեն»:¹³

Մենք հավաստիացնում ենք ձեզ, որ արդար սկզբունքներով ապրելը երջանկություն, բավարարվածություն ու խաղաղություն է բերում ձեզ և ձեր ընտանիքին: Ե՛վ չափահաս, և՛ երիտասարդ¹⁴ անդամներն իրենք¹⁵ հաստատում են իրենց արժանավորությունը՝ տաճարային երաշխավորագրի հարցերին պատասխանելիս: Անհրաժեշտ պահանջն է՝ Աստծո՝ Երկնային Հոր, Նրա Որդու՝ Հիսուս Քրիստոսի և Նրա ավետարանի Վերականգնման մասին մեր վկայության ամրացումը ու Մուրֆ Հոգու սպասավորումը զգալը:

Տաճարի օրհնություններն անհամար են

Տաճարի ամենակարևոր օրհնությունները վեհացման արարողություններն են: Ավետարանի ծրագիրը վեհացման մասին է և ներառում է Աստծո հետ սրբազան ուխտեր կապելն ու պահելը: Ողջերի համար մկրտությունից ու հաստատումից բացի, այս արարողություններն ու ուխտերը կատարում և ստանում են տաճարում: Մահացածների համար փրկության բոլոր արարողություններն ու ուխտերը կապվում են տաճարում:

Բրիգամ Յանգն ուսուցանել է. «Չկա որևէ բան, որ Տերը կարող էր անել մարդկային ընտանիքի փրկության համար, որը Նա անուշադրության է մատնել, . . . այն ամենը, ինչ կարող էր իրագործվել նրանց փրկության համար, նրանցից անկախ, իրագործվել է Փրկիչի միջոցով ու Նրա կողմից»:¹⁶

Եկեղեցու ղեկավարները կազմավորում են ցգեր, ծխեր, քվորումներ, Եկեղեցու օժանդակ կազմակերպություններ, միսիաներ և այլ կազմակերպություններ մեր հավաքատներում և ուրիշ կառույցներում: Տերը կազմավորում է հավերժական ընտանիքներ միայն տաճարներում:

Ակնհայտ է, որ նրանք, ովքեր ունեն կոտրված սիրտ ու փշրված հոգի, ովքեր հիրավի ապաշխարել են իրենց մեղքերը, լիովին ընդունելի են Տիրոջ մոտ՝ Նրա սուրբ տանը:¹⁷ Մենք գիտենք, որ «Աստուած աչառ չէ»:¹⁸ Տաճարի հետ կապված ամենահրաշալի բաներից մեկը, որը ես սիրում եմ, այն է, որ այնտեղ գնացողների համար չկա հարստության, դասակարգի կամ պաշտոնի տարբերություն: Մենք բոլորս հավասար ենք Աստծո առաջ: Բոլորը սպիտակ են հագնված, որը նշանակում է, որ մենք մաքուր ու արդար ժողովուրդ ենք:¹⁹ Բոլորը նստում են կողք կողքի՝ իրենց սրտերում փափագելով լինել սիրառատ Երկնային Հոր արժանի որդիներն ու դուստրերը:

Պարզապես մտածեք, ողջ աշխարհի կանայք ու տղամարդիկ կարող են «սուրբ տաճարներում կատարվող սուրբ արարողությունների ու ուխտերի [միջոցով] ապահովել իրենց» . . . վերադարձը դեպի Աստծո ներկայությունն ու . . . հավերժական միասնությունը»:²⁰ Նրանք սա անում են մի գեղեցիկ սրբազան կնքման սենյակում, որը մատչելի է տաճարին արժանի բոլոր անդամներին: Այս ուխտերը կապելուց հետո նրանք կարող են «իրենց տեսնել տաճարի» հայելիների մեջ, որոնք իրար դիմաց են: «Տաճարի հայելիները միասին արտացոլում են պատկերները, և թվում է, թե դրանք տարածվում են հավերժության մեջ»:²¹ Այս արտացոլված պատկերներն օգնում են մեզ խորհել ծնողների, պապիկների ու տատիկների և բոլոր նախորդ սերունդների մասին: Դրանք մեզ օգնում են հասկանալ սրբազան ուխտերը, որոնք մեզ կապում են մեր զալիք սերունդների հետ: Սա չափազանց կարևոր է և սկսվում է, երբ դուք «ձեզ տաճարում եք տեսնում»:

Նախագահ Հովարդ Վ. Հանթերը մեզ խորհուրդ է տվել «մտածել Կիրթլենդի տաճարի նվիրագործման մեծ աղոթքի փառահեղ ուսմունքների մասին, մի աղոթք, որը, ըստ Մարգարե Ջոզեֆ Սմիթի, իրեն հայտնությամբ է տրվել: Դա մի աղոթք է, որի պատասխանը շարունակում է տրվել մեզ՝ անձնապես, մեզ՝ որպես

ընտանիքների, և մեզ՝ որպես մի ժողովրդի, քահանայության շնորհիվ, որը Տերը տվել է մեզ՝ օգտագործելու Իր սուրբ տաճարներում»:²² Լավ կլինեք, որ մենք ուսումնասիրեինք Վարդապետություն և Ուխտերի 109-րդ բաժինը և հետևեինք Նախագահ Հովարդ Վ. Հանթերի հորդորին՝ «հիմնել տաճարը, որպես մեր անդամակցության մեծ խորհրդանիշ»:²³

Տաճարը նաև ապահովության, գոհաբանության, ուսուցման և հասկացողության վայր է, «որպեսզի մենք կատարելագործվենք երկրի վրա Աստծո արքայությանը վերաբերող բոլոր բաներում»:²⁴ Իմ կյանքի ընթացքում այն եղել է հանգստության ու խաղաղության մի վայր աշխարհում, որն իրոք խառնաշփոթի մեջ է:²⁵ Հրաշալի է դուրս թողնել աշխարհիկ հոգսերն այդ սրբազան վայրից:

Հաճախ տաճարում, ինչպես նաև ընտանեկան պատմության ուսումնասիրությամբ զբաղվելիս, մենք զգում ենք Մուրֆ Հոգու հուշումներն ու Նրա առաջացրած տպավորությունները:²⁶ Երբեմն տաճարում մեր և մյուս կողմում գտնվողների միջև վարագույրը շատ բարակ է դառնում: Մենք հավելյալ աջակցություն ենք ստանում Միոն Լեռան վրա փրկիչներ լինելու մեր ջանքերում:

Մի քանի տարի առաջ Կենտրոնական Ամերիկայի տաճարներից մեկում մեր պատվավոր Գերագույն Իշխանավորներից մեկի կինն օգնում էր մի հոր, մոր և նրանց

զավակներին կապել հավերժական ուխտեր կնքման սենյակում, որտեղ տեղադրված են տաճարի հայելիները: Երբ նրանք վերջացրին ու նայեցին դեպի այդ հայելիները, նա նկատեց, որ հայելու մեջ մի դեմք կար, ով սենյակում չէր: Նա հարցրեց մորը և իմացավ, որ նրանց դուստրը մահացել է, և հետևաբար, ֆիզիկապես այդտեղ չէ: Դրանից հետո մահացած դուստրը փոխանորդի միջոցով նույնպես ընդգրկվեց այդ սրբազան արարողության մեջ:²⁷ Երբեք մի թերագնահատեք տաճարում վարագույրի մյուս կողմից տրամադրած աջակցությունը:

Խնդրում եմ, իմացեք, թե որքան շատ ենք մենք ցանկանում, որ յուրաքանչյուրը կատարեք ցանկացած անհրաժեշտ փոփոխություն տաճարին արժանի լինելու համար: Աղոթքով վերանայեք, թե ձեր կյանքում որտեղ եք կանգնած, փնտրեք Հոգու առաջնորդությունը և խոսեք ձեր եպիսկոպոսի հետ տաճար գնալու պատրաստվելու մասին: Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնտոնն ասել է. «Չկա ավելի կարևոր նպատակ ձեզ համար, քան ձգտել արժանի դառնալ տաճար գնալուն»:²⁸

Փրկիչը «մեր հավատքի ու Իր Եկեղեցու գլխավոր անսասան անկյունաքարն է»

Երկու ամիս առաջ ես արտոնություն ունեցա Նախագահ Հենրի Բ. Այրինգի հետ մասնակցել ֆիջիի Մուվա տաճարի վերանվիրագործմանը: Դա մի հատուկ, սրբազան իրողություն էր: Նախագահ Այրինգի խիզախությունը և զորեղ հոգևոր տպավորությունները թույլ տվեցին, որպեսզի վերանվիրագործումը շարունակվեր՝ չնայած Հարավային կիսագնդում երբևէ զբանցված ամենավատ ցիկլոնի սպառնալիքին: Երիտասարդները, միսիոներները և անդամներն ապահովվեցին ֆիզիկական և հոգևոր պաշտպանությամբ:²⁹ Տիրոջ ձեռքը լիովին ակնհայտ էր: Ֆիջիի Մուվա տաճարի վերանվիրագործումը ապաստան էր փոթորիկից: Հաճախ, երբ մենք մեր կյանքում փոթորիկներ ենք ունենում, մենք ականատես ենք լինում, թե

ինչպես է Տիրոջ ձեռքը հավերժական պաշտպանություն ապահովում:

Ֆիջիի Մուվա տաճարի նախնական նվիրագործումը 2000 թվականի հունիսի 18-ին նույնպես ուշագրավ էր: Երբ տաճարի կառուցումը մոտենում էր ավարտին, կառավարության անդամները մի խումբ ապստամբների կողմից պատանդ վերցվեցին: Մուվայի կենտրոնը ենթարկվեց կողոպուտի ու հրի մատնվեց: Զինվորականությունը ռազմական դրություն հայտարարեց:

Որպես Տարածքային Նախագահ, ես, Ֆիջիի չորս ցեղերի նախագահների հետ մեկտեղ, գնացի և հանդիպեցի ռազմական ղեկավարների հետ Էլիզաբեթ թագուհու անվան զորանոցում: Երբ մենք բացատրեցինք ներկայացված նվիրագործման մասին, նրանք ընդունեցին, սակայն մտահոգված էին Նախագահ Գորդոն Բ. Հինքլիի ապահովության համար: Նրանք խորհուրդ տվեցին անցկացնել կարճ նվիրագործում՝ տաճարից դուրս առանց որևէ իրադարձության, ինչպես օրինակ՝ անկյունաքարի արարողությունը: Նրանք նշեցին, որ տաճարից դուրս ցանկացած մարդ կարող է հնարավոր բռնության թիրախ դառնալ:

Նախագահ Հինքլին իրականացրեց նվիրագործման մի համառոտ

նիստ տաճարի նոր նախագահության և մի քանի տեղական ղեկավարների հետ. վտանգի պատճառով ուրիշ ոչ ոք չէր հրավիրվել: Այնուամենայնիվ, նա կտրականապես ասաց. «Եթե մենք նվիրագործում ենք տաճարը, մենք պետք է ունենանք անկյունաքարի արարողությունը, քանի որ Հիսուս Քրիստոսն է գլխավոր անկյունաքարը, և սա Նրա Եկեղեցին է»:

Երբ մենք իրականում դուրս եկանք անկյունաքարի արարողության համար, այնտեղ չկային ոչ հյուրեր, ոչ երեխաներ, ոչ զանգվածային լրատվամիջոցներ և այլոք: Սակայն հավատարիմ մարգարեն ցույց տվեց իր խիզախությունն ու անսասան նվիրվածությունն առ Փրկիչը:

Ավելի ուշ Նախագահ Հինքլին, Փրկիչի մասին խոսելիս, ասաց. «Չկա որևէ մեկը, ով հավասար է Նրան: Երբեք չի եղել: Երբեք չի էլ լինի: Շնորհակալություն Աստծուն՝ Իր Միրելի Որդուն պարգևելու համար, ով տվեց Իր կյանքը, որպեսզի մենք կարողանանք ապրել, և ով մեր հավատքի ու Իր Եկեղեցու գլխավոր, անսասան անկյունաքարն է»:³⁰

Եղբայրներ ու քույրեր, իմ աղոթքն է, որ մենք բոլորս ականածանք ունենանք առ Փրկիչն ու կատարենք ցանկացած անհրաժեշտ փոփոխություն «ինքներս մեզ տաճարում տեսնելու համար»: Այդպես վարվելով, մենք կկարողանանք իրականացնել Նրա սրբազան նպատակներն ու ինքներս մեզ ու մեր ընտանիքներին նախապատրաստել Տիրոջ ու Իր Եկեղեցու բոլոր օրհնություններին, որ Տերն ու Իր Եկեղեցին կարող են շնորհել այս կյանքում և հավերժությունում: Ես բերում եմ իմ հաստատուն վկայությունը, որ Փրկիչն ապրում է: Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Տես «Վարդապետություն և Ուխտեր 112.30–32»:
2. 12-րդ տաճարը՝ Մնգլիայի Լոնդոն տաճարը, նվիրագործվել է 1958 թվականի սեպտեմբերի 7-ին:
3. «Վարդապետություն և Ուխտեր 110.6–9»:
4. Shelly Senior, email, Apr. 6, 2015.
5. Թոմաս Ս. Մոնտոն, «Մուրբ Տաճար՝ փարոս աշխարհին», *Լիստոնս*, մայիս 2011, 93:

6. Տես Եսայիա 2.2:
7. Տես Աբդիա 1.21:
8. Տես Ս Պետրոս 4.6:
9. Տես *Teachings of Presidents of the Church: Joseph Smith* (2007), 409:
10. Տես *Teachings of Presidents of the Church: Wilford Woodruff* (2004), 177, 192–93:
11. Վարդապետություն և Ուխտեր 97.15, տես նաև 17-րդ հատվածը:
12. Եսայիա 1.18:
13. Երեմիա 31.34:
14. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 59.23:
15. Բացի երաշխավորագրից, որոնք կրում են օժտումը ստացած չափահասները, արժանի երիտասարդներն ու օժտումը դեռ չստացած չափահասները կարող են ստանալ մահացածների համար մկրտություն կատարելու սահմանափակ օգտագործման երաշխավորագիր: Երկու երաշխավորագրերն էլ պահանջում են այն ստացողի ստորագրությունը, որը հաստատում է իրենց անձնական արժանավորությունը: Սահմանափակ օգտագործման երաշխավորագիրը վավերական է մեկ տարի, և հնարավորություն է տալիս եպիսկոպոսության անդամներին ամեն տարի յուրաքանչյուր անձնավորության հետ քննարկել իրենց արժանավորությունը:
16. *Teachings of Presidents of the Church: Brigham Young* (1997), 29.
17. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 58.42:
18. Գործք Առաքելոց 10.34, տես նաև Մորոնի 8.12, Վարդապետություն և Ուխտեր 1.35, 38.16:
19. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 100.16:
20. Ընտանիք. հայտարարություն աշխարհին, *Լիստինա*, նոյ. 2010, 129:
21. Ջերիթ Վ. Գոնզ, «Տաճարի հավերժության հայելիները. վկայություն ընտանիքի մասին», *Լիստինա*, նոյ. 2010, 37:
22. *Եկեղեցու Նախագահների ուսմունքները. Հովարդ Վ. Հանթեր*, (2015), 212:
23. *Եկեղեցու Նախագահների ուսմունքները. Հովարդ Վ. Հանթեր*, (2015), 203:
24. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 97.13–14:
25. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 45.26–27:
26. Մենք հաճախ անդրադառնում ենք սրան՝ որպես Եղիայի Հոգուն: Նախագահ Ռասել Մ. Նելսոնն ուսուցանել է, որ Եղիայի Հոգին «Մուրք Հոգու դրսևորումն է, որը վկայում է ընտանիքի աստվածային էության մասին» (“A New Harvest Time,” *Ensign*, May 1998, 34):
27. Օգտագործվում է թույլտվությամբ:
28. Թոմաս Ս. Մոնտն, «Մուրք Տաճար՝ փարոս աշխարհին», 93:
29. Այլ կղզիներից բերված միսիոներներին ու երիտասարդներին տեղակայեցին Եկեղեցու ապահով դպրոցներում ու շինություններում, և նրանք ապահով էին Վինսթոն Գիլկոնի ազդեցությունից:
30. Gordon B. Hinckley, “Four Cornerstones of Faith,” *Լիստինա*, Feb. 2004, 4–5.

Նախագահ Դիտեր Ֆ. Ուխտորֆ

Առաջին Նախագահության առաջին խորհրդական

Նա կդնի քեզ Իր ուսերին և տուն կտանի

Ճիշտ այնպես, ինչպես Բարի Հովիվը գտավ Իր կորած ոչխարին, նթն դուք միայն դարձնեք ձեր սիրտը դեպի աշխարհի Փրկիչը, Նա կգտնի ձեզ:

Ի մանկական վառ հիշողություններից մեկը սկսվում է հակաօդային հարձակման ազդանշանի ձայնով, որն արթնացրեց ինձ քնից: Քիչ անց լավեց մեկ ուրիշ ձայն՝ ուժգնացող աղմուկ ու բզզոց, մինչև այն պայթեց օդում: Լավ վարժված լինելով մեր մոր կողմից՝ յուրաքանչյուրս վերցրեց իր պայուսակը և վազեց բլուրն ի վեր՝ դեպի ռմբակաստարան: Մինչ մենք արագ առաջ էինք գնում մութ երկնքում առկածող կանաչ ու սպիտակ բռնկումները նշում էին ռմբակոծողների թիրախները: Որքան էլ տարօրինակ լինի, բայց բոլորն այդ բռնկումներն անվանում էին տոնածառ:

Ես չորս տարեկան էի և ականատես եղա համաշխարհային պատերազմին:

Դրեզդեն

Ոչ շատ հեռու այն վայրից, որտեղ ապրում էր իմ ընտանիքը, գտնվում էր Դրեզդեն քաղաքը: Նրանք, ովքեր ապրում էին այդ քաղաքում, հավանաբար հազար անգամ ականատես էին եղել այն տեսարանին, որը ես տեսա: Արագ տարածվող հրդեհը,

որն առաջանում էր հազարավոր տոննաներով նետվող պայթուցիկներից, անցել էր ողջ Դրեզդենի վրայով՝ ավերելով քաղաքի մոտ 90 տոկոսը և արդյունքում թողել ավերակներ և մոխրակույտեր:

Շատ կարճ ժամանակում «Գոհարների արկը» անունը ստացած քաղաքն այլևս գոյություն չուներ: Գերմանացի զրոյ էրիկ Քասթները գրել է այդ ավերման մասին. «Այդ գեղեցիկ քաղաքը կառուցվել էր հազարավոր տարիների ընթացքում, և մեկ գիշերվա ընթացքում այն ամբողջությամբ ավերվեց»:¹ Իմ մանկության տարիներին ես չէի կարող պատկերացնել, թե ինչպես կարելի էր վերականգնել այն ամենը, ինչն ավերվեց պատերազմի ժամանակ, որը սկսել էր մեր իսկ ժողովուրդը: Թվում էր, թե մեզ շրջապատող աշխարհի համար չկար ոչ մի հույս և ոչ մի ապագա:

Անցած տարի ես հնարավորություն ունեցա վերադառնալու Դրեզդեն: Պատերազմից յոթանասուն տարի անց այդ քաղաքը կրկին հանդիսանում է «Գոհարների արկը»: Ավերակները մաքրվել են, քաղաքը

ՀԵԹԵՆ Գերմանիայի Դրեզդենի նման ավերված քաղաքը կարող է վերակառուցվել, ապա որքան ավելի շատ է ունակ մեր Սմենագոր Հայրը վերականգնել Իր զավակներին, ովքեր ընկել են, պայքարում են կամ կորել են:

վերականգնվել է և նույնիսկ ավելի զարգացել:

Իմ այցի ընթացքում ես տեսա լուծերական գեղեցիկ եկեղեցիներ՝ Ֆրաունկերշը, Մեր Տիրամոր եկեղեցին: Այն կառուցվել էր 1700-ականներին: Այն եղել է Դրեզդենի փայլուն գոհարներից մեկը, բայց պատերազմը վերածել էր այն ավերակների մի կույտի: Տարիներ շարունակ այն այդպես էլ մնացել էր, մինչև ի վերջո որոշվեց, որ Ֆրաունկերշը պետք է վերանորոգվեր:

Ավերված եկեղեցու քարերը պահվել էին ճիշտ հերթականությամբ և հնարավորինս օգտագործվել վերակառուցման ժամանակ: Այսօր դրսի պատերի վրա դուք կարող եք տեսնել կրակից սևացած այդ քարերը: Այդ «սպիները» ոչ միայն հիշեցնում են պատերազմի մասին, այլ նաև հանդես են գալիս որպես հույսի հուշարձան՝ դառնալով մոխիրներից կյանք արարելու մարդկային կարողության անգուցական խորհրդանիշ:

Մինչ ես խորհում էի Դրեզդենի պատմության շուրջ և հիանում այն մարդկանց հնարամտությամբ ու վճռականությամբ, ովքեր վերականգնեցին այն, ինչն ամբողջությամբ ավերվել էր, ես զգացի Մուրբ Հոգու քաղցր ազդեցությունը: Իհարկե, մտածեցի ես, էթե մարդը կարող է վերցնել ավերակները, փլատակները և ավերված քաղաքի

մնացորդները և վերակառուցել ակնածանք ներշնչող կառույց, որը վեր է խոյանում երկինք, որքան ավելի է մեր Ամենագոր Հայրն ունակ վերականգնելու Իր զավակներին, ովքեր ընկել են, մաքառել կամ կորել:

Կարևոր չէ, թե որքան կործանված կարող է թվալ մեր կյանքը: Կարևոր չէ, թե որքան կարմիր են մեր մեղքերը, որքան խորն է մեր ապրած դառնությունը, որքան միայնակ, լքված և կոտրված են մեր սրտերը: Նույնիսկ նրանք, ովքեր անհույս են, ապրում են հուսահատության մեջ, ովքեր կորցրել են վստահությունն ու հանձնվել կամ հեռացել Աստծուց, կարող են վերականգնվել: Բացառությամբ կորստի որդիների՝ չկա որևէ կյանք, որն այնքան խորտակված լինի, որ հնարավոր չլինի այն վերականգնել:

Ավետարանի բարի լուրը հետևյալն է. Մեր սիրառատ Երկնային Հոր կողմից տրված Երջանկության հավերժական ծրագրի և Հիսուս Քրիստոսի անսահման գոհաբերության շնորհիվ մենք կարող ենք ոչ միայն փրկվել մեր ընկած վիճակից և վերականգնվել մաքուր վիճակում, այլև կարող ենք անցնել մահկանացու երևակայությունից և դառնալ հավերժական կյանքի ժառանգորդներ և ճաշակել Աստծո աննկարագրելի փառքը:

Կորած ոչխարի առակը

Փրկիչի ծառայության ընթացքում Նրա ժամանակների հոգևոր առաջնորդները հավանություն չէին տալիս այն բանին, որ Հիսուսը ժամանակ էր անցկացնում այն մարդկանց հետ, որոնց նրանք կոչում էին «մեղավորներ»:

Թերևս նրանք կարծում էին, որ Նա հանդուրժում կամ նույնիսկ արդարացնում էր մեղսալի վարքը: Միգուցե նրանք կարծում էին, որ լավագույն միջոցը, որով կարող էին օգնել մեղավորներին ապաշխարել, դատապարտելը, ծաղրելը և ամոթալի վիճակում դնելն էր:

Երբ Փրկիչը հասկացավ, թե ինչ էին մտածում փարիսեցիներն ու դպիրները, Նա պատմեց մի պատմություն.

«Ձեզանից ո՞վ է այն մարդը, որ հարիր ոչխար ունենայ, եւ նորանցից մեկը կորցնէ. չի՞ թողիլ իննսուն եւ ինը անապատումը, եւ այն կորածի ետեւից գնալ, մինչեւ որ գտնէ նորան:

Եւ երբոր գտնէ, ուրախանալով իր ուսերի վերայ կընէ նորան»:²

Դարեր շարունակ այս առակը ավանդաբար մեկնաբանվել է որպես կոչ՝ ետ բերելու կորած ոչխարին և օգնության հասնելու նրանց, ովքեր կորած են: Թեև դա անշուշտ ճիշտ է և լավ, ես մտածում եմ, որ ավելին կարելի է գտնել այստեղ:

Հնարավո՞ր է, որ Հիսուսի առաջին և ամենակարևոր նպատակը լիներ Բարի Հովիվի աշխատանքի մասին սովորեցնելը:

Հնարավո՞ր է, որ Նա վկայում էր Աստծո մոլորված զավակների հանդեպ Իր սիրտ մասին:

Հնարավո՞ր է, որ Փրկիչի ուղերձը կայանում էր նրանում, որ Աստված ամեն ինչ գիտի նրանց մասին, ովքեր կորել են, և որ Նա կգտնի նրանց, օգնության ձեռք կմեկնի ու կփրկի նրանց:

Եթե այդպես է, ապա ի՞նչ պետք է անի ոչխարը, որ արժանանա աստվածային այդ օգնությանը:

Արդյո՞ք ոչխարը պետք է իմանա, թե ինչպես պետք է օգտագործել կողմնացույցը, որպեսզի հաշվարկի իր կոորդինատները: Արդյո՞ք նա

Կրակով թրծված քարերը, որոնք օգտագործվել են ֆրանսկիրչ լութերանական եկեղեցու վերականգնման համար, հանդիսանում են մոխիրներից նոր կյանք ստեղծելու մարդու ընդունակության զարմանահրաշ խորհրդանիշները:

պետք է իմանա, թե ինչպես են օգտվում GPS-ից, որպեսզի կողմնորոշվի տեղանքում: Արդյո՞ք նա պետք է ապահով մի ծրագիր մշակի օգնություն կանչելու համար: Արդյո՞ք ոչխարն ունի բարեխոսի կարիք, որպեսզի Բարի Հովիվը գա ու փրկի իրեն:

Ոչ: Իհարկե ոչ: Ոչխարն արժանի է աստվածային փրկությանը պարզապես այն պատճառով, որ Բարի Հովիվը սիրում է իրեն:

Ինձ համար կորած ոչխարի առակը սուրբ գրությունների ամենահուսադրող հատվածն է:

Մեր Փրկիչը՝ Բարի Հովիվը, ճանաչում ու սիրում է մեզ: Նա ճանաչում և սիրում է ձեզ:

Նա տեղյակ է, երբ դուք կորում եք, և Նա գիտի, թե որտեղ եք դուք: Նա գիտի ձեր վիշտը, ձեր լուռ աղերսանքը, ձեր վախերը, ձեր արցունքները:

Կարևոր չէ, թե ինչի արդյունքում եք դուք մոլորվում՝ ձեր իսկ սխալ ընտրությունների, թե այլ պատճառներով:

Կարևորն այն է, որ դուք Նրա զավակն եք: Եվ Նա սիրում է ձեզ: Նա սիրում է Իր զավակներին:

Քանի որ Նա սիրում է ձեզ, Նա կգտնի ձեզ: Նա ուրախությամբ կդնի ձեզ Իր ուտերին: Եվ երբ ձեզ տուն բերի, Նա կասի մեկին ու բոլորին. «Ուրախացե՛ք ինձ հետ. որովհետև իմ կորած ոչխարը գտայ»:³

Ի՞նչ պետք է մենք անենք:

Մակայն, դուք միգուցե մտածե՞ք՝ ո՞րն է իմ պարտականությունը: Անշուշտ, ես պետք է անեմ ավելին, քան պարզապես փրկության սպասելը:

Մինչդեռ մեր սիրառատ Հայրը ցանկանում է, որ Իր բոլոր զավակները վերադառնան Իր մոտ, Նա ոչ մեկին ստիպելով երկինք չի տանի:⁴ Աստված մեզ չի փրկի մեր կամքին հակառակ:

Ուստի, մենք ի՞նչ պետք է անենք: Նրա հրավերը պարզ է.

«Դեպի ինձ դարձե՛ք»:⁵

«Ինձ մօտ եկե՛ք»:⁶

«Մոտեցե՛ք ինձ, և ես կմոտենամ ձեզ»:⁷

Ահա, թե ինչպես ենք մենք ցույց տալիս Նրան, որ ցանկանում ենք փրկվել:

Դա պահանջում է մի փոքր հավատ: Մակայն մի հուսահատվե՛ք: Եթե այժմ դուք չունեք բավականաչափ հավատ, սկսե՛ք հույսից:

Եթե դուք չեք կարող ասել, որ գիտեք, որ Աստված այնտեղ է, կարող եք հուսալ, որ Նա այնտեղ է: Դուք կարող եք ցանկանալ հավատալ:⁸ Դա բավական է սկսելու համար:

Ապա, գործելով այդ հույսով, առաջ մղվե՛ք դեպի Երկնային Հայրը: Աստված կուղղի ձեզ Իր սերը և կսկսվի Նրա փրկարար աշխատանքը և վերափոխումը:

Ժամանակի ընթացքում դուք կնկատեք Նրա ձեռքը ձեր կյանքում: Դուք կզգաք Նրա սերը: Եվ Նրա լույսի ներքո քայլելու և Նրա ուղուն հետևելու ցանկությունը կմեծանա հավատքի ամեն քայլի հետ, որը դուք կկատարեք:

Հավատքի այս քայլերը մենք կոչում ենք «հնազանդություն»:

Մեր օրերում սա հայտնի բառ չէ: Մակայն Հիսուս Քրիստոսի ավետարանում այն փայլալից հասկացություն է, քանի որ մենք գիտենք, որ «Քրիստոսի Քավության շնորհիվ ողջ մարդկությունը կարող է փրկվել՝ հնազանդվելով Ավետարանի օրենքներին և արարողություններին»:⁹

Երբ մեր հավատքը մեծանում է, պետք է մեծանա նաև մեր

հավատարմությունը: Ավելի վաղ ես մեջքերել էի գերմանացի հեղինակի խոսքերը, ով ցավով նկարագրել էր Դրեզդենի կործանումը: Նա նաև գրել էր հետևյալ արտահայտությունը. «Es gibt nichts Gutes, ausser: Man tut es.» Նրանց համար, ովքեր չեն հասկանում երկնային լեզուն, ես կթարգմանեմ. «Չի լինի ոչ մի լավ բան, եթե դու չանես դա»:¹⁰

Ես և դուք կարող ենք շատ ազդեցիկ խոսել հոգևոր բաների մասին: Մենք կարող ենք տպավորություն գործել մարդկանց վրա՝ կրոնական թեմաների շուրջ մեր մեկնաբանություններով: Մենք կարող ենք մեծ ոգևորությամբ խոսել կրոնի մասին և երազել մեր երկնային ապարանքների մասին:¹¹ Սակայն, եթե մեր հավատքը չի փոխում մեր ապրելակերպը, եթե մեր համոզմունքները չեն ազդում մեր ամենօրյա որոշումների վրա, մեր կրոնը գուր է, և մեր հավատքը, եթե մեռած չէ, ապա հաստատ լավ վիճակում չէ և կանգնած է մահվան վտանգի առաջ:¹²

Հնազանդությունը հավատքը կենդանի պահող արյունն է: Հնազանդության միջոցով է, որ մենք լույս ենք կուտակում մեր հոգիներում:

Սակայն երբեմն ինձ թվում է, որ մենք սխալ ենք հասկանում հնազանդությունը: Մենք կարող ենք տեսնել հնազանդությունը որպես վերջնակետ, այլ ոչ թե վերջնակետին հասնելու միջոց: Կամ մենք կարող ենք հարվածել հնազանդության այլաբանական մուրճով պատվիրանների երկաթյա սալիկին, մշտական ջերմության և կրկնվող հարվածների միջոցով փորձելով դարձնել նրանց, ում սիրում ենք, ավելի սուրբ, երկնային էակներ:

Անկասկած կան ժամանակներ, երբ մենք պետք է խիստ ձևով ապաշխարության կոչ անենք: Անշուշտ կան մարդիկ, ովքեր հասանելի են դառնում միայն այս ձևով:

Սակայն, անշուշտ կա մեկ այլ փոխաբերություն, որը կարող է բացատրել, թե ինչու ենք մենք հնազանդվում Աստծո

պատվիրաններին: Միգուցե հնազանդությունը ոչ թե մի գործընթաց է, երբ հոգիները ստիպողաբար փոփոխության են ենթարկվում ու կորցնում իրենց բնական տեսքը, այլ միջոց է, որի օգնությամբ մենք բացահայտում ենք մեր հոգու իրական ինքնությունը:

Մեզ ստեղծել է Ամենագոր Աստվածը: Նա մեր Երկնային Հայրն է: Մենք Նրա հոգեղեն զավակներն ենք: Մենք արարված ենք գերագույն նյութից, որն ամենաթանկարժեքն է և ամենանուրբը, և այդպիսով մենք մեր մեջ կրում ենք աստվածայնության մի մասնիկ:

Այստեղ՝ երկրի վրա, այնուամենայնիվ, մեր մտքերը և գործերը ապականված, անսուրբ և անմաքուր ներգործություն են կրում: Աշխարհի փոշին ու կեղտը բծեր են թողնում մեր հոգու վրա՝ դժվարացնելով մեր իրական բնույթն ու նպատակը հասկանալը և հիշելը:

Սակայն դրանք չեն կարող փոխել մեր բուն էությունը: Մեր էության հիմնական աստվածային բնույթը պահպանվում է: Եվ այն պահին, երբ մենք ընտրում ենք դարձնել մեր սրտերը դեպի մեր սիրելի Փրկիչը և ոտք ենք դնում աշակերտության արահետի վրա, տեղի է ունենում հրաշալի մի բան: Մեր սրտերը լցվում են Աստծո սիրով, մեր մտքերը լցվում են ճշմարտության լույսով, մենք սկսում ենք կորցնել մեղք գործելու ցանկությունը և մենք այլևս չենք ցանկանում քայլել խավարում:¹³

Մենք սկսում ենք տեսնել հնազանդությունը ոչ թե որպես պատիժ, այլ որպես դեպի մեր աստվածային ճակատագրին հասնելու ուղի: Եվ աստիճանաբար այս աշխարհի անապականությունը, փոշին և սահմանափակումները սկսում են հեռանալ: Ի վերջո, ի հայտ է գալիս մեր մեջ գտնվող երկնային էակի անգին, հավերժական հոգին և բարություն ճառագող լույսը ողողում է մեր էությունը:

Դուք արժանի եք փրկվելու

Իմ թանկագին եղբայրներ և քույրեր, իմ թանկագին ընկերներ,

ես վկայում եմ, որ Աստված տեսնում է մեզ այնպիսին, ինչպիսին մենք իրականում կանք, և Նա տեսնում է, որ մենք արժանի ենք փրկվելու:

Գուցե դուք կարծում եք, որ ձեր կյանքը կործանված է: Գուցե դուք մեղք եք գործել: Գուցե դուք վախեցած եք, բարկացած, վշտացած կամ ձեզ հալածում են կասկածները: Բայց ճիշտ, ինչպես Բարի Հովիվը գտավ Իր կորած ոչխարին, եթե դուք միայն դարձնեք ձեր սիրտը դեպի աշխարհի Փրկիչը, Նա կգտնի ձեզ:

Նա կփրկի ձեզ:

Նա կբարձրացնի ձեզ ու կդնի Իր ուսերին:

Նա ձեզ տուն կտանի:

Եթե մահկանացու ձեռքերը կարող են փլատակներն ու ավերակները վերածել երկրպագության գեղեցիկ տան, ապա մենք պետք է համոզված ու վստահ լինենք, որ մեր սիրառատ Երկնային Հայրը կարող է և կվերականգնի մեզ: Նա ծրագրել է դարձնել մեզ շատ ավելի հրաշալի էակներ, քան մենք եղել ենք, շատ ավելի հրաշալի, քան մենք կարող ենք երբևէ պատկերացնել: Աշակերտության ճանապարհին կատարվող յուրաքանչյուր քայլի հետ մենք դառնում ենք հավերժական փառքի և անսահման երջանկության արժանի էակներ, ինչպիսին ի սկզբանե նախատեսված էինք դառնալու:

Մա իմ վկայությունն է, իմ օրհնությունը և խոնարհ աղոթքը մեր Տիրոջ սուրբ անունով, Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Erich Kästner, *Als ich ein kleiner Junge war* (1996), 51–52.
2. Դուկաս 15.4–5:
3. Դուկաս 15.6:
4. “Know This, That Every Soul Is Free,” *Hymns*, no. 240.
5. Հովել 2.12:
6. Մատթեոս 11.28:
7. Վարդապետություն և Ուխտեր 88.63:
8. Տես Ավա 32.27:
9. Հավատող Հանգանակ 1.3:
10. Erich Kästner, *Es gibt nichts Gutes, ausser: Man tut es* (1950).
11. “Have I Done Any Good?” *Hymns*, no. 223.
12. Տես Հակոբոս 2.26:
13. Տես Հովհաննես 8.12:

Երեց Ռոբերտ Դ. Շեյնս
Տասներկու Առաքյալների Քվորում

Սուրբ Հոգին

*Ես իմ սերն ու նրախտագիտությունն եմ հայտնում Երկնային Հորը
Սուրբ Հոգու պարզևի համար, որի միջոցով Նա հայտնում է Իր
կամքը և զորացնում մեզ:*

Իմ սիրելի եղբայրներ և քույրեր, այսօր ես խոսում եմ որպես Տիրոջ ծառա և նաև որպես մեծ պապիկ: Ձեզ և իմ սիրելի սերունդներին ես ուսուցանում և վկայություն եմ բերում Սուրբ Հոգու հրաշալի պարզևի մասին:

Ես սկսում եմ խոսքս ընդունելով Քրիստոսի Լույսը, որը տրվում է «ամեն մարդու, ով գալիս է աշխարհ»:¹ Բոլորս էլ օգտվում ենք այդ սուրբ լույսից: Դա «ամենի մեջ և ամենուրեք»² է և թույլ է տալիս մեզ տարբերել լավը վատից:³

Բայց Սուրբ Հոգին տարբերվում է Քրիստոսի Լույսից: Նա Աստվածազնիւ երրորդ անդամն է, առանձին հոգևոր անձնավորություն՝ սուրբ պատասխանատվություններով և Հոր ու Որդու հետ միասնական նպատակով:⁴

Որպես Եկեղեցու անդամներ մենք կարող ենք ունենալ Սուրբ Հոգու մշտական ընկերակցությունը: Աստծո վերականգնված քահանայության միջոցով մենք մկրտվում ենք մեր մեղքերի թողության համար՝ ընկղմվելով, և ապա հաստատվում որպես Հիսուս Քրիստոսի Վերջին Օրերի Սրբերի Եկեղեցու անդամ: Այդ արարողության ժամանակ քահանայություն կրողների կողմից

ծեմնադրմամբ մեզ տրվում է Սուրբ Հոգու պարզևը:⁵ Որից հետո մենք կարող ենք ստանալ և պահել Սուրբ Հոգու ընկերակցությունը՝ միշտ հիշելով Փրկչին, պահելով Նրա պատվիրանները, ապաշխարելով մեր մեղքերից և կիրակի օրը արժանիորեն ճաշակելով հաղորդությունից:

Սուրբ Հոգին անձնական հայտնություն է բերում, օգնելով մեզ կյանքում կարևոր որոշումներ կայացնել այնպիսի հարցերում, ինչպիսիք են՝ կրթությունը, միսիան, կարիերան, ամուսնությունը, երեխաները, որտեղ պետք է ապրենք մեր ընտանիքով և այլն: Այդ հարցերում Երկնային

Հայրն ակնկալում է, որ մենք օգտագործենք մեր ազատ կամքը, մեր մտքում քննենք իրավիճակը ըստ ավետարանի սկզբունքների և աղոթքով Նրա առաջ բերենք մեր որոշումը:

Անձնական հայտնությունը կարևոր է, բայց դա միայն Սուրբ Հոգու աշխատանքի մի մասն է: Ինչպես սուրբ գրություններն են հաստատում, Սուրբ Հոգին նաև վկայում է Փրկչի և Հայր Աստծո մասին:⁶ Նա մեզ ուսուցանում է «արքայության խաղաղարար բաները»⁷ և դրդում է, որ «հույսով ավելանանք»:⁸ Նա մեզ «առաջնորդում է բարիք գործել . . . [և] արդարությամբ դատել»:⁹ Նա «ամեն մարդու . . . մի [հոգևոր] պարզև և տալիս . . . որպեսզի բոլորն այդպիսով օգտվեն»:¹⁰ Նա «տալիս է [մեզ] գիտելիք»¹¹ և «հիշեցնում է [մեզ] ամեն ինչ»:¹² Սուրբ Հոգով մենք «կարող ենք սրբագործվել»¹³ և ստանալ մեր «մեղքերի թողությունը»:¹⁴ Նա է «Մխիթարիչը», այն նույնը, որ «խոստացվել է Փրկչի աշակերտներին»:¹⁵

Ես հիշեցնում եմ մեզ բոլորիս, որ Սուրբ Հոգին չի տրվել, որ ղեկավարի մեզ: Մեզանից ոմանք ոչ խելամիտ ձևով փնտրում են Սուրբ Հոգու առաջնորդությունը մեր կյանքի ամեն մի չնչին որոշումը կայացնելիս: Դա նվաստացնում է Նրա սուրբ դերը: Սուրբ Հոգին պահպանում է ազատ ընտրության սկզբունքը: Նա մեր մտքում և մեր սրտում մեղմորեն է խոսում բազմաթիվ կարևոր հարցերի մասին:¹⁶

Մեզանից յուրաքանչյուրը գուցե տարբեր կերպ զգա Սուրբ Հոգու ազդեցությունը: Նրա հուշումները տարբեր չափով կզգանք՝ կախված մեր անհատական կարիքներից և պայմաններից:

Այս վերջին օրերին մենք հաստատում ենք, որ ողջ Եկեղեցու համար միայն մարգարեն կարող է հայտնություն ստանալ Սուրբ Հոգու միջոցով: Ոմանք մոռանում են դա, ինչպես Մհարոնն ու Մարիամը, երբ փորձում էին համոզել Մովսեսին համաձայնել իրենց հետ: Սակայն Տերն ուսուցանեց նրանց և մեզ: Նա ասաց.

«Եթե ձեզանից մեկը մարգարե լինի, ես Եհովաս ինձ . . . կճանաչացնեմ նրան: . . .

Նրա հետ ես բերանե բերան եմ խոսում»:¹⁷

Երբեմն չարը զայթակղում է մեզ կեղծ մտքերով, որոնք գուցե շփոթենք Սուրբ Հոգու հետ: Ես վկայում եմ, որ պաշտպանված կլինենք և չենք խաբվի, եթե հավատարմորեն

հնազանդվենք պատվիրաններին և պահենք մեր ուխտերը: Սուրբ Հոգով մենք կկարողանանք տարբերել կեղծ մարգարեներին, ովքեր վարդապետություններ են ուսուցանում, որոնք մարդկանց պատվիրաններն են:¹⁸

Երբ Սուրբ Հոգուց ոգեշնչում ենք ստանում մեզ համար, խելամիտ կլինի հիշել, որ մենք չենք կարող հայտնություն ստանալ ուրիշների համար: Ես ճանաչում եմ մի երիտասարդի, ով ասել էր մի երիտասարդ աղջկա. «Ես երազ եմ տեսել, որ դու իմ կինը պիտի լինես»: Այդ երիտասարդ աղջիկը մտածել էր և ապա պատասխանել. «Երբ ես էլ նույն երազը տեսնեմ, կգամ և մենք կխոսենք»:

Մենք բոլորս էլ գուցե զայթակղվենք թույլ տալու, որ մեր անձնական ցանկությունները հաղթահարեն Սուրբ Հոգու առաջնորդությունը: Մարգարե Ջոզեֆ Մմիթն աղերսում էր Երկնային Հորը թույլ տալ Մորմոնի Գրքի առաջին 116 էջերը ժամանակավորապես տալ Մարտին

Հարիսին: Ջոզեֆին թվում էր, թե դա լավ միտք էր: Սկզբում Սուրբ Հոգին նրան չուլեց հաստատող զգացումներ: Ի վերջո, Տերը թույլ տվեց Ջոզեֆին տալ այդ էջերը: Մարտին Հարիսը կորցրեց դրանք: Որոշ ժամանակով Տերը Մարգարեից հեռացրեց թարգմանելու պարզևր, և Ջոզեֆը ցավալի, սակայն արժեքավոր դաս քաղեց, որն իր բնորոշ հետքը թողեց նրա հետագա ծառայության վրա:

Սուրբ Հոգին կարևոր դեր է խաղացել վերականգնման ժամանակ: Պատանի հասակում Հակոբոս 1.5 հատվածն ընթերցելու վերաբերյալ Մարգարե Ջոզեֆն ասել է. «Սուրբ գրության ոչ մի հատված ավելի մեծ գործությամբ չի ազդել մարդու սրտի վրա, որքան այդ հատվածն ազդեց ինձ վրա այդ պահին»:¹⁹ Ձորությունը, որի մասին ասում է Ջոզեֆ Մմիթը, Սուրբ Հոգու ազդեցությունն էր: Արդյունքում Ջոզեֆը գնաց իր տան մոտակայքում գտնվող պուրակը և, ծնկի գալով, հարցրեց Աստծուն: Դրանից հետո տրված Առաջին Տեսիլքը, իրոք, որ կարևոր և հրաշալի էր: Բայց անձամբ Հոր և Որդու այցելությունը սկսվեց աղոթելու համար Սուրբ Հոգու հուշումից:

Վերականգնված ավետարանի հայտնված ճշմարտությունները եկան աղոթքով դիմելու, այնուհետև Սուրբ Հոգու հուշումները ստանալու և դրանց հետևելու արդյունքում: Դրանցից մի քանիսն են՝ Մորմոնի Գրքի թարգմանությունը, քահանայության և դրա արարողությունների վերականգնումը, սկսած մկրտությունից և Եկեղեցու կազմավորումից: Ես վկայում եմ, որ այսօր Տիրոջից Առաջին Նախագահությանը և Տասներկուսին եկող հայտնությունը զալիս է այդ նույն սրբազան ձևով: Այդ նույն սրբազան ձևով է զալիս անձնական հայտնությունը:

Մենք մեր հարգանքի տուրքն ենք մատուցում բոլոր նրանց, ովքեր հետևելով Սուրբ Հոգուն ստացել են վերականգնված ավետարանը, սկսած՝ Ջոզեֆ Մմիթի անձնական ընտանիքի անդամներից: Երբ պատանի Ջոզեֆը պատմեց իր հորը Մորմոնի այցի մասին, նրա հայրն

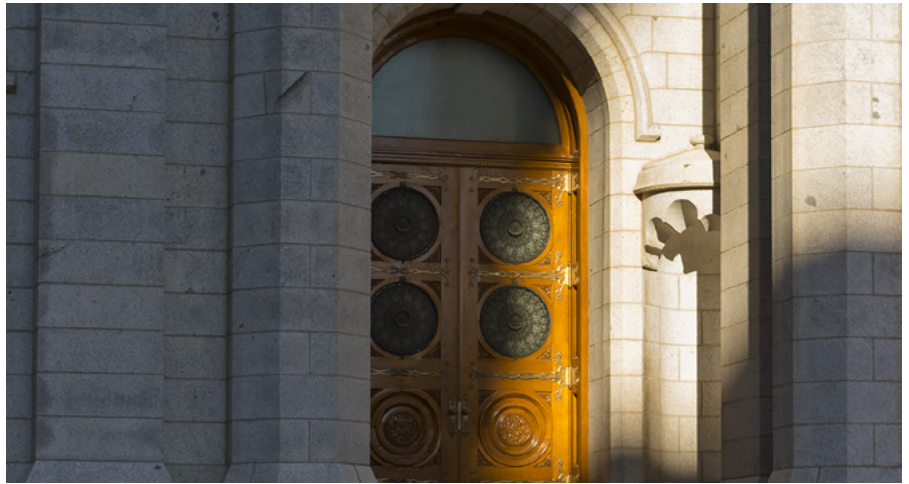
ինքն իր համար ստացավ հաստատող վկայություն: Ամփջապես նա Ջոզեֆին ազատեց ազարակի իր պարտականություններից և խրախուսեց հետևել հրեշտակի հրահանգին:

Ծնողներ և ղեկավարներ, եկեք նույն կերպ վարվենք: Եկեք խրախուսենք մեր երեխաներին և մյուսներին հետևել Սուրբ Հոգու հուշումներին: Միևնույն ժամանակ եկեք ինքներս հետևենք Սուրբ Հոգու օրինակին՝ առաջնորդելով մեղմորեն, հեզությամբ, երկայնամտությամբ և անկեղծ սիրով:¹⁹

Սուրբ Հոգին հաղորդակցման միջոց է հանդիսանում Աստծո գործի համար՝ ընտանիքներում և ողջ Եկեղեցում: Հասկանալով դա, կուզենայի կիսվել Սուրբ Հոգու հետ կապված անձնական կյանքում և Եկեղեցու ծառայության մեջ ունեցած իմ մի քանի օրինակներով:

Մի քանի տարի առաջ ես և Քույր Հելլսը ծրագրել էինք հյուրընկալել իմ մի քանի գործընկերներին՝ մեր տանը հատուկ ճաշկերույթ կազմակերպելով: Աշխատանքից տուն վերադառնալիս ես ներքուստ զգացի, որ պետք է այցելել մի այրու, ում տնային ուսուցիչն էի: Երբ թափեցի այդ քրոջ դուռը, նա ասաց. «Ես աղոթում էի, որ դուք գայիք»: Որտեղի՞ց էր եկել այդ տպավորությունը: Սուրբ Հոգուց:

Ծանր հիվանդությունից հետո մի անգամ ես նախագահում էի ցցի համաժողովին: Իմ էներգիան խնայելու համար ես ծրագրել էի հեռանալ ժողովատնից քահանայության ղեկավարների նիստից անմիջապես հետո: Մակայն փակման աղոթքից հետո Սուրբ Հոգին ասաց ինձ. «Ո՞ր ես գնում»: Ես ոգեշնչվեցի սեղմել յուրաքանչյուրի ձեռքը, երբ նրանք հերթով դուրս կգային սենյակից: Երբ մի երիտասարդ երեց մոտեցավ, ինձ հուշվեց, որ նրան հատուկ խոսքեր ասեմ: Նա հայացքը կախել էր, և ես սպասեցի, որ նա աչքերը բարձրացներ և նայեր ինձ, և ես նրան ասացի. «Աղոթիր Երկնային Հորը, լսիր Սուրբ Հոգուն, հետևիր քեզ տրված հուշումներին և ամեն ինչ

լավ կլինի քո կյանքում»: Ավելի ուշ ցցի նախագահն ինձ ասաց, որ այդ երիտասարդը ժամանակից շուտ էր վերադարձել իր միսիայից: Ցցի նախագահը հստակ տպավորության ներքո գործելով, խոստացել էր այդ երիտասարդի հորը, որ եթե նա իր որդուն բերեր քահանայության ժողովին, «Երեց Հելլսը կխոսեր նրա հետ»: Ինչո՞ւ ես սպասեցի, որպեսզի սեղմեի յուրաքանչյուրի ձեռքը: Ինչո՞ւ ես կանգ առա, որ խոսեի այս հատուկ երիտասարդ տղայի հետ: Ո՞վ ինձ հուշեց տալ այդ խորհուրդը: Շատ պարզ է՝ դա Սուրբ Հոգին էր:

2005թ. սկզբներին ես ուղղորդվեցի գերագույն համաժողովի ելույթ պատրաստել տարեց միսիոներական զույգերի մասին: Այդ համաժողովից հետո մի եղբայր պատմեց ինձ. «Երբ լսում էինք համաժողովը . . . անմիջապես Տիրոջ Հոգին դիպավ իմ հոգուն: . . . Դա հստակ ուղերձ էր ուղղված ինձ և իմ սիրելի կնոջը: Մենք պիտի միսիա ծառայեինք, և այժմ էր ժամանակը: Երբ . . . նայեցի կնոջս, հասկացա, որ նա նույն տպավորությունն էր ստացել Հոգուց»:²⁰ Ի՞նչը բերեց այդ միաժամանակյա ազդեցիկ արձագանքը: Սուրբ Հոգին:

Իմ հետևորդներին և բոլոր նրանց, ովքեր լսում են իմ ձայնը, ես իմ վկայությունն եմ բերում Սուրբ Հոգու միջոցով անձնական հայտնություն և մշտապես՝ ամենօրյա առաջնորդություն, զգուշացում, խրախուսանք, ուժ, հոգևոր մաքրագործում, սփռփանք և խաղաղություն ստանալու

վերաբերյալ: Սուրբ Հոգու միջոցով մենք ճաշակում ենք «Քրիստոսի» բազմաթիվ գորովագութ ողորմությունները»²¹ և ունենում հրաշքներ, որոնք չեն դադարում:²²

Ես իմ հատուկ վկայությունն եմ բերում, որ Փրկիչն ապրում է: Ես իմ սերն ու երախտագիտությունն եմ հայտնում Երկնային Հորը Սուրբ Հոգու պարզի համար, որի միջոցով Նա հայտնում է Իր կամքը և ամրացնում մեզ մեր կյանքում: Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂԽՈՍԵՐ

1. Վարդապետություն և Ուխտեր 93.2; տես նաև Հովհաննես 1.9:
2. Վարդապետություն և Ուխտեր 88.6:
3. Տես Bible Dictionary, "Light of Christ"; տես նաև Մորոնի 7.12–19:
4. Տես Հովհաննես 17:
5. Տես դաս 5, "Performing Priesthood Ordinances," in *Duties and Blessings of the Priesthood: Basic Manual for Priesthood Holders, Part B* (2000), 41–48:
6. Տես Հովհաննես 15.26; Հռովմայեցիս 8.16:
7. Վարդապետություն և Ուխտեր 39.6:
8. Հռովմայեցիս 15.13:
9. Վարդապետություն և Ուխտեր 11.12:
10. Վարդապետություն և Ուխտեր 46.11–12; տես նաև Մորոնի 10.8–17; Վարդապետություն և Ուխտեր 13–16:
11. Ավա 18.35:
12. Հովհաննես 14.26:
13. 3 Նեփի 27.20:
14. 2 Նեփի 31.17:
15. Վարդապետություն և Ուխտեր 88.3
16. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 8.2–3:
17. Թվոց 12.6, 8:
18. Տես Ջոզեֆ Սմիթ—Պատմություն 1.19:
19. Ջոզեֆ Սմիթ—Պատմություն 1.12
20. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 121.41–42:
21. Ֆրեդերիկ Բ. Հիբբենի նամակը:
22. 1 Նեփի 8.8:
23. Տես Մորոնի 7.29:

Ջերիթ Վ. Գոսզ

Յոթանասունի նախագահություն

Միշտ հիշենք Նրան

Ես խոնարհաբար վկայում և աղոթում եմ, որ մենք միշտ հիշենք Նրան՝ բոլոր ժամանակներում, բոլոր բաներում և բոլոր վայրերում, որ մենք կարող ենք լինել:

Սիրելի եղբայրներ ու քույրեր, երբ ես ծառայում էի Ասիայում, մարդիկ երբեմն հարցնում էին. «Երեց Գոսզ, քա՞նի մարդ է ապրում Եկեղեցու Ասիական տարածքում»:

Ես ասում էի. «Աշխարհի բնակչության կեսը՝ 3.6 միլիարդ մարդ»:

Մի մարդ հարցրեց. «Դժվա՞ր է հիշել նրանց բոլորի անունները»:

Հիշելն ու մոռանալն ամենօրյա կյանքի մասն են: Օրինակ, մի անգամ, կինս իր բջջային հեռախոսն ամենուրեք փնտրելուց հետո վերջապես որոշեց զանգահարել այդ համարին մեկուրիշ հեռախոսից: Երբ կինս լսեց իր հեռախոսի ձայնը, նա

մտածեց. «Ո՞վ կարող է զանգել ինձ: Այդ համարը ոչ ոքի չեմ տվել»:

Հիշելն ու մոռանալը նաև մեր հավերժական ճամփորդության մասն են: Ժամանակը, ընտրության իրավունքը և հիշողությունն օգնում են մեզ սովորել, անել ու ամրանալ հավատքում:

Միրված օրհներգի բառերում ասվում է.

*Մենք գովեստի երգեր կերգենք
Հիսուսի անվան համար,
Եվ գովք ու պատիվ կտանք
Նրան: . . .*

*Դուք՝ Մորբե՛ր, ճաշակե՛ք ու վկայե՛ք
Որ հիշե՛ք Նրան:՝*

Ամեն շաբաթ հաղորդությունը ճաշակելիս՝ մենք ուխտ ենք կապում, որ միշտ կհիշենք Նրան: Ուսումնասիրելով *հիշել* բառը պարունակող մոտ 400 սուրբ գրության հատվածներ՝ առաջարկում եմ վեց եղանակ, որով մենք կարող ենք միշտ հիշել Նրան:

Առաջին, մենք կարող ենք միշտ հիշել Նրան՝ վստահություն ունենալով Նրա ուխտերի, խոստումների և հավաստիացումների նկատմամբ:

Տերը հիշում է Իր հավիտենական ուխտերը. սկսած Ադամի

ժամանակից, մինչև Ադամի սերունդները՝ վերնդունեն ճշմարտությունը և վեր կնայեն, այնուհետև Սիոնը վայր կնայի, և երկինքները կցնծան ուրախությունից, և երկիրը կդողա հրճվանքից»:²

Տերը հիշում է Իր խոստումները, ընդհուպ ցրված Իսրայելը Մորմոնի Գրքի միջոցով հավաքելու խոստումը, որը նա մեկ վկայություն է Հիսուս Քրիստոսի մասին, ինչպես նաև յուրաքանչյուր անդամի և միսիոների տրված խոստումը, ովքեր հիշում են հոգիների արժեքի մասին:³

Տերը հիշում և մխիթարում է ազգերին ու ժողովուրդներին: Այս իրարանցման ու խառնաշփոթի օրերին⁴ «ոմանք կառքերով և ոմանք ձիերով էին պարծենում. բայց մենք Տեր Աստուծոյ անունը կյիշենք»⁵ ով առաջնորդում է «ապագան, ինչպես որ առաջնորդել է անցյալը»⁶: «Չար ժամանակներում»⁷ մենք «հիշում ենք», որ Աստծո գործը չէ, որ խափանվում է, այլ մարդկանց գործը»:⁸

Երկրորդ, մենք կարող ենք միշտ հիշել Նրան՝ երախտագիտությամբ ընդունելով Իր ձեռքը մեր կյանքում:

Տիրոջ ձեռքը մեր կյանքում հաճախ ավելի հեշտ է նկատել, երբ մենք հետ ենք նայում մեր կյանքի իրողություններին: Ինչպես ասել է քրիստոնյա փիլիսոփա Մորեն Կիրքգարդը. «Կյանքը հասկանում ենք հետադարձ հայացք զցելով անցյալի վրա: Մակայն . . . պետք է ապրենք այն ներկայով և *պատրաստ լինենք այն ամենին, ինչը գալու է ապագայում*»:⁹

Վերջերս իմ սիրելի մայրը տոնեց իր 90-րդ տարեդարձը: Նա երախտագիտությամբ վկայեց իր կյանքի կարևոր իրադարձություններում Աստծո օրհնության մասին: Ընտանեկան պատմությունները, ընտանեկան սովորություններն ու ընտանեկան կապերն օգնում են մեզ քնքշորեն հիշել անցյալի բաները՝ միևնույն ժամանակ ապահովելով օրինակներ ու հույս ապագայի համար:

Երբեք մտածե՛ք ինքներդ ձեր մասին իբրև դուք ձեր անձնական հիշատակի գիրքն եք՝ կազմված միայն այն հիշողություններից, որոնք դուք ուզում եք հիշել:

Օրինակ, երբ ես երիտասարդ էի, ես իսկապես ուզում էի խաղալ դպրոցի բասկետբոլի թիմում: Ես շարունակ պարապում էի: Մի օր մարզիչը մեր 1.93մ հասակ ունեցող մարզիկին որակեց որպես կենտրոնական դիրքում հրաշալի խաղացող, և մեր 1.88մ հասակ ունեցող մարզիկին կրկին որակեց որպես հրաշալի խաղացող, իսկ այնուհետև ասաց ինձ. «Ես կարող եմ քեզ ընդգրկել խմբում, բայց հավանաբար դու երբեք չես խաղա»: Ես հիշում եմ, թե այնուհետև որքան սիրալիկ կերպով նա խրախուսեց ինձ. «Ինչո՞ւ չես փորձում միանալ ֆուտբոլի թիմին: Լավ խաղացող կլինես»: Ընտանիքս ուրախացավ, երբ ես խփեցի իմ առաջին գոլը:

Մենք հիշում ենք նրանց, ովքեր մեզ մեկ հնարավորություն են տալիս, երկու հնարավորություն՝ ազնվությամբ, բարությամբ, համբերությամբ և խրախուսանքով: Եվ մենք կարող ենք դառնալ այն մեկը, ում ուրիշները կհիշեն, երբ նրանք ամենաշատն են ունեցել օգնության կարիք: Ուրիշների աջակցությունն ու Սուրբ Հոգու առաջնորդող ազդեցությունը երախտագիտությամբ հիշելը Նրան հիշելու մի եղանակ է: Դա մի եղանակ է մեր բազմաթիվ օրինությունները հաշվելու և Աստծո տվածը տեսնելու համար:¹⁰

Երբորդ, մենք կարող ենք Տիրոջը միշտ հիշել՝ վստահելով Նրան, երբ Նա հավաստիացնում է մեզ, որ «ով որ ապաշխարել է իր մեղքերից, նա ներվում է, և ես՝ Տերս, այլևս չեմ հիշում դրանք»:¹¹

Երբ մենք լիովին ապաշխարում ենք՝ խոստովանելով և թողնելով մեր մեղքը, և երբ մեղքից մաքրվում ենք, մենք Ենովսի նման հարցնում ենք. «Տե՛ր, ի՞նչպես եղավ դա», և լսում ենք պատասխանը՝ «Քրիստոսի հանդեպ քո հավատքի շնորհիվ»:¹² և Նրա հրավերը՝ «Բայց դու յիշի՛ր»:¹³

Երբ մենք ապաշխարում ենք, և քահանայության ղեկավարները մեզ արժանի են հայտարարում, մենք չպիտի շարունակենք խոստովանել այդ անցյալի մեղքերը: Լինել արժանի՝ չի նշանակում լինել կատարյալ: Երկնային Հոր երջանկության

ծրագիրը հրավիրում է մեզ խոնարհաբար ու խաղաղությամբ առաջ ընթանալ մեր կյանքի ուղիով, մինչև որ մի օր կատարելագործվենք Քրիստոսում,¹⁴ այլ ոչ թե շարունակ անհանգստանալ, հիասթափվել կամ դժբախտ լինենք մեր այսօրվա թերությունների պատճառով: Հիշեք՝ Նա գիտի այն բոլոր բաները մեր մասին, որ մենք չենք ուզում որևէ մեկն իմանա, բայց տակավին սիրում է մեզ:

Երբեմն կյանքը փորձում է մեր վստահությունը Քրիստոսի ողորմածության, արդարության, դատաստանի և Նրա ազատագրող հրավերքի նկատմամբ, որը թույլ է տալիս, որպեսզի Նրա Քավությունն ամռքի մեզ, մինչև մենք կներենք ուրիշներին և ինքներս մեզ:

Մի երիտասարդ կին այլ երկրում դիմեց որպես լրագրող աշխատելու համար, սակայն աշխատանքի նշանակող պաշտոնյան անգութ մարդ էր: Նա ասաց նրան. «Իմ ստորագրությամբ ես խոստանում եմ, որ դու լրագրող չես դառնա, այլ կոյուղու խողովակաշարեր կանցկացնես»: Նա միակ կինն էր կոյուղու խողովակաշար անցկացնող տղամարդկանց խմբում:

Տարիներ անց այս կինը պաշտոնյա դարձավ: Մի օր մի մարդ եկավ նրա մոտ, ով աշխատանքի անցնելու համար ուներ նրա ստորագրության կարիքը:

Նա հարցրեց. «Դուք ինձ հիշո՞ւմ եք»: Նա չէր հիշում:

Նա ասաց. «Դուք ինձ չեք հիշում, սակայն ես ձեզ հիշում եմ: Ձեր ստորագրությամբ դուք երաշխավորեցիք ինձ, որ երբեք լրագրող չդառնամ: Ձեր ստորագրությամբ դուք ուղարկեցիք ինձ կոյուղու խողովակաշարեր անցկացնելու, ուր ես միակ կինն էի տղամարդկանց խմբում»:

Նա ինձ ասաց. «Ես զգում էի, որ պետք է ավելի լավ վերաբերվեի այդ մարդու հետ, քան նա ինձ հետ վերաբերվեց»: Երբեմն այդ ուժը բացակայում է մեր մեջ, բայց այն կարող ենք գտնել՝ հիշելով մեր Փրկիչ Հիսուս Քրիստոսի Քավությունը:

Երբ վստահությունը չարաշահվում է, երազանքները՝ փշրվում, սրտերը՝ կրկին ու կրկին կոտրվում, երբ մենք արդարություն ենք ուզում և ունենք ողորմածության կարիք, երբ մենք լի ենք զայրությամբ, և մեր աչքերը լցված են արցունքով, երբ մենք կարիք ունենք իմանալու՝

ինչից կառչել, և ինչը թողնել, մենք միշտ կարող ենք հիշել Նրան: Կյանքն այնքան էլ դաժան չէ, ինչպես երբեմն կարող է թվալ: Նրա անսահման կարեկցանքը կարող է օգնել մեզ գտնել մեր ճանապարհը, ճշմարտությունն ու կյանքը:¹⁵

Երբ մենք հիշում ենք Նրա խոսքերն ու օրինակը, մենք չենք նեղացնի ու չենք էլ նեղանա:

Իմ ընկերոջ հայրն աշխատում էր որպես մեխանիկ: Նրա ազնիվ աշխատանքի հետքերը երևում էին նույնիսկ այն ժամանակ, երբ նա խնամքով լվանում էր իր ձեռքերը: Մի օր տաճարում մեկն ասաց իմ ընկերոջ հորը, որ նա պետք է լվանա իր ձեռքերը՝ նախքան այնտեղ ծառայելը: Նեղանալու փոխարեն, այս բարի մարդը տաճար գնալուց առաջ սկսեց ձեռքով մանրակրկիտ լվանալ ընտանիքի սպասքը՝ օգտագործելով ավելի շատ օճառաջուր: Նա օրինակ է հանդիսանում նրանց, ովքեր «վեր կգնայ Տիրոջ սարը», և «կկանգնի նորա սրբութեան տեղում» ամենամաքուր ձեռքերով ու ամենամաքուր սրտով:¹⁶

Եթե մենք ունենք անբարյացակամ զգացմունքներ, լցված ենք ռիսակալությամբ, վրդովմունքով, կամ ուրիշներից ներողություն խնդրելու պատճառ ունենք, ապա հիմա է դա անելու ժամանակը:

Չորրորդ, Նա հրավիրում է մեզ հիշել, որ միշտ պատրաստ է մեզ տուն ընդունելու:

Մենք սովորում ենք հարցնելով և փնտրելով: Բայց խնդրում եմ, մի դադարեցրեք հետազոտությունը, մինչև որ հասնեք, Թ. Ս. Էլիոթի բառերով ասած, «այն տեղին, որտեղից սկսել եք, ու ձեզ թվում է, որ առաջին անգամ եք այդտեղ»:¹⁷ Երբ պատրաստ լինեք, խնդրում եմ, կրկին բացեք ձեր սրտերը Մորմոնի Գրքի համար, համարելով, որ բացում եք այն առաջին անգամ: Խնդրում եմ կրկին, աղոթեք անկեղծ միտումով, կարծես, առաջին անգամն է:

Վստահեք այդ աղոտ հիշողությանը: Թող որ այն մեծացնի ձեր հավատքը: Աստծո համար չկա որևէ ժամանակ, երբ մենք այնքան հեռու

ենք գնում, որ չենք ունենում հետ վերադառնալու հնարավորություն:

Հին ու նոր ժամանակների մարգարեները մեզ խնդրում են թույլ չտալ, որ մարդկային թույլ կողմերը, սխալներն ու թերությունները, լինեն դրանք մերը, թե ուրիշներիին, մեզ համար ճշմարտությունը, ուխտերը և Նրա վերականգնված ավետարանի քավիչ գործությունը կորցնելու պատճառ հանդիսանան:¹⁸ Սա հատկապես կարևոր է Եկեղեցում, որտեղ մենք յուրաքանչյուրս աճում ենք մեր ոչ կատարյալ մասնակցությամբ: Մարգարե Զոգեֆ Սմիթն ասել է. «Ես երբեք չեմ ասել, որ ես կատարյալ եմ, բայց սխալ չկա այն հայտնություններում, որոնք ես եմ ուսուցանել»:¹⁹

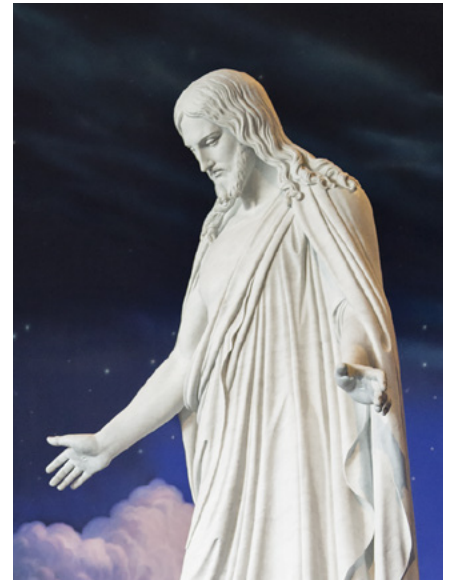
Հինգերորդ, մենք կարող ենք միշտ հիշել Նրան հանգստի օրը հաղորդության միջոցով: Իր մահկանացու կյանքի ծառայության ավարտին ու հարությունից հետո Իր ծառայության սկզբում՝ երկու անգամն էլ, մեր Փրկիչը վերցրեց հացն ու գինին և խնդրեց, որ մենք հիշենք Նրա մարմինն ու արյունը,²⁰ «քանզի որքան հաճախ դուք սա անեք, դուք կհիշեք այս ժամը, որ ես ձեզ հետ էի»:²¹

Հաղորդության արարողության ժամանակ մենք վկայում ենք Հայր Աստծուն, որ հոժար ենք մեզ վրա վերցնել Իր Որդու անունը և միշտ հիշել Նրան և պահել Նրա պատվիրանները, որոնք Նա տվել է մեզ, որպեսզի մենք Նրա Հոգին միշտ մեզ հետ ունենանք:²²

Ինչպես ուսուցանում է Ամոլեկը, մենք հիշում ենք Նրան, երբ մենք աղոթում ենք մեր դաշտերում, մեր հոտերի համար, մեր գերդաստանի համար և երբ մենք հիշում ենք կարիքավորներին, մերկերին, հիվանդներին ու չարչարվածներին:²³

Վերջապես, վեցերորդ, մեր Փրկիչը հրավիրում է մեզ միշտ հիշել Իրեն այնպես, ինչպես Նա է մեզ միշտ հիշում:

Հարություն առած Փրկիչը Հյուսիսային, Կենտրոնական և Հարավային Ամերիկայում հրավիրեց ներկաներին առաջ գալ մեկ առ մեկ ու մտցնել իրենց ձեռքերն Իր կողը

ու շոշափել Իր ձեռքերի ու ոտքերի բևեռների նշանները:²⁴

Սուրբ գրությունները նկարագրում են, որ հարության ժամանակ «ամեն վերջավորություն և ամեն հոգ պիտի վերականգնվեն . . . իրենց ճիշտ ու կատարյալ կառուցվածքով», և «նույնիսկ գլխի մի մազ չպիտի կորչի»:²⁵ Եթե դա այդպես է, խնդրում եմ խորհեք, թե ինչպես է, որ մեր Փրկիչի կատարյալ, հարություն առած մարմինը դեռ կրում էր Իր կողքի խոցվածքն ու Իր ձեռքերի ու ոտքերի վրայի բևեռների նշանները:²⁶

Պատմության մեջ մահկանացու մարդիկ երբեմն մահապատժի էին ենթարկվում խաչելության միջոցով: Բայց միայն մեր Փրկիչ Հիսուս Քրիստոսն է, որ գրկաբաց ընդունում է մեզ՝ Իր վրա դեռ կրելով մաքուր սիրտ նշանները: Միայն Նա է իրականացնում խաչի վրա բարձրացվելու մարգարեությունը, որպեսզի կարողանա մեզանից յուրաքանչյուրին, անուն առ անուն, ձգել դեպի Իրեն:²⁷

Մեր Փրկիչը հայտարարում է.

«Այո՛, նրանք կարող է մոռանալ, սակայն ես քեզ չեմ մոռանա»:

«Ահա, ես փորագրել եմ քեզ իմ ձեռքերի ավերի վրա»:²⁸

Նա վկայում է. «Ես նա եմ, որին բարձրացրեցին: Ես Հիսուսն եմ, որին խաչեցին: Ես Աստծո Որդին եմ»:²⁹

Ես խոնարհաբար վկայում եմ և աղոթում, որ մենք միշտ հիշենք

Նրան՝ բոլոր ժամանակներում,
բոլոր բաներում և բոլոր վայրերում,
որ մենք կարող ենք լինել:³⁰ Հիսուս
Քրիստոսի սուրբ ու նվիրական
անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. "We'll Sing All Hail to Jesus' Name," *Hymns*, no. 182.
2. Joseph Smith Translation, Genesis 9:22 (in the Bible appendix).
3. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 18.10–16:
4. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 45.26; 88.91:
5. Սաղմոս 20.7:
6. "Be Still, My Soul," *Hymns* no. 124.
7. Բ Տիմոթեոս 3.1; տես նաև 2–7 հատվածները:
8. Վարդապետություն և Ուխտեր 3.3:
9. *Kierkegaard's Journals and Notebooks: Volume 2, Journals EE–KK*, Bruce H. Kirmmse and others, ed. (2008), 2:179; emphasis in original.
10. Տես «Օրհնություններդ հաշվիր» *Օրհններդդ*, համար 21:
11. Վարդապետություն և Ուխտեր 58.42; տես նաև Շապիա 43.25:
12. Ենովս 1.7, 8:
13. Շապիա 43.26:
14. Տես Մորոնի 10.32:
15. Տես Հովհաննես 14.6:
16. Սաղմոս 24.3; տես նաև 4-րդ հատվածը, փորձառության մասին խոսվում է թույլտվությամբ:
17. T. S. Eliot, "Little Gidding," in *Four Quartets* (1943), section 5, lines 241–42.
18. Տես, օրինակ, Եթեր 12.23–28; Դիթեր Ֆ. Ուլսոդի, «Եկե՛ք, միացե՛ք մեզ», *Լիստոնա*, նոյ. 2013, 21–24:
19. *Եկեղեցու նախագահների ուսումնարանը: Ձոզե՛ք Սմիթ* (2007), 553: Նա շարունակում է այսպես. «Որեմն մի՞թե ես պետք է որպես մի անպիտան մի բան մի կողմ գցվեմ»:
20. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 27.2–4, զինու փոխարեն ջուր օգտագործելու մասին ժամանակակից հայտնություն:
21. Joseph Smith Translation, Mark 14:21 (in the Bible appendix).
22. Տես Մորոնի 4.3; 5.2; Վարդապետություն և Ուխտեր 20.77, 79:
23. Տես Ալմա 34.20–21, 28–29: Ժամանակակից հայտնության մեջ Տերը նաև պատվիրում է մեզ. «Եվ բոլոր բաներում հիշե՛ք աղքատներին ու կարիքավորներին, հիվանդներին ու տառապյալներին»: (Վարդապետություն և Ուխտեր 52.40):
24. Տես 3 Նեփի 11.14–15:
25. Ալմա 40.23:
26. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 6.37:
27. Տես 3 Նեփի 27.14; տես նաև, օրինակ, Հովհաննես 12.32–33; 1 Նեփի 11.33; Մոսիա 23.22; Ալմա 13.29; 33.19; Հեյման 8.14–15:
28. Շապիա 49.15–16; տես նաև 1 Նեփի 21.15–16:
29. Վարդապետություն և Ուխտեր 45.52:
30. Տես Մոսիա 18.9:

Երնց Պատրիկ Քիրոս
Յոթանասուն

Ապաստան փորձորիկից

Այս պահը չի բնութագրում փախստականներին, սակայն
մեր արձագանքը կօգնի բնութագրել ինքներս մեզ:

Որովհետև սովեցի, և դուք
տուփք ինձ ուտել. ծարավեցի և
խմեցրիք ինձ. օտար էի, և ինձ
ձեզ մօտ առաք.

մերկ էի, և հագցրիք ինձ: . . .

. . . Ճշմարիտ ասում եմ ձեզ, որով-
հետև այս իմ փոքր եղբայրներից
մեկին արիք, ինձ արիք»:¹

Այսօր աշխարհում փախստա-
կանների թիվը կազմում է մոտ 60
միլիոն, որը նշանակում է, որ «122
մարդկանցից 1 մարդ . . . ստիպված
է եղել փախչել իր տնից»² և դրա
կեսը երեխաներ են:³ Սարսափելի
է այդ թվերի մասին մտածելն ու
խորհելը, թե ինչ է սա նշանակում
յուրաքանչյուր անհատի կյանքում:
Ներկայումս իմ հանձնարարու-
թյունը Եվրոպայում է, որտեղ այս
վերջին տարվա ընթացքում այս
փախստականների մեկ միլիոն 250
հազարը եկավ Մերձավոր Արևելքի
ու Աֆրիկայի պատերազմից ավեր-
ված մասերից:⁴ Մենք տեսնում ենք,
որ նրանցից շատերը եկել են միայն
մի հագուստով և մի փոքր պայու-
սակով: Նրանցից շատերն ունեն
լավ կրթություն, և բոլորը ստիպ-
ված են եղել թողնել իրենց տունը,
դպրոցն ու աշխատանքը:

Առաջին Նախագահության
առաջնորդության ներքո Եկեղե-
ցին այսօր համագործակցում է

75 կազմակերպությունների հետ 17
Եվրոպական երկրներում: Այդ կազ-
մակերպությունները տարածվում են
մեծ միջազգային հաստատություն-
ներից մինչև փոքր համայնքային
նախաձեռնություններ, պետական
կառույցներից մինչև կրոնական ու
ոչ կրոնական բարեգործական կազ-
մակերպություններ: Մենք ուրախ
ենք, որ կարող ենք համագործակ-
ցել ու սովորել ուրիշներից, ովքեր
տարիներ շարունակ աշխատել են
ամբողջ աշխարհի փախստական-
ների հետ:

Որպես Եկեղեցու անդամներ,
որպես մի խումբ ժողովուրդ, կարիք
չկա, որ մենք շատ հետ գնանք մեր
պատմության մեջ, որպեսզի խոր-
հենք այն ժամանակների մասին,
երբ մենք փախստական էինք, երբ
մեզ բազմիցս դաժանորեն վտարում
էին տներից ու դաշտերից: Անցած
շաբաթ, փախստականների մասին
խոսելիս, Քույր Լինդա Բարթոնը
Եկեղեցու կանանցից մեկին խնդրեց
խորհել. «Ժսվե՛ք *նրանց* պատմու-
թյունը լինել *իմ* պատմությունը»
հարցի շուրջ:⁵ Նրանց պատմությունը
մեր պատմությունն է ոչ շատ տարի-
ներ առաջ:

Կառավարություններում և հասա-
րակության մեջ բոլոր վիճաբանու-
թյուններ կան այն մասին, թե որն է

բերկրանք՝ ծայրաստիճան կարիքի մեջ գտնվողներին օգնության ձեռք մեկնելու ու նրանց ծառայելու իրենց ներքին բնածին ցանկությանը հնազանդվելիս: Եկեղեցին տրամադրել է ապաստան ու բժշկական օգնություն: Ցցերն ու միսիաները հավաքել են մի քանի հազար հիզիենայի փաթեթներ: Այլ ցցեր մատակարարել են սնունդ և ջուր, հագուստ, անջրանցիկ վերաբերվածներ, հեծանիվներ, գրքեր, ուսապարկեր, ակնոցներ կարդալու համար և այլն:

Շուրջանդիայից մինչև Միցիլիա շատ անհատներ տարբեր դերեր էին կատարում: Բժիշկներն ու բուժքույրերը կամավոր ծառայություն էին մատուցում հենց այնտեղ, որտեղ փախստականները գալիս էին թրջված, ցրտահարված և ջրերի միջով անցնելու պատճառով հաճախ տրավմաների ենթարկված: Երբ փախստականները սկսում են վերաբնակեցման գործընթացը, տեղի անդամներն օգնում են նրանց սովորել իրենց հյուրընկալող երկրի լեզուն, մինչ մյուսները ոգեշնչում են երեխաներին ու նրանց ծնողներին՝ տրամադրելով խաղալիք, արվեստի պարագաներ, երաժշտություն ու խաղ: Ոմանք էլ վերցնում են նվիրաբերված մանկածքը, հյուսելու շյուղերն ու հեղուկները և ուսուցանում են այդ հմտությունները տեղի փախստականներին՝ թե՛ մեծերին, և թե՛ երիտասարդներին:

Եկեղեցու փորձառու անդամները, ովքեր երկար տարիներ ծառայել ու դեկավարել են, հաստատում են այն փաստը, որ հրատապ կարիքի մեջ գտնվող անձանց ծառայելն իրենց տվել է ամենահարուստ, ամենից շատ բավականություն պատճառող փորձառությունն իրենց ծառայության մեջ:

Այս հանգամանքների իսկությանը հավատալու համար անհրաժեշտ է այն տեսնել: Ձմռանը շատերի մեջ ես տեսա մի հղի կնոջ, ով Միքիայից էր և գտնվում էր փախստականների տարանցիկ ճամբարում՝ հուսահատորեն փորձելով հավաստիանալ, որ ինքը ստիպված չի լինի լույս աշխարհ բերել իր երեխային այդ ընդարձակ սենյակի սառը

փախստականի սահմանումը, և ինչ է անհրաժեշտ անել փախստականներին օգնելու համար: Այս մտքերով կիսվելու նպատակը ոչ մի կերպ այդ բոլոր քննարկման մաս դառնալը չէ, և ոչ էլ ներգաղթի քաղաքականության մասին մեկնաբանություն անելը, այլ այն *մարդկանց* վրա կենտրոնանալն է, ովքեր վտարվել են իրենց տներից ու իրենց երկրներից պատերազմի պատճառով, որը սկսելու գործում իրենք մասնակից չեն:

Փրկիչին ծանոթ է փախստական լինելու զգացումը. Նա Ինքը փախստական էր: Երեխա ժամանակ Հիսուսն ու Իր ընտանիքը փախան Եգիպտոս, որպեսզի խուսափեին Հերոդեսի սրից: Եվ Իր ծառայության տարբեր ժամանակահատվածներում Հիսուսին սպառնում էին, և Նրա կյանքը վտանգի մեջ էր, որն ի վերջո ենթարկեց այն չար մարդկանց դավադրությանը,

ովքեր ծրագրել էին Նրա մահը: Գուցե մեզ համար նույնիսկ ավելի զարմանալի է, որ այդ ժամանակ Նա անընդմեջ մեզ ուսուցանում էր սիրել միմյանց, սիրել, ինչպես Ինքն է սիրում, սիրել մեր մերձավորին մեր անձի պես: Իրոք, «Մուրբ և անարատ կրօնասիրությունն Աստծոյ և Հօր առաջին սա է, որբերին և այրիներին այցելել նորանց նեղության մէջ»⁶ և «հոգ [տանել] աղքատների ու կարիքավորների համար, և [ծառայել]՝ ի սփոփանք նրանց, որ նրանք չտառապեն»:⁷

Ոգեշնչող էր ականատես լինել, թե աշխարհի բոլոր ծայրերում գտնվող Եկեղեցու անդամները ինչ են շրայլորեն նվիրաբերում այդքան շատ կորուստ կրած անհատներին ու ընտանիքներին օգնելու համար: Հատկապես Եվրոպայի տարածքում ես տեսել եմ Եկեղեցու շատ անդամների, ովքեր իրենց սրտում զգացել են ուրախություն ու

հատակին, որտեղ նա գտնվում էր: Միրիայում նա եղել էր համալսարանի դասախոս: Հունաստանում ես խոսեցի մի ընտանիքի անդամների հետ, ովքեր դեռ թաց էին, դողում էին ու վախեցած էին Թուրքիայից փոքր լաստանավով անցնելուց հետո: Նրանց աչքերին նայելուց ու ահաբեկումներից փախուստի և ապաստան գտնելու համար նրանց վտանգավոր ճամփորդության մասին պատմությունները լսելուց հետո ես երբեք էլ նույնը չեմ լինի:

Հոգատարության և օգնության ցուցաբերումը նվիրված աշխատակիցների բազմակողմանի մոտեցումն էր, որոնցից շատերը կամավորներ են: Ես տեսա Եկեղեցու անդամներից մեկին, ով ամիսներ շարունակ աշխատում էր գիշերը՝ հոգ տանելով Թուրքիայից Հունաստան եկած մարդկանց ամենահրատապ կարիքների մասին: Բազմաթիվ այլ ջանքերի հետ մեկտեղ, նա առաջին օգնություն էր ցուցաբերում նրանց, ովքեր ունեին անհապաղ բժշկական օգնության կարիք, նա հավաստիանում էր, որ միայնակ ճամփորդող կանանց ու երեխաների մասին հոգ տանեին, նա գորակցում էր նրանց, ովքեր ճանապարհին կորցրել էին իրենց սիրելիներին, նա լավագույնս փորձում էր սահմանափակ միջոցներով հոգալ անսահմանափակ կարիքներ: Իր նման շատերի պես նա իսկական սպասավոր հրեշտակ էր, ում գործերը չեն մոռացվում նրանց կողմից, ում մասին նա հոգ էր տանում, ոչ էլ Տիրոջ կողմից, ում հանձնարարությունն էր կատարում:

Նրանք, ովքեր իրենց չեն խնայում իրենց շուրջ գտնվողների տանջանքները մեղմացնելու համար, շատ նման են Ալմայի ժողովրդին. «Եվ այսպիսով, իրենց բարեկեցիկ պայմաններում նրանք դուրս չէին քշում որևէ մեկին, ով մերկ էր, կամ, որ քաղցած էր, կամ, որ պապակ էր, կամ, որ հիվանդ էր, կամ, որ կերակրված չէր. . . . Նրանք բոլորի հանդեպ առատաձեռն էին՝ ինչպես ծերի, այնպես էլ երիտասարդի, ինչպես ճորտի, այնպես էլ ազատի, ինչպես տղամարդու, այնպես

էլ կնոջ, ինչպես եկեղեցուց դուրս, այնպես էլ եկեղեցում, չունենալով կողմնապահություն հանդեպ անձանց, ինչ վերաբերում էր նրանց, ովքեր գտնվում էին կարիքի մեջ»:⁸

Մենք պետք է զգույշ լինենք, որ փախստականների իրավիճակի մասին լուրերն ինչ-որ կերպ չդառնան սովորական երևույթ սկզբնական ցնցումն անհետանալուց հետո, քանի դեռ պատերազմները ընթացքի մեջ են, և ընտանիքները շարունակում են ապաստան փնտրել: Միլիոնավոր փախստականներ աշխարհի տարբեր մասերից, ում մասին պատմությունները լուրերի կենտրոնում չեն արդեն, մինչև հիմա օգնության հուսահատ կարիքի մեջ են:

Եթե դուք հարցնում եք. «Ի՞նչ կարող եմ անել», ապա եկեք առաջին հերթին հիշենք, որ մենք չպիտի ծառայենք մեր ընտանիքների ու այլ պատասխանատվությունների համար ունեցած գումարի հաշվին⁹, ոչ էլ պիտի ակնկալենք, որ մեր ղեկավարները մեզ համար ծրագրեր կազմեն: Սակայն որպես երիտասարդներ, տղամարդիկ, կանայք ու ընտանիքներ, մենք կարող ենք միանալ այս մեծ մարդասիրական ջանքերին:

Ի պատասխան աշխարհի փախստականների համար Քրիստոսանման ծառայություն կատարելու Առաջին Նախագահության հրավերին,¹⁰ Սփոփող Միության, Երիտասարդ Կանանց և Երեխաների Միության գերագույն նախագահությունները կազմակերպել են սփոփող ջանքեր «Ես օտարական էի» խորագրով: Քույր Բարթոնն անցած շաբաթ կանանց գերագույն նիստի ժամանակ ներկայացրեց այն Եկեղեցու կանանց: IWasAStranger.Ids.org կայքում կան ծառայության բազմաթիվ օգտակար մտքեր, միջոցներ ու առաջարկներ:

Մկսեք ծնկների վրա աղոթելով: Այնուհետև մտածեք տան մոտ, ձեր համայնքում ինչ-որ բան անելու մասին, որտեղ կգտնեք մարդկանց, ովքեր օգնության կարիք ունեն իրենց նոր իրավիճակին հարմարվելու համար: Գլխավոր նպատակը

նրանց աշխատանքային և ինքնապահով կյանքը վերականգնելն է:

Մեզ համար ձեռք մեկնելու ու ընկեր դառնալու հնարավորություններն անսահմանափակ են: Դուք կարող եք օգնել վերաբնակեցված փախստականներին՝ սովորել իրենց հյուրընկալող երկրի լեզուն, թարմացնել նրանց աշխատանքային հմտությունները կամ օգնել աշխատանքային հարցազրույցի պատրաստվելիս: Դուք կարող եք առաջարկել սովորեցնել ողջ ընտանիքին կամ ընտանիքի մորը՝ պարզապես նրանց մթերային խանութ կամ դպրոց ուղեկցելով, մինչև նրանք կհարմարվեն անձանոթ մշակույթին: Որոշ ծխեր ու ցցեր արդեն ունեն վստահելի կազմակերպություններ, որոնց հետ կարելի է համագործակցել: Եվ կախված ձեր իրավիճակից, դուք կարող եք ձեր ներդրումը կատարել Եկեղեցու արտակարգ մարդասիրական ջանքերին:

Ավելին, մեզանից յուրաքանչյուրը կարող է մեծացնել աշխարհում տեղի ունեցող իրադարձությունների վերաբերյալ իր իրազեկությունն այն մասին, թե ինչն է պատճառը, որ այս ընտանիքները ստիպված են դուրս գալ իրենց տներից: Մենք պետք է անհանդուրժողականորեն պաշտպանենք ու հասկացողություն և հարգանք տածենք տարբեր մշակույթների ու սովորույթների նկատմամբ: Փախստական ընտանիքներին հանդիպելն ու նրանց պատմությունները հեռուստացույցի ու լրագրերի փոխարեն ձեր ականջով լսելը կփոխի ձեզ: Կձևավորվեն ճշմարիտ ընկերություններ, որը կնպաստի կարեկցանքին ու հաջող ինտեգրմանը:

Տերը մեզ ուսուցանել է, որ Միոնի ցցերը պետք է «պաշտպանության» ու «փոթորիկից ապաստան» լինեն:¹¹ Մենք գտել ենք ապաստան: Եկեք դուրս գանք մեր ապահով վայրերից ու նրանց հետ կիսվենք մեր առատությունից. *հոյս*՝ ավելի պայծառ ապագայի համար, *հավատք*՝ Աստծո ու մեր մերձավորի նկատմամբ, և *սկզբ*, որը տեսնում է մշակութային ու գաղափարալուծական

տարբերություններից այն կողմ դեպի փառավոր ճշմարտությունը, որ մենք բոլորս մեր Երկնային Հոր զավակներն ենք:

«Որովհետև Աստուած չտուալ մեզ երկչոտության հոգի, այլ զօրության և սէրի»:¹²

Փախստականի կարգավիճակը կարող է որոշիչ պահ լինել այդ մարդկանց կյանքում, սակայն փախստական լինելը չի բնութագրում *նրանց*: Մա իրենց կյանքում իրենցից առաջ եղած հազարավորների նման մի ժամանակահատված է, հուսով եմ՝ կարճ ժամանակահատված: Նրանց մեջ կլինեն Նոբելյան մրցանակակիրներ, հասարակական ծառայողներ, ֆիզիկոսներ, գիտնականներ, երաժիշտներ, արվեստագետներ, կրոնական առաջնորդներ և իրենց ոլորտում ներդրում կատարողներ: Իրականում, նրանցից շատերը *հղել են* այս ամենը, մինչև կորցրին ամեն ինչ: Այս պահը չի բնութագրում նրանց, սակայն մեր արձագանքը կօգնի բնութագրել ինքներս մեզ:

«Ճշմարիտ ասում եմ ձեզ, որովհետև այս իմ փոքր եղբայրներից մեկին արիք, ինձ արիք»:¹³ Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

Լրացուցիչ հղումների համար տես IWasAStranger.lds.org and mormonchannel.org/blog/post/40-ways-to-help-refugees-in-your-community.

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Մատթեոս 25.35–36, 40:
2. Sten Stephanie Nebahay, “World’s Refugees and Displaced Exceed Record 60 Million,” Dec. 18, 2015, reuters.com:
3. Sten “Facts and Figures about Refugees,” unhcr.org.uk/about-us/key-facts-and-figures.html:
4. Sten “A Record 1.25 Million Asylum Seekers Arrived in the EU Last Year,” Mar. 4, 2016, businessinsider.com:
5. Լինդա Ք. Բարթոն, «Ես օտարական էի», *Լիստոն*, մայ. 2016, 14:
6. Հակոբոս 1.27:
7. Վարդապետություն և Ովստեր 38.35, տես նաև Վարդապետություն և Ովստեր 81.5:
8. Սլմա 1.30:
9. Sten First Presidency letter, Mar. 26, 2016; տես նաև Մոսիա 4.27:
10. Sten First Presidency letter, Oct. 27, 2015:
11. Վարդապետություն և Ովստեր 115.6; տես նաև Եսայիա 4.5–6:
12. Բ. Տիմոթեոս 1.7:
13. Մատթեոս 25.40:

Երեց Դավիթ Ն. Օուլսոն

Տասներկու Առաքյալների Քվորում

Հակադրություն բոլոր բաներում

Հակադրությունը մեզ թույլ է տալիս աճել և դառնալ այն, ինչ մեր Երկնային Հայրն է ցանկանում, որ մենք դառնանք:

Հիսուս Քրիստոսի ավետարանի առանցքը Հոր փրկության ծրագիրն է Իր զավակների հավերժական առաջընթացի համար: Ժամանակակից հայտնություններում բացատրվող այդ ծրագիրն օգնում է մեզ հասկանալ շատ բաներ, որոնց հանդիպում ենք մահկանացու կյանքում: Իմ ուղերձը կենտրոնանում է այդ ծրագրում եղած հակադրության էական դերի վրա:

1.

Մահկանացու կյանքի նպատակը Աստծո զավակների համար փորձառություններ տրամադրելն է՝ «դեպի կատարելություն ընթանալու և իրենց աստվածային ճակատագիրը որպես հավիտենական կյանքի ժառանգներ բացառիկ կերպով գիտակցելու համար»¹: Ինչպես այս առավոտ մեզ զորությամբ ուսուցանեց Նախագահ Մոնսոնը, մենք առաջադիմում ենք, ընտրություն կատարելով, որով փորձվում ենք, որպեսզի երևա, թե արդյոք մենք պահում ենք Աստծո պատվիրանները (տես Մբրահամ 3.25): Փորձվելու համար մենք պետք է կամքի ազատություն ունենանք՝ այլընտրանքների միջև ընտրություն

կատարելու համար: Այլընտրանքներ ապահովելու համար, որ կարողանանք գործադրել մեր ազատ կամքը, պետք է լինի հակադրություն:

Ծրագրի մյուս մասը նույնպես էական է: Երբ մենք սխալ ընտրություն ենք կատարում, ինչն անխուսափելի է, մենք մեղքից կեղտոտվում ենք և կարիք ունենք մաքրվելու, որպեսզի շարունակենք գնալ դեպի մեր հավերժական ճակատագիրը: Հոր ծրագիրը ուղի է ապահովում մաքրվելու համար՝ արդարադատության հավերժական պահանջները բավարարելու ուղի. Փրկիչը վճարում է փրկագինը՝ հնարավորություն տալով ազատվել մեր մեղքերից: Փրկիչը Տեր Հիսուս Քրիստոսն է՝ Հավերժական Հոր՝ Աստծո Միածին Որդին, որի քավիչ զոհաբերությունը, որի տառապանքը, վճարում է մեր մեղքերի գինը, եթե ապաշխարում ենք դրանցից:

Հակադրության նախատեսված դերի լավագույն բացատրություններից մեկը Մորմոնի Գրքում է՝ իր որդի Հակոբին բացատրած Լեքիի ուսմունքներում.

«Անպայման պետք է, որ հակադրություն լինի բոլոր բաներում:

Եթե այդպես չլիներ, արդարությունը չէր կարող իրագործվել, ոչ էլ ամբարշտությունը, ոչ սրբությունը, ոչ էլ թշվառությունը, ոչ լավը, ոչ էլ վատը» (2 Նեփի 2.11, տես նաև 15 հատվածը):

Որպես հետևանք, Լեքին շարունակել է. «Տեր Աստված տվեց մարդուն, որ նա գործի ինքնություն: Ուստի, մարդը չէր կարող գործել ինքնություն, մինչև որ չհրապարակեր մեկի կամ մյուսի կողմից» (16 հատված): Նմանապես, ժամանակակից հայտնության մեջ Տերը հայտարարում է. «Անպայման պետք է, որ դեր գայթակղեր մարդկանց զավակներին, այլապես նրանք չէին կարող գործակալը լինել իրենց անձի» (ՎեՆ 29.39):

Ընդդիմությունը անհրաժեշտ էր Եդեմի պարտեզում. եթե Ադամն ու Եվան ընտրություն չանեին, որը սկիզբ դրեց մահկանացու կյանքին, Լեքին սովորեցրել է. «Նրանք մնացած կլինեին անմեղության վիճակում . . . չանելով բարիք, քանզի նրանք չգիտեին մեղքը» (2 Նեփի 2.23):

Ի սկզբանե, կամքի ազատությունն ու հակադրությունն առանցքային դեր ունեին Հոր ծրագրում և սատանան աստամբեց դրա դեմ: Ինչպես Տերը հայտնել է Մովսեսին, երկնային խորհրդում սատանան «փնտրեց կործանել մարդու կամքի ազատությունը» (Մովսես 4.3): Այդ կործանումը համակցված էր սատանայի առաջարկի պայմաններին: Նա կանգնեց Հոր առջև և ասաց. «Ահա, ես այստեղ եմ, ի՛նձ ուղարկիր, ես կլինեմ քո որդին և կփրկագնեմ ողջ մարդկությանը, այնպես որ մեկ հոգի չի կորչի, և անկասկած ես դա կանեմ. ուստի, տուր ինձ քո պատիվը» (Մովսես 4.1):

Այդպիսով, սատանան առաջարկեց իրականացնել Հոր ծրագիրն այնպես, որ կկանխեր Հոր նպատակների իրականացումը և սատանային կտար Հոր փառքը:

Սատանայի առաջարկը կապահովեր կատարյալ հավասարություն. ըստ նրա՝ «ողջ մարդկությունը կփրկագնվեր», այնպես որ ոչ մի հոգի չէր կորչի: Ընտրելու

ազատություն չէր լինի, ուստի հակադրության կարիք էլ չէր լինի: Չէր լինի ոչ փորձություն, ոչ ձախողում, ոչ էլ հաջողություն: Չէր լինի ան՝ հասնելու այն նպատակին, որ Հայրը ցանկանում էր Իր զավակների համար: Մուրբ գրություններն արձանագրել են, որ սատանայի ընդդիմությունը հանգեցրեց «պատերազմի երկնքում» (Հայտնություն 12.7), որի ժամանակ Աստծո զավակների երկու երրորդը իրավունք վաստակեց վայելել մահկանացու կյանքը՝ ընտրելով Հոր ծրագիրը և մերժելով սատանայի ապստամբությունը:

Սատանայի նպատակն էր իր վերցնել Հոր պատիվն ու գործությունը (տես Եսայիա 14:12–15, Մովսես 4.1, 3): «Ուստի, – ասաց Հայրը, – քանի որ սատանան աստամբեց իմ դեմ . . . ես այնպես արեցի, որ նա ցած գցվեր» (Մովսես 4.3) բոլոր հոգիների հետ, ովքեր իրենց ազատ կամքով ընտրեցին հետևել նրան (տես Հուդա 1.6, Հայտնություն 12.8–9, ՎեՆ 29.36–37): Ցած գցվելով, որպես մահկանացու կյանքում մարմին չստացած ոգիներ, Սատանան ու նրա հետևորդները գայթակղում և ձգտում են մոլորեցնել ու գերել Աստծո զավակներին (տես Մովսես 4.4): Այնպես որ, չարը, որ հակադրվեց և ձգտեց *կործանել* Հոր ծրագիրը, իրականում *նպաստեց* դրան, քանի

որ հակադրությունը թույլ է տալիս ճիշտ ընտրություն կատարել, որը տանում է զարգացման, որը Հոր ծրագրի նպատակն է:

II.

Հատկանշական է, որ մեղքի գայթակղությունը հակադրության միակ տեսակը չէ մահկանացու կյանքում: Հայր Լեքին սովորեցրել է, որ եթե անկումը չլիներ, Ադամն ու Եվան «մնացած կլինեին անմեղության վիճակում, չունենալով ուրախություն, քանզի չգիտեին թշվառություն» (2 Նեփի 2.23): Առանց մահկանացու կյանքում հակադրության փորձի, «բոլոր բաները պետք է որ բաղադրված լինեին մեկում», որի դեպքում չէր լինի ոչ երջանկություն, ոչ էլ թշվառության (11 հատված): Հետևաբար, շարունակում է հայր Լեքին, այն բանից հետո, երբ Աստված արարել էր բոլոր բաները, «իր հավերժական նպատակներն իրագործելու համար, մինչև մարդու վախճանը . . . անպայման պետք է որ լինեի հակադրություն. այսինքն՝ արգելված պտուղն ի հակադրություն կենաց ծառի՝ մեկը լինելով քաղցր, իսկ մյուսը՝ դառը» (15 հատված):² Փրկության ծրագրի այս մասի վերաբերյալ Նրա ուսմունքները եզրափակվում են հետևյալ խոսքերով.

«Բայց, ահա, բոլոր բաներն արվել

են նրա իմաստությամբ, ով գիտի բոլոր բաները:

Աղամն ընկալ, որպեսզի մարդիկ լինեն. և մարդիկ կան, որպեսզի ունենան ուրախություն» (24–25 հատվածներ):

Մահկանացու կյանքում ծառացած դժվարին հանգամանքների տեսքով հակադրությունը ծրագրի մասն է, որը նպաստում է մահկանացու կյանքում մեր աճին:

III.

Բոլորս հանդիպում ենք տարբեր տեսակի հակադրությունների, որոնք ստուգում են մեզ: Այդ ստուգարքների մի մասը մեղքի գայթակհություններն են: Մի քանիսն էլ կյանքի դժվարություններն են, որոնք կապված չեն անձնական մեղքի հետ: Մի քանիսը կարող են շատ մեծ լինել: Մյուսները կարող են չնչին լինել: Մի քանիսը կարող են շարունակական լինել, մյուսները պարզապես դրվագներ են: Մեզանից ոչ ոք բացառություն չէ: Հակադրությունը մեզ թույլ է տալիս աճել և դառնալ այն, ինչ մեր Երկնային Հայրն է ցանկանում, որ մենք դառնանք:

Մորմոնի Գրքի թարգմանության ավարտից հետո Ջոզեֆ Մմիթը պետք է տպագրիչ գտներ գիրքը հրատարակելու համար: Ձեռագրի ծավալի, տպագրության ծախսերի և հազարավոր օրինակներ կազմելու բարդությունը վախեցնող էր:

Առաջինը Ջոզեֆը դիմեց Ի. Բ. Գրանդինին՝ Պալմիրայի մի տպագրիչի, որը մերժեց նրան: Ապա նա գտավ ևս մեկ տպագրիչ Պալմիրայում, որը նույնպես մերժեց նրան: Նա գնաց Ռոչեստեր 25 մղոն (40 կմ) հեռու, և դիմեց արևմտյան Նյու Յորքի ամենահեղինակավոր տպագրիչին, որը նույնպես մերժեց նրան: Ռոչեստերի մեկ այլ տպագրիչ ընդունեց առաջարկը, սակայն, հանգամանքների բերումով, այդ տարբերակն անընդունելի դարձավ:

Շաբաթներ էին անցել, և Ջոզեֆը պետք է տարակուսեր աստվածային հանձնառության կատարման դեմ ծառացած հակադրությունից: Տերը չհեշտացրեց նրա գործը, բայց հնարավոր դարձրեց այն: Ջոզեֆի հինգերորդ փորձը՝ Պալմիրայի տպագրիչ Գրանդինին երկրորդ անգամ դիմելը, հաջողությամբ ավարտվեց³:

Ցավալի է, բայց տարիներ անց Ջոզեֆը մի քանի ամիս բանտարկված էր Լիբերթի բանտում: Երբ նա աղոթեց սփոփանքի համար, Տերը նրան ասաց. «այս բոլոր բաները փորձառություն կտան քեզ և կլինեն քո օգտի համար» (Վևու 122.7):

Բոլորս ծանոթ ենք մահկանացու կյանքի այն հակադրություններին, որոնց պատճառը մեր անձնական մեղքերը չեն, այդ թվում՝ հիվանդությունները, հաշմանդամությունը և մահը: Նախագահ Թոմաս Մ. Մոնսոնը բացատրել է.

«Ձեզանից ոմանք իրենց չարաանքների մեջ ժամանակ առ ժամանակ աղոթում են, ձագելով հասկանալ, թե Երկնային Հայրն ինչու է թույլ տալիս, որ անցնեք ձեր ներկայիս փորձություններով . . .

Ինչևէ, մեր երկրային կյանքը երբեք նախատեսված չի եղել, որ հեշտ կամ մշտապես հաճելի լինի: Մեր Երկնային Հայրը . . . գիտի, որ մենք սովորում, աճում և մաքրվում ենք՝ անցնելով դժվար փորձությունների, սրտաբեկ վշտի և դժվար ընտրությունների միջով: Բոլորս ունենում ենք ծանր օրեր, երբ հարազատ ենք կորցնում, ցավ ենք ապրում, երբ մեր առողջությունը վատանում է, երբ լքված ենք զգում, երբ մեր սիրելիները, կարծես, լքել են մեզ: Նման փորձությունները մինչև վերջ համբերելու իրական ստուգարք են մեզ համար»⁴:

Հանգստության օրը պահելու մեր ջանքերի բարելավումը հակադրության ավելի քիչ ընկճվելու օրինակ է: Տերը մեզ տվել է հանգստության օրը սուրբ պահելու պատվիրանը: Մեր ընտրություններից մի քանիսը կարող են խախտել այդ պատվիրանը, բայց հանգստության օրվա ժամանակը ծախսելու մյուս հարցերը կապված են պարզապես լավի, ավելի լավի կամ ամենալավի միջև ընտրության հետ⁵:

Գայթակհության հակադրությունը ցույց տալու համար Մորմոնի Գիրքը նկարագրում է երեք եղանակ, որոնք սատանան օգտագործում է վերջին օրերին: Նախ նա «կմոլեցնի մարդկանց զավակների սրտերում և կդրդի նրանց բարկության ընդդեմ նրա, ինչը բարի է» (2 Նեփի 28.20): Երկրորդ՝ նա «կխաղաղեցնի և կհանդարտեցնի՝ տանելով դեպի մարմնական ապահովություն, – ասելով, – Մի՞տե՞ր բարգավաճում է, ամեն ինչ լավ է» (21 հատված): Երրորդ՝ նա կասի մեզ «դժոխք չկա, և . . . ես դե չեմ, քանզի այդպիսին չկա» (հատված 22), և, հետևաբար, չկա ճիշտ և սխալ: Նման հակադրության պատճառով մեզ զգուշացնում են «անհոգ չլինել Մի՞տե՞ր» (հատված 24):

Եկեղեցին իր աստվածային առաքելությունը կատարելիս, և մենք՝

մեր անձնական կյանքում, կարծես, թե դիմակայում են աճող հակադրությանը: Գուցե, Եկեղեցին աճում է ուժով, իսկ մենք՝ անդամներս, գորանում ենք հավատքով ու հնազանդությամբ, հետևաբար, սատանան մեծացնում է հակադրության իր ուժը, որպեսզի մենք չդադարենք «հակադրություն ունենալ բոլոր բաներում»:

Այդ հակադրություններից մի քանիսը նույնիսկ գալիս են Եկեղեցու անդամների կողմից: Ոմանք, ովքեր օգտագործում են սեփական տրամաբանությունը կամ իմաստությունը, ընդդիմանում են մարգարեական ուղղությանը, իրենց վրա վերցնելով ընտրության մեծանակված մարմիններին բնորոշ այնպիսի պիտակներ, ինչպիսին է «հավատարիմ ընդդիմություն» անվանումը: Այդ մոտեցումը, որքան էլ տեղին լինի ժողովրդավարության համար, հիմք չունի Աստծո արքայության կառավարման մեջ, որտեղ հարցերը ողջունելի են, բայց ընդդիմությունը՝ ոչ (տես Մատթեոս 26.24):

Որպես մեկ այլ օրինակ՝ կան շատ բաներ Եկեղեցու վաղ պատմության մեջ, ինչպես, օրինակ, այն, ինչ Ջոզեֆ Սմիթը արել է կամ չի արել տարբեր հանգամանքներում, ինչը ոմանք հիմք են օգտագործում ընդդիմանալու համար: Բոլոր նման մարդկանց ես ասում եմ, հավատք գործադրեք և ապավինեք Փրկիչի

այն ուսմունքին, որ մենք պետք է «ճանաչենք նրանց իրենց պտուղներից» (Մատթեոս 7.16): Եկեղեցին մեծ ջանքեր է գործադրում, որ թափանցիկ լինի իր ունեցած պատմական արձանագրություններով: Սակայն մեր ունեցած ամեն տեղեկություն հրապարակելուց հետո, ի վերջո, մեր անդամների որոշ հիմնական հարցեր երբեմն մնում են անպատասխան, որոնք, հնարավոր է, չպարզաբանվեն ուսումնասիրության միջոցով: Դա «հակադրություն բոլոր բաներում» սկզբունքի Եկեղեցու Պատմության տարբերակն է: Որոշ բաներ կարելի է սովորել միայն հավատքով (տես ՎեՌՈՒ 88.118): Մեր վերջնական ապավինումը պետք է լինի հավատքը այն բաների հանդեպ, որոնց մասին վկայություն ենք ստացել Սուրբ Հոգուց:

Հազվադեպ երևույթ է, որ Աստված սահմանափակի Իր գավազներից որևէ մեկի կամքի ազատությունը, միջամտելով մեկի գործերին, ի սփոփանք մյուսի: Փոխարենը, նա թեթևացնում է մեր չարչարանքների բեռը և ամրացնում է մեզ, որ կարողանանք տանել դրանք, ինչպես նա արել է Ալմայի ժողովրդի համար Էլամի երկրում (տես Մոսիա 24.13–15): Նա չի կանխում բոլոր աղետները, սակայն պատասխանում է դրանք հեռու պահելու մեր աղոթքներին, ինչպես որ նա

արեց բացառիկ հզոր ցիկլոնի հետ, որը սպառնացել էր կանխել Ֆիջիի Տաճարի նվիրագործումը,⁶ կամ մեղմացնում է դրանց ազդեցությունները, ինչպես Նա արեց ահաբեկիչների պայթյունի հետ, որն այդքան շատ կյանքեր տարավ Բրյուսելի օդանավակայանում, բայց խնայեց մեր չորս միսիոներներին՝ միայն վիրավորելով նրանց:

Մահկանացու բոլոր հակադրությունների միջով անցնելիս, մենք ունենք Աստծո վստահությունը, որ նա «կնվիրագործի [մեր] չարչարանքները [մեր] օգտի համար» (2 Նեփի 2.2): Մենք նաև սովորել ենք հասկանալ մեր մահկանացու կյանքի փորձառությունները և Նրա պատվիրանները Իր մեծ փրկության ծրագրի համատեքստում, որը մեզ բացատրում է կյանքի նպատակը և տալիս է մեզ վստահություն Փրկիչի հանդեպ, որի անունով ես վկայում եմ այս բաների ճշմարտության մասին: Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. «Ընտանիք. հայտարարություն աշխարհին», *Liahon*, նոյ. 2010, 129:
2. Նման կերպ, ժամանակակից հայտնությունն ուսուցանում է, որ եթե մենք երբեք չճանաչենք դառնություն, ապա չենք իմանա քաղցրությունը (տես Վարդապետություն և Ուխտեր 29.39):
3. Stu Michael Hubbard MacKay and Gerrit J. Dirkmaat, *From Darkness unto Light: Joseph Smith's Translation and Publication of the Book of Mormon* (2015), 163–79:
4. Թոմաս Ս. Մոնտն, «Joy in the Journey» (ԲՅ համալսարանի կանանց համաժողովի ելույթ, մայիս 2, 2008), womensconference.ce.byu.edu. Ջոն Ս. Թաները, որը ներկայումս Հավայան կղզիների ԲՅՀ նախագահն է, կարճ հոդված է գրել սպորտի և ժողովրդավարության թեմայով, որտեղ մեզ հայտնի մի նյութ է շոշափվել. «Պարտվելու դեպքում մեծահոգության դրսևորում սովորելը ոչ միայն մեր քաղաքացիական պարտքն է, այլ նաև կրոնական պահանջ: Աստված մահկանացու կյանքն այնպես է նախագծել, որ «հակադրություն լինի բոլոր բաներում» (2 Նեփի 2.11): Պարտվելը կամ չհաղթելը Նրա ծրագրի մասն է մեր կատարելագործման համար . . . պարտությունը «կատարելության մեր փնտրտուքների» անբաժանալի մասն է» (*Notes from an Amateur: A Disciple's Life in the Academy* [2011], 57):
5. Տես Դավիթ Հ. Օքս, «Լավ, ավելի լավ, ամենալավ», *Liahon*, նոյ. 2007, 104–108:
6. Stu Sarah Jane Weaver, «Rededication Goes Forward», *Church News*, Feb. 28, 2016, 3–4:

Երեց Զենթ Ֆ. Ռիչարդս
Յոթանասուն

Աստվածայնության գործությունը

*Յուրաքանչյուր տաճար Աստծո սուրբ և սրբազան տունն է, և այնտեղ
յուրաքանչյուրս կարող ենք սովորել և ճանաչել աստվածայնության
գործությունները:*

Լախագահ Զոգեֆ Մմիթի մահից մի քանի ամիս առաջ նա հանդիպեց Տասներկու Առաքյալներին՝ այդ բավականին դժվար ժամանակահատվածում Եկեղեցու հիմնական կարիքների մասին գրուցելու նպատակով: Նա ասաց նրանց. «Մյուս բաներից առավել մենք տաճարի կարիքն ունենք»:¹ Իրոք, այսօր այս դժվար ժամանակներում մեզանից և մեր ընտանիքներից յուրաքանչյուրն ավելի շատ տաճարի, քան որևէ այլ բանի կարիքն ունի:

Վերջերս ես մեծ ոգևորությամբ մասնակցեցի մի տաճարի նվիրագործման: Ինձ դուր եկան բաց դռների օրերը, երբ ողջունում էի այցելուներին, ովքեր եկել էին տեսնելու տաճարը, եռանդուն և ոգևորված երիտասարդների մասնակցությամբ մշակութային տոնակատարությունը, որին հաջորդեցին նվիրագործման նիստերը: Հոգին թովիչ էր: Բազմաթիվ մարդիկ օրհնվեցին: Հաջորդ առավոտյան ես և կինս, մտնելով մկրտության ավազանի մեջ, մասնակցեցինք մեր մի քանի նախնիների համար կատարվող մկրտություններին: Երբ

արարողությունը սկսելու համար բարձրացրեցի ձեռքս, ես գրեթե ամբողջովին լցվել էի Հոգու գործությամբ: Ես կրկին հասկացա, որ արարողությունների մեջ է կայանում տաճարի իրական գործությունը:

Ինչպես Տերն է հայտնել, Մելքիսեդեկյան Քահանայության լրիվությունը կարող ենք գտնել տաճարում և դրա արարողություններում,

«Քանզի նրանում են կարգված սուրբ քահանայության բանալիները, որ դուք կարողանաք պատվի ու փառքի արժանանալ»:² «Հետևաբար, նրա արարողություններում է բացահայտվում աստվածայնության գործությունը»:³ Սա խոստում է ձեր և ձեր ընտանիքի համար: Մենք բոլորս ավելի շատ աստվածայնության գործության կարիքն ունենք մեր կյանքում, քան որևէ այլ բանի:

Մեր պարտականությունն է՝ «ընդունել» այն, ինչ մեր Հայրն առաջարկում է:⁴ «Քանզի նրան, ով ընդունում է, ավելի առատորեն պիտի տրվի, նույնիսկ՝ գործություն»⁵ ընդունելու *այն ամենը*, ինչ Նա կարող է և կտա մեզ՝ այժմ և հավիտյանս,⁶ Աստծո որդիները և դուստրերը դառնալու,⁷ ճանաչելու «երկնքի գործությունները»,⁸ Նրա անունով խոսելու գործությունը⁹ և ստանալու «[Նրա] Հոգու գործությունը»:¹⁰ Տաճարային արարողությունների և ուխտերի միջոցով այդ գործություններն անձնապես հասանելի են դառնում յուրաքանչյուրիս:

Իր մեծ տեսիլքում Նեփիին տեսավ մեր օրերը. «Ես՝ Նեփիս, տեսա Աստծո Գառի *գործությունը*, որ այն իջավ Գառի եկեղեցու սրբերի վրա և Տիրոջ *ուխտյալ ժողովրդի* վրա, որոնք ցրված էին ողջ երկրի երեսին. և նրանք *զինված էին արդարությամբ և Աստծո գործության մեծ փառքով*»:¹¹

Ես արտոնություն եմ ունեցել վերջերս Նախագահ Ռասսել Մ. Նելսոնի և նրա ընտանիքի հետ ներկա լինել տաճարի բաց դռներին, երբ նա կնքման խորանի շուրջը հավաքեց նրանց և բացատրեց, որ այն ամենը, ինչ մենք անում ենք Եկեղեցում՝ յուրաքանչյուր ժողով, գործ, դաս և ծառայություն, նպատակ ունի պատրաստել մեզանից յուրաքանչյուրին գալ տաճար և ծնկի գալ խորանի առաջ ստանալու հավերժության համար Հոր բոլոր խոստացված օրհնությունները:¹²

Երբ մեր կյանքում զգում ենք տաճարի օրհնությունները, մեր սրտերը դառնում են դեպի մեր ընտանիքիները՝ կենդանի, թե մահացած:

Վերջերս ես ականատես եղա, թե ինչպես են իրենց նախնիների

համար միասին մկրտություններ կատարում երեք սերունդ ներկայացնող մի ընտանիքի անդամները: Նույնիսկ տատիկն էր մասնակցում, թեպետ նա ինչ-որ չափով վախենում էր ջրի տակ մտնել: Երբ նա դուրս եկավ ջրից և գրկախառնվեց իր ամուսնու հետ, նրա աչքերում ուրախության արցունքներ էին հայտնվել: Այնուհետև պապիկը և հայրիկը մկրտեցին միմյանց և իրենց բազմաթիվ թոռներին: Բնչպիսի՜ մեծ ուրախություն կարող է ունենալ ընտանիքը միասին: Յուրաքանչյուր տաճարում կան ընտանիքների համար հատկացված ժամեր, երբ որպես ընտանիք ձեզ է տրամադրվում մկրտարանը:

Մահանալուց մի փոքր առաջ Նախագահ Ջոզեֆ Ֆ. Սմիթը մահացածների փրկագնման մասին տեսիլք ստացավ: Նա ուսուցանեց, որ ուլքեր հոգևոր աշխարհում են, ամբողջովին կախված են այն արարողություններից, որ մենք կատարում ենք նրանց համար: Մուրբ գրքերն ասում են. «Մահացածները, որոնք ապաշխարում են, պիտի փրկագնվեն Մստծո տան արարողություններին հնազանդվելու միջոցով»:¹³ Մենք արարողություններ ենք կատարում նրանց համար, բայց նրանք են յուրաքանչյուր արարողության հետ կապված ուխտը կապում և դրա համար պատասխանատվություն կրում: Իրոք, վարագույրը բարակ է մեզ համար և լիովին բացվում է նրանց համար տաճարում:

Ուրեմն, ո՞րն է մեր անձնական պատասխանատվությունը, որ մասնակցենք այս աշխատանքին՝ թե որպես տաճարի նախագահ, և թե որպես աշխատող: 1840թ. Մարգարե Ջոզեֆ Սմիթն ուսուցանել է Սրբերին, որ «զգալի ճիգեր պետք է գործադրել և միջոցներ կապահանջվեն: Եվ քանի որ [տաճարի կառուցման] աշխատանքը պիտի արագացվի արդարությամբ, Սրբերին անհրաժեշտ է կշռադատել այս բաների կարևորությունն իրենց մտքում . . . և ապա պետք է ձեռնարկել այդ գործի համար անհրաժեշտ քայլեր և զինվել քաջությամբ, վճռականությամբ անելով այն ամենն, ինչ կարող են, և

իրենց զգան այնքան շահագրգռված, կարծես, ողջ աշխատանքը կախված է միայն իրենցից»:¹⁴

Հայտնության գրքում կարդում ենք. «Մրանք որ սպիտակ հանդերձներ են հագել՝ ո՞վ են և կամ որտեղի՞ց են եկել:

. . . Մրանք են որ գալիս են այն մեծ նեղությունիցը, և իրանց հանդերձները լվացին և սպիտակացրին զառի արյունովը:

Մստուծոյ աթոռի առաջին են, և պաշտում են նորան ցերեկ և գիշեր նորա տաճարի մեջ. և աթոռի վրա նստողը իր վրանը կտարածե նորանց վրա»:¹⁵

Արդյոք ձեր մտքի աչքով չե՞ք տեսնում նրանց, ուլքեր այսօր ծառայում են տաճարում:

Կան ավելի քան 120 000 արարողության աշխատողներ ողջ աշխարհում գործող 150 տաճարներում: Դեռևս հնարավորություն կա, որ ավելի շատերն ունենան այս հաճելի փորձը: Երբ Նախագահ Գորդոն Բ. Հինքլին հայտարարեց աշխարհում բազմաթիվ փոքր տաճարներ ունենալու մասին, նա ուսուցանեց, որ «արարողության բոլոր աշխատողները կլինեն տեղի մարդիկ, ուլքեր կծառայեն իրենց ծխերի և ցցերի այլ պաշտոններում»:¹⁶ Սովորաբար աշխատողները կանչվում են ծառայելու երկու-երեք տարի ժամկետով՝ երկարաձգելու հնարավորությամբ:

Չի նախատեսվում, որ մի անգամ կանչվելով դուք պիտի մնաք այնքան, որքան ի վիճակի եք: Շատ երկարաժամկետ ծառայող աշխատողներ այդ ծառայությունից ազատվելուց հետո տաճարի հանդեպ իրենց սերը տանում են իրենց հետ, թույլ տալով, որ նոր աշխատողներ ծառայեն:

Մոտ 100 տարի առաջ Առաքյալ Ջոն Ա. Վիդսոն ուսուցանել է. «Մենք ավելի շատ աշխատողների կարիք ունենք այս հրաշալի գործը կատարելու համար: . . . Մենք ավելի շատ տաճարային աշխատանքին նվիրված տարբեր տարիքի մարդկանց կարիքն ունենք: . . . Ժամանակն է . . . այս նոր տաճարային շարժման մեջ ակտիվ ծառայության բերել տարբեր տարիքի բոլոր մարդկանց: . . . Տաճարային աշխատանքը . . . մեծ օգուտ է բերում թե երիտասարդներին և ակտիվներին, և թե տարիքով մարդկանց, որ հետևում են թողել կյանքի բեռը: Երիտասարդն անգամ ավելի շատ իր տեղի կարիքն ունի տաճարում, քան նրա հայրը և պապիկը, որ մեծ կյանքի փորձ ունեն, իսկ նոր կյանք ուղիղ երիտասարդ աղջիկը կարիք ունի հոգու, ազդեցության և ուղղորդման, որը զալիս է տաճարային արարողություններին մասնակցելու արդյունքում»:¹⁷

Շատ տաճարներում տաճարների նախագահները խրախուսում են նոր կանչված և օժտված

միսիոներներին, երիտասարդ տղաներին և աղջիկներին մի կարճ ժամանակով ծառայել որպես արարողության աշխատողներ, նախքան ՄԴԿ գնալը: Այդ երիտասարդները ոչ միայն օրհնված են ծառայելու, այլև «ավելացնում են գեղեցկությունը և հոգին տաճարի բոլոր ծառայողների համար»:¹⁸

Ես խնդրել եմ միսիայից առաջ և հետո տաճարում որպես արարողության աշխատողներ ծառայած մի քանի երիտասարդների կիսվել իրենց զգացողություններով: Նրանք հետևյալ արտահայտություններով են նկարագրել տաճարում ունեցած իրենց փորձառությունը.

Երբ ծառայում եմ տաճարում, . . .

- Ես «իմ Հորը և Փրկչին ավելի մոտ եմ ինձ զգում»:
- Ես «լիակատար խաղաղություն եմ զգում»:
- Ես զգում եմ, ասես, «տանն եմ գտնվում»:
- Ես «սրբություն, զորություն և ուժ» եմ ստանում:
- Ես զգում եմ, թե «որքան կարևոր են իմ սուրբ ուխտերը»:
- «Տաճարը դարձել է իմ մի մասը»:
- «Մենք մոտ ենք զգում նրանց, ում ծառայում ենք արարողություններ կատարելիս»:
- «Ուժ եմ ստանում հաղթահարելու գայթակղությունները»:

- «Տաճարը հավերժ փոխել է իմ կյանքը»:¹⁹

Տաճարում ծառայելը հարուստ և հզոր փորձառություն է տարբեր տարիքի մարդկանց համար: Մնգամ նորապասկներն են ծառայում միասին: Նախագահ Նելսոնն ուսուցանել է. «Տաճարում ծառայելը . . . վեհ գործ է ընտանիքի համար»:²⁰ Որպես արարողության աշխատողներ ձեր նախնիների համար արարողություններ կատարելուց բացի դուք կարող եք նաև *պաշտոնավարել* նրանց համար կատարվող արարողություններում:

Ինչպես Նախագահ Վիլֆորդ Վուդրուֆն է ասել.

«Երկրի երեսին ապրող ոչ մի տղամարդ (կամ կին) չի կարող ունենալ ավելի մեծ կոչում, քան իր ձեռքերում կրելը առաջ գնալու և փրկության արարողությունները սպասավորելու զորությունն ու իշխանությունը: . . .

Դուք դառնում եք գործիքներ Աստծո ձեռքերում այդ հոգու փրկության գործում: Դրան հավասարագոր ուրիշ ոչինչ չի տրվել մարդկանց զավակներին»:²¹

Նա նաև ասել է.

«Սուրբ Հոգու մեղմ հուշումները կտրվեն [ձեզ] և Երկնքի գանձերը, հրեշտակների հաղորդակցությունը կավելացվեն ժամանակ առ ժամանակ»:²²

«Այդ ամենն արժե, որ ես և դուք զոհաբերենք այն, ինչ կարող ենք, մի քանի տարիների [ընթացքում], որ պետք է անցկացնենք այստեղ մարմնի մեջ»:²³

Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոնը վերջերս հիշեցրել է մեզ, որ «տաճարային օրհնություններն անգին են»:²⁴ «Ոչ մի զոհաբերություն այդքան մեծ չէ»:²⁵

Եկեք տաճար: Հաճախ եկեք: Եկեք ձեր ընտանիքի հետ և նրանց համար: Եկեք և օգնեք մյուսներին ևս գալ:

«Ովքե՞ր են սրանք, որ սպիտակ հանդերձներ են հագել: Իմ եղբայրներ և քույրեր, դա *դուք* եք, որ ստացել եք տաճարային արարողությունները, պահել ձեր ուխտերը,

նույնիսկ՝ զոհաբերությամբ: Դուք եք, որ օգնում եք ձեր ընտանիքին գտնել տաճարային ծառայության օրհնությունները, այդ ընթացքում օգնելով մյուսներին: Ընդհակառակը ձեր ծառայության համար: Ես վկայում եմ, որ յուրաքանչյուր տաճար Աստծո սուրբ և սրբազան տունն է, և այնտեղ յուրաքանչյուր կարող ենք սովորել և ճանաչել աստվածայնության զորությունները: Հիսուս Քրիստոսի անունով՝ ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. *Եկեղեցու նախագահների ուսումնական ջոզնի Սմիթ* (2007), 416; շեշտադրումն ավելացված է:
2. Վարդապետություն և Ուխտեր 124.34:
3. Վարդապետություն և Ուխտեր 84.20:
4. Տես Մարկոս 4.20, 24–25:
5. Վարդապետություն և Ուխտեր 71.6:
6. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 84.38. «Եվ նա, ով ընդունում է իմ Հորը, ընդունում է իմ Հոր արքայությունը. հետևաբար, այն ամենն, ինչ իմ Հայրն ունի, կտրվի նրան»: Սրանք են տաճարային արարողությունների հետ կապված խոստումները, տես նաև Վարդապետություն և Ուխտեր 132.20–24:
7. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 39.4; տես նաև Վարդապետություն և Ուխտեր 45.8; Մովսես 6.65–68:
8. Վարդապետություն և Ուխտեր 121.36
9. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 1.20. «Այլ, որ ամեն մարդ կարողանա խոսել Տեր Աստծո, այսինքն՝ աշխարհի Փրկչի անունով»:
10. Վարդապետություն և Ուխտեր 29.30:
11. 1 Նեփի 14.14; շեշտադրումն ավելացված է:
12. Stu Russell M. Nelson, “Personal Preparation for Temple Blessings,” *Liahona*, July 2001, 37:
13. Վարդապետություն և Ուխտեր 138.58; տես նաև հատվածներ 53–54:
14. *Ուսումնական ջոզնի Սմիթ*, 415:
15. Հայտնություն 7.13–15:
16. Gordon B. Hinckley, “Some Thoughts on Temples, Retention of Converts, and Missionary Service,” *Ensign*, Nov. 1997, 49.
17. John A. Widtsoe, “Temple Worship,” *Utah Genealogical and Historical Magazine*, Apr. 1921, 51–52.
18. Մնձնական նամակներ Նախագահ Բրենթ Բելիստոնից, Բոյզ Սյոդաի Տաճար:
19. Մնձնական նամակներ:
20. Russell M. Nelson, “The Spirit of Elijah,” *Ensign*, Nov. 1994, 86.
21. “Discourse by President Wilford Woodruff,” *Millennial Star*, May 14, 1896, 307:
22. *Եկեղեցու նախագահների ուսումնական Վիլֆորդ Վուդրուֆ* (2004):
23. *Ուսումնական Վիլֆորդ Վուդրուֆ*, 177:
24. Թոմաս Ս. Մոնսոն, «Տաճարի օրհնությունները», *Լիստոն*, մայիս 2015, 93:
25. Թոմաս Ս. Մոնսոն, «Սուրբ տաճար— փարոս աշխարհին», *Լիստոն*, մայիս 2011, 92:

Երնց Փոլ Վ. Ջոնսոն
Յոթանասուն

ԵԼ մահին այլեւս չի լինի

Հարությունը մեծ հույսի աղբյուր է բոլոր նրանց համար, ովքեր սգացել են սիրած եակի մահը:

Սի շաբաթ առաջ Ջատիկ էր և մեր մտքերը կրկին անգամ կենտրոնացել էին Տեր Հիսուս Քրիստոսի քավիչ գոհաբերության և հարության վրա: Անցած տարի սովորականից շատ էի մտածում և խորհում Հարության վերաբերյալ:

Գրեթե մեկ տարի առաջ մեր դուստր Ալիսան մահացավ: Նա ութ տարի շարունակ տառապում էր քաղցկեղով և տարավ մի քանի վիրահատություն, շատ տարբեր բուժումներ ընդունեց, ապրեցինք ոգևորիչ հրաշքներ և խորը

հիասթափություն: Մենք ականատես էինք լինում, թե ինչպես է նրա ֆիզիկական վիճակը վատթարանում, երբ նա մոտենում էր իր մահկանացու կյանքի վախճանին: Շատ ցավալի էր տեսնել, որ դա տեղի էր ունենում մեր թանկագին դստեր հետ, այդ պայծառ աչքերով երեխայի հետ, ով մեծացել ու դարձել էր տաղանդավոր և հրաշալի կին ու մայր: Կարծում էի՝ սիրտս կփշրվի:

Անցած տարի Ջատիկի օրերին, մահանալուց գրեթե մեկ ամիս առաջ Ալիսան գրել էր. «Ջատիկը

հիշեցնում է այն հույսը, որը ես ունեմ ինձ համար: Որ մի օր ես կբուժվեմ ու մի օր կատարյալ կլինեմ: Մի օր ես մետաղյա կամ պլաստմասե իր չեմ ունենա իմ ներսում: Մի օր իմ սիրտն ազատ կլինի վախից, իսկ միտքս՝ անհանգստություններից: Չեմ աղոթում, որ դա շուտ տեղի ունենա, բայց իսկապես հավատում եմ հետմահի-կանացու հրաշալի կյանքին»:¹

Հիսուս Քրիստոսի Հարությունը երաշխավորում է այն բոլոր բաները, որոնց համար Ալիսան հույս ուներ և յուրաքանչյուրիս մեջ սերմանում է «մեր մեջ եղած հույսի պատճառը»:² Նախագահ Գորդոն Բ. Հինքլին Հարությունը կոչել է «մարդկության պատմության մեջ ամենամեծ իրադարձություններից մեկը»:³

Հարությունն իրագործվեց Հիսուս Քրիստոսի Քավության շնորհիվ և առանցքային դեր ունի փրկության մեծ ծրագրում:⁴ Մենք երկնային ծնողների հոգևոր զավակներն ենք:⁵ Երբ գալիս ենք այս երկրային կյանք, մեր հոգին միավորվում է մեր մարմնի հետ: Մենք զգում ենք մահկանացու կյանքին առնչվող ուրախություններն ու դժվարությունները: Երբ մարդը մեռնում է, հոգին բաժանվում է մարմնից: Հարությունը կրկին անգամ հնարավորություն է տալիս, որպեսզի մարդու հոգին ու մարմինը նորից միավորվեն, միայն թե այս ժամանակ այդ մարմինը կլինի անմահ ու կատարյալ, որը

ենթակա չի լինի ցավի, հիվանդության կամ այլ խնդիրների:⁶

Հարությունից հետո, ոգին այլևս չի բաժանվի մարմնից, քանի որ Փրկիչի Հարությունը կատարյալ հաղթանակ է տարել մահվան դեմ: Որպեսզի ձեռք բերենք մեր հավերժական ճակատագիրը, անհրաժեշտ կլինի, որպեսզի այս անմահ ոգին՝ հոգին ու մարմինը, հավերժ միավորվեն: Անբաժան միավորված հոգու և անմահ մարմնի միջոցով մենք «կատանանք ուրախության լիությունը»:⁷ Ի դեպ, առանց Հարության մենք երբեք չենք ստանա ուրախության լիությունը և կմնար հավերժ թշվառ վիճակում:⁸ Նույնիսկ հավատարիմ, արդար մարդիկ իրենց մարմնի ու հոգու բաժանումը դիտարկում են որպես գերություն: Այդ գերությունից մենք ազատվում ենք Հարության շնորհիվ, որը փրկագնում է մահվան կապանքներից ու շղթաներից:⁹ Չկա փրկություն առանց մեր հոգու և մարմնի:

Մեզանից յուրաքանչյուրն ունի ֆիզիկական, մտավոր ու զգացմունքային սահմանափակումներ ու թուլություններ: Այդ դժվարություններից մի քանիսը, որոնք թվում են

անհաղթահարելի, ի վերջո կհարթվեն: Այդ խնդիրներից և ոչ մեկը մեզ չի անհանգստացնի մեր հարությունից հետո: Այսպես ուսումնասիրեց, թե քաղցկեղի իր տեսակը ունեցող մարդկանց քանի տոկոսն է ապրում և արդյունքը հուսադրող չէր: Նա գրել էր. «Մակայն բուժումը գոյություն ունեւ, այնպես որ ես չեմ վախենում: Հիսուսը բուժել է իմ քաղցկեղը և ձերը նույնպես: . . . Ես ավելի լավը *կլինեմ*: Ուրախ եմ, որ գիտեմ այդ մասին»:¹⁰

Մենք կարող ենք փոխարինել *քաղցկեղ* բառը մեր ունեցած մեկ ուրիշ ֆիզիկական, մտավոր կամ զգացմունքային հիվանդությամբ: Հարության շնորհիվ դրանք նույնպես բուժվել են: Հարության հրաշքը՝ վերջնական բուժումը, վեր է ժամանակակից բժշկության ուժերից: Մակայն այն վեր չէ Աստծո ուժերից: Մենք գիտենք, որ այն կարելի է հաղթահարել, քանի որ Փրկիչը հարություն է առել և կարող է իրագործել նաև մեր բոլորիս հարությունը:¹¹

Փրկիչի Հարությունն ապացուցում է, որ Նա է Աստծո Որդին և Իր ուսուցանածն իրական է: «Նա հարություն

առավ, ինչպես ասեց»:¹² Չկա Նրա աստվածայնության մասին ավելի մեծ ապացույց, քան այն, որ Նա անմահ մարմնով դուրս եկավ գերեզմանից:

Նոր Կտակարանից մենք ճանաչում ենք Հարության վկաներին: Բացի կանանցից ու տղամարդկանցից, որոնց մասին մենք կարդում ենք ավետարաններում, Նոր Կտակարանը հավաստիացնում է, որ իրականում հարյուրավոր մարդիկ տեսան հարություն առած Տիրոջը:¹³ Իսկ Մորմոնի Գրքում գրված է ևս բազմաթիվ հարյուրավորների մասին. «Եվ եղավ այնպես, որ բազմությունն առաջ եկավ, և մտքոց իրենց ձեռքերը նրա կողը . . . և տեսան իրենց իսկ աչքով, և շոշափեցին իրենց ձեռքերով, և իմացան, անկասկած, ու վկայեցին, որ այդ նա էր, որի մասին գրվել էր մարգարենների կողմից, որ պիտի գար»:¹⁴

Այդ հնագույն վկաներին ավելացել են վերջին օրերի վկաները: Ի դեպ, այս տնտեսության սկզբում Ջոզեֆ Սմիթը տեսավ հարություն առած Փրկիչին և Հորը միասին:¹⁵ Մայրող մարգարենները և առաքյալները վկայել են հարություն առած,

կենդանի Քրիստոսի իսկությունը:¹⁶ Այնպես, որ մենք նույնպես կարող ենք ասել. «Մենք էլ որ վկաների այսքան բազմություն ունինք մեզ շրջապատած»:¹⁷ Եվ մեզանից յուրաքանչյուրը կարող է լինել այդ վկաների բազմության մի մասը, ով Սուրբ Հոգու զորությամբ գիտի, որ այն ինչ տոնում ենք Ձատիկին, իրականում տեղի է ունեցել, որ Հարությունն իրական է:

Փրկիչի Հարության իրականությունը հաղթահարում է մեր վշտերն ու փոխարինում դրանք հույսով, քանի որ դրա շնորհիվ համոզվում ենք, որ ավետարանի մյուս խոստումները նմանապես իրական են, խոստումներ, որոնք ոչ պակաս հրաշագործ են, որքան Հարությունը: Մենք գիտենք, որ Նա զորություն ունի մաքրելու մեզ՝ մեր բոլոր մեղքերից: Մենք գիտենք, որ Նա Իր վրա է վերցրել մեր ունեցած թուլությունները, ցավերը և անարդարությունը:¹⁸ Մենք գիտենք, որ Նա «մեռելներից [հարություն է առել] Իր թևերի մեջ ունենալով բժշկություն»:¹⁹ Մենք գիտենք, որ Նա մեզ կարող է կատարյալ դարձնել, անկախ նրանից, թե ինչն է կոտրված մեր մեջ: Մենք գիտենք, որ Նա «վճռեց բոլոր արտասուքը [մեր] աչքերիցը. եւ մահն այլեւս չի լինիլ, ոչ սուգ, եւ ոչ աղաղակ. եւ ոչ ցաւ այլեւս չի լինիլ»:²⁰ Մենք գիտենք, որ կարող ենք «Հիսուսի՝ նոր ուխտի միջնորդի միջոցով կատարյալ դարձվել, որն . . . իրագործեց այս կատարյալ քավությունը»:²¹ Եթե մենք միայն հավատք ունենանք և հետևենք Նրան:

Messiah ոգեշնչող օրատորիայի վերջաբանին, Հենդելն այդ գեղեցիկ երաժշտության մեջ դրել է Պողոս Առաքյալի խոսքերը, ով ուրախանում է Հարության իրողությամբ:

«Ահա մի խորհուրդ եմ ասում ձեզ. Ոչ թե ա՛նքս կ'ննջենք, այլ ա՛նքս կ'փոխուինք:

Յանկարծ՝ ակնթարթում յետին փողի ժամանակին. որովհետեւ փողը կ'փչուի, եւ՝ ռեկները յարութին կ'առնեն անապականելի, եւ՝ նք կ'փոխուինք:

Վասնզի պետք է որ այս ապականացուն հազնէ

անապականությունը, եւ այս մահկանացուն հազնէ անմահությունը:

. . . այն ժամանակ կ'լինի այն խօսքը որ գրուած է թէ Մահն ընկղմուեցաւ յաղթութեան մէջ:

Ով մահ, ո՞ր է քո խայթոցը. գերեզման, ո՞ր է քո յաղթութիւնը: . . .

Բայց շնորհակալութիւնն Աստուծուն, որ տուաւ՝ զ յաղթութիւնը՝ Ի Տէր Յիսուս Քրիստոսի ձեռովը»:²²

Ես երախտապարտ եմ այն օրինությունների համար, որոնք մերն են՝ շնորհիվ Տէր Հիսուս Քրիստոսի Քավության և Հարության: Հարությունը մեծ հույսի աղբյուր է բոլոր նրանց համար, ովքեր գերեզման են դրել զավակին, լացել են ամուսնու դազադի վրա կամ սգացել ծնողի կամ սիրած էակի մահը: Ինչպիսի գործը փորձառություն կլինի, երբ կրկին տեսնենք նրանց ոչ թե որպես հոգիներ, այլ հարություն առած էակներ:

Ես մեծապես ցանկանում եմ կրկին տեսնել մորս, զգալ նրա քնքուշ հայտը և նայել նրա սիրող աչքերին: Ցանկանում եմ տեսնել հորս ժպիտը, լսել նրա ծիծաղը և տեսնել նրան որպես հարություն առած և կատարյալ էակ: Հավատքի աչքերով ես պատկերացնում եմ Ալիսային, ով լիովին հեռու է երկրային խնդիրներից կամ մահվան խայթոցից հարություն առած, կատարյալ Ալիսային, ով հաղթական ու լի է ուրախությամբ:

Մի քանի տարի առաջ Ձատիկին նա պարզապես գրել էր. «Կյանքը

տրված է Փրկիչի անվան շնորհիվ: Ես այնքան մեծ հույս ունեմ: Մշտապես: Ամեն ինչի միջոցով: Ես սիրում եմ Ձատիկը, որը հիշեցնում է ինձ կյանքը՝ Նրա անվան շնորհիվ»:²³

Ես վկայում եմ, որ Հարությունը իրական է: Հիսուս Քրիստոսն ապրում է և Նրա շնորհիվ բոլորս կրկին կապրենք: Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Ալիսա Լինտոն «Easter», ապրիլ. 14, 2015:
2. Ա Պետրոս 3.15, տես նաև Ա Պետրոս 1.3:
3. Գորդոն Բ. Հինքլի, «The Empty Tomb Bore Testimony», *Ensign*, մայիս 1988, 65:
4. Տես Ավմա 42.23:
5. Տես «Ընտանիք. Հայտարարություն աշխարհին», *Liahona*, նոյ. 2010, 129:
6. Տես Ավմա 11.43:
7. Վարդապետություն և Ուխտեր 93.33, 138.17:
8. Տես 2 Նեփի 9.8-9, Վարդապետություն և Ուխտեր 93.34:
9. Տես Վարդապետություն և Ուխտեր 138.14-19:
10. Ալիսա Լինտոն «I Draw the Line at the Easter Bunny», մարտ. 25, 2008:
11. Տես Ա Կորնթացիս 15.20-22, 2 Նեփի 2.8, Հելաման 14.17, Մորմոն 9.13:
12. Մատթեոս 28.6:
13. Տես Ա Կորնթացիս 15.6, 8:
14. 3 Նեփի 11.15:
15. Տես Ջոզեֆ Սմիթ-Պատմություն 1.15-17:
16. Տես՝ «The Living Christ: The Testimony of the Apostles» *Liahona*, Apr. 2000, 2, «Special Witnesses of Christ» lds.org/prophets-and-apostles/what-are-prophets-testimonies.
17. Եբրայեցիս 12.1:
18. Տես Ավմա 7.11-12:
19. 2 Նեփի 25.13:
20. Հայտնություն 21.4:
21. Վարդապետություն և Ուխտեր 76.69:
22. Ա Կորնթացիս 15.51-55, 57:
23. Ալիսա Լինտոն. «Life through His Name», ապրիլ. 8, 2012:

Երեց Զեֆրի Ռ. Հոլլանդ
Տասներկու Առաքյալների Քվորում

Տերը Էգուց ձեր միջումը հրաշքներ է անելու

Շարունակեք սիրել: Շարունակեք փորձել: Շարունակեք վստահել:
Շարունակեք հավատալ: Շարունակեք աճել: Երկինքը ողջունում է
ձեզ՝ այսօր, վաղը և հավիտյան:

Երբայրներ և քույրեր, արդյո՞ք դուք հասկանում եք կամ ունե՞ք պատկերացում, թե որքան շատ ենք մենք ձեզ սիրում: 10 ժամ շարունակ դուք դիտել և սևեռել եք ձեր հայացքը այս բեմից ելույթ ունեցող մարդկանց վրա, իսկ այդ 10 ժամվա ընթացքում մենք նստել ենք այս բեմի հետևում ու նայել ձեզ: Դուք հուզվել եք մեզ մինչև մեր հոգու խորքը՝ լինեն դրանք այս Համաժողովների կենտրոնում ներկաները, հավաքատներում հավաքված բազմաթիվ մարդիկ, թե աշխարհով մեկ իրենց համակարգիչների առջև հավաքված միլիոնավոր մարդիկ: Այստեղ թե այնտեղ՝ ձեր կիրակնօրյա լավագույն հագուստով, դուք ժամեր եք անցկացրել մեզ հետ: Դուք երգել ու աղոթել եք: Դուք լսել ու հավատացել եք: Դուք այս Եկեղեցու հրաշքն եք: Եվ մենք սիրում ենք ձեզ:

Ի՞նչ հերթական հիշարժան գերագույն համաժողով էր: Մենք հատկապես օրհնվեցինք Նախագահ Թոմաս Մ. Մոնտնի ներկայությունից և մարգարեական ուղերձներից: Նախագահ, մենք

սիրում ենք ձեզ, մենք աղոթում ենք ձեզ համար ու ամենից առավել մենք աջակցում ենք ձեզ: Նաև երախտապարտ ենք, որ ուսուցանվեցինք ձեր և ձեր հրաշալի խորհրդականների և մյուս հրաշալի ղեկավարների կողմից: Լսեցինք հոյակապ երաժշտություն: Մենք համառորեն աղոթեցինք ու աղերսեցինք: Իսկապես, Տիրոջ հոգին առատորեն ներկա էր այստեղ: Բոլոր առումներով այս շաբաթ ու կիրակի օրերը ոգեշնչող էին:

Այժմ, ես տեսնում եմ երկու խնդիր: Մեկն այն է, որ ես միակ մարդն եմ, ով կանգնել է ձեր և այն պաղպաղակի միջև, որը յուրաքանչյուր գերագույն համաժողովից հետո պատրաստվում եք ուտել: Մյուս

սպառնացող խնդիրը պատկերված է այս լուսանկարում, որը վերջերս եմ տեսել համացանցում:

Ներողություն եմ խնդրում բոլոր այն երեխաներից, ովքեր թաքնվում են իրենց աթոռների տակ, բայց ճշմարտությունն այն է, որ մեզանից և ոչ մեկը չի ցանկանում վաղը կամ մյուս օրը փչացնել այն հրաշալի զգացողությունները, որը մենք այս երկու օրը զգացինք: Մենք ցանկանում ենք ամուր բռնվել այն հոգևոր տպավորություններից, որոնք մենք ունեցանք և այն ոգեշնչող ուսմունքներից, որոնք մենք լսեցինք: Բայց անխուսափելի է, որ մեր կյանքի հոգևոր պահերից հետո մենք պետք է վերադառնանք աշխարհիկ միջավայր, որտեղ կրկին կբախվենք այնպիսի հանգամանքների, որոնք, երբեմն, կատարյալ չեն:

Երբայցիս գիրքը գրողը այդ մասին զգուշացրեց մեզ, երբ գրեց. «Արդ յիշեցեք առաջին օրերը, որ դուք լուսաւորուելուց յետոյ շատ չարչարանքների ճիգերին համբերեցիք»:¹ Լուսավորվելուց հետո ունեցած այդ չարչարանքները կարող են տարբեր կերպ ի հայտ գալ և կարող են ի հայտ գալ բոլորիս դեպքում: Անշուշտ, երբևէ ծառայած յուրաքանչյուր միսիոներ շուտով հասկանում է, որ միսիայի տարածքում ունեցած կյանքը այնքան էլ նման չէ միսիոներական պատրաստման կենտրոնի փափուկ կյանքին: Դա տեղի է ունենում բոլորիս հետ տաճարի սքանչելի նիստերից հետո կամ մի հատուկ, հոգևոր հաղորդության ժողովից հետո:

Հիշեք, որ երբ Մովսեսն իջավ Մինայ լեռան վրա ունեցած իր եզակի փորձառությունից հետո, նա տեսավ, որ իր ժողովուրդը «ապականվեցավ» և «շուտով խտորեցին ճանապարհից»:² Այնտեղ՝ լեռան ստորոտում, նրա ժողովուրդը ձուլվեց ոսկե մի հորթ և երկրպագություն արեց հենց այն նույն պահին, երբ Եհովան լեռան զագաթին Մովսեսին ասում էր. «Բացի ինձանից ուրիշ աստվածներ չունենաս» և «Քեզ համար կուռք չլինես»:³ Մովսեսն այդ օրը չէր հպարտանում իսրայելացիների իր թափառող հոտով:

Հիսուսն Իր երկրային ծառայության ընթացքում Պետրոսին, Հակոբոսին ու Հովհաննեսին տարավ Կերպարանափոխության սարը, որտեղ ըստ սուրբ գրությունների «նորա երեսը փայլեց ինչպես արեգակը, եւ նորա հանդերձները լոյսի պէս սպիտակ եղան»:⁴ Երկինքները բացվեցին, հնագույն մարգարեները եկան ու Հայր Աստվածը խոսեց:

Այդպիսի վեհացնող փորձառությունից հետո Հիսուսն ի՞նչ գտավ լեռան վրայից իջնելուց հետո: Սկզբում Նա տեսավ Իր աշակերտներին ընդդիմախոսների հետ վիճելիս այն օրհնության վերաբերյալ, որն աշակերտներն իզուր տվել էին երիտասարդ տղային: Ապա, Նրան չհաջողվեց համոզել Տասներկուսին և պարզվեց, որ շուտով Նրան պետք է հանձնելն տեղական առաջնորդներին, ովքեր կսպանեին Նրան: Ապա, ինչ-որ մեկը նշեց, որ հարկերը վճարելու ժամանակն է, որը նա անմիջապես վճարեց: Հետո, նա ստիպված եղավ հանդիմանել եղբայրներից մի քանիսին, որովհետև նրանք վիճում էին, թե ով պետք է լինի ամենամեծը Նրա արքայության մեջ: Այդ ամենը նրան ստիպեց մի պահ ասել. «Ով անհավատ ազգ, . . . մինչև ե՞րբ պիտի համբերեմ ձեզ»:⁵ Իր ծառայության ընթացքում Նա պատճառ ունեցավ այդ հարցը հնչեցնել մեկից ավելի անգամներ: Զարմանալի չէր, որ Նա ցանկացավ միայնակ աղոթել սարի գագաթին:

Գիտակցելով, որ մենք *բողոքս էլ* պետք է ցած իջնենք երազանքների գրկից ու առնչվենք կյանքի փոփոխական հանգամանքներին, թույլ տվեք գերագույն համաժողովի ավարտին այս խրախուսանքի խոսքերն ասել:

Առաջին հերթին, եթե գալիք օրերին ոչ միայն ձեզ շրջապատողների մեջ տեսնեք սահմանափակումներ, այլև տեսնեք ձեր կյանքի որոշ կետեր, որոնք դեռևս լիովին համահունչ չեն այս հանգստյան օրերին ձեր լսած ուղերձների հետ, խնդրում եմ, մի վիատվեք հոգեպես և մի հանձնվեք: Ավետարանի, Եկեղեցու և տարին երկու անգամ տեղի ունեցող

այս հրաշալի հավաքների նպատակն է հույս ու ոգեշնչում պարգևել: Նրանց նպատակը չէ հուսահատեցնել ձեզ: Միայն հակառակորդը՝ մեր բոլորիս թշնամին, կփորձի համոզել մեզ, որ գերագույն համաժողովում ընդգծված սկզբունքները ճնշող ու անիրատեսական են, որ իրականում մարդիկ չեն կատարելագործվում, և ոչ մեկն իրականում առաջընթաց չի ապրում: Եվ ինչո՞ւ է սատանան փորձում մեզ դրանում համոզել: Քանի որ նա գիտի, որ *նա* չի կարող կատարելագործվել, որ *նա* առաջընթաց չի ունենա, ողջ հավերժության մեջ *նա* երբեք պայծառ ապագա չի ունենա: Նա մի թշվառ մարդ է, ով կապված է հավերժական սահմանափակումներով և ուզում է, որ դուք նույնպես թշվառ դառնաք: Մի տրվեք այդ խաբեությանը: Հիսուս Քրիստոսի Քավության պարզևի և երկնքի զորության շնորհիվ մենք *կապող ենք*

կատարելագործվել և ավետարանի լավն այն է, որ մենք պարզևատրվում ենք *փորձելու* համար, նույնիսկ, եթե միշտ չէ, որ հաջողում ենք:

Երբ Եկեղեցու վաղ տարիներին տարաձայնություններ կային, թե ով է արժանի երկնքի օրհնություններին, իսկ ով ոչ, Տերը Մարգարե Զոգեֆ Սմիթի միջոցով հայտարարեց. «Քանզի ճշմարիտ ասում եմ ձեզ, որ [Աստծո պարզևները] տրված են նրանց օգտի համար, ովքեր սիրում են ինձ և պահում են իմ բոլոր պատվիրանները, և [նրանց] համար, ովքեր *ջանում են* այդպես վարվել»:⁶ Անշուշտ, *բողոքս էլ* շնորհակալ ենք այդ ավելացված դրույթին՝ « [և] փնտրում են այդպես վարվել» արտահայտության համար: Դա սփոփիչ հանգամանք է, քանի որ երբեմն դա այն ամենն է, ինչ կարող ենք առաջարկել: Մենք սփոփանք ենք զգում այն փաստից,

որ եթե Աստված միայն պարզկատրեր կատարյալ հավատարիմներին, Նրա այդ ցուցակն այդքան էլ մեծ չէր լինի:

Խնդրում եմ հիշեք՝ վաղը և դրան հաջորդող օրերին, որ Տերն օրհնում է նրանց, ովքեր *ցանկանում են* կատարելագործվել, ովքեր ընդունում են պատվիրանների անհրաժեշտությունը և *փորձում են* պահել դրանք, ովքեր սնուցում են Քրիստոսանման արժանիքները և *ձգտում են* իրենց հնարավորության սահմանում ձեռք բերել դրանք: Եթե ձախողեք այդ ջանքերը, ինչպես և բոլորը, Փրկիչը պատրաստ է ձեզ օգնության հասնել, առաջ շարժվեք: Եթե ընկնեք, հայցեք Նրա օգնությունը: Կանչեք Ալմայի նման. «Օ՛յ Հիսուս . . . ողորմություն ունեցիր ինձ վրա»:⁷ Նա կօգնի ձեզ ոտքի կանգնել: Նա կօգնի ձեզ ապաշխարել, վերականգնել, ուղղել այն, ինչն ուղղման կարիք ունի և առաջ շարժվել: Ի վերջո դուք կհասնեք

այն հաջողությանը, որը փնտրում էիք:

«Քեզ համար կկատարվի ճիշտ այնպես, ինչպես դու ցանկանում ես ինձանից», ասել է Տերը:

. . . Ապավինիր այն Հոգուն, որն առաջնորդում է բարիք գործել. այո՛, արդար գործել, խոնարհ քայլել, արդարությամբ դատել:

. . . [Ապա] *ինչ-որ [արդարությանը] կցանկանաս ինձանից, . . . դու պիտի ստանաս*:⁸

Ես սիրում եմ այդ վարդապետությունը: Այն բազմիցս ասում է, որ մենք կօրհնվենք բարիք գործելու մեր *ցանկության* համար, նույնիսկ, եթե մենք ձգտենք այդպես վարվել: Եվ այն հիշեցնում է մեզ, որ այդ օրհնություններին արժանանալու համար մենք պետք է համոզվենք, որ չենք խանգարում մյուսներին ստանալու այդ օրհնությունները. մենք պետք է գործենք արդար և ոչ անարդար, մենք պետք է քայլենք խոնարհ և ոչ մեծամտաբար, ոչ հպարտ, մենք

պետք է դատենք արդարությամբ և ոչ ինքնահավան ու անարդար:

Իմ եղբայրներ ու քույրեր, ողջ հավերժության առաջին մեծ *պատվիրաններ* ողջ սրտով, զորությամբ, մտքով և ուժով Աստծուն սիրելն է, սակայն ողջ հավերժության առաջին մեծ *ճշմարտություն*ն այն է, որ Աստված սիրում է *մեզ* Իր ողջ սրտով: Այդ սերը հավերժության հիմնական սկզբունքն է, և այն պետք է լինի հավերժության հիմնական սկզբունք մեր առօրյա կյանքում: Իրոք, միայն մեր հոգում վառվող հավաստիացման դեպքում մենք կարող ենք վստահ լինել, որ կշարունակենք կատարելագործվել, կփնտրենք թողություն մեր մեղքերից և կշարունակենք այդ շնորհի փոխանցել մեր մերձավորներին:

Նախագահ Ջորջ Քեննոնն ասել է. «Կարևոր չէ, թե որքան լուրջ է փորձությունը, որքան մեծ՝ ճնշումը, որքան դժանձ՝ հալածանքը, [Աստված] երբեք մեզ չի լքի: Նա երբեք դա

չի արել, և չի անի: Նա չի կարող անել դա: [Այդպես վարվելը] նրա բնավորությունը չէ: . . . Նա [միշտ] կլինի մեր կողքին: Միգուցե մենք անցնենք թեժ կրակի, խոր ջրերի մեջով, բայց մենք չենք ոչնչացվի կամ հոգնի: Մենք դուրս կգանք այդ բոլոր փորձությունների և դժվարությունների միջից, դառնալով ավելի մաքուր և լավը»:⁹

Այժմ, եթե երկնքից հնչող Աստծո այդ փառահեղ բարեպաշտությունը մշտապես առկա լինի մեր կյանքում, որն առավել մաքուր ու կատարյալ կերպով դրսևորվել է Տեր Հիսուս Քրիստոսի կյանքում, մահվան և Քավության ժամանակ, մենք կարող ենք խուսափել մեր և ուրիշների մեղքի և հիմարության հետևանքներից, ինչ տեսքով է, որ նրանք հանդես գան մեր առօրյա կյանքում: Եթե մեր սիրտը նվիրենք Աստծուն, եթե սիրենք մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսին, եթե լավագույնս ապրենք ավետարանով, ապա ի վերջո վաղվա և մնացած այլ օրերը կլինեն փառահեղ, նույնիսկ, եթե մենք միշտ չհասկանանք դա: Ինչո՞ւ է այդպես: Որովհետև մեր Երկնային Հայրը ցանկանում է, որ դա այդպես լինի: Նա ցանկանում է օրհնել մեզ: Պարզևատրվող, լիառատ և հավերժական կյանքն Իր գավակների համար Նրա ողորմած ծրագրի նպատակն է: Այն մի ծրագիր է, որը հիմնված է հետևյալ ճշմարտության վրա՝ «Որ Աստծուն սիրողներին ա՛ն բաները գործակից են լինում դեպի բարին նորանց»:¹⁰ Այսպիսով, շարունակեք սիրել, շարունակեք փորձել: Շարունակեք վստահել: Շարունակեք հավատալ: Շարունակեք աճել: Երկինքը ողջունում է ձեզ՝ այսօր, վաղը, հավիտյան:

«Մի՞թե չգիտես, կամ չե՞ս լսել», - հայտարարել է Եսայիան:

[Աստված] է յոգնածին ոյժ տվողը. եւ նա կարողութիւն չունեցողին զօրութիւն է շատացնում: . . .

. . . Բայց [Նրան] ապաւինողները կնորոգուին ոյժով, թեւերով վեր կալանան արծիւների պէս, կվազեն եւ չեն վաստակիլ, կգնան եւ չեն յոգնի: . . .

Որովհետեւ ես Եհովա . . .

Աստուածը՝ զօրացնում է քո աջը. Որ

ասում է [նրանց], Մի վախենաք, ես կօգնեմ քեզ»:¹¹

Եղբայրներ և քույրեր, թող որ մեր սիրող Երկնային Հայրն օրհնի մեզ, որպեսզի վաղը մենք հիշենք այսօրվա տպավորությունները: Թող որ Նա օրհնի մեզ, որպեսզի մենք համբերությամբ ու համառությամբ ձգտենք այն կատարյալ կետերին, որոնք մենք լսեցինք այս համաժողովին և վստահ լինենք, որ Նրա աստվածային սերն ու աննկուն օգնությունը մեզ հետ կլինեն նույնիսկ այն ժամանակ, երբ մաքառում ենք, ո՛չ, կլինեն մեզ հետ *հասկապես* այն ժամանակ, երբ մենք մաքառում ենք:

Եթե ավետարանի չափանիշները բարձր են թվում և գալիք օրերին անձնական կատարելագործումն անհավանական է թվում, հիշեք Հեսուի հորդորն իր ժողովրդին, երբ նրանք բախվեցին վիատեցնող ապագային: Նա ասել է. «Մրբեցեք ձեր անձերը. որովհետեւ Տերը էգուց ձեր միջումը հրաշքներ է անելու»:¹² Ես տալիս եմ այդ նույն խոստումը:

Դա այս համաժողովի խոստումն է:

Դա այս Եկեղեցու խոստումն է: Դա խոստումն է այն Մարդու, ով կատարում է այդ հրաշքները, ով «Մքանչելի, խորհրդական, հզոր Աստված . . . Խաղաղության իշխան է»:¹³ Նրա մասին եմ ես վկայում: Նրա անվանն է նվիրված այս համաժողովը, որը վկայում է այս վերջին օրերին Նրա շարունակական աշխատանքի մասին: Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■

ՀՂՈՒՄՆԵՐ

1. Եբրայեցիս 10:32:
2. Ելից 32:7-8:
3. Ելից 20:3-4:
4. Մատթեոս 17:2:
5. Մարկոս 9:19:
6. Վարդապետություն և Ուխտեր 46:9, շեղագիրն ավելացված է:
7. Ամա 36:18:
8. Վարդապետություն և Ուխտեր 11:8, 12, 14, շեղագիրն ավելացված է:
9. George Q. Cannon, "Remarks," *Deseret Evening News*, Mar. 7, 1891, 4.
10. Հռովմայեցիս 8:28:
11. Եսայիա 40:28, 29, 31, 41:13:
12. Հեսու 3:5:
13. Եսայիա 9:6:

Համաժողովը դարձնենք մեր կյանքի մասը

Այս վարժությունները և հարցերը կարող եք օգտագործել ընտանեկան քննարկում սկսելու կամ անհատապես խորհելու համար:

Երեխաների համար

- Էջ 86. Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոնը խոսում է *Ալիսան հրաշքների աշխարհում* պատմվածքից մի դրվագի մասին, ցույց տալով, որ որոշումները կարևոր են: Նա խրախուսում է մեզ ընտրել ճիշտը, անգամ, եթե դա դժվար ուղին է: Ընտանիքով խոսեք դժվար որոշումների մասին, որոնց առաջ դուք կանգնած եք: Ի՞նչ կարող եք դուք անել օգնելու համար միմյանց ընտրել ճիշտը: Վարժության համար նկարեք ԸՆ վահանը մի պատահալի վրա և վրան գրեք ձեր մտքերը: Այն ամրացրեք մի այնպիսի տեղ, որտեղ ձեր ընտանիքը կարող է հաճախ տեսնել այն:
- Էջ 101. Առաջին Նախագահության Երկրորդ Խորհրդական՝ Նախագահ Դիտեր Ֆ. Ուիլյամսը նկարագրում է Գերմանիայի քաղաքներից մեկը, որը ոչնչացվել

էր պատերազմի ժամանակ, սակայն հետագայում վերականգնվել էր և կրկին գեղեցիկ քաղաք դարձել: Նախագահ Ուիլյամսը օգնում է, որ երբ մենք մեզ կոտրված ենք զգում, Փրկիչը և Երկնային Հայրը կարող են վերականգնել մեզ: Ի՞նչ օրինակներ է տեսել ձեր ընտանիքը, երբ ինչ-որ բան կոտրվել է, սակայն հետո կրկին վերականգնվել գեղեցկությամբ և ամրությամբ: Կարող եք կիսվել երեխաների հետ Հիսուս Քրիստոսի Քավության մասին ձեր վկայությամբ:

- Էջ 53. Երեց Մերվին Բ. Առնոլդը՝ Յոթնասամյաց, խրախուսում է մեզ գնալ և փրկել, հասնելով մեր քիչ ակտիվ կամ ոչ անդամ ընկերներին: Ընտանիքով մտածեք, թե ինչպես կարող եք հասնել նրանց, ովքեր որոշ ժամանակ չեն եղել եկեղեցում կամ ովքեր անդամներ չեն: Ի՞նչ կարող եք դուք անել,

որպեսզի կիսվեք ավետարանով ուրիշների հետ: Մտածեք, թե ինչպես կարող եք զվարճալի ձևով մշակել ընտանիքի միասնության ծրագիր՝ պարզ և իրատեսական նպատակներով:

- Էջ 13. Քույր Լինդա Կ. Բրոքերնը՝ Սփոփող Միության գերագույն նախագահը, հրավիրում է մեզ աղոթքով մտածել, թե ինչպես մենք կարող ենք օգնել փախստականներին մեր համայնքներում: Ընտանիքով այցելեք IWAsAStranger.Ids.org կայքը և դիտեք «Ես օտարական էի. սիրեք միմյանց» տեսաֆիլմը: Ի՞նչ կարող է անել ձեր ընտանիքը կարիքի մեջ գտնվող ձեր հարևաններին օգնելու համար:

Երիտասարդների համար

- Էջ 86. Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոնն ասել է. «Պատմության դուռը ամրացած է փոքր ժխնիների վրա, այդպիսին են նաև մարդկային կյանքերը»: Նա նաև ասել է. «Ուղի, որով գնում ենք այս կյանքում, տանում է դեպի մեր ճակատագիրը հաջորդ կյանքում»: Մտածեք ձեր կյանքում սպասվող ամենախոշոր ընտրությունների մասին: Պատկերացրեք, թե ուր ձեզ կարող են տանել այդ ընտրությունները, և կազմեք ձեր մտքերի և տպավորությունների ցանկը:
- Էջ 46. Երեց Ռոնալդ Ա. Ռասբենդը՝ Տասներկու Առաքյալների Քվորումից, ասել է. «Ավետարանի վերականգնումը սկսվել է երիտասարդից՝ Զոզեֆ Միթից, ով հարց տվեց»: Երեց Ռասբենդն ասել է, որ հարցերը նշանակում են, որ կա ցանկություն սովորելու, մեր վկայություններին ճշմարտություն ավելացնելու և «առաջ մղվելու Քրիստոսի հանդեպ հաստատականությամբ» (2 Նեփի 31.20): Բերեք ձեր հարցերը Աստծո առաջ աղոթքի միջոցով, ուսումնասիրեք սուրբ գրությունները և գերագույն համաժողովների ելույթները և ուշադիր սպասեք պատասխանները տեսնելուն և լսելուն:

- Էջ 10. Դուք երբևէ զգացե՞լ եք ձեզ վախեցած կամ միայնակ: Քույր Նիլ Ֆ. Մերիդորը՝ Երիտասարդ Կանանց գերագույն նախագահության երկրորդ խորհրդականը, պատմում է, թե ինչ պատահեց իր հարսանիքից անմիջապես հետո: Նա հեռու էր տնից և պետք է մնար իր ապագա ամուսնու ազգականի տանը, որն անծանոթ էր իրեն: Քույր Մերիդորը պատմում է, երբ նա ժամանեց այդ ազգականի տուն, «դուռը բացվեց . . . և մորաքույր Քերոլը, առանց որևէ բառ ասելու, առաջ եկավ ու ինձ գրկեց»: Այդ պահը ցրեց նրա վախերը: «Մերն ինչ-որ մեկի համար տեղ ստեղծելն է ձեր կյանքում», - ասել է նա: Կա՞րողյոք մեկը, ում դուք կարող եք տեղ տալ:
- Էջ 70. Եղբայր Սթեֆեն Վ. Օուենը՝ Երիտասարդ Տղամարդկանց գերագույն նախագահը, ուսուցանում է, որ մենք և առաջնորդներ ենք, և հետևորդներ: Նա պատմում է, թե ինչպես է հանդիպել մի խումբ երիտասարդ տղամարդկանց, ովքեր սատարում և խրախուսում էին միմյանց իրենց քվորումներում: Նա ասում է. «Առաջնորդ լինելը աշակերտության դրսևորումն է. այն պարզապես օգնում է ուրիշներին զալ դեպի Քրիստոսը»: Ընտրեք մեկին, ում կարող եք այդ շաբաթ օգնել զալ դեպի Քրիստոսը:

Երիտասարդ չափահասների համար

- Էջ 101. Ինչպե՞ս կարող եք խուսափել հավատքի մակարդակը ցածր պահելուց: Նախագահ Դիտեր Ֆ. Ուլստորֆը, Առաջին Նախագահության Երկրորդ Խորհրդականը, ուսուցանել է, որ հնազանդությունն է պատասխանը: «Հնազանդությունը հավատքը կենդանի պահող արյունն է», - ասում է նա: «Հնազանդության միջոցով է, որ մենք լույս ենք կուտակում մեր հոգիներում»: Մտածեք, թե երբ եք հնազանդվել Տիրոջ խոսքին, անգամ երբ դա դժվար է եղել: Ինչպե՞ս է ձեր հնազանդությունը ամրացրել

ձեր հավատքը և օգնել ձեզ բացահայտել, թե ինչից եք դուք պատրաստված:

- Էջեր 23, 59 և 105. Քույր Մերի Ռ. Դարիեմը՝ Երեխաների խմբի գերագույն նախագահության երկրորդ խորհրդականը, որն ազատվեց իր ծառայությունից, խոսում է Մուրֆ Հոգու մասին որպես «ուժի աստվածային աղբյուրի»: Կարդացեք նրա ելույթը և Տասներկու Առաքյալների Քվորումից Երեցներ Դեյվիդ Ա. Բեդնարի և Ռոբերտ Դ. Հեյլսի ելույթները: Գրի առեք Մուրֆ Հոգու բազմաթիվ դերերը և եղանակները, թե ինչպես Նա կարող է օրհնել մեզ: Նպատակ դրեք ձեր կյանքում փոխել ինչ-որ բան, որպեսզի ավելի արժանի լինեք Նրա ազդեցությանը:
- Էջեր 26 և 124. Ժամանակ գտեք և ինքներդ ձեզ տվեք այն հարցերը, որոնք տվեց Յոթանասունի Նախագահությունից Երեց Դոնալդ Լ. Հոլթերմըր. «Երբ կյանքում հանդիպում ենք դժվարությունների, ո՞րն է մեր առաջին արձագանքը: Արդյո՞ք մենք շփոթվում ենք, կասկածում կամ հոգևոր անկում ապրում: Արդյո՞ք այն անսպասելի ցնցում է դառնում մեր հավատքի համար: Մենք մեղադրո՞ւմ ենք Աստծուն կամ ուրիշներին մեր վիճակի համար: Թե՞ մենք առաջին հերթին հիշում ենք, . . . որ մենք մեր սիրող Աստծո զավակներն ենք»: Տասներկու Առաքյալների Քվորումից Երեց Ջեֆրի Ռ. Հոլլանդն ասել է. «Հավերժության առաջին մեծ *ճշմարտությունն* այն է, որ Աստված սիրում է *մեզ Իր* ողջ սրտով, գործությամբ, մտքով և ուժով»: Ինչպե՞ս կարող է Աստծո սիրո մասին ձեր վկայությունն ամրացնել օգնել ձեզ դիմակայել դժվարություններին:

Չափահասների համար

- Էջ 86. Նախագահ Թոմաս Մ. Մոնտնն ասաց, որ երբ մենք խորհում ենք մեր ամենօրյա որոշումների մասին, «եթե ընտրենք Քրիստոսին, մենք ճիշտ ընտրություն կկատարենք»: Ամենօրյա կրոնական

ի՞նչ սովորույթներ կարող եք զարգացնել կամ ամրացնել ձեր կյանքում և ընտանիքում, որոնք կօգնեն, որ Քրիստոսը մնա ձեր որոշումների կենտրոնում:

- Էջեր 81 և 93. Առաջին Նախագահության Առաջին Խորհրդական՝ Նախագահ Հենրի Բ. Սյրինգը և Տասներկու Առաքյալների Քվորումից Երեց Դ. Թոդ Քրիսթոֆերսոնը խրախուսում են հայրերին կատարել անհրաժեշտ փոփոխություններ, որպեսզի իրենց ընտանիքներին առաջնորդեն դեպի սելեստիալ արքայություն: Որպես հայր, ի՞նչ դուք կարող եք անել, որպեսզի, ինչպես ասաց Երեց Քրիսթոֆերսոնը, ավելի լավ ցուցադրեք, թե «առօրյա կյանքում ինչպես կարելի է հավատարիմ լինել Աստծուն»:
- Էջ 77. Գթությամբ նույնիսկ մեծ մարտահրավերներ ունեցող ընտանիքները հաջողության են հասնում, ասել է Առաջին Նախագահության Երկրորդ Խորհրդական Նախագահ Դիտեր Ֆ. Ուլստորֆը: Նա ավելացրել է. «Ինչ խնդիրներ էլ որ ծառացած լինեն ձեր ընտանիքի առջև, ինչ էլ որ դուք անեք դրանք լուծելու համար, լուծման սկիզբը և վերջը գթությունն է»: Ձեր ընտանիքով խորհեք սուրբ գրության այս խորհրդի մասին՝ «աղոթեք Հորը . . . որ դուք կարողանաք լցված լինել այդ սիրով» (Մորոնի 7.48):
- Էջ 63. Երեց Մ. Ռասսել Բալլարդը՝ Տասներկու Առաքյալների Քվորումից ասել է, որ ընտանեկան կանոնավոր խորհուրդները կնվազեցնեն «ժամանակակից տեխնոլոգիաների ազդեցությունը, որը հաճախ շեղում է միասին լավ ժամանակ անցկացնելուց, ինչպես նաև մեծացնում է չարի ազդեցությունը մեր տներում»: Մտածեք, թե ինչպես կարող է ձեր ընտանիքում չորս տեսակի ընտանեկան խորհուրդների կիրառումը, ըստ Երեց Բալլարդի, օգնել մեզ լինել «ավելի հաջողակ ու երջանիկ՝ տան պատերի ներսում ձևավորված մեր թանկագին հարաբերություններում»: ■

Ստորև տրվում է գերագույն համաժողովի նյութներից ընտրված փորձառությունների մի ցանկ, որը կարելի է օգտագործել անձնական ուսումնասիրության, ընտանեկան երեկոների և ուսուցանման այլ առիթների ժամանակ: Համարը ցույց է տալիս նյութի առաջին էջը:

Խոսնակ	Պատմություն
Նիլ Լ. Սևդերսեն	(49) Երեխաները և երիտասարդները օրհնվում են, երբ մեծահասակները վերաբերվում են նրանց սիրով, ուսուցանում են ավետարանը և ողջունում եկեղեցում:
Մերվին Բ. Սոնոլդ	(53) Մերվին Բ. Սոնոլդի մայրը փրկում է Երկնային Հոր կորած և վիրավոր ոչխարներին: Երեց Ալեքսանդր Փաթանիայի ձկնորս եղբայրը փոքրիկի ժամանակ մահանում է ծովում, սպասելով փրկարարներին: Մերվին Բ. Սոնոլդի ընկերը միանում է Եկեղեցուն 25 տարի հետաքրքրվելուց հետո: Եպիսկոպոսն օգնում է 21 երիտասարդ տղամարդկանց:
Լինդա Զ. Բըրթոն	(13) Քույրերը 1856թ. օգնում են դաշտերում մնացած սրբերին: Հոգատար զույգն օգնում է փախստական ընտանիքին: Թաղման արարողությանը ցցի Սիոփոլ Միության նախկին նախագահը հիշվում է իր ծառայության և սիրո համար:
Դ. Թոդ Քրիստոֆերսոն	(93) Երիտասարդ Դ. Թոդ Քրիստոֆերսոնը ցանկանում է գնալ իր ազնիվ հոր հետքերով: Հայրն աղոթում է իր որդու համար ամեն առավոտ, որովհետև սիրում է նրան:
Քվենթին Լ. Քուք	(97) Թափանջ Բանքոք միսիայի անդամներն ուրախանում են, իմանալով, որ Թափանջում տաճար է կառուցվելու: Մահացած դուստրը կնքվում է իր ընտանիքի հետ նրանից հետո, երբ տաճարում հայտնությանը երևում է Բարձրագույն Իշխանավորի կնոջը: Չնայած քաղաքական ըզվզումներին, Նախագահ Գորդոն Բ. Հիկքլին պնդում է, որ Սուվա Ֆիջի տաճարի անկյունաքարի արարողությունը կայանա:
Քեմլին Ռ. Դանքըն	(33) Տաշեղը դուրս է գալիս Քեմլին Ռ. Դանքընի մատից՝ անընդհատ քսուք և վիրակապեր կիրառելուց հետո:
Մերի Ռ. Դարինեմ	(23) Հայրը, որն իր դստերը անց է կացնում լճի միջով, փրկվում է խեղդվելուց, երբ հանում է կոշիկները:
Չերիլ Ա. Էսփլին	(6) Նվիրված խոսնակն ուսուցանում է ուրիշներին ծառայելու վրա կենտրոնանալու կարևորությունը: Երեխան Երեխաների խմբում սովորում է, որ Հիսուսը սիրում է իրեն:
Հենրի Բ. Այրինգ	(19) Եկեղեցու երկու անդամներ վախենում են, որ իրենց փորձությունները և քննությունները կնվազեցնեն հավատը, եթե իրենք չվերագտնեն Փրկչի և Նրա Եկեղեցու հանդեպ իրենց սերը: (81) Հենրի Բ. Այրինգը ցավ է զգում այն ընտանիքի համար, որը չկնքվեց տաճարում: Եկեղեցուն միացած այրին ակնկալում է հավերժական կյանք ունենալ իր ընտանիքի հետ:
Ջերիթ Վ. Գոնզ	(108) Բասկետբոլի մարզիչը խրախուսում է Ջերիթ Վ. Գոնզին փորձել ֆուտբոլով զբաղվել: Տաճար գնալուց առաջ մեխանիկ-բանվորը լվանում է իր ձեռքերը սպասքի հեղուկով:
Ռոբերտ Դ. Չեյլս	(105) Ռոբերտ Դ. Չեյլսը ստանում է հուշումներ Սուրբ Հոգուց Եկեղեցում իր ծառայության և անձնական կյանքի վերաբերյալ:
Դոնալդ Լ. Հոլսթրոմ	(26) Դոնալդ Լ. Հոլսթրոմի կրտսեր դուստրը դպրոցական իր աշխատանքում զրուցում է, որ կլինի Երկնային Հոր հետ, երբ մահանա: Եկեղեցու անդամները Լիբերիայում մեջքերում են տուրբ գրություններից և անգուգական համոզմունքով երգում «Որքան ամուր է հիմքը»:
Փոլ Վ. Ջոնսոն	(121) Փոլ Վ. Ջոնսոնի չափահաս դուստրը մահանում է հետմահու կյանքի և Հարության հույսով:
Պատրիկ Քիրոն	(111) Պատրիկ Քիրոնը փոխվում է նրանից հետո, երբ լսում է փախստականների մասին պատմությունները և տեսնում նվիրված մարդասիրական աշխատողների աշխատանքը:
Նիլ Ֆ. Մերիթթ	(10) Նիլ Ֆ. Մերիթթը ուսուցում է ստանում իր փեսացուի տատիկի կողմից: Նիլ Ֆ. Մերիթթը պաշտպանում է մայրությունը՝ անսնունդ զանգահարողի հետ խոսելիս:
Ջաիրո Մազագարդի	(56) Լինելով վերջերս մկրտված նորադարձ Եկեղեցում, Ջաիրո Մազագարդին փնտրում է Վերականգնման մասին իր հարցերի պատասխանները և գտնում է դրանք:
Թոմաս Ա. Մոնսոն	(85) Արժանավոր քահանայության կրողը պատվիրում է փրկարար նավին փրկել իրեն և իր անձնակազմը կյանքի վտանգներից:
Ռասսել Մ. Նելսոն	(66) Ռասսել Մ. Նելսոնը տաճարում կնքում է մի ընտանիքի նրանից հետո, երբ այդ ընտանիքի երկու մահացած դուստրերը աղերսում են այդ մասին վարագույրի այն կողմից, իսկ նրանց հայրը և եղբայրը դառնում են արժանի տաճարի:
Դալլին Հ. Օուքս	(114) Ջոզեֆ Սմիթը ընդդիմության է հանդիպում, երբ տպագրող է փնտրում Մորմոնի Գրքի համար:
Բոննի Լ. Օսկարսոն	(87) Սուրբ Հոգին հաստատում է ավետարանի ճշմարտությունը մի մոր, ում որդին ծանր հիվանդ է:
Սթիվեն Վ. Օուեն	(70) Հիվաճաք Բարձրանալիս Սթեֆեն Վ. Օուենը զգում է, որ ամեն ինչ լավ կլինի, եթե նա հետևի իր հորը: Ստեֆեն Վ. Օուենը ուրախ է, որ բաժանում է հաղորդությունը: Նոր Զեյլանդիայում մի երիտասարդ տղամարդ քահանայության օրհնություն է տալիս իր մորը:
Ռոնալդ Ա. Ռասբենդ	(46) Ռոնալդ Ա. Ռասբենդի այցելությունը Պակիստան «ուսկե օր» է դառնում իր և տեղի սրբերի համար: Ռոնալդ Ա. Ռասբենդը մասնակցում է «Դեմ առ դեմ» հեռարձակմանը:
Դեյլ Գ. Ռենլանդ	(39) Հարավային Աֆրիկայում հաղորդությանը մասնակցելիս մի քույր հասկանում է Փրկչի զոհաբերության անձնական բնույթը:
Քենթ Ֆ. Ռիչարդս	(118) Տաճարի նվիրագործումից հետո Քենթ Ֆ. Ռիչարդսը և նրա կինը մկրտվում են իրենց նախնիների համար: Քենթ Ֆ. Ռիչարդսը ականատես է լինում ըտանիքի երրորդ սերնդի ներկայացուցիչների մկրտությանը՝ իրենց նախնիների համար:
Սթիվեն Ե. Սնուու	(36) Սթիվեն Ե. Սնուույի և նրա ընտանիքի արդյունքները դառնում են ավելի խոնարհ, սրտաբուխ և անկեղծ, երբ նրա որդին վերականգնվում է գլխի լուրջ վնասվածքից:
Գարի Ի. Սթիվենսոն	(29) Իմ մեքենայի բանալիները կորցնելուց հետո Գարի Ի. Սթիվենսոնը համեմատություն է կատարում մեքենան վարելու համար բանալիների անհրաժեշտության և Եկեղեցին ղեկավարելու համար քահանայության բանալիների անհրաժեշտության միջև: Երբ նրա երեխաները կնքվում են տաճարում մի ընտանիքի նախնիների համար, մայրը գիտակցում է, որ այդ նախնիները նաև իր նախնիներն են:
Դիտեր Ֆ. Ուլտորֆ	(101) Դիտեր Ֆ. Ուլտորֆը զգում է Սուրբ Հոգու ազդեցությունը, երբ մտածում է Գերմանիայի Դրեզդեն քաղաքի վերականգնման մասին Երկրորդ Համաշխարհային պատերազմից հետո:
Վ. Քրիստոֆեր Վադել	(90) Երեխաների խմբում մի տղա զգում է, որ դժվարություններ ունի, երբ մտածում է Հիսուսի մասին: Հայրը և մայրը խաղաղություն են գտնում, իմանալով, որ կնքված են իրենց մահացած փոքր որդու հետ:

Երեց Վ. Մարկ Բասեթ

Բարձրագույն Իշխանավոր
Յոթանասունական

Երբ փոքր էր Վ. Մարկ Բասեթն ամեն ամառ իր ընտանիքի հետ իրենց տնից Սակրամենտոյում, Կալիֆորնիա, ԱՄՆ, գնում էին այցելելու մայրական տատիկին Ալաբամայում, ԱՄՆ: Այդ ճանապարհին ընտանիքն անալոյման առիթն ոգտագործում էր Եկեղեցու պատմական վայրերն այցելելու համար:

Լինեին դա պատմական հողերը Նավույում, Իլինոյս, թե Սուրբ պուրակը Պալմիրայում, Նյու Յորք, Երեց Բասեթը հիշում է այն զորեղ զգացողությունները, որոնք անգամ այդ պատանի տարիքում ունենում էր այս սրբազան վայրերն այցելելիս:

«Մենք այնտեղ ինչ-որ բան էինք զգում», - ասում է նա: «Միա այդպես ձևավորվեց իմ վկայությունը. փոքր փորձառությունների միջոցով»:

Պատանի տարիքում ձեռք բերած այդ վկայությունը ամրության աղբյուր է եղել Երեց Բասեթի համար ամբողջ կյանքի ընթացքում:

Նա ծնվել է օգոստոսի 14-ին, 1966թ., Էդվինա Էթեր և Վիլիամ Լին Բասեթների ընտանիքում, Քարմիչելում, Կալիֆորնիա, և եղել է հինգ երեխաներից երկրորդը: Եկեղեցում ծառայելը և ավետարանով ապրելը կարևոր առաջնահերթություններ են եղել նրա ընտանիքում:

1985-1987թթ. Գվատեմալա Գվատեմալա Միթի միսիայում ծառայելուց հետո Երեց Բասեթը վերադառնում է Պրովո, Յուտա, Բրիգամ Յանգ Համալսարանում ուսանելու համար: Նա ամուսնանում է Էնջելա Բրեշերի հետ Սուրբ Լեյքի տաճարում 1989 թվականի դեկտեմբերի 20-ին: Նրանք հինգ երեխաների ծնողներ են և ունեն երկու թոռ:

1991թ. Երեց Բասեթը ստանում է հաշվապահի աստիճան ԲՀՀ-ում, իսկ ավելի ուշ տեղափոխվում է կրկին Սակրամենտոյի տարածք՝ մեծածախ ավտո-աուկցիոնի բնագավառում աշխատելու համար: Նա աշխատել է որպես հսկիչ Սակրամենտոյում գտնվող Բրեշեր Ավտո-աուկցիոնում և որպես Վեստ Քոստ Աութ Օբշրնս ընկերության գլխավոր հաշվապահ և համասեփականատեր:

Երեց Բասեթը Եկեղեցում ծառայել է տարբեր կոչումներում, այդ թվում որպես՝ ծխի Երիտասարդ Տղամարդկանց նախագահ, Եպիսկոպոս, Բարձրագույն խորհրդի անդամ, ցցի նախագահ, 2007-2010թթ. Արիզոնա Մեսա միսիայի նախագահ և Տարածքային Յոթանասունական: ■

Երեց Մարկ Ա. Բրեգ

Բարձրագույն Իշխանավոր
Յոթանասունական

Երբ Մարկ Բրեգը 14 տարեկան էր, նրա բեյսբոլի թիմի ընկերները ծանոթացրեցին նրա ընտանիքին Եկեղեցու հետ: Մարկը մկրտվեց և նրա մայրը դարձավ ակտիվ անդամ:

«Դա փոխեց մեր կյանքը», - ասաց Երեց Բրեգը:

Մարկ Ալին Բրեգը ծնվել է 1962թ. ապրիլի 16-ին Սանտա Մոնիկայում, Կալիֆորնիա, ԱՄՆ, Դոնալդ Ի. և Դայան Բրեգերի ընտանիքում:

Յուտայի Համալսարանում սովորելու ընթացքում Երեց Բրեգը կանչվում է ծառայելու Մեքսիկայի Մոնտերեյ միսիայում, միսիայի նախագահ Ռոյ Հ. Քինգի և նրա կնոջ՝ Դարլին Օ. Քինգի ղեկավարության ներքո:

Երբ Երեց Բրեգն ավարտեց իր միսիոներական ծառայությունը, նա սկսեց հանդիպել իր միսիայի նախագահի կրտսեր դստեր՝ Իվոննի հետ: Նրանք ամուսնացան Լոս Անջելես Կալիֆորնիա տաճարում՝ 1984 թվականի մարտի 17-ին:

Երեց Բրեգի հոր վաղաժամ մահից հետո զույգը վերադարձավ Կալիֆորնիա, որտեղ Երեց Բրեգը պետք է սկսեր իր կարիերան բանկային բնագավառում (նա ավարտեց իր կարիերան որպես Բանկ օֆ Ամերիքայի ավագ փոխնախագահ) և որտեղ նրանք կարող էին մոտ լինել Երեց Բրեգի մորը:

Միայն յոթ տարի անց Բրեգերի ընտանիքում երեխաներ հայտնվեցին: «Երբեմն, անգամ մեր սեփական ընտանիքում, մենք մեր տեղը չէինք գտնում», - հիշում է Երեց Բրեգը:

Ապա՝ «աշխարհի ամենալավ օրը» Քույր Բրեգը ծննդաբերեց իրենց չորս երեխաներից առաջինին: «Հիշում եմ, . . . մտածում էի, որ աշխարհում չկար ավելի երջանիկ մարդ, քան ես այդ ժամանակ», - ասում է Երեց Բրեգը:

Ինչևէ, կյանքը միշտ չէ, որ այդ ընտանիքի համար հեշտ է եղել: Մեկ օր անց նրանից հետո, երբ Երեց Բրեգը հաստատվեց որպես Եպիսկոպոս այն ծխում, որտեղ մեծացել էր, նրա մայրը սպանվեց ավտոմեքենայի ողբերգական առևանգման ժամանակ: Նրա թաղումը առաջինն էր, որին նա նախագահեց որպես Եպիսկոպոս: «Սփոփող Միությունը մեր ընտանիքի կողքին էր ամեն օր», - հիշում է նա:

Միո, ծառայության և կարեկցանքի այդ դասերն առաջնորդեցին Երեց Բրեգին Եկեղեցում իր հետագա ծառայության ընթացքում՝ որպես ցցի նախագահ, Տարածքային Յոթանասունական և տաճարային արարողությունների աշխատող: ■

Երեց Վերթերֆորդ Թ. Քլեյթոն

Բարձրագույն Իշխանավոր
Յոթանաստունական

Երեց Վերթերֆորդ Թ. Քլեյթոնը անչափ երախտապարտ է ծառայելու հնարավորության համար: Տիրոջ աշխատանքը առաջնահերթություն է իր համար: Նա մեծ սեր է տածում մարդկանց հանդեպ և ամուր կապերով կապված է իր ընտանիքի հետ:

«Հիսուս Քրիստոսի ավետարանով մենք բոլորս կարող ենք հավաքվել տանը», - ասում է Երեց Քլեյթոնը: «Իմ ընտանիքը զգում է նրանց ներկայությունը, ովքեր արդեն գնացել են: Նրանք նույնքան իրական են, որքան նրանք, ովքեր կենդանի են»:

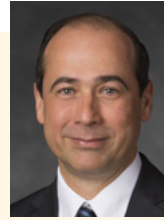
Ծնված լինելով Կալիֆորնիայում, ԱՄՆ, 1952թ. մարտի 1-ին Ուիթնի Քլեյթոն Կրտսերի և Էլիզաբեթ Թաչսթոուն Քլեյթոնի ընտանիքում, Երեց Քլեյթոնը ամուր վկայություն է ձեռք բերել իր երիտասարդության տարիներին տնային ուսուցման շնորհիվ: Տնային ուսուցչի ջանքերի շնորհիվ նա 12 տարեկանում իր ընտանիքի հետ ընդունեց ավետարանի սրբազան ուխտերը և 1964թ. նրանք կնքվեցին Սուրբ Լեյքի տաճարում Տասներկու Առաքյալների Քվորումի անդամ Երեց Հարոլդ Բ. Լիի կողմից:

Խորհելով այն մասին, թե ինչպես է Տերը նախապատրաստել իրեն ծառայությանը, Երեց Քլեյթոնը ասում է, որ հաճախ է ոգեշնչվում ուրիշների օրինակով: «Ես տեսնում էի, ինչպես էին իմ ընկերները և ընտանիքը նվիրում իրենց կյանքը Տիրոջը և ուրախություն գտնում Աստծուն առաջարկած իրենց ծառայության մեջ»:

Ֆրանսիական Կանադական միսիայում ծառայելուց հետո նա ընդունվեց Յուտայի Համալսարան, որտեղ հանդիպեց Լիզա Թոմասին: Նրանք ամուսնացան 1976թ. մարտի 16-ին Սուրբ Լեյքի տաճարում: Նրանք հինգ երեխաների ծնողներ են:

Երեց Քլեյթոնը հոգեբանի կոչում է ստացել և ավարտել է Յուտայի Համալսարանի բժշկական դպրոցը: Նա մասնավոր բժշկական պրակտիկայով է զբաղվել, աշխատելով որպես գինեկոլոգ 1985-ից 2013 թվականը, նախքան Կանադա Տորոնտո միսիայի նախագահ կանչվելը:

Նա ծառայել է որպես ծխի միսիայի ղեկավար, ավետարանի վարդապետության ուսուցիչ, Երիտասարդ Տղամարդկանց նախագահ, ընտանեկան պատմության խորհրդատու, երիտասարդների կիրակնօրյա դպրոցի ուսուցիչ, եպիսկոպոս, բարձրագույն խորհրդի անդամ, ցցի նախագահության խորհրդական և ցցի նախագահ: ■

Երեց Վալերի Վ. Կորդոն

Բարձրագույն Իշխանավոր
Յոթանաստունական

Իր մորից, ով միացել էր Եկեղեցուն 16 տարեկանում, Երեց Վալերի Վալդիմիր Կորդոն Օրելանան հիմնավոր գիտելիք է ստացել ավետարանի մասին, որն իրեն օգնեց, երբ նա տեղափոխվեց նոր վայր՝ Ջակապայում, Գվատեմալա, գտնվող իր տնից 150կմ. հեռու՝ որպեսզի հաճախեր դպրոց Գվատեմալա Միթիում և ուսումնասիրեր համակարգչային գիտություն:

«Ամենակարևոր բանը, որ ես ստացել էի իմ մորից, դա շատ ակնածալից լինելն էր Եկեղեցու բոլոր սրբազան բաների հանդեպ», - հիշում է Երեց Կորդոնը, ով Օվիդիո և Էմա Օրելանա Կորդոնների որդին է:

Երեց Կորդոնը ծնվել է 1969թ. փետրվարի 19-ին Գվատեմալա Միթիում և իր մանկությունն անց է կացրել Ջակապայում: Նրա հայրը մեկնեց աշխատելու Չիկագո, Իլինոյս, ԱՄՆ: Այնտեղ նրան տպավորեցին Եկեղեցու անդամները և նա ստացավ ավետարանի ուղերձը միսիոներներից: Նրանց ընտանիքը կնքվեց Մեսա Արիզոնա տաճարում 1972 թվականին, երբ Վալերին երեք տարեկան էր:

Երեց Կորդոնն ասում է, որ սկսել էր սիրել ավետարանը այն ժամանակ, երբ իր մայրը հաճախ երգում էր Եկեղեցու օրհներգերը և երգերը, որոնցից էին՝ «Ջավակն եմ Աստծո» և «Հուսով եմ, միսիայի կկանչվեմ»: Երեց Կորդոնը ծառայել է Էլ Սալվադոր միսիայում 1987թ.-ից մինչև 1989թ.:

Նա ամուսնացել է Գլենդա Ջելմիրա Ջի Դիազի հետ 1995թ. մարտի 25-ին, Գվատեմալա Միթի Գվատեմալա տաճարում: Քույր Կորդոնը մտադիր էր միսիայի մեկնել, սակայն նրա ծրագրերը փոխվեցին Վալերիին հանդիպելուց հետո: Ավելի ուշ նա հիշեց, որ այդ երիտասարդ տղամարդն իր ուշադրությունն էր գրավել, երբ տարիներ առաջ տեսել էր նրա լուսանկարը Եկեղեցու ամսագրում: Նրանք ունեն երեք դուստր:

Երեց Կորդոնը ստացել է բակալավրի կոչում 2010 թվականին Գվատեմալայի Մարիանո Գալվեզ Համալսարանում, և բիզնեսի կառավարման մագիստրոսի կոչում Մասաչուսեթսի Տեխնոլոգիական Ինստիտուտում՝ 2012 թվականին: Նա աշխատել է որպես տեղեկատվական համակարգերի տնօրեն դեղագործական ընկերությունում և 2012 թվականից սկսած աշխատում է Մեքսիկայի, Կենտրոնական Ամերիկայի և Կարիբյան կղզիների Պեպսիկո Ֆուդս ընկերությունում:

Իր կանչի ժամանակ Երեց Կորդոնը ծառայում էր Յոթանաստուների Չորրորդ Քվորումում Կենտրոնական Ամերիկայի տարածաշրջանում: Նա ծառայել է Կոստա Ռիկայի Ման Հոսե արևելյան միսիայի նախագահությունում 1998 թվականից մինչև 2000 թվականը: ■

Երեց Յոաքիմ Ի. Կոստա

Բարձրագույն Իշխանավոր
Յոթանաստունական

Ընկերներից մեկը, որը նաև խնամի էր իրեն, օգնեց Յոաքիմ Էստեբան Կոստային կանգնել այն ուղու վրա, որը դարձի բերեց նրան դեպի Հիսուս Քրիստոսի ավետարանը, պարզեց տաճարային ամուսնություն և ղեկավարի դեր Եկեղեցում:

Յոաքիմ Կոստան ծնվել է 1965թ. մարտի 8-ին, Էդուարդո Ջ. Կոստայի և Գրասիելա Մ. Ֆասիի ընտանիքում: Երբ նա համալսարանի ուսանող էր Բուենոս Այրեսում, Արգենտինա, նրա ընկերը՝ Ալին Սպանատուր, որն այժմ Տարածքային Յոթանաստունական է, ծանոթացրեց նրան Ռենե Վարելայի հետ: Լինելով երկրորդ սերնդի վերջին օրերի սուրբ, Ռենեն տատանվում էր, չիմանալով, թե արդյոք պետք է ընդուներ ժամադրության առաջարկությունը 21-ամյա մի տղայից, ով Եկեղեցու անդամ չէր: Երեք հանդիպումից հետո նա որոշեց, որ տղան շատ է դուր գալիս իրեն և զգաց, որ պետք է շարունակեր հանդիպելը նրա հետ: Ուսումնական տարվա վերջում Երեց Կոստան վերադարձավ իր ծննդավայրը՝ Էնտրե Ռիոս, Արգենտինա:

Ռենեն ընդունեց Չիլի Օսորնո միսիայում ծառայելու կանչը: Երբ Ռենեն տուն վերադարձավ, Եղբայր Սպանատուր այնպես կազմակերպեց, որ նրանք հաղիպեն նույն երեկոյին, որի ժամանակ Յոաքիմը խնդրեց Ռենեյին հանդիպել իր հետ: «Ես աղոթեցի և որոշեցի նրան տալ այդ հնարավորությունը», - ասում է Քույր Կոստան:

Շուտով Յոաքիմը սովորում էր Եկեղեցու մասին: Երբ նա սովորում էր միսիոներների հետ, Ռենեն խնդրեց նրան աղոթել և կարդալ Մորմոնի Գիրքը սկզբից մինչև վերջ:

«Նա դեռ չէր կարդացել մինչև վերջ, երբ ուժեղ վկայություն ստացավ», - ասում է Քույր Կոստան: «Նա չէր մկրտվել նրա համար, որ ես ինձ լավ զգայի: Մենք ևս մեկ տարի հանդիպեցինք, ապա ամուսնացանք Բուենոս Այրես Արգենտինա տաճարում 1989 թվականին»:

Երեց Կոստան ստացել է տնտեսագետի բակալավրի աստիճան 1987թ. Բուենոս Այրեսի համալսարանում: Որպես երիտասարդ գույզ նրանք տեղափոխվեցին Պրովո, Յուտա, ԱՄՆ, որտեղ նա 1994 թվականին ստացավ բիզնեսի կառավարման մագիստրոսի աստիճան Բրիգամ Յանգի Համալսարանում: Նրանց աճող ընտանիքը՝ չորս երեխաներով, բնակվում էր Չիկագոյում, Իլլինոյս, ԱՄՆ, որտեղ նա աշխատում էր ներդրումային և ֆինանսական ծառայությունների միջազգային բանկային կորպորացիայում: Նրա բանկային կարիերան տարավ իրենց ընտանիքը հետ՝ Արգենտինա, որտեղ նրանք ապրեցին մի քանի տարի, ապա՝ Չեխիայի Հանրապետություն և Օման: Վերջին երկու տարիների ընթացքում նա ընտանիքով ապրում էր Լիմայում, Պերու, որտեղ աշխատում էր միկրոֆինանսներով զբաղվող դանիական ներդրումային ընկերությունում: ■

Երեց Մասիմո դե Ֆեո

Բարձրագույն Իշխանավոր
Յոթանաստունական

Իր լիաժամկետ միսիոներական կանչը ընդունելուց ոչ շատ անց Երեց Մասիմո դե Ֆեոն իր հորից՝ Վիտորիո դե Ֆեոյից գոհաբերության և սիրո դասեր սովորեց:

Դե Ֆեոների ընտանիքը ուներ մի քանի ֆինանսական ռեսուրսներ, և ոչ Վիտորիոն, ոչ նրա կինը, Եկեղեցու անդամ չէին: Մակայն ավագ դե Ֆեոն հարգեց ավետարանով կիսվելու իր որդու ցանկությունը:

«Հայրս հարցրեց ինձ. «Դու իսկապե՞ս ուզում ես դա անել», - հիշում է Երեց դե Ֆեոն: «Ես ասացի. «Այո, իմ ամբողջ սրտով ես ցանկանում եմ ծառայել Տիրոջը»»:

Վիտորիոն խոստացավ անել ամեն ինչ, որպեսզի օգներ իր որդուն հոգալ երկու տարվա ծառայության ծախսերը Իտալիայի Հռոմի միսիայում:

«Ես այդ փողը սուրբ էի համարում. դա մի մարդու գոհաբերության պտուղն էր, ով չէր հավատում Եկեղեցուն», - ասում է Երեց դե Ֆեոն: «Այդպես ես ծառայեցի իմ միսիան իմ ողջ սրտով, զորությամբ, մտքով և ուժով, որովհետև սիրում էի Տիրոջը և սիրում էի իմ հորը»:

Ավետարանի սկզբունքները՝ գոհաբերությունը, քրտնաջան աշխատանքը և ծառայությունը օգնեցին Երեց դե Ֆեոյին ձևավորվել որպես անահատականություն:

Նա ծնվել է Տարանտոյում, Իտալիա, 1960թ. դեկտեմբերի 14-ին: Մասիմո դե Ֆեոն Եկեղեցու մասին իմացել է ինը տարեկան հասակում երկու միսիոներներից, որոնք թակեցին իրենց տան դուռը: Մասիմոն և նրա ավագ եղբայրը՝ Ալբերտոն, շուտով մկրտվեցին:

Դե Ֆեո տղաները վայելում էին ճյուղի նվիրված ղեկավարների սերը և աջակցությունը, երբ այցելում էին Երեխաների Խումբ, իսկ հետագայում՝ ընդհանուր ժողովներին: Մասիմոն կյանքի ընկերներ ձեռք բերեց, շփվելով ճյուղի երիտասարդների հետ, այդ թվում ծանոթացավ նաև նորադարձ Լորեդանա Գալեանդոյին, ում հետ ամուսնացավ իր միսիայից հետո: Նրանք կնքվեցին 1984թ. օգոստոսի 14-ին Բերն Շվեյցարիա տաճարում: Դե Ֆեոները ունեն երեք երեխա:

Բարձրագույն Իշխանության Յոթանաստունական դառնալուց առաջ Երեց դե Ֆեոն ապրում էր Հռոմում և աշխատում ԱՄՆ պետդեսպարտամենտում ավելի քան 30 տարի: Նա ծառայել է որպես ճյուղի նախագահ, շրջանի նախագահ, ցցի նախագահ և Տարածքային Յոթանաստունական: ■

Երեց Պիտեր Մըրս

Բարձրագույն Իշխանավոր
Յոթանասուներկան

Երբ Երիտասարդ էր, Պիտեր Մըրսի ընտանիքն ուներ մի հարևան, որն աշխատացնում էր գյուղատնտեսական սարքավորումների վերանորոգման սրահ: Պիտերը և նրա մոտ ընկերը շատ ժամանակ էին անցկանում այդ արհեստանոցում, զբաղվելով գյուղատնտեսական սարքավորումներով և հավաքելով փոքր մոտոցիկլետներ և ավտոկարտեր: Հետագայում Պիտերը ավարտեց մեխանիկական ինժեներիայի բաժինը Մեյբուրնի Մոնաք Համալսարանում, Ավստրալիա:

18 տարեկանում, երբ դեռ սովորում էր, նա տեղեկացրեց համալսարանի ադմինիստրացիային, որ պետք է երկու տարով տարեկետում վերցնել Եկեղեցու միսիայում ծառայելու համար: Նրան ասացին, որ նա կարող էր վերցնել միայն մեկ տարի, իսկ դրանից ավել բացակայելու դեպքում նա կկորցնել իր տեղը ծրագրում: Նա որոշեց չծառայել:

Քիչ ժամանակ անց, սակայն, նա լսեց Նախագահ Սպենսեր Վ. Քիմբլի (1895–1985) ելույթը գերագույն համաժողովին այն մասին, որ յուրաքանչյուր արժանի Երիտասարդ տղամարդ պետք է ծառայի միսիայում (տես “Planning for a Full and Abundant Life,” *Ensign*, May 1974, 87):

Նա որոշեց ծառայել: Մեկնելուց մեկ շաբաթ առաջ նա նամակ ստացավ համալսարանից, որում ասվում էր, որ կարող էր երկու տարով տարեկետում վերցնել:

Միսիայից հետո Պիտերը վերադարձավ տուն, սակայն, նրա խոսքերով, իր միսիոներական ծառայությունը «լավագույն կրթությունն էր», որը նա ստացավ: Ավետարանը սովորեցրեց նրան, որ «մարդկանց օգնելը, որ հաջողակ լինեն, ղեկավարման ամենակարևոր սկզբունքն է»:

Մեխանիկական ինժեների աստիճան ստանալուց հետո Երեց Մըրսը աշխատեց որպես նախագծերի ինժեներ Էսսո Ավստրալիա ընկերությունում և դարձավ Վորլի Փարսոնս Լիմիթեդ ընկերության հիմնադիր գործընկերներից մեկը: Վերջերս նա ծառայել է որպես զարգացման տնօրեն Ֆորտեսք Մեթալս Գրուպի ընկերությունում:

Իր միսիայից հետո, 1979թ. հունվարի 2-ին, Համիլտոն Նոր Զելանդիա տաճարում նա ամուսնացավ մի կնոջ՝ Մաքսին Էվելին Թեթչերի հետ, որին կոչում է իր լավագույն ընկերը: Նրանք ունեն չորս երեխա և ինը թոռ:

Երեց Մըրսը ծնվել է 1956թ. դեկտեմբերի 21-ին Վարնամբուլում, Վիկտորիա, Ավստրալիա, Ֆրեդերիկ և Լուիս Ջոնս Մըրսերի ընտանիքում: Նա ծառայել է բազմաթիվ կոչումներում, այդ թվում որպես երեցների քվորումի նախագահ, ծխի երգեհոնահար, ծխի և ցցի Երիտասարդ Տղամարդկանց նախագահ, հանրային կապերի տնօրեն, ճյուղի և շրջանի նախագահ, Եպիսկոպոս, ցցի նախագահ և Տարածքային Յոթանասուներկան: ■

Երեց Կ. Բրեթ Նաթերս

Բարձրագույն Իշխանավոր
Յոթանասուներկան

Երեց Կ. Բրեթ Նաթերսը և նրա կինը՝ Շոնա Լի Ադամսոն Նաթերսը նկարագրում են իրենց որպես «անկատար մարդկանց, որոնք փնտրում են կատարյալ պահեր»:

Նրանք այդպիսի բազմաթիվ պահեր են գտել իրենց կյանքի ընթացքում՝ բոլոր ինչ-որ կերպ կապված Փրկչի և Քավության հետ, ինչպես ասում է Երեց Նաթերսը:

Երեց Նաթերսն ասում է, որ ծնվել է լավ ծնողներից՝ Դեյվիդ և Ջուդի Մորենսեն Նաթերսներից, և հիշում է, ինչպես էր իր մայրը ամեն օր ընտանիքի համար կարդում Մորմոնի Գիրքը:

Մի անգամ նա քուեջից տուն էր վերադարձել: Նա տարված էր իր ավարտական քննություններով և իրեն այդքան էլ լավ չէր զգում, թեև ֆիզիկապես հիվանդ չէր:

«Եթե դու քեզ լավ ես զգում, սակայն ինչ-որ բան այն չէ, ապա պետք է գնաս և ծառայես ինչ-որ մեկին», - ասաց նրան մայրը:

Բրեթը ընտանեկան մեքենայի բաց բեռնախցիկում տեղավորեց ձյան մաքրման թիակը և շրջելով սկսեց մաքրել ծխի այրիների տների մուտքերի դիմաց: Նա իրեն շատ ավելի լավ զգաց:

«Ես այնքան էի կենտրոնացած ինձ և իմ ավարտականների վրա, որ մոռացել էի, որ կյանքի իրական նպատակը մյուսներին ծառայելն էր», - ասում է նա:

Երեց Նաթերսը ծնվել է 1965թ. մարտի 4-ին Պոկատելլոյում, Այդահո, ԱՄՆ: Ընտանիքը տեղափոխվեց Լեհի, Յուտա, ԱՄՆ, որտեղ նա և նրա հինգ եղբայրները և քույրերը ապրեցին փոքրիկ ընտանեկան ֆերմայում:

Նա հանդիպեց իր ապագա հարսնացուին, երբ երկուսն էլ հարևան ավագ դպրոցների վերջին դասարաններում էին: 1984-1986թթ. Կալիֆորնիա Մակրամենտո միսիայից վերադառնալուց հետո նրանք ամուսնացան Մոլթ Լեյքի տաճարում 1987թ. ապրիլի 24-ին: Նրանք ունեն յոթ երեխա:

Նա սովորել է Բրիգամ Յանգ Համալսարանում՝ Պրովո, Յուտա, և ավարտել է Յուտայի համալսարանը 1990 թվականին ֆիզիկական թերապիայի գծով: 2000 թվականին իր եղբոր՝ Դեյվիդի հետ, նա հիմնադրել է Ըզվանսոգ Հեյթ Քերը ընկերությունը:

Երեց Նաթերսը ծառայել է Եկեղեցու բազմաթիվ կոչումներում, այդ թվում որպես՝ ծխի Երիտասարդ Տղամարդկանց նախագահ, Եպիսկոպոս, ցցի Երիտասարդ Տղամարդկանց նախագահ, ցցի նախագահ և Տարածքային Յոթանասուներկան: Իր կանչը ստանալու պահին նա նախագահում էր նոր կազմավորված Արիզոնա Գիրքերի միսիայում: ■

Երեց Ս. Մարկ Փալմեր

Բարձրագույն Իշխանավոր
Յոթանաստունական

1992թ. Ժամանակը թանկ և սահմանափակ հաճույք էր Երեց Ս. Մարկ Փալմերի և նրա կնոջ՝ Ժակլինի համար:

Երեց Փալմերն այդ ժամանակ ծառայում էր ցցի բարձրագույն խորհրդում: Նա նաև աշխատում էր իր մասնագիտական կարիերայի վրա: Քույր Փալմերի ժամանակը նմանապես սուղ էր: Իրենց տանը Օսթինում, Տեխաս, ԱՄՆ, Փալմերները մեծացնում էին վեց երեխա, տղան դեռ վեց ամսական էր:

Երբ ցցի նախագահը հրավիրեց նրանց ծառայել Դալլաս Տեխաս տաճարում, նրանք չգիտեին, թե ինչպես կարող էին ևս մեկ պարտականություն վերցնել իրենց վրա: Բայց նրանք ընդունեցին կանչը, ապա աղոթքով խնդրեցին Տիրոջ օգնությունը:

Մեկ ամիս ավտոբուսով տաճար ուղևորվելը այնտեղ ծառայելու համար պահանջում էր զոհաբերություն և մանրակրկիտ պլանավորում: «Բայց դա մեծապես օրհնեց մեր կյանքը», - ասում է Երեց Փալմերը:

Տաճարում ծառայելը, նրա կարծիքով, հոգեպես պատրաստեց իրեն քահանայության ապագա կոչումներին: Դա նաև նրան ավելի լավ ամուսին և հայր դարձրեց, և նա հավասարակշռություն գտավ իր զբաղված կյանքում:

«Տաճար գնալը հաճախ օգնում է վերասահմանել առաջնահերթությունները և հիշել կապած ուխտերի մասին», - ասում է նա:

Սթենլի Մարկ Փալմերը ծնվել է փետրվարի 11-ին, 1956թ., Թե Փյուկում, Նոր Ջեյկանդիա, Քենեթ և Զիլ Փալմերների ընտանիքում: Նրա ընտանիքը միացել էր Եկեղեցուն, երբ նա երիտասարդ տղա էր: Նա ծառայել է լիաժամկետ միսիա Նոր Ջեյկանդիայի Վելինգթոն միսիայում:

Օքլենդի համալսարանում բակալավրի կոչում ստանալուց հետո նա ընդունվեց բիզնեսի կառավարման բաժին մագիստրոսի կոչում ստանալու համար Բրիզամ Յանգ համալսարանում: Պրովոյում, Յուտա, ԱՄՆ, ապրելիս նա հանդիպում է վերադարձած միսիոներ Ժակլին Վուդին: Նրանք ամուսնացան 1981թ. դեկտեմբերի 18-ին Սույթ Լեյքի տաճարում: Փալմերներն ունեն վեց երեխա և ինը թոռ:

Երեց Փալմերը SMP Վենչըրս անշարժ գույքի գործակալության հիմնադիրն ու նախագահն է: Նա ծառայել է որպես Եպիսկոպոս, ցցի նախագահ, Վաշինգտոն Մպոքեյն միսիայի նախագահ (2009–2012), Ավստրալիա Միդլենդ հարավային միսիայի միջանկյալ նախագահ (2014) և Տարածքային Յոթանաստունական: ■

Երեց Գարի Բ. Սաբին

Բարձրագույն Իշխանավոր
Յոթանաստունական

Երեց Գարի Բ. Սաբինի հիշողության մեջ առանձնանում են երեք Սուրբ Ծննդյան ծառեր:

Առաջինը իր պատանեկության տարիների սքանչելի ծառն է: Երբ Գարին փորձեց հասնել ծառի վրա կախված կոնֆետին, ծառն ամբողջությամբ շուռ եկավ:

Երկրորդը եղևնու ճյուղն էր, որը նա գտավ, երբ միսիոներ էր Բելգիայում և Նիդեռլանդներում 1973–1975թթ.: Երեց Սաբինը և նրա զուգընկերը այդ ճյուղը տուն բերեցին և զարդարեցին դրանով Սուրբ Ծննդյան բացիկները, որոնք ստացել էին տնից:

Երրորդը Սուրբ Ծննդյան լույսերից պատրաստված ծառն էր, որը հավաքված էր ստենդի վրա հիվանդանոցում՝ դստեր անկողնու կողքին: Բշտիկային ֆիբրոզով տառապող Սաբինի երեխաներից մեկը՝ նրա դուստրը, թոքերի երկկողմանի փոխպատվաստման ենթարկվեց մեկ տարի անց նրանից հետո, երբ իր եղբայրը մահացավ այդ նույն հիվանդությունից:

«Մենք մեր երեխաներից ավելի շատ բան ենք սովորել, քան նրանք մեզանից», - ասում է Քույր Սաբինը:

Լինելով Բարձրագույն Իշխանություն, նա կհիշի Սուրբ Ծննդյան ծառերը և դրանցից սովորած դասերը: Յուրաքանչյուր ծառ խորհրդանշում է իր ճանապարհորդության որոշակի փուլը՝ կոնֆետ ցանկացող երիտասարդ տղայից մինչև փրկության ծրագիրն ուսուցանող միսիոները և հայրը, ով ապավինում է ծրագրին և Փրկչի սիրուն՝ իր ընտանիքը մահկանացու փորձությունների միջով սատարելիս:

Գարի Բայրոն Սաբինը ծնվել է Պրովոյում, Յուտա, ԱՄՆ, ապրիլի 7-ին, 1954թ., Մարվին Ի. և Միլվիա Վ. Սաբինների ընտանիքում: 1976թ. օգոստոսին նա ամուսնացել է Վալերի Փրոքթի հետ: Նրանք հինգ երեխաների ծնողներ են, վեցերորդը մեռելածին էր:

Պրովոյի Բրիզամ Յանգ Համալսարանն ավարտելուց հետո Երեց Սաբինը մագիստրոսի կոչում ստացավ կառավարման գծով Սթենֆորդի համալսարանում:

Երեց Սաբինը ծառայել է Եկեղեցու բազմաթիվ կոչումներում, այդ թվում որպես Եպիսկոպոս, ցցի նախագահ և Տարածքային Յոթանաստունական: Նա մի քանի ընկերությունների, որոնց թվում են Excel Realty Trust, Price Legacy, Excel Realty Holdings և Excel Trust-ը, հիմնադիր է և խորհրդի նախագահ, աշխատել է որպես գլխավոր տնօրեն:

1993թ. Երեց և Քույր Սաբինները հիմնեցին Սաբինների երեխաների հիմնադրամը՝ կազմակերպություն, նվիրված երեխաների առողջական կարիքներին: ■

Երեց Էվան Ա. Շմուց

Բարձրագույն Իշխանավոր
Յոթանասունական

Քույր Ջոյ Դ. Ջոնս

Երեխաների խմբի ղեկավարուհի և խաղաղ

Երեց Էվան Անտոն Շմուցը երախտապարտ է հայտնությունամբ տրված փորձառությանը, որը վստահվել էր իրեն Տիրոջ կողմից: Դեպի ավետարանը նրա դարձը էլ ավելի խորացավ սուրբ գրությունների կանոնավոր ուսումնասիրության, արքայությունում ծառայելու և Աստծո հանդեպ իր պարտավորություններին հնազանդվելու արդյունքում:

Երեց Շմուցը ծնվել է հունիսի 6-ին, 1954թ., Մենթ Ջորջում, Յուտա, ԱՄՆ, Ռիչարդ և Միլիամ Շմուցների ընտանիքում, և վաղ տարիքից սովորել է աղոթքի զորության մասին: Սկսած լինելու ժամանակ նա սկսում էր հավաքել 17 դուրս արժողությամբ տոմսեր վաճառեց, սակայն երբ եկավ փողը տալու ժամանակը, նա չէր կարողանում գտնել փողը: Մայրը նրան խորհուրդ տվեց աղոթել, և Տերը նրան հայտնեց փողի գտնվելու ճշգրիտ վայրը: Դա Աստծո սիրտ և Աստծո մասին իմանալու զորեղ հաստատում էր իր համար:

18 տարեկանում Երեց Շմուցը կորցրեց իր ավագ քրոջը ավտոկործանի հետևանքով: Դա նրա վրա ահռելի ազդեցություն գործեց, առաջ բերելով հոգևոր խորը փորձառություններ:

Ոչ շատ անց նա կանչվեց միսիայի և ուսուցման: Նա աղոթեց ավետարանի մասին անձնական վկայություն ձեռք բերելու համար: Առաջին Տեսիլքի մասին ուսուցիչների դասավանդման հետ կապված նա ասում է. «Ես այնքան զորեղ վկայություն ստացա, որ չէի կարողանում մնալ սենյակում»:

Նորթ Կառոլինա Գրինսբորո միսիայում ծառայելուց հետո Երեց Շմուցը որոշեց, որ կշարունակի սուրբ գրությունների ամենօրյա ուսումնասիրությունը իր կյանքի ողջ ընթացքում: «Ես մեծ ուրախություն, անձնական ուսումնասիրություն և հասկացողություն ձեռք բերեցի վաղ առավոտյան ուսումնասիրության շնորհիվ, որը տևեց երկար, երկար ժամանակ»:

Երեց Շմուցն ամուսնացավ Մինդի Լի Միմսի հետ 1978թ. փետրվարի 3-ին, Պրովո Յուտա տաճարում: Երեց Շմուցը անգլերեն լեզվի և իրավաբանության դոկտորի կոչում է ստացել Բրիգհամ Յանգ Համալսարանում: Նա իր մասնագիտությամբ աշխատել է մի քանի իրավաբանական ընկերություններում 1984-ից մինչև 2016 թվականը:

Հինգ երեխաների մասին հոգ տանելու հետ մեկտեղ Երեց Շմուցը ծառայել է որպես քահանայապետ, եպիսկոպոս, ցցի նախագահության անդամ, Ֆիլիպիններ Մեքո միսիայի նախագահ (2011–2014), միսիոներների ուսուցման կենտրոնի ճյուղի նախագահ և Յոթանասունի Առաջին Քվորումի անդամ: ■

Ջոյ Դ. Ջոնսի համար նրա սիրող ծնողները իր հերոսներն էին:

«Ես կարծում էի, որ հայրս կարող էր անել գրեթե ամեն ինչ», - ասում է Քույր Ջոնսը իր հոր մասին, ով էլեկտրիկ էր: Իսկ մոր մասին նա ասում է. «Մայրս զարմանալի կին էր», որը ոչնչից պատրաստում էր ամեն ինչ, սկսած ընտանիքի համար ուտելիքից մինչև նրանց հագուստը: «Ինձ համար նա սուրբ էր, և ես ուզում էի նրա նման լինել մեծանալիս»:

Ծնողների՝ Ալոդ Հարմոնի և Էլեանոր Էլսվորթ Հարմոնի մասին հուշերը փայփայելուց բացի, Քույր Ջոնսը փայփայում է Երեց Ռոբերտ Լ. Բեքմանին լսելու իր մանկության հուշերը, երբ նա խոսում էր շրջանի համաժողովին Օրեգոնում, ԱՄՆ: Երեց Բեքմանը, որն այժմ պատվավոր Բարձրագույն Իշխանության Յոթանասունական է, այդ ժամանակ միսիայի նախագահ էր:

«Ես ինչ-որ հզոր բան էի զգում, երբ նա խոսում էր», - ասում է Քույր Ջոնսը: «Ես ինչ-որ այլ բան էի զգում, որ երբեք նախկինում չէի զգացել: . . . Ես այնքան երախտապարտ եմ դրա համար, քանի որ ես վկայություն ստացա Հոգուց, որ նրա խոսքերը ճշմարիտ էին»:

Ջոյ Դեյան Հարմոնը ծնվել է 1954թ. հուլիսի 20-ին Դալեսում, Օրեգոն: Նա և նրա ապագա ամուսինը՝ Ռոբերտ Բրյուս Ջոնսը, մեծացել են Օրեգոնում, սակայն հանդիպել են Բրիգհամ Յանգ Համալսարանում Պրովոյում, Յուտա, ԱՄՆ: Նրանք ամուսնացել են 1974թ. օգոստոսի 14-ին Մանթի Յուտա տաճարում: Նրանք ունեն հինգ երեխա և տասնյոթ թոռ:

Քիչ անց նրանից հետո, երբ Քույր Ջոնսը ստացավ գիտության անդամի իր կոչումը ընտանեկան ապրելաձևի գծով, նրանք տեղափոխվեցին Պորտլենդ, Օրեգոն, իսկ հետագայում՝ Մանտա Ռոզա, Կալիֆորնիա, ԱՄՆ, որտեղ Եղբայր Ջոնսը աշխատում էր որպես մանուալ թերապևտ: 22 տարի առաջ Եղբայր և Քույր Ջոնսերը զգացին, որ պետք է տեղափոխվեին Դեյվիդ, Յուտա: Այդ ժամանակից ի վեր Քույր Ջոնսը վայելում է տաճարին մոտ ապրելու օրհնությունը:

«Ջորդան Ռիվեր Յուտա տաճարը դարձավ իմ սրբազան վայրը», - ասում է նա: «Ես վկայություն ունեմ տաճարի մասին, և այն խաղաղության և ուղղորդության մասին, որ այն բերեց իմ կյանք»:

Քույր Ջոնսը ծառայել է որպես ծխի Սփոփող Միության նախագահ և Երեխաների Խմբի նախագահ, որպես ծխի և ցցի Սփոփող Միության, Երիտասարդ Կանանց և Երեխաների խմբի նախագահությունների խորհրդակալ: Նրա ամենավերջին կոչումը Երեխաների Խմբի ղեկավարն է: ■

Քույր Ջին Բ. Բինգհեմ

Երեխաների խմբի գերագույն
նախագահության առաջին խորհրդական

Գրեթե վեց տարի Քույր Ջին Բարուս Բինգհեմը սիրով վայելել է Երեխաների խմբի գերագույն խորհրդի կազմում իր ծառայությունը: Նա այցելում էր անդամների տները և Երեխաների խմբերը, տեսնում էր ողջ աշխարհում վերջին օրերի սրբերի, և հատկապես՝ երեխաների ամուր հավատքը:

Քույր Բինգհեմը, ով վերջերս հաստատվեց որպես Երեխաների խմբի գերագույն նախագահության առաջին խորհրդական, իր կյանքի մեծ մասը նվիրել է երեխաներին ուսուցանելուն, դաստիարակելուն և սիրելուն: Շատերի համար նա եղել է ուժի աղբյուր և պաշտպան, լինելին դա իր կրտսեր եղբայրներն ու քույրերը, իր սեփական երկու դուստրերը, իր մեծացրած դուստրերը, թոռները, տան այցելուները, թե նրանք, ում նա հանդիպել է որպես Երեխաների խմբի գերագույն խորհրդի անդամ:

«Յուրաքանչյուր երեխա հրաշալի ներուժ ունի, և եթե մենք նայենք նրանց Երկնային Հոր աչքերով, ապա մենք կարող ենք օգնել նրանց դառնալ այն, ինչ Նա ակնկալում է նրանցից», - ասում է նա:

Ծնված 1952թ. հունիսի 10-ին Պրովոյում, Յուտա, Էդիթ Ջոյ Քլարկի և Ռոբերտ Ռուանդ Բարուսի ընտանիքում, Քույր Բինգհեմը ինը երեխաներից երրորդն է: Երբ նա երեք ամսական էր, նրա ընտանիքը տեղափոխվեց Ինդիանա, որպեսզի հայրը շարունակեր ուսումը: Կյանքի առաջին վեց տարիներին Քույր Բինգհեմի ընտանիքը ապրել է չորս տարբեր նահանգներում:

Նյու Ջերսիում ավագ դպրոցն ավարտելուց հետո Քույր Բինգհեմը տեղափոխվեց Պրովո Յուտա, Բրիգամ Յանգ Համալսարանի հաճախելու համար: Այնտեղ երկրորդ կուրսում սովորելիս նա հանդիպեց իր ապագա ամուսնուն՝ Բրյուս Բրայլն Բինգհեմին, որը Իլինոյսից եկած գյուղացի տղա էր և որը դեռահաս տարիքում մկրտվել էր իր ծնողների հետ: Նրանք ամուսնացան 1972թ. դեկտեմբերի 22-ին Պրովո Յուտա տաճարում:

Կյանքի տևողություն ունեցող նրա Եկեղեցու ծառայությունը ներառում է ծխի Երեխաների խմբի նախագահի, Երիտասարդ Կանանց նախագահի, Միտոփոլ Միության նախագահության խորհրդականի, ցգի Երիտասարդ Կանանց նախագահի, տաճարային աշխատողի և վաղ առավոտյան սեմինարիայի ուսուցչի կոչումները:

«Ամուսնության 43 տարիների ընթացքում նրա ապրելակերպից ես նկատել եմ, որ նա մշտապես հավատարիմ է Հոգու հուշումներին», - ասում է Եղբայր Բինգհեմը կնոջ մասին: «Նա, կրկին ու կրկին, անում է այն, ինչ Տերն է ակնկալում իրենից»: ■

Քույր Բոննի Հ. Կորդոն

Երեխաների խմբի գերագույն
նախագահության առաջին խորհրդական

Անցկացնելով իր մանկությունը հարավարևմտյան Այդահոյում, ԱՄՆ, Բոննի Հիլլամ Կորդոնը կյանքի շատ կարևոր դասեր է սովորել: Ֆերմայում ապրելը, աշխատելը և խաղալը նրան սովորեցրել են լինել ինքնուրույն, ջանասեր աշխատել և «չվախենալ նոր բաներ փորձելուց», ասում է Երեխաների խմբի գերագույն նախագահության նորականչ երկրորդ խորհրդականը:

Ամենակարևոր դասը, ինչևէ, նրան տվել են ծնողները՝ Հարոլդ և Քերոլ Ռասմուսեն Հիլամները, ովքեր սովորեցրել են իրեն, որ Տիրոջ օգնությամբ նա կարող է անել ամեն ինչ: «Մահմաններ չկան», - ասել է հայրը:

Քույր Կորդոնը այդ գիտելիքով է առաջնորդվել որպես նոր կանչված միսիոներ Լիսբոնում, Պորտուգալիա, երբ մաքառում էր, սովորելով պորտուգալերեն: «Ես շատ անգամ եմ իջել ծնկի հրաշք խնդրելով: Բայց հորս շնորհիվ ես սովորեցի, որ կարող էի իրականացնել բարդ գործեր:

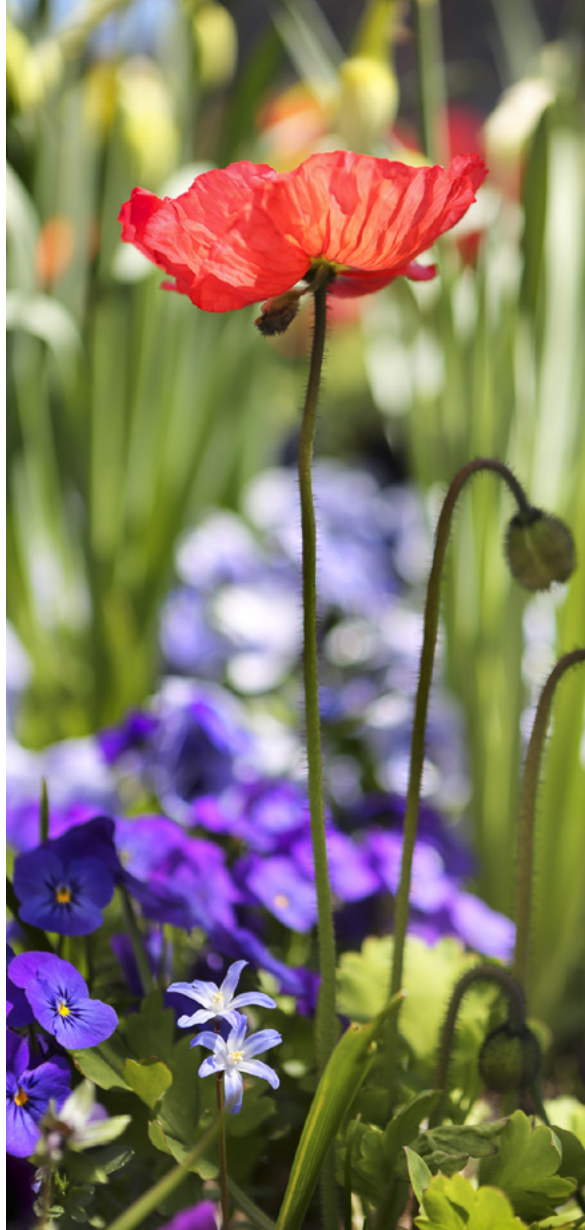
Շատ աղոթելուց, աշխատելուց և համբերություն դրսևորելուց հետո նա աստիճանաբար սկսեց վարժ խոսել պորտուգալերեն, ինչի արդյունքում տարիներ անց օրինակեց, երբ ամուսնու հետ կանչվեց ծառայելու միսիա Բրազիլիայում:

«Հետաքրքիր է, թե ինչպես է Տերը պատրաստում և շենացնում մեզ աստիճանաբար՝ քայլ առ քայլ», - ասում է նա: «Միշտ օգտակար է նայել ետին տեսադաշտի հայելու մեջ: Մենք պարզապես պետք է հավատք ունենանք»:

Բոննի Հիլամը ծնվել է 1964թ. մարտի 11-ին Այդահո Ֆոլգոմ, Այդահո: Միսիայից հետո նա սովորել է Պրովոյի Բրիգամ Յանգ Համալսարանում, Յուտա, ԱՄՆ: Այնտեղ նա լավ ընկեր դարձավ Դերեկ Լեյն Կորդոնի հետ: Նրանց ընկերությունը վերածվեց սիրո պատմության, և զույգն ամուսնացավ 1986թ. ապրիլի 25-ին Սոլթ Լեյքի տաճարում: Նրանք ունեն չորս երեխա՝ երեք տղա, մեկ դուստր, և երեք թոռ:

Տարիների ընթացքում նրանք ծառայել են Եկեղեցու բազմաթիվ կոչումներում: Նա ծառայել է իր ամուսնու հետ, երբ վերջինս նախագահում էր Բրազիլիայի Կուրիտիբա միսիայում 2010-2013թթ., որպես ցգի Երիտասարդ Կանանց նախագահ, մանկամտության խմբի ղեկավար, սեմինարիայի ուսուցիչ, ծխի Երիտասարդ Կանանց, Միտոփոլ Միության և Երեխաների խմբի կազմակերպություններում:

Իր նոր հանձնարարության շրջանակներում Քույր Կորդոնը հույս ունի Եկեղեցու երեխաներին ուսուցանելու մի կարևոր ճշմարտություն, որն է՝ Երկնային Հայրը սիրում է նրանց: ■

LDS.org կայքի համաժողովի բաժինը նոր ձևավորմամբ

Համաժողովի ելույթներն **Հ**առցանց գտնել և ուսում-նասիրելը այժմ ավելի հեշտ կլիսի ի շնորհիվ LDS.org կայքի համաժողովի բաժնի նոր ձևավորմանը: Հնարավորությունները ներառում են.

- Փստրվող ելույթների արագ վերհանում՝ խոսնակների լուսանկարներով ելույթի վերնագրի կողքին:
- Մեկ ընդհանուր որոնման գոտի բոլոր էջերի վերևում, որը թույլ է տալիս (1) մուտք գործել բոլոր գերագույն համաժողովների ելույթներին, սկսած 1971թ. մինչ այսօր, (2) որոնել ըստ խոսնակների անունների, և (3) որոնել ըստ ավետարանի թեմաների:
- Առանձին ելույթի պարզեցված ներկայացում և պատկերակների առկայություն էջի վերևում, որոնք թույլ են տալիս լսել, ներբեռնել, տպել ելույթը կամ կիսվել ելույթով:

Նոր ձևավորումը լավ աշխատում է սեղանի համակարգիչների, լափթոփների և շարժական կապի սարքերի վրա: Փոփոխությունները արդեն իրականացվել են անգլերեն, պորտուգալերեն և իսպաներեն լեզուներով և մատչելի կլինեն ավելի քան 80 լեզուներով առաջիկա ամիսներին: ■

Փոփոխությունները կարող եք տեսնել conference.lds.org-nul:

Հաստատվեցին նոր Յոթանասունականներ և Երեխաների խմբի նախագահությունը

Տասնմեկ նոր Բարձրագույն Իշխանության Յոթանասունականներ, 62 Տարածքային Յոթանասունականներ և Երեխաների խմբի նոր գերագույն նախագահությունը հաստատվեցին 2016թ. ապրիլի գերագույն համաժողովի շաբաթ ցերեկային նիստին:

Կանչված նոր Յոթանասունականներն են՝ Երեց Վ. Մարկ Բասեթը, Մարկ Ա. Բրեզը, Վերեթֆորդ Թ. Քլեյթոնը, Վալերի Վ. Կորդոնը,

Յոաքին Ի. Կոստան, Մասիմո դե Ֆեռն, Պիտեր Ֆ. Մըրսը, Կ. Բրեթ Նաթթերը, Մ. Մարկ Փալմերը, Գարի Բ. Մաքինը և Էվան Ա. Շմուցը:

Զոյ Դ. Զոնսը հաստատվեց որպես Երեխաների խմբի նախագահ, Զին Բ. Բինգհեմը՝ առաջին խորհրդական, և Բոննի Հ. Կորդոնը՝ երկրորդ խորհրդական:

Նոր կանչված ղեկավարների կենսագրականները տրված են էջ 131-ում: ■

Հայտարարվել են Նոր միսիաներ

Բացվել են երեք նոր միսիաներ. Երկուսը՝ Աֆրիկայում, մեկը՝ Ասիայում: Դրանք են Կոնգոյի Դեմոկրատական Հանրապետության Մբուլի-Մայի միսիան, Նիգերիայի Օուերի միսիան և Վիետնամի Հանոյ միսիան: Այդ միսիաներից յուրաքանչյուրը կբացվի ներկայիս միսիաների սահմանները վերագծելու արդյունքում և կսկսի գործել 2016թ. հուլիսի 1-ից: ■

Սպասավորման Նոր ռեսուրսներ

Չորս նոր թեմաներ են ավելացվել Սպասավորման ռեսուրսներին (ministering.lds.org), որոնք կօգնեն ցգի և ծխի ղեկավարներին սպասավորել հետևյալ խմբերին. խնամողներին, ժամկետից շուտ տուն վերադարձող միսիոներներին, ամուսնական հակասություններ ունեցող զույգերին և մտավոր հիվանդություններից տառապող անձանց:

Ծխի խորհրդի անդամները կարող են օգտվել այդ ռեսուրսներից, որոնք կօգնեն նրանց սովորել, թե ինչպես ավելի լավ օգնել անդամներին: Այդ ռեսուրսները մատչելի են անգլերեն լեզվով և շուտով կթարգմանվեն ինը լրացուցիչ լեզուներով: ■

Ավետարանի ուսումնասիրման և ուսուցանման վերափոխված գործընթաց

Ավետարանը սովորելը, ավետարանով ապրելը և այն ուսուցանելը էական նշանակություն ունեն մեր անձնական աճի համար և կազմում են մեր կիրակնօրյա երկրպագության հիմնական մասը: Որպես շարունակական ջանքերի մի մաս, որոնք ուղղված են օգնելու անդամներին աճել, կառուցելով իրենց հավատքը Երկնային Հոր և Հիսուս Քրիստոսի հանդեպ և լավացնելով կիրակնօրյա երկրպագությունը, Առաջին Նախագահությունը և Տասներկու Առաքյալների Քվորումը գերագույն համաժողովի ղեկավարների ժողովներին ներկայացրեցին ավետարանը ուսուցանելու և ուսումնասիրելու գործընթացի կատարելագործման նոր մոտեցում: Անդամները հրավիրվում են.

1. Որդեգրել սկզբունքները, որոնք տրված են *Ուսուցանել Փրկչի ձևով* ձեռնարկում: Այս նոր ձեռնարկը կենտրոնանում է հասարակ, բայց գործը սկզբունքների վրա, որոնք օգտագործել է Վարդապետը: Յուրաքանչյուր ուսուցիչ նպատակն է, ինչպես ասվում է ձեռնարկում, «սովորեցնել ավետարանի մաքուր վարդապետությունը Հոգով, օգնելով Աստծո զավակներին կառուցել իրենց հավատքն առ Փրկիչը և ավելի նմանվել Նրան»:

Թեև ձեռնարկը նախատեսված է նրանց համար, ովքեր ուսուցանելու կոչում ունեն, այն օգտակար կլինի յուրաքանչյուրին, ով ցանկանում է սովորել ուսուցանել այն ձևով, որով ուսուցանել է Փրկիչը: Ծնողներին օգտակար կլինի կիրառել գրքույկի սկզբունքները տանը ուսուցանելիս:

2. Մասնակցել ուսուցիչների խորհրդի ժողովներին: Ուսուցիչների խորհրդի ժողովները տարբերվում են նախկինում կիրառվող ուսուցիչների կատարելագործման դասընթացներից: Ինչպես խորհուրդները, այդ ժողովները հնարավորություն կտան ուսուցիչներին միասին քննարկել և միմյանցից սովորել *Ուսուցանել Փրկչի ձևով* ձեռնարկի սկզբունքները: Այդ ժողովները, որոնք պետք է անցկացվեն ամիսը մեկ անգամ կիրակնօրյա ժողովների շաբթու, կսկսեն տեղի ունենալ ամբողջ աշխարհում 2016 թվականի ընթացքում:

3. Լինել ավետարանի ջանասեր ուսանողներ: Անդամները և ուսուցիչները նմանապես խրախուսվում են լինել ավետարանի ջանասեր ուսումնասիրողներ տանը: Սովորելը և շաբաթվա ընթացքում ավետարանով ապրելը պատրաստում է անդամներին կիրակնօրյա դասերին մասնակցելուն, որի արդյունքում բոլորի համար կստեղծվեն էլ ավելի իմաստալից ուսումնական փորձառություններ:

Որպես Երկնային Հոր զավակներ մենք Նրա նման դառնալու ներուժ ունենք: Ցանկացած մարդ, ով ուզում է սովորել և ապրել ավետարանով, կարող է ավելի նմանվել մեր Երկնային ծնողներին և վերադառնալ ապրելու նրանց հետ: Երկրպագությունը տանը և եկեղեցում օգնում է մեզ կառուցել այդ տեսակի հավատք Երկնային Հոր և Հիսուս Քրիստոսի հանդեպ: ■

Գտե՛ք նոր ձեռնարկը և ինչպե՛ս ավելի՛ն՝ teaching.lds.org կայքում:

Սուրբ գրությունների նոր հրատարակումներ

Կերջերս սուրբ գրությունները մատչելի դարձան թվով ավելի շատ լեզուներով:

Այժմ մատչելի են Աստվածաշնչի տպագիր տարբերակը և եռահատորի թարմացված տարբերակը պորտուգալերենով: Թվային տարբերակը մատչելի էր 2015թ. սեպտեմբերից՝ **asescrituras.lds.org**-ում և Gospel Library mobile app-ով: Պորտուգալերենով լրացուցիչ տեղեկություն կարելի է գտնել **bibliasagrada.lds.org**-ում:

Իսպաներենով ստանդարտ աշխատանքների թարմացված տարբերակները մատչելի են **escrituras.lds.org**-ում և Gospel Library mobile app-ով: Տպագիր տարբերակները մատչելի կլինեն սկսած 2016թ. հունիսի վերջից:

Եռահատորը մարշալերեն, քուզա և զուլու լեզուներով և Մորմոնի Գիրքը չուկեգերեն այժմ մատչելի են տպագիր տարբերակով բաշխման կենտրոններում և **store.lds.org** կայքում: Ելույթները մատչելի են նաև առցանց և Gospel Library mobile app-ով:

Սուրբ գրությունների թարգմանությունները 16 լրացուցիչ լեզուներով, որոնք նախկինում մատչելի էին միայն տպագիր, այժմ գետեղված են LDS.org-ում և մատչելի են նաև Gospel Library app-ով. եռահատորը՝ աֆրիկերեն, հայերեն, բուլղարերեն, կամբոջերեն, ֆանտե, իգբո, լատվերեն, լիտվերեն, շոնա և սվահիլի, իսկ Մորմոնի Գիրքը՝ հինգ լեզուներով, սերբերեն, թոկ փիսին, թվի և յապերեն: ■

Մեր ժամանակների ուսմունքները

2016թ. մայիսից մինչև 2016թ. հոկտեմբեր ամիսը Մելքիսեդեկյան օրվա դասերը կպատրաստվեն 2016թ. ապրիլի գերագույն համաժողովի ելույթների հիման վրա: 2016թ. հոկտեմբերին ելույթներ կարող են ընտրվել կամ ապրիլի կամ հոկտեմբերի գերագույն համաժողովից: Ցցերի և շրջանների նախագահները կընտրեն այն ելույթները, որոնք կօգտագործվեն իրենց տարածքներում, կամ նրանք կարող են հանձնարարել այդ պարտականությունը եպիսկոպոսներին և ճյուղերի նախագահներին: ■

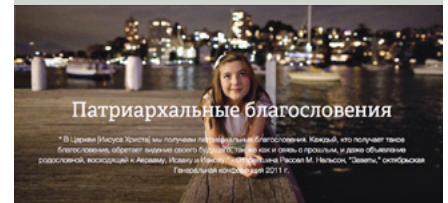
Ելույթները տարբեր լեզուներով մատչելի են **conference.lds.org** կայքում:

Հայրապետական օրհնություններն առցանց

Առցանց նոր գործիքները հայրապետական օրհնություններն ավելի հասանելի են դարձնում անդամներին: Անդամները կարող են ստանալ իրենց հայրապետական օրհնության թվային տարբերակը, ինչպես նաև պատվիրել մահացած նախնիների օրհնությունների օրինակը (փոստով կամ է-փոստով): Զահանայության ղեկավարները կարող են առցանց ներկայացնել անուններ օրհնությունների համար, իսկ հայրապետը կարող են տեսնել դրանք և ներկայացնել օրհնությունների թվային տեքստը՝ օրհնությունները տալուց հետո:

Այս գործիքները այժմ մատչելի են Եկեղեցու թվով կեսից ավելի ցցերում՝ անգլերեն, իսպաներեն և պորտուգալերեն լեզուներով: Մինչև հաջորդ տարի դրանք մատչելի կլինեն 14 լեզուներով բոլոր ցցերում: ■

Ավելին խմանալու կամ ձեր հայրապետական օրհնության օրինակը պատվիրելու համար այցելեք **apps.lds.org/pbrequest**:

Читайте свое патриархальное благословение повсюду и отправляйте запросы на получение копий патриархальных благословений своих умерших предков.

Скачайте

Օգնություն փախստականներին. «Ես Օտարական Էի»

Առաջին Նախագահության հաստատումով Սփոփող Միության, Երիտասարդ Կանանց և Երեխաների խմբի նախագահությունները հրավիրում են բոլոր տարիքի կանանց ծառայություն մատուցել իրենց բնակավայրերում և տեղական համայնքներում «Ես Օտարական Էի» խորագրով նախաձեռնության շրջանակում (տես Ղևտացոց 19.34, Մատթեոս 25.35):

«Մեր մեջ կան շատերը, ովքեր կարող են օրհնվել ընկերներով, ուսուցիչներով և քրիստոսաման սիրո և ծառայության այլ դրսևորումներով», - ասաց Լինդա Կ. Բրոքերը՝ Սփոփող Միության գերագույն նախագահը: «Նման ծառայություն մատուցելը ավետարանի հիմնարար մասն է կազմում:

Հիշում եմ սուրբ գրքերի խոսքերը. «Հիրասիրտիւնը մի

մոռանաք, որ նորանով ոմանք առանց գիտենալու հրեշտակներ ընդունեցին» (Եբրայեցիս 13.2)», - ասաց Զույր Բրոքերը: «Մենք խրախուսում ենք քույրերին աղոթքով ծառայելու հնարավորություններ փնտրել և գտնել եղանակներ՝ աջակցելու տեղական վստահելի համայնքի և քաղաքացիական կազմակերպությունների: Կարող եք օգտվել IWasAStranger.Ids.org կայքի մտքերից, և կարող եք կիսվել ձեր փորձառություններով, Է-նամակ ուղարկելով IWasAStranger@Idschurch.org»:

Մարտ ամսվա վերջին «Ես Օտարական Էի» նախաձեռնության մասին նամակ ուղարկվեց Առաջին Նախագահության կողմից ցցերի, ծխերի և ճյուղերի խորհուրդներին: Նամակին կից ուղարկվեցին ուղեցույցներ ղեկավարների համար: Նամակը

խորհուրդ է տալիս. «Քույրերը կարող են մասնակցել այս նախաձեռնությանը, երբ ժամանակն ու հանգամանքները թույլ տան, հասկանալով, որ չի ակնկալվում, «որ մարդ վազի ավելի արագ, քան ինքն ուժ ունի» և որ բոլոր «բաները պիտի արվեն իմաստությամբ և կարգով» (Մովսիս 4.27): 2015թ. հոկտեմբերի 27-ի Առաջին Նախագահության նամակը նաև խրախուսեց բոլոր անդամներին քրիստոսաման ծառայություն մատուցել կարիքավոր մարդկանց:

Այդ կազմակերպությունների ժողովներին վերջերս նաև շրջանառվեց Սփոփող Միության, Երիտասարդ Կանանց և Երեխաների խմբի գերագույն նախագահների նամակը, որը լրացուցիչ տեղեկություն է հաղորդում «Ես Օտարական Էի» նախաձեռնության մասին: ■

150 գործող տաճարներ

Համաժողովի կիրակի առավոտյան նիստին Նախագահ Թոմաս Ս. Մոնսոնը հայտարարեց չորս լրացուցիչ տաճար կառուցելու ծրագրի մասին. Բելեմում, Բրազիլիա, Քուիթոյում, Էկվադոր, Լիմայում, Պեքո և Հարարեյում, Զիմբաբվե:

Վերջին համաժողովից մինչև օրս տաճարներին առնչվող հետևյալ իրադարձություններն են տեղի ունեցել.

Նվիրագործումներ և
վերանվիրագործումներ

Երբ նվիրագործվեց Պրովո Սիթի Մենթեր տաճարը Պրովոյում, Յուտա ՄՄՆ, Եկեղեցու գործող տաճարների թիվը ողջ աշխարհում հասավ 150-ի: Տաճարը նվիրագործվեց 2016թ. մարտի 20-ին, Վերականգնման առաջին տաճարի՝ Կիրթլենդի տաճարի նվիրագործման (1836թ, մարտի 27) 180-ամյակից օրեր առաջ:

Երեք այլ տաճարներ նվիրագործվեցին և վերանվիրագործվեցին.
Մոնրեալ Քվեբեք տաճարը՝ 2015թ.
նոյեմբերին, Տիխուանա Մեքսիկա
տաճարը՝ 2015թ. դեկտեմբերին,
և Սուվա Ֆիջի տաճարը՝ 2016թ.
փետրվարին:

Նվիրագործման ծրագրային

փուլում են. Սապորո ճապոնիա տաճարը, օգոստոսի 21, 2016թ.; Ֆիլադելֆիա Պենսիլվանիա տաճարը, սեպտեմբերի 18, 2016թ.; Ֆորտ Քոլինս Կոլորադո տաճարը, հոկտեմբերի 16, 2016թ.; Սթար Վելլի Վայոմինգ տաճարը, հոկտեմբերի 30, 2016թ. և Հարթֆորդ Քոննեքտիկուտ տաճարը, նոյեմբերի 20, 2016թ.:

Վերանորոգված Ֆրայբերգ
Գերմանիա տաճարը կվերանվիրա-
գործվի 2016թ. սեպտեմբերի 4-ին:

Կառուցում և վերանորոգումներ

Շինարարական աշխատանքները շարունակվում են հետևյալ տաճարներում. Կոնսեպսիոն Չիլի տաճար, Փարիզ Ֆրանսիա տաճար, Հռոմ Իտալիա տաճար, ինչպես նաև ԱՄՆ-ի Մեդար Սիթի Յուտա, Մերիդիան Այդահո և Տաքսոն Արիզոնա տաճարները: Դրանց աշխատանքները կավարտվեն 2016-ից 2018 թվականը ընկած ժամանակահատվածում: Լայնածավալ կառուցման աշխատանքներ են սպասվում Ֆորտալեզա Բրազիլիա տաճարին: Վերանորոգման փուլում են Ֆրանկֆուրտ Գերմանիա, Ջորդան Ռիվեր Յուտա և Այդահո Ֆոլգ Այդահո տաճարները:

Հողի նախապատրաստման
արարողություններ

Հողի նախապատրաստման արարողություններ են անցկացվել Լիսբոն Պորտուգալիա տաճարի համար 2015թ. դեկտեմբերին, Բառանքիլա Կոլումբիա տաճարի և Կինշասա Կոնգոյի Դեմոկրատական Հանրապետություն տաճարի համար 2016թ. փետրվարին: Դուրբան Հարավային Աֆրիկայի տաճարի հողի նախապատրաստման արարողությունը տեղի է ունեցել 2016թ. ապրիլի 9-ին:

ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ և
ՆԱԽԱԱՎԱԾՐԱՍԽՈՒԹՅՈՒՆ

Հետևյալ տաճարները հայտա-
բարվել են, սակայն դեռ պլանա-
վորման և նախապատրաստական
փուլում են. Արիջան Այվորի Քոսթ
(Կոտե դ'Իվուար), Մոնթիվա Պերու,
Բանքոք Թաիլանդ, Պորտ-օ-Պրենս
Հաիթի, Ռիո դե ժանեյրո Բրազիլիա,
Ուրդանետա Ֆիլիպիններ և Վիննի-
պեզ Մանիթոբա: ■

Տաճարների մասին լրացուցիչ տեղեկության
համար այցելեք **temples.lds.org**:

Մարգարեներ և Առաքյալներ

Որպես «Քրիստոսի անվան հատուկ վկաներ ողջ աշխարհում» (ՎևՈւ 107.23), մարգարեները և առաքյալները շարունակում են իրենց համաշխարհային ծառայությունը: Վերջին գերագույն համաժողովից սկսած Առաջին Նախագահության և Տասներկու Առաքյալների Զվորումի անդամները, ի լրումն այլ հանձնարարությունների.

- Սոցիալական մեդիայի և Դեմ առ Դեմ հեռարձակումների օգնությամբ, իրենց խոսքն են հասցրել երիտասարդներին և երիտասարդ չափահասներին (տես [lds.org/youth/activities](https://www.lds.org/youth/activities)):
- Խոսել են պոռնոգրաֆիայի դեմ և ընտանեկան պատմությանը նվիրված համաժողովներին:
- Խոսել են համալսարաններում «հազարամյակի իսկական սերունդ» դառնալու և հավատքն ու բարոյական արժեքները պաշտպանելու մասին:
- Հանդիպել են Եկեղեցու անդամներին և ղեկավարներին, պետական պաշտոնյաներին և կրոնական առաջնորդներին Արգենտինայում, Բոտսվանայում, Զիլիում, Կոնգոյի Դեմոկրատական Հանրապետությունում, Էկվադորում, Մոզամբիկում, Պերույում, Ֆիլիպիններում, Ուրուգվայում, Ջամբիայում և Զիմբաբվեում: ■

Մարգարենների և առաքյալների ծառայության մասին ավելին իմանալու համար այցելեք prophets.lds.org:

Եկեղեցու աճը Աֆրիկայում

Վերջին 30 տարիների ընթացքում Եկեղեցու աճը Աֆրիկայում շարունակել է ընթանալ կայուն ցուցանիշով: 2016թ. սկզբին Աֆրիկայում ՎՕՍ համայնքների թիվը հասնում էր 1600-ի, իսկ Եկեղեցու անդամների թիվը՝ ավելի, քան կես միլիոնի, ինչը 11 անգամ գերազանցում է ծխերի և ճյուղերի թիվը և 20 անգամ գերազանցում է անդամների թիվը 1985 թվականի համեմատ:

2015թ. Եկեղեցին բացեց 17 նոր ցցեր Աֆրիկայի տարածքում:

Ղեկավարները վերագրում են աճը, առնվազն մասամբ, ընտանիքի

վրա ավետարանի կենտրոնացմանը: Զառ Կաստենհեյրան՝ Մոզամբիկի Մապուտոյի ցցի նախագահը, ասել է. «Անդամները ցանկանում են տեսնել այնպիսի եկեղեցի, որն իրենց երջանկություն է պարգևում, իսկ Քրիստոսի վերականգնված ավետարանը երջանկություն է բերում ընտանիքներին»:

«Ես, իրոք, զգում եմ, որ սա Աֆրիկայի ժամանակն է», - ասել է Յոթանասունից Երեց Էդվարդ Դյուբո, ով ծագումով Զիմբաբվեից է: «Տիրոջ ձեռքը այս մայրցամաքում է»: ■

Բարի գործեր աշխարհով մեկ

Վերջին օրերի սրբերը շարունակում են հետևել «բարիք գործելու» Փրկչի օրինակին (Գործք 10.38): Ահա վերջին օրինակներից.

Աբու Դաբիում, Արաբական Միացյալ Էմիրություններ, Եկեղեցու անդամները և ընկերները Մերձավոր Արևելքի ինը երկրներից մասնակցում էին համաժողովի և միջկրոնական մարդասիրական ծրագրին: Նրանք հավաքել և բաժանել են 8500 հիգիենայի պարագաներ և սննդի փաթեթներ:

Ուզանդայում երկու ատամնաբույժ և բերանի խոռչի հիգիենայի երեք մասնագետ, բոլորն էլ վերջին օրերի սրբեր, մեկ շաբաթ աշխատել են, կատարելով ատամնալիցքեր, հեռացնելով և մաքրելով ատամներ, սովորեցնելով բերանի խոռչի հիգիենա և փոխանակելով լավագույն փորձը տեղական ատամնաբույժերի և ուսանողների հետ:

Մալագիայում Եկեղեցու անդամների ուշադրությունը ընտանիքն էր՝ Չինական Նոր Տարվա տոնակատարությունների ժամանակ, երբ, ըստ ավանդույթի, մարդիկ այցելում են գերեզմաններ, հիշելով և պատվելով իրենց նախնիներին:

Թաիլանդում 18-35 տարեկան անդամները հավաքվել էին Բանքոքում խոհարարության մրցույթի և ծառայության ծրագրի մասնակցելու համար:

Ֆիջիում անդամները և միսիոներները փրկարար աշխատանքներ են կատարել Վինստոն ցիկլոնից տուժածներին օգնելու համար: Եկեղեցու ղեկավարները պետական և հասարակական կազմակերպությունների հետ միասին մատակարարել են սնունդ, ջուր, վրաններ, հիգիենայի պարագաներ և առաջին անհրաժեշտության այլ իրեր: ■

Փոփոխություններ ընտանեկան պատմության և տաճարային ծառայության մեջ

Նոր գործիքներ և ընթացակարգեր են ներդրվել, որոնք կօգնեն անհատներին և ընտանիքներին կատարել ընտանեկան պատմության աշխատանքը և տաճարային ծառայությունը.

- Անդամները այժմ կարող են տպել տաճարային արարողությունների քարտերը տանը սպիտակ թղթի վրա և բերել իրենց հետ տաճար:
- Տաճարներն ունեն ընտանիքների համար առաջնահերթ ժամեր, ինչը թույլ է տալիս ընտանիքներին ծրագրել ժամանակը միասին արարողություններ կատարելու համար առանց երկար սպասելու:
- Վերջերս մկրտված նորադարձները, որոնք առաջին անգամ են փոխարինող մկրտություններ կատարում, կարող են պայմանավորվել տաճարի հետ, որպեսզի տաճարը պատրաստ լինի նրանց ընդունելու և ողջունելու:
- Զահանայության ղեկավարները կարող են առցանց ստեղծել և տպել նոր, սահմանափակ օգտագործման երաշխավորագիրը: Այդ երաշխավորագիրը ակտիվ է դառնում տպման պահից և ուժի մեջ է մտնում, երբ ստորագրվում է անդամի և եպիսկոպոսի կողմից: ■

Նախագահիո Նախկուպություն

Նախկուպուրու Դին Մ. Դեպիա՝ Մուսոին Խորհրդական, Ջեռուր Կուսն՝ Նախագահիո Նախկուպուր, Վ. Քրիստոսթեր Վարել՝ Նրկրուր Խորհրդական

«Եկեք խիզախ գտնվենք և չենթարկվենք
համընդհանուր կարծիքին: Եկեք կայացնենք
դժվարին թվացող ճիշտ ընտրություններ, այլ
ոչ թե հեշտ թվացող սխալ ընտրություններ», -
ասաց Նախագահ Թոմաս Ա. Մոնտոնը Եկեղեցու
186-րդ ամենամյա գերագույն համաժողովին:

«Երբ մտածենք ամեն օր կայացրած
որոշումների մասին, թե ո՞ր ընտրությանը
հետևենք, եթե ընտրենք Զրիստոսին,
մենք ճիշտ ընտրություն կկայացնենք»: